

<C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Harrison Harry-PS3 Treti planeta smrti.pdb>

PDB Name: Harrison Harry-PS3 Treti planet

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 24.4.2007

Modification Date: 24.4.2007

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

HARRY HARRISON

TŘETÍ PLANETA SMRTI

Kingsleymu a Jane -
s vděčností

1

Poručík Talenc ze strážní hlídky sklonil elektronický dalekohled a pootočením regulační objímky zvýšil jas, aby vyrovnal úbytek světla. Žhnoucí bílé slunce vklouzlo za hustou vrstvou mračen a večer se blížil, avšak dalekohledový zesilovač obrazu přinášel drsně kontrastní černobílý pohled na zvlněnou planinu. Talenc tiše zaklel a prudce zalomcoval těžkým přístrojem. Tráva, hladina větrem čechrané, ojínné trávy. Nic víc.

“Lituji, pane, ale neviděl jsem to,” přiznal hlídkující váhavě. “Tady je to vždycky takové.”

“Já to však viděl - a to musí stačit. Něco se pohnulo, a já zjistím, co to je.” Sklopil dalekohled a krátce pohlédl na hodinky. “Půldruhé hodiny do setmění, spousta času. Řekněte důstojníkovi, který má službu, kam jsem šel.”

Strážný otevřel ústa, aby něco řekl, ale pak si to rozmyslel. Talencovi se nevyplácelo dávat rady. Když se brána s dráty, jimiž procházel proud, otevřela, Talenc prudce stočil svou laserovou pušku vzhůru, utáhl si na opasku pouzdro s granáty a rázně vykročil - člověk jistý si svou silou, svého času přeborník v

souboji beze zbraní a veterán bezpočtu šarvátek. A přesvědčený o tom, že na této prázdné, rozlehlé rovině neexistuje nic, s čím by se nedokázal vypořádat.

Před chvílí zahlédl nějaký pohyb, o tom nepochyboval, pohyb trvající jen okamžik, který upoutal jeho pozornost. Mohlo to být zvíře, mohlo to být cokoliv. To, že se rozhodl pátrat, podnítila stejným dílem nuda z běžné strážní služby a zvědavost. Nebo povinnost. Rázným krokem se prodíral praskavě šustící trávou a otočil se pouze jednou, aby se ohlédl na drátěný obvod tábora. Hrstka nízkých budov a stanů, nad nimiž čněla kostra vrtné věže - a to vše stínila velká kosmická loď jako útes. Talenc nebyl citlivý člověk, avšak i on si uvědomil, jak je tento osamělý tábor, zasazený do prázdnoty roviny sahající až k obzoru, nepatrný. Jestli tam před ním něco skutečně je, zabije to.

Asi sto metrů od plotu byla terénní vlna s malou prohlubní, půdní nerovnost, do níž z tábora nebylo vidět. Talenc se doplahočil na vrcholek vyvýšeniny a s úžasem se zahleděl na skupinu jezdců, kteří byli za ním ukryti.

Okamžitě uskočil, ale ne dost rychle. Nejbližší jezdec mu probodl dlouhým kopím stehno, pootočil ozubeným ostřím v ráně a táhl ho přes okraj břehu. Talenc při pádu vytáhl pistoli, ale jiné kopí mu ji vyrazilo z ruky, když mu propíchlo dlaň a přišpendlilo ji k zemi. To vše se odehrálo velice rychle, během jedné dvou sekund, a když se pokoušel dosáhnout na svoje rádio, zaplavila ho náhlá vlna bolesti - zápěstí té ruky mu provrtalo třetí kopí.

Poručík Talenc ze strážní hlídky, ležící s rukama a nohama roztaženými na zemi, zraněný a omráčený otřesem, otevřel ústa, aby hlasitě vykřikl, ale ani to mu nebylo dopřáno. Nejbližší jezdec se nedbale sklonil a vrazil mu krátkou šavli mezi zuby, hluboko do patra, a umlčel jeho hlas navždy. Jedna jeho noha sebou křečovitě trhla, jak umíral, a chomáč trávy zašustil, ale to byl také jediný zvuk, který doprovázel jeho skon. Jezdci na něho beze slova pohlédli, pak se s naprostým nedostatkem zájmu odvrátili. Jejich ústa se sice znepokojeně zachvěla, ale zůstala stejně tichá jako poručíkově tělo.

“O co vlastně jde?” zeptal se důstojník strážní hlídky a připínal si opasek se zbraněmi.

“Jde o poručíka Talence, pane. Šel do terénu. Řekl, že něco zahlédl, a pak překročil vyvýšeninu. Od té doby jsem ho neviděl - to už je možná deset patnáct minut - a rádiem se ho nemůžu dovolat.”

“Není mi jasné, jak by se tam mohl dostat do nějakého maléru,” usoudil důstojník, když vyhlížel na tmavnoucí planinu. “Přesto - raději ho sem přivedeme. Seržante!” Oslovený přistoupil blíž a zasalutoval. “Vypravte se do terénu s družstvem a najděte poručíka Talence!”

Byli to profesionálové, podepsali smlouvu se společností John Co. na třicet let, a nyní od obsazované nové planety očekávali jen problémy. Rozvinuli rojníci a opatrně postupovali planinou vpřed.

“Stalo se něco?” zeptal se metalurg, když vystoupil z kabiny vrtné věže se vzorkem horniny na podnose. “Nevím...” začal důstojník, a právě v tom okamžiku ze skryté prolákliny a po obou stranách vyvýšeniny vyrazili jezdcí.

Bylo to otřesné. Strážní, vycvičení, smrtelně nebezpeční a dobře ozbrojení, byli přemoženi a zničeni. Několik výstřelů padlo, ale jezdcí na dlouhokrkých zvířatech se prudce skláněli a schovávali za tlusté krky svých zvířat. Ozval se drnkavý akord náhle uvolněných tětív luků, a kopí se zabodla a zabíjela. Jezdci přešli přes těla strážných a jeli dál - za nimi zůstalo devět zkroucených mrtvol.

“Tamhle přijíždějí!” zvolal metalurg, upustil podnos a prchal opačným směrem. Začala výt poplašná siréna a strážní se rojili ze stanů.

Útočníci udeřili na tábor jako náhlý záchvěv zemětřesení. Na přípravu na něj však nebyl čas, a muži poblíž plotu zemřeli, dřív než mohli zvednout zbraně. Zvířata útočníků se svými pařáty na nohou, velkých jako sloupy, zarývala do země a řítily se vpřed v jednom okamžiku vzdálená hrozba, v příštím zdrcující přítomnost. První zvíře narazilo na plot, svou vahou plot strhlo, a i když elektřinou nabitě dráty jasně zazářily a zvíře zabily, jeho dlouhý, tlustý krk dopadl se zaduněním k zemi rovnou před strážního důstojníka. Ten na něj vytřeštil oči, ale jen na okamžik, než mu jezdec vpálil do oka šíp - pak zemřel. Vražda, hvízdající smrt. Útočníci udeřili jednou a zmizeli přitřítli se těsně k plotu, přeskakovali tělo mrtvého zvířete a z jejich krátkých laminátových luků proudily svazky šípů. Přestože bylo pološero, hřbety hřmotících, ztěžka oddychujících zvířat jim poskytovaly výborný výhled na cíle. Muži umírali nebo s utrpeným zraněním klesali k zemi. Jeden šíp se dokonce zaryl do zejícího otvoru sirény, která pak

zarachotila a se zasténáním zmlkla.

Udeřili rychle a stejně tak zmizeli z dohledu v rokli za návrším utopené ve stínu, a v ohromujícím tichu, které následovalo, zaznívalo sténání raněných neuvěřitelně hlasitě.

Nyní již obloha téměř zcela ztmavla a temnota zmatek jen zvýšila. Když se náhle rozsvítily výbojky, z tábora se stalo tratoliště krve po vraždění obklopené nocí. Pořádek se podařilo obnovit pouze zčásti, když Bardovy, vedoucí expedice, začal rvát do megafonu rozkazy. Když zdravotníci oddělili umírající od mrtvých, byly spěšně vytaženy a rozmístěny minomety. Jeden z hlídkujících varovně vykřikl, rozzářil se velký reflektor - a odkryl pohled na temnou masu jezdců, kteří se opět shromažďovali na hřbetu vyvýšeniny.

“Minomety - pal!” vykřikl velitel v záchvatu zuřivosti. “A napalte to do nich!”

Jeho hlas zanikl s prvními výbuchy granátů, salva stíhala salvu, až prach a kouř stoupaly vířivě do výšky a výbuchy se převalovaly jako bouře.

Ještě si neuvědomili, že první útok byl pouze předstíraný a že hlavní útok je směřován z protilehlé strany tábora. Teprve když se ta divoká zvířata dostala mezi ně a oni začali umírat, pochopili, co se přihodilo. Avšak to již bylo příliš pozdě.

“Zavřete vstupy!” zvolal službu konající pilot z bezpečí řídicí kabiny kosmické lodě vysoko nad nimi a současně bouchal rukou do spínačů přetlakových uzávěrů. Viděl, jak se valí vlny útočníků, a cítil, jak apatický je pomalý pohyb robustních vnějších dveří. Neustále tiskl sepnuté spínače.

S pronikavými výkřiky se útočníci divoce valili přes plot, jímž procházel proud. Ti první umírali a zvířata, dusající za nimi, je zašlapávala, jak lezla přes jejich těla a silnými spáry se do nich zarývala, aby nesklouzla. Někteří z jezdců rovněž umírali, a zdálo se, že jsou stejně postradatelní jako zvířata, na nichž jeli, protože se v nekonečných vlnách objevovali další. Zaplavili tábor, zaplnili jej a zničili.

“Hovoří druhý důstojník Weiks,” oznámil pilot, když zapnul všechny amplióny na lodi. “Je na palubě nějaký důstojník, který má vyšší hodnost než já?” Naslouchal prodlužujícímu se tichu, a když znovu promluvil, hlas mu zněl přiškrčeně a dutě.

“Hlaste se postupně, důstojníci a mužstvo, počínaje řídicí kabinou na sever. Sparks, zaznamenávejte!” Váhavě, jeden po druhém, se hlasy přihlašovaly, zatímco Weiks zapínal snímáče na trupu a díval se na divokou řez pod nimi.

“Sedmnáct... víc nikdo,” ohlásil radista ohromeně, jako by tomu nevěřil, a držel ruku na mikrofonu.

Podal seznam druhému důstojníkovi, který na něj zachmuřeně pohlédl a pak zvolna sáhl po mikrofonu.

“Velitelské stanoviště,” řekl. “Přebírám velení. Zahřejte ke startu motory.”

“Nepomůžeme jim?” ozval se někdo. “Nemůžem se na ně jen tak vykašlat.”

“Není tam nikdo, na koho bychom se vykašlali,” odpověděl zvolna Weiks. “Prohlédl jsem si to všemi kamerami a není tam vidět nic jiného než.... útočníky a ty bestie. Ale i kdyby někdo z našich zůstal, pochybuji, že bychom mu mohli nějak pomoci. Opustit loď by se rovnalo sebevraždě. A jak to vypadá, je nás na palubě právě tolik, abychom mohli letět.”

Kostra lodě se zachvěla, jako by chtěla jeho slova potvrdit. “Jedna z obrazovek vyhasla - a teď další. Něčím do kamer vrazili. A teď upevňují k přistávacím konzolám provazy. Nevím, jestli nás mohou převrátit - a nemám zájem se o tom přesvědčit. Zajistěte start za šedesát pět sekund.”

“Pod našimi tryskami shoří, všechno shoří. Všichni, co jsou dole,” poznamenal radista, když se upoutával popruhy.

“Naši to cítit nebudou,” ujistil ho zarputile pilot, “a podíváme se, kolik těch ostatních dostaneme.”

Když se kosmická loď chrlící oheň vznesla, zanechala pod sebou kouřící kruhový pahrbek smrti. Jakmile však půda dostatečně vychladla, čekající jezdci se na to místo prodírali a dupali v popelu. Z temnoty se vynořovali další a další. Jako by jejich počet neměl konce.

2

“To je pěkná pitomost, nechat se praštit pilozobcem,” prohlásil Brucco, když pomáhal Jasonu dinAltovi stáhnout protržený kovový kabátec přes hlavu.

“To je pěkná pitomost, pokusit se na této planetě v klidu najíst!” utrl se Jason v odpověď a jeho hlas

zněl přes těžký převlek tlumeně. Stáhl si kabátec a zamžikal, jak se mu ostrá bolest zaryla do boku. “Jen jsem se pokoušel dopřát si trochu polévky, a když jsem musel vystřelit, do dráhy se mi dostala miska.”

“Je to jenom na povrchu,” konstatoval Brucco, když si prohlížel rudý šrám na Jasonově boku.

“Pilozobec se odrazil od žeber, aniž je zlomil. Měls velkou kliku.”

“Chceš říct kliku, že mě nezabil. Kdo kdy slyšel o pilozobci ve společné jídelně?”

“Na Pyrru se vždycky připrav na nečekané. To vědí i děti.” Brucco nastříkal na ránu antiseptikum, a Jason stiskl pevně zuby. Zazvonil telefon a na obrazovce se objevil ustaraný Metro obličej.

“Jasone... slyšela jsem, že jsi zraněn,” řekla.

“Umírám.”

Brucco hlasitě odfrkl. “Blbost. Povrchové škrábnutí, čtrnáct centimetrů dlouhé, žádný toxin.”

“To je všechno?” protáhla Meta, a obrazovka potemněla.

“Jo, to je všechno,” povzdechl trpce Jason. “Litř krve a kilo masa - to není víc než třeba záděra. Co mám udělat, abych si tady získal trochu účasti? Přijít o nohu?”

“Kdybys přišel o nohu v boji, účasti by ses třeba dočkal,” konstatoval Brucco nevzrušeně a přitiskl na ránu adhezní obvaz. “Ale kdybys obětoval nohu nebo ruku pilozobci v jídelně, dočkal by ses tak leda opovržení.”

“To stačí!” zaječel Jason a opět si kabátec navlékl. “Neber mě tak doslova a - jo, o tom, jaké sladké úvahy můžu od vás pyrranských přátel očekávat, je mi všechno známo. Mám dojem, že se mi po této planetě vůbec nebude stýskat, ani pět minut ne.”

“Ty máš namířeno někam jinam?” zeptal se Brucco a zatvářil se radostně. “Kolem toho má být ta schůze?”

“Netvař se při té myšlence tak sklíčeně. Pokus se zkrotit svou netrpělivost až do patnácti nula nula, kdy se sem dostaví ostatní. Já nikoho nepreferuju. Teda, kromě sebe,” dodal a toporným krokem opustil místnost, snažil se zraněný bok namáhat pohybem co nejméně.

Je čas na změnu, pomyslel si, když vyhlížel z vysokého okna přes ochranný val na džungli, v níž číhala smrtelná nebezpečí. Některá z buněk citlivých na světlo musela zjistit pohyb, protože jedna větev stromu se vymrštila a transparentní kovové okno zařinčelo pod náhlým náporům šipkovitých trnů. Nyní měl již tak vypěstované reflexy, že nepohnul ani svalem.

Na změnu bylo již pozdě. Každým dnem se na Pyrru kolo času pootočilo. Vítězství se rovnalo zachování stávajícího stavu, a když na člověka přišla řada, rovnalo se to jisté smrti. Kolik lidí přišlo o život od doby, kdy sem přišel? Začínal ztrácet přehled, stával se vůči smrti stejně netečný jako kterýkoliv Pyrran. Kdyby mělo k nějakým změnám dojít, on by byl tím, kdo by je musel provést. Před časem si myslel, že všechny smrtelně nebezpečné problémy této planety vyřeší, když Pyrranům dokázal, že za tu krutou, nekonečnou válku mohou oni sami. Válka však pokračovala. Dozvědět se, jaká je pravda, vždy neznamena se jí řídit. Pyrrané, kteří dokázali pochopit, jaká je zde existenční realita, opustili město a odešli dostatečně daleko, aby unikli tlaku fyzické a duševní nenávisti, která město stále obklopovala. Zbývající Pyrrané se snad mohli poslušně vyjadřovat o tom, že jsou to jejich vlastní emoce, které udržují válku v chodu, ale ve skutečnosti tomu nevěřili. A pokaždé, když pohlédli na svět, k němuž cítili nenávist, nepřítel získal čerstvou sílu a obnovil útočný tlak. Když si Jason uvědomil, k jakému jedinému konci město spěje, zesílil v něm pocit sklíčenosti. Zůstalo zde tolik lidí, kteří nové poměry neakceptovali - ani pomoc jakéhokoliv druhu. Patřili natolik k této válce a byli na ni tak zvyklí jako hyperspecializované druhy života tam venku, zformování týměž způsobem týměž generacemi, v nichž se mísila nenávist se strachem.

Ještě jedna změna měla nastat. Byl zvědav, kolik z nich se s ní vyrovná.

Bylo patnáct dvacet, když se Jason dostavil do Kerkovy pracovny, zdržel se na poslední chvíli výměnou zpráv na letovém návěstním přístroji. Všichni v místnosti měli stejný výraz chladného hněvu. Pyrrané se vyznačovali velmi malou trpělivostí a ještě menší shovívavostí vůči hádankám nebo tajemstvím. Byli si tak podobní - a přece tak různí.

Kerk, s šedinami a netečným výrazem, se dokázal ovládat lépe než ostatní. Bezpochyby to bylo důsledkem praxe v tak častém jednání s lidmi z jiných planet. Tohle byl člověk, jehož bylo nanejvýš důležité přesvědčit, nebo? Jestliže tahle nesourodá, militaristická pyrranská společnost měla vůbec

nějakého vůdce, pak to byl on.

Brucco, hubený chlapík s obličejem hrdlořeza, se jako vždy tvářil podezřívavě. A oprávněně. Jako lékař, badatel a ekolog byl jedinou autoritou, co se týče pyrranských životních forem. Musel být podezřívavý. Ovšem na druhé straně jedno v jeho prospěch mluvilo: byl natolik vědcem, že se dal přesvědčit logicky zdůvodněnými fakty.

A Rhes, vůdce neuznávaných lidí, kteří se úspěšně přizpůsobili životu na této vražedné planetě, se již oprostil od reflexivní nenávisti, tolik typické pro ostatní, a Jason s ním počítal, že mu pomůže.

Meta, rozkošná a milá žena, silnější než mnohý muž, jejíž půvabně tvarované paže dovedly vášnivě svírat - nebo lámat kosti. Zdalipak tvoje chladně praktická mysl - skrytá v tom krásném ženském těle - ví, co je láska? Nebo je to pouze pýcha vlastnictví, kterou cítíš k tomu přivandrovalci Jasonu dinAltovi? Pověz mu to někdy, rád by to věděl. Ale ne zrovna teď. Vypadáš zrovna tak netrpělivě a nebezpečně jako ostatní.

Jason zavřel za sebou dveře a neupřímně se usmál.

“Nazdárek vespolek,” začal. “Doufám, že se na mě nezlobíte, že jsem vás nechal tak dlouho čekat?”

Rychle pokračoval a nevšímal si hněvivého brčení ze všech stran.

“Jsem si jist, že vás všechny potěší, že jsem na mizině, finančně vyřízený a úplně na dně.”

Jejich obličeje se vyjasnily, když si uvědomili, co řekl. Uvažovat jen o jednom - to byl pyrranský zvyk.

“Máš v bance milióny,” namítl Kerk, “a v žádném případě jsi je neprohrál v kartách, ani jsi je neztratil.”

“Když hraju hazardní hru, tak vyhrávám,” ujistil ho Jason důstojně. “Jsem na mizině, protože jsem je beze zbytku utratil. Koupil jsem kosmickou loď, a teď je na cestě sem.”

“Proč?” zeptala se Meta a vyjádřila tak otázku, kterou měli na mysli všichni.

“Protože odcházím z této planety a беру vás - a pokud možno mnoho dalších - s sebou.”

Jason mohl snadno vycítit jejich smíšené pocity. A? tak či onak - a tahle planeta byla určitě horší než kterákoliv jiná ve známé galaxii - tohle byl jejich domov. Vražedný a nebezpečný, ale přesto jejich. Musí je pro svůj nápad nadchnout a přinutit, aby zapomněli na jakoukoliv postranní myšlenku, která by v nich mohla vzklíčit. Apel na jejich inteligenci zatím počká, nejdřív musí zapůsobit na jejich city. Tuhle skulinu v jejich výzbroji dobře znal.

“Objevil jsem planetu, která je mnohem nebezpečnější než Pyrrus.”

Brucco se chladně a nedůvěřivě zasmál a všichni mu přitakali na souhlas.

“Předpokládáš, že to zní přitažlivě?” zeptal se Rhes, jediný z přítomných Pyrranů, který se narodil mimo město a byl proto imunní vůči jejich zálibě v násilí. Jason mu přimhouřením oka naznačil, aby trochu zapřemýšlel, a přešel k přesvědčování ostatních.

“Tím chci říct, že se na té planetě vyskytuje ta nejnebezpečnější životní forma, jaká byla kdy objevena. Rychlejší než křídlobodec, ničemnější než d'áblorožec, urputnější než zubozobec a spousta dalších věcí. Našel jsem planetu, na které tito tvorové přebývají.”

“Mluvíš o lidech, že?” řekl Kerk, jako obvykle chápavější než ostatní.

“Ano. Jsou to lidé, kteří jsou víc smrtící než Pyrrané, kteří jsou přirozeně vychováváni, aby se bránili jakémukoliv nebezpečí. Bránili. Co byste řekli světu, kde lidé byli vychováváni několik tisíc let, aby útočili, zabíjeli a ničili, aniž by v nejmenším pomysleli na následky? Jací asi jsou ti, kdo tento vyvražďovací konflikt přežili?”

Zvažovali to, a soudě podle jejich výrazu, příliš se tou myšlenkou nezabývali. Již zaujali stanovisko, myšlenkově se sjednotili proti společnému nepříteli, a Jason rychle pokračoval, dokud s ním souhlasili.

“Mluvím o planetě jménem Felicity, zřejmě tak nazvané, aby tam nalákali usedlíky, a z téhož důvodu se těm místním silákům říká drobečci. Četl jsem před několika měsíci v novinovém faxu docela malý článek o tom, jak celá hornická kolonie byla srovnána se zemí. A to se nezdaří jen tak. Party horníků j sou tvrdí chlapi a zvyklí na ledajaké potíže - a ti, co jsou u společnosti John a John, patří k nejdrsnějším. A pak - což je zrovna tak důležité - Johnova společnost nejsou žádní troškaři. Tak jsem navázal styk s několika přáteli a poslal jim nějaké peníze, aby je rozdali, a podařilo se jim sejít s jedním z těch, co přežili. Stálo mě to ještě další pěkné peníze, abych od něho získal přesné informace, ale vyplatilo se to. Tady to je.”

Udělal dramatickou pauzu a vytasil se s listem papíru.

“Tak nám to přečti a nemávej s tím na nás!” ozval se Brucco a nervózně ťukal prsty do stolu.

“Měj strpení,” řekl Jason. “Tohle je inženýrská zpráva a velice si potrpí na zdrženlivý inženýrský tón. Felicity je zřejmě bohatá na těžké kovy, které se nalézají blízko povrchu na poměrně malé ploše. Byla by tam možná povrchová těžba, a jak hovoří zpráva, uranová ruda je tam zřejmě tak bohatá, že by poháněla reaktor bez jakéhokoliv zpracování.”

“To je nemožné,” přerušila ho Meta. “Uranová ruda ve volném stavu nemůže být tak radioaktivní, aby...”

“Prosím,” řekl Jason a zvedl obě ruce do výše. “Já jsem jen trochu přeháněl, abych zdůraznil to hlavní. Ta ruda je bohatá, to se nedá oddiskutovat. Důležité je, že přesto, že je tam tak výborná kvalita rudy, se Johnova společnost na Felicity nevrátí. Už jednou si moc spálili prsty a je spousta jiných planet, kde mohou těžít s mnohem menší námahou. A nemusejí čelit barbarům jezdicím na dracích, kteří se zčistajasna vynořují ze země, útočí v nekonečných vlnách a ničí všechno, co jim přijde pod ruku.”

“Co vlastně touhle poslední větou chceš říct?” zeptal se Kerk.

“Uvažuješ zrovna tak dobře jako já. Takhle ten masakr popsali ti, co přežili. Jediná věc, již si můžeme být jisti, je, že byli napadeni muži, kteří jeli na zvířatech, a že byli dokonale poťeni.

“A to je ta planeta, kam nás chceš dostat,” řekl Kerk. “Nevypadá nijak přitažlivě. Můžeme zůstat tady a pracovat ve vlastních dolech.”

“Pracovali jste ve svých dolech celá staletí, takže některé šachty jsou až pět kilometrů hluboké a produkují pouze druhořadou rudu - ale to není podstatné. Myslím na místní lidi a na to, co s nimi bude. Život na téhle planetě se nezvratně změnil. Pyrrané, kteří byli schopni se přizpůsobit novým podmínkám, už tak učinili. Ale co ti ostatní?”

Jejich jedinou odpovědí bylo dlouhotrvající mlčení.

“To je dobrá otázka, že? A případná. Já vám povím, co se stane s lidmi, kteří v tomhle městě zůstanou. A až vám to povím, nesnažte se mě zastřelit. Myslím, že vy všichni jste už vyrostli z té bleskové reakce na odlišný názor. Aspoň doufám, že to platí o všech, co jsou v této místnosti. Lidem venku ve městě bych tohle neříkal. Pravděpodobně by mě spíše zabili, než aby slyšeli pravdu. Nechtějí uznat, že je všechny tato planeta odsoudila k jisté smrti.”

Ozvalo se slabé zakvilení elektrického motorku, když Metina pistole napůl vyklouzla z pouzdra, pak vylouzla zpět. Jason se na Metu usmál a pohrozil jí prstem; chladně se od něho odvrátila. Ostatní ovládli své reflexy lépe.

“To není pravda,” poznamenal Kerk. “Lidé stále opouštějí město...”

“A vracejí se zpět v téměř stejném počtu. Tenhle argument neobstojí. Ti, kteří dokázali odejít, už tak učinili, zbývají pouze ti tvrdošíjní.”

“Jsou ještě jiná možná řešení,” prohlásil Brucco. “Dalo by se vybudovat jiné město...”

Přerušilo ho zadunění zemětřesení. Už nějakou dobu předtím pociťovali otřesy půdy, které byly na Pyrru tak obvyklé, že už si je téměř neuvědomovali, ale tento otřes byl mnohem silnější. Budova se pod nimi zhoupla a ve zdi se objevila klikatá trhлина, z které se řinul prach z cementu. Trhлина přetnula okenní rám, a ačkoliv tabulky byly zhotoveny z armovaného skla, pod tlakem se zlomily a roztříštily na kousky. Jako na povel se v otvoru vynořil křídlobodec a dral se dovnitř ochranným pletivem - a rozplynul se ve výbuchu plamene, když pistole vyskočily z pouzder a čtyři výstřely splynuly v jediný.

“Budu hlídat okno,” řekl Kerk a posunul si židli, aby mohl být čelem k otvoru. “Pokračuj.”

Toto přerušení, připomínka toho, jaký život zde ve městě opravdu vládne, vyvedlo Brucca z konceptu. Chvilí váhal, pak pokračoval.

“Jo... co jsem to povídal? - jsou možná i jiná řešení. Mělo by se vybudovat druhé město, odtud zcela vzdálené, možná u některého z dolů. Pouze okolo tohoto města jsou životní formy tak smrtící. Tohle město bychom mohli opustit a...”

“A to nové by si zopakovalo všechny hříchy starého. Nenávist Pyrranů, kteří zůstanou, vyvolá tutéž situaci. Ty to víš líp než já, Brucco, nenastalo by právě tohle?”

Jason počkal, dokud Brucco nepřikývl váhavě na souhlas. “Tohle jsme probírali už dříve, a je jenom jedno možné řešení. Dostat tyto lidi z Pyrru a do světa, kde mohou přežít bez ustavičné, zničující války. Kterékoliv místo bude lepší než Pyrrus. Vy jste se s ním tak sžili, že jste zřejmě zapomněli, jaké je tahle planeta ve skutečnosti peklo. Vím, že je vším, co máte, a že jste se jí přizpůsobili, ale ve skutečnosti to není tak mnoho. Dokázal jsem vám, že všechny životní formy zde jsou do jisté míry telepatické a že vaše

nenávisť k nim je neustále žene do boje s vámi. Tím, že mutují a mění se, se ustavičně se stávají ničemnější a vražednější. Připustili jste, že tomu tak je. Ale to celou situaci nemění. Je tu ještě dost vás Pyrranů, kterým je proti srsti myšlenka, že by se ve válce nepokračovalo. Promiňte mi ten výraz, ale vy jste paličáci! Kdybych měl trochu rozumu, vypadl bych odtud a přenechal vás vašemu neblahému osudu. Ale zaangažoval jsem se, a? už se mi to líbí nebo ne. Udržel jsem vás naživu a vy jste udrželi naživu mě, a naše budoucnost vede stejným směrem. Navíc se mi líbí vaše dívky.”

V napjatém tichu se ozvalo Metino krátké nadechnutí.

“Nuže - žerty a debaty stranou, jde o tohle. Jestliže vaši lidé zůstanou tady, dříve či později zahynou. Všichni. Abyste je zachránili, budete je muset odtud dostat do nějakého přívětivějšího světa. Obyvatelné planety s dobrými přírodními zdroji nejsou tak snadno k nalezení, ale já jsem jednu našel. Možná že s domorodci, původními usedlíky, nebudeme mít na všechno stejný názor, ale mám za to, že můj nápad musí být pro Pyrrany zajímavější než všechno ostatní. Přeprava a vybavení jsou na cestě. Tak kdo je pro něj? Kerk? Považují tě za vůdce. Tak tedy - jdi příkladem!”

Kerk pohlédl zavile na Jasona a sevřel znechuceně rty. “Zřejmě mě vždycky chceš ukecat, abych dělal to, co ve skutečnosti dělat nechci.”

“Podle toho se pozná moudrý člověk,” poznamenal Jason sugestivně. “Vlastní já se vítězně vznáší nad instinktem z podvědomí. Znamená to, že mi chceš pomoci?”

“Ano. Nechce se mi na jinou planetu a celá ta myšlenka se mi nezamlouvá. Přesto však nevidím jinou možnost, jak zachránit lidi ve městě od jisté záhuby.”

“Dobře. A ty, Brucco? Budeme potřebovat lékaře.”

“Najdi si někoho jiného. Můj asistent Teca to zvládne. Já jsem dosud ani zdaleka nedokončil zkoumání životních forem na Pyrru. Zůstanu ve městě, dokud bude existovat.”

“Může tě to stát život.”

“Pravděpodobně ano. Ovšem mé záznamy a pozorování jsou nezničitelné.”

Nikdo nepochyboval, že to myslí vážně, ani se nepokoušel s ním přit. Jason se obrátil na Metu.

“Budeme tě potřebovat, abys pilotovala loď, až ji sem dopraví.”

“Je mě zapotřebí tady, abych obsluhovala naši pyrranskou loď.”

“Jsou tu ještě další piloti. Sama jsi je vycvičila. A jestli tady zůstaneš, budu se muset poohlédnout po jiné ženě.”

“Jestli to uděláš, tak ji zabiju. Budu tu loď pilotovat.”

Jason se usmál a poslal jí vzdušný polibek; předstírala, že to nevidí. “Tak to bychom měli,” prohlásil.

“Brucco zůstane tady a myslím, že i Rhes, aby dohlédl na osídlení městských Pyrranů.”

“To se teda mýlíš,” ozval se Rhes. “Osídlování nyní řídí výbor a jde to hladce, jak se dalo očekávat.

Vůbec se mi nechce zůstat - jak se to řekne? - křupanem po zbytek svého života. Tahle nová planeta se zdá být velice zajímavá a já se těším, jakou s ní udělám zkušenost.”

“Tak tohle je ta nejlepší novina, kterou jsem dnes slyšel. A teď se vraťme k faktům. Loď tady bude asi za dva týdny, takže když se pustíme do příprav k odletu hned, byli bychom schopni naložit zásoby a lidi a odstartovat brzy poté, co loď přiletí. Sepíšu oznámení, které udělá vystěhování dobrou reklamou, a můžeme je rozhodit mezi obyvatelstvo. Seženeme dobrovolníky. Ve městě je asi dvacet tisíc lidí, ale my nemůžeme nalodit víc než asi dva tisíce - je to vyřazená pancéřová vojenská transportní loď jménem Rváč, která zbyla z jedné z válek na Periférii - takže si vybereme jen ty nejlepší. Založíme osadu a vrátíme se pro ostatní. Zařídíme se podle svého.”

Jason byl zdrcen, ale ostatní zřejmě překvapení nebyli.

“Sto šedesát osm dobrovolníků - včetně Grifa, devítiletého chlapce - a z tolika tisíc? To přece není možné.”

“Na Pyrru to možné je,” prohlásil Kerk.

“Ano, na Pyrru to možné je, ale jenom na něm. Jason přecházel po místnosti, vláčel za sebou znechuceně nohy ve dvojnásobné gravitaci a bušil pěstí do otevřené dlaně. “Kdyby se udílely ceny za tupost a umíněnost, tak by tahle planeta dostala medaili. Já jsem se tady narodil. Já tady zůstanu. Já tady umřu. Hrozné!” Otočil se, aby píchl prstem do Kerka - pak si rychle sáhl na lýtko, aby rozmasíroval křeč,

která se dostavila po přílišné námaze ve zvýšené gravitaci.

“No co, nebudeme si s nimi lámat hlavu,” prohlásil. “Zachráníme je i proti jejich vůli. Vezmeme těch stoosmašedesát dobrovolníků a poletíme na Felicity, a té planety se zmocníme, otevřeme důl a vrátíme se pro ostatní. Takhle to uděláme.”

Zhroutil se na židli, a když Kerk odešel, začal si masírovat nohu.

“Aspoň doufám,” mumlal si pro sebe.

3

Tlumené řinčení zaznívalo ve vzduchovém uzávěru, když mechanici překládací stanice připevňovali pružné potrubí k trupu kosmické lodi. Palubní telefon zabzučel, když se kdosi napojil na palubu venku. “Překládací stanice 70 Ophiuchi volá Rváče. Jste napojeni na přechodový tunel, který je už pod předepsaným tlakem. Můžete otevřít venkovní uzávěr.”

“Připraven k otevření,” řekl Jason a otočil klíčem ve spínači, který umožňoval otevření venkovního uzávěru ve stejném okamžiku jako vnitřního.

“Je to fajn být zas na suché zemi,” řekl jeden z pracovníků přepravy, když vstoupili do tlakové komory, a ostatní se hlasitě zasmáli, jako kdyby řekl něco hrozně legračního. Všichni, až na pilota, který se kabonil u vstupního uzávěru, zlomená paže v sádrovém obvazu mu trčela vpřed. Nikdo se o té paži nezmínil, ani se nedíval jeho směrem, ale on věděl, proč se smějí.

Jasonovi nebylo pilota líto. Meta vždycky varovala muže, kteří ji obtěžovali milostnými návrhy. Asi jí to v romantickém příšeří na velitelském můstku nevěřil. Tak mu zlomila ruku. Krutě. Jason se tvářil nezúčastněně, když pilot prošel kolem něho a vyšel do průlezu. Ten byl vyroben z průhledné umělé hmoty byla to jakási zvlněná pupeční šňůra, která spojovala loď s překládací stanicí, masivním tělesem iluminovaným popraškem světla, čnicím nad nimi. Bylo vidět další dva průlezy podobné jejich, spojující lodě s touto stanicí, která trčela v kosmu na oběžné dráze s nulovou gravitací mezi slunci vytvářejícími dvouhvězdou soustavu. Menší ze sluncí, 70 Ophiuchi B, se právě zvedalo za stanicí, maličký kotouč vzdálený víc než miliardu mil.

“Máme tady zásilku pro Rváče,” oznámil nějaký úředník, který vyplul z ústí průlezu. “Čekali jsme na vás, abychom ho mohli na vaši loď přeložit.” Natáhl ruku se stvrzenkami. “Podepíšete to?”

Jason načmáral své jméno, pak ustoupil stranou, aby dva manipulanti mohli vmanévrovat objemnou bednu průlezem a tlakovou komorou. Právě se pokoušel zastrčit kovovou zploštělou tyč pod kovové pásky, když se objevila Meta.

“Co to je?” zeptala se a lehce mu vykroutila tyč z rukou a zamáčkla ji pod pásku. Jednou zapáčila, ozvalo se ostré cvaknutí zlomeného kovu.

“Budeš nějakému muži bezvadným manželem,” podotkl Jason a oprášil si prsty. “Vsadím se, že ty další dvě tak snadno nezvládneš.” Nahnula se, aby to dokázala. “Tahle věčička je něco, co budeme moc potřebovat, až se pustíme do ruinování té planety. Kéž bych byl měl aspoň jednu takovou, když jsem přišel poprvé na Pyrrus, asi by byla zachránila hezky mnoho životů.”

Meta odhodila obal a pohlížela na vejcovitý tvar na kolech. “Co je to - bomba?” zeptala se.

“Proboha ne. Tohle je něco mnohem důležitějšího.” Naklonil bednu a její obsah se vykulil na podlahu.

Bylo to téměř nevýrazné, lesklé kovové vejce, dobře metr vysoké, s menší stranou nahoře. Šest koleček s gumovými pneumatikami, po třech na každé straně, je drželo v bezpečné vzdálenosti od podlahy a nahoře byl ovládací panel s průhledným krytem. Jason natáhl ruku a víko odklopil, pak zmáčkl knoflík s označením “zapnuto” a světla na panelu se rozzářila.

“Co jsi zač?” zeptal se.

“Tohle je knihovna,” odpověděl dutý kovový hlas.

“Nač to je?” odfrkla Meta a otočila se k odchodu.

“Povím ti to,” řekl Jason a zvedl ruku, aby ji zadržel, připraven rychle odskočit, kdyby se pokusila o nějaký chvat. “Tohle zařízení je naše zpravodajská služba ve vojenském slova smyslu. Copak jsi zapomněla, co všechno jsme museli pročíst, abychom vůbec něco zjistili o historii vaší planety?

Potřebovali jsme fakta, na nichž bychom stavěli, a neměli jsme vůbec žádná. No a teď nějaká máme.”

Pohládl hladký bok knihovny.

“Co asi může tahle hračka vědět, aby nám to pomohlo?”

“Tahle naše hračka, jak ji tak legračně nazýváš, stojí přes 982 tisíc kreditů plus přepravné.”

To bylo na ni příliš. “Cože? Za to bys mohl vybavit celou armádu. Zbraněmi, municí.”

“Myslel jsem si, že na tebe udělá dojem. A vštip si laskavě do své mimořádně roztomilé blond’até hlavičky, že armády každý problém nevyřeší. Brzy narazíme na novou kulturu, na novou planetu, a chceme otevřít na správném místě důl. Ta tvoje armáda nám neřekne nic o mineralogii nebo antropologii či ekologii nebo exobiologii...”

“Tahle slova si vymýšlíš.”

“Jen si nepřej, abych si vymýšlel! Myslím, že si vůbec neuvědomuješ, kolik knihoven je nacpáno do kovové schránky tohohle stvoření. Knihovno,” řekl a ukázal na ni teatrálně, “pověz nám něco o sobě.”

“Jsem model 427-1587, typ IX, vylepšený, s fotodigitální pamětí na bázi laseru a integrovaným obvodem...”

“Dost!” nařídil Jason. “Knihovno, musíš dokázat něco lepšího. Můžeš popsat sama sebe v jednoduchém faxovacím jazyce?”

“Dobře, tak poslouchejte,” vítězoslavně zahovořila knihovna. “Vsadím se, že jste ještě nikdy neviděli typ IX, vrchol knihovnického luxusu...”

“Natrefili jsme na tlačítko pro reklamní řeči, ale aspoň jim budeme rozumět.”

“...a skutečně nejnovější příklad toho, čemu mládenci, kteří tenhle mechanismus sestrojili, s oblibou říkají technika integrovaného obvodu. Nuže přátelé, nepotřebujeme galaktické tituly, abychom pochopili, že typ IX je něco nového ve vesmíru. Ta integrovaná atd. hatmatilka neznamena nic jiného, než že toto je myslící stroj, nad který není. Ale každý potřebuje něco, o čem by přemýšlel, zrovna tak jako něco, s čím by mýsl, a právě tak jako vy ve své hlavě, má typ IX svou vlastní paměť. Paměť, která obsahuje celou knihovnu na univerzitě v Haribay, jež má tolik knih, že byste je za celý život ani nespočetali. Tyto knihy byly rozloženy na slova a ta slova zase na bity, které byly zaznamenány na malé čipy ze silikonu do mozku typu IX. Tato paměťová část mozku není větší než lidská sevřená pěst - malá pěst - protože na každých deset čtverečních milimetrů připadá přes 545 miliónů bitů. Ani nemusíte vědět, co je bit, abyste pochopili, jak je to úžasné. V tomto mozku jsou veškeré dějiny, všechny vědy a filozofie. Také lingvistika. Chcete-li vědět, jak se řekne sýr v základních galaktických jazycích podle pořadí počtu lidí mluvících těmito jazyky, je to tohle...”

Když se vyřinul rychlý proud slabik, Jason se otočil k Metě a zjistil, že je pryč.

“Tahle věc dokáže víc než překládat slovo “sýr,” prohodil a zmáčkl knoflík “vypnuto”. “Jen počkej a uvidíš.”

Pyrrané byli docela šťastní, že mohli během letu na Felicity lelkovat, podřimovat a zívát jako tygři s plným žaludkem. Jenom Jason pochoval nutnost využít času účelně. Vyhledal všechny odkazy v knihovně, aby získal informace o Felicity a sluneční soustavě, do níž patří, a od studia ho odvádělo pouze Metino vášnivé, ale neochabující objetí. Meta soudila, že jsou daleko zajímavější způsoby, jak trávit ty dlouhé hodiny, a Jason, když už byl jednou odtržen od své práce, s ní nadšeně souhlasil.

Když je podle lodního času dělil jeden den od okamžiku, kdy měli podle programu přejít z kosmického skoku do soustavy Felicity, Jason svolal plenární schůzi do jídelny.

“Tak sem letíme,” řekl a poklepal na velký diagram pověšený na stěně. Panovalo naprosté ticho a stoprocentní pozornost, nebo? brífink ve vojenském stylu byl pro Pyrrany něco jako jídlo a pití.

“Ta planeta se jmenuje Felicity a je to pátá planeta bezejmenné hvězdy třídy F-1. To je bílá hvězda s asi dvojnásobnou jasností než vlastní G-2 slunce Pyrru a vydává mnohem silnější ultrafialové záření. Můžete se těšit, že se pěkně opálíte. Devět desetin jejího povrchu pokrývá voda s několika řetězci vulkanických ostrovů a je tam jen jedna pevnina, která je dostatečně velká, aby se mohla nazývat kontinentem. Je to tahle. Jak vidíte, vypadá jako rozpláclá dýka, se špičkou dolů, uprostřed rozdělená chráničem ruky. Ta čára zde, představovaná chráničem, je obrovský geologický zlom, který se táhne přes kontinent z jedné strany na druhou, celistvá stěna, která je vysoká od tří do deseti kilometrů. Tato stěna a pásmo hor za ní mají pronikavý účinek na kontinentální počasí. Na planetě je daleko větší teplo než na většině ostatních

obyvatelných planetách - teplota na rovníku je blízko bodu varu - a pouze to, že kontinent je umístěn poblíž severního pólu, činí život snesitelným. Vlhký, teplý vzduch se pohybuje severním směrem a zasahuje sráz a hory, kde se na jižních svazích sráží v déšť. K jihu stéká z hor spousta velkých řek a byly tam spatřeny známky zemědělství a osídlení - ale to muže z Johnovy společnosti nezajímalo: magnetometry a gravitometry střelkou ani nehnuły. Ale tady nahoře" - poklepal na severní polovinu kontinentu, na "rukoje?" dýky - "tady nahoře indikátory přímo zdivočely. Masív hor, který postrčil severní polovinu nahoru tak vysoko, že způsobil zlom uprostřed kontinentu, namíchal ložiska těžkých kovů. Tak tady budou muset být doly, uprostřed nejopuštěnějšího kousku krajiny, o jaké jsem kdy slyšel. Je tam málo vody nebo žádná, pásmo hor jí většinou stojí v cestě, a co se přece jen za hory dostane, obvykle spadne na toto obrovské plató jako sníh. Je mrazivé, vysoké, suché - a smrtící a nikdy se nemění. Felicity nemá osově naklonění, jež by stálo za řeč, takže změny ročních období jsou tak nepatrné, že je lze stěží postřehnout. Počasí na jakémkoliv místě zůstává stále stejné. A abych úplně vyčerpал tento vysoce přitažlivý obraz toho ideálního místa pro osídlení: lidé, kteří tam nahoře žijí, jsou tak nebezpeční - nebo ještě nebezpečnější - než jakákoliv forma života, s kterou jste se kdy setkali na Pyrru. Náš úkol bude usadit se přímo mezi nimi, vystavět sídliště a otevřít důl. Máte nějaké návrhy, jak to provést?"

"Já vím, jak to udělat," prohlásil Clon a pomalu vstal. Byl to rozložitý, statný muž s hustým vyčnávajícím obočím. Váha jeho kostnatého čelního laloku byla určité vyrovnána ještě mohutnější kostí vzadu v lebce, takže pro mozkovnu zbylo jen málo místa. Měl výborné reflexy, nepochybně zkratové jako nějaký současný dinosaur, ale jakékoliv myšlenky, které musely tak z kostnatělou lebkou proniknout, se vynořovaly nesmírně obtížně. Byl tím posledním, od koho by Jason očekával odpověď.

"Já vím, jak to udělat," opakoval Clon. "Všechny je pobijeme. Pak už nás nebudou otravovat."

"Děkuji za návrh," řekl Jason vážně. "Svou židli máš přímo za sebou, tak ji použij. Tvůj návrh je stoprocentně pyrranský, rovněž v tom smyslu, že ho chceš použít na druhé planetě, i když na té první selhal. Jakkoliv to zní přitažlivě, v genocidě si nebudeme libovat. Pro náš problém použijeme své inteligence, ne zubů. Pokusíme se ten svět otevřít, ne ho jednou provždy zavřít. Já navrhuji otevřený tábor, úplný opak opevněného lágru, který postavili lidé z Johnovy společnosti. Když budeme opatrní a budeme sledovat pečlivě okolní krajinu, nemůže nás nic překvapit. Doufám, že dokážeme navázat styk s místním obyvatelstvem a zjistit, co mají proti horníkům nebo lidem z jiných planet, a pak se pokusíme jejich názory změnit. Jestli máte někdo lepší návrh pro plánovanou akci, přihlaste se hned teď. - A pak přistaneme tak blízko původního sídliště, jak jen budeme moci, a budeme čekat na kontakt. Oči budeme mít otevřené, víme, co se stalo první výpravě, takže si dáme moc dobrý pozor, aby se to nestalo nám.

Najít místo původního dolu bylo velice snadné. Řídká vegetace, která během roku vyrostla, nestačila zakrýt spálenou jizvu na povrchu krajiny. Magnetometr jasně indikoval opuštěné těžké strojní zařízení, a Rvác dosedl na zem těsně u něho. Seshora vypadala zvlněná step jako bez života, a vypadala tak ještě víc, jakmile přistáli. Jason stál v otevřeném vzduchovém uzávěru a zachvěl se, když ho zasáhl první poryv suchého, ledového vzduchu; tráva šustila a zrnka prachu se se syčením odrážela od trupu lodi. Měl v úmyslu být venku první, ale Rhes náhodou vrazil do Kerka, když přicházel nahoru, takže šedovlasý Pyrran uklouzl a skočil na zem.

"Je to lehká planeta," poznamenal, když se pomalu otočil a těkal očima sem tam. "Určitě nemá přes jedno gé. Po Pyrru je taková lehkost fajn."

"Je to spíš jedno a půl gé," prohlásil Jason a vydal se za ním ven zrovna tak obezřetně. "Ale pořád lepší než dvě gé."

První přistávací skupina, celkem deset mužů, se vynořila z lodi a opatrně si prohlížela prostor. Drželi se dostatečně blízko u sebe, aby mohli jeden druhého zavolat, ale zase ne tak blízko, aby bránili druhému ve výhledu nebo výstřelu. Pistole zůstávaly v pouzdrech a muži kráčeli pomalu a zřejmě jim nevadil ledový vítr a závan písku, který Jasonovi způsobil zčervenání kůže a slzení. Sobě vlastním, vyloženě pyrranským způsobem se radovali po vynuceném odpočívání během cesty.

"Něco se pohybuje dvě stě metrů k jihovýchodu," ozval se Metin hlas v jejich sluchátkách. Byla jedním z pozorovatelů nahoře na lodi.

Rychle se otočili a přihrčili, připraveni na cokoliv. Vlnící se planina se stále zdála prázdná, ale náhle se ozvalo zasyčení, když ke Kerkově hrudi zamířil šíp. Kerkovi vskočila do ruky pistole - Kerk sestřelil šíp tak klidně a jistě, jako by likvidoval útočícího křídlobodce. Další šíp bleskurychle vyletěl k nim, a Rhes ustoupil stranou, takže ho šíp minul. Všichni čekali a ostražitě se rozhlíželi, co se stane v nejbližším okamžiku.

Je to útok, řekl si v duchu Jason, nebo akce k odvrácení pozornosti? To přece není možné, aby tak brzy po našem příchodu mohl být zahájen jakýkoliv předem smluvený útok. Ale vlastně, proč ne?

Do dlaně mu vklouzla pistole, začal se otáčet - a právě v tom okamžiku pocítil v hlavě prudkou bolest. Neuvedomil si, že padá, jen měl pocit náhlé a úplné temnoty.

4

Jason se z bezvědomí dlouho netěšil. Zaplavila ho rudá, šířavá bolest a sotva logický pocit, že kdyby se mohl probudit, nic by pro něho nebylo nemožné. Z nějakého důvodu nemohl pochopit, co se děje, hlava se mu kymácela ze strany na stranu, což jeho agónii nesmírně zvyšovalo, a on si neustále přál, aby se hlava přestala kývat, ale marně.

Posléze, což trvalo určitě velice dlouhou dobu, si uvědomil, že jestliže cítí bolest, musí být při vědomí, nebo velice k němu blízko, a že by měl těchto okamžiků využít co nejvýhodněji. Paže měl nějakým způsobem připevněny - to cítil, i když na ně neviděl - ale stále byly do jisté míry volné. Mezi paži a bok měl vmáčkнутé pouzdro, ale pistole by do jeho ruky nevskočila. Tápajícími prsty konečně zjistil proč, když se jimi dotkl rozedraného konce kabelu, který spojoval pistoli s pouzdem.

V myšlenkách, otupělých jako jeho prsty, se snažil dobrat vysvětlení. Něco se mu stalo, někdo, nikoliv něco, ho zasáhl. Vzal mu pistoli. Co ještě? Proč nic nevidí? Proč nevidí něco jiného než rudé mžítiky, když se pokusí otevřít oči. Co dalšího zmizelo? Určitě jeho opasek s výstrojí. Prsty hmatl sem a tam po boku, ale nemohl ho najít.

Něčeho se dotkl. Ve zvláštním držáku dosud zůstal na zadní části pasu medikitu. Opatrně, aby se nedotkl uvolňovacího knoflíku - kdyby mu vyklouzl medikitu z ruky, už by se s ním neshledal - tiskl bříško palce na přístroj, dokud se mu sonda nedostala do styku s pokožkou. Tlumeně zabzučel analyzátor, ale Jasonovi tak třeštila hlava, že vpich injekčních jehel ani necítil. Pak droga zapůsobila a bolest začala ustupovat.

Když vše přehlušující bolest pominula, mohl soustředit tu malou část svého vědomí, která mu zbyla, na problém očí. Nedaly se otevřít, něco je drželo pevně zavřené. Něco, co mohla, ale nemusela být krev. Něco, co pravděpodobně krví bylo, když vzal v úvahu, v jakém stavu je jeho hlava, a usmál se, když se mu úspěšně podařilo doplnit složitý postup svého myšlení.

Soustřed' se na jedno oko. Soustřed' se na pravé oko. Zmáčkni je pevně, až to zabolí, a zatáhni za víčka a otevři je. Pak je zase zavři. To tahání, mačkání, uvolnění slz začalo působit a Jason pocítil, že víčka se začínají odlepovat.

Do běla rozpálené slunce mu svítilo přímo do oka - musel zamrkat a odvrátit zrak. Pohybovali se přes planinu, byla to jízda nerovným terénem a působící nárazy, a nedaleko jeho obličeje se objevilo něco jako mřížka. Slunce se dotklo horizontu. Tohle je důležité, opakoval si v duchu, zapamatovat si, že se slunce dotklo horizontu přímo za ním, či snad trochu vpravo.

Vpravo. Zapadá. Trochu vpravo. Drogy z medikitu a traumatický šok v něm opět vyvolaly pocit bezmocnosti. Ale nepoddávej se. Zapadá. Vzadu. Vpravo.

Když poslední bílý záblesk zapadl za horizont, zavřel trýzněné oko a tentokrát mu přišlo bezvědomí vhod.

“-----” zařval nějaký hlas, nesrozumitelná sprška zvuků. Ostrá bolest v boku se ozvala daleko silněji a Jason se od ní odkulil, pokoušeje se zároveň vyškrábat na nohy. Něco tvrdého a nepoddajného mu pohmoždilo záda, a on klesl na všechny čtyři. Rozhodl se, že otevře oči, třel si spečená víčka a podařilo se mu je rozlepit. Jediný pohled ho přesvědčil, že byl mnohem šťastnější, když měl oči zavřené, ale už bylo příliš pozdě.

Hlas patřil velikému statnému muži, který svíral dvoumetrové kopí, jímž předtím rýpal Jasonovi do žeber.

Když viděl, že se Jason posadil a že má oči otevřené, odtáhl kopí, opřel se o ně a zkoumavě si prohlížel svého zajatce. Jason pochopil jejich vzájemné postavení, když si uvědomil, že se nachází ve zvoncovité kleci z železných prutů, jejíž vrchol se téměř dotkl jeho hlavy, když se posadil. Opřel se o pruty a pozorně si prohlížel toho, jenž ho zajal.

Bylo jasné, že je to domýšlivý a sebejistý bojovník, od zubaté zvířecí lebky, která zdobila vršek jeho vyvátované přilby, až k ostruhám ostrým jako jehly na patách jeho bot, které sahaly až ke kolenům. Vyformovaný náprsní krunýř, zřejmě vyrobený z téhož materiálu jako přilba, pokrýval horní půlku jeho těla a byl pomalován křiklavými vzory okolo ústřední postavy nějakého nedefinovatelného zvířete. Kromě kopí měl ten muž na pohled velice účelný krátký meč, zavěšený bez pochvy na řemínku u opasku. Kůži měl osmahlou a ošlehanou větrem, leskla se na ní jakási olejovitá kapalina, a jelikož stál vůči Jasonovi po větru, čpěl z něho silný pach nemytého zvířete.

“-----” zakřičel bojovník a potřásl kopím směrem k Jasonovi.

“To je pěkně ubohá náhrada za řeč!” zakřičel Jason v odpověď.

“-----” odpověděl muž, tentokrát pronikavějším hlasem, doprovázeným ostrými mlaskavkami.

“A tohle není o nic lepší.”

Muž si odkášlal a plivl k Jasonovi. “Bowab,” řekl, “umíš mluvit dorozumívacím jazykem?”

“Ted’ už se to řeči podobá. Lámaná a zprofanovaná forma standardní angličtiny. Asi se užívá jako nějaký druh pomocného jazyka. Předpokládám, že se nikdy nedozvíme, kdo původně tuhle planetu osídlil, ale jedna věc je jistá - mluví anglicky. Za velkého kolapsu, kdy se komunikace mezi všemi planetami přerušila, tenhle prima svět vklouzl do barbarství s vlčí morálkou a určitě zplodil spoustu místních dialektů. Ale aspoň si zachovali upomínku na angličtinu, jakkoliv z vulgarizovanou, jako na společný jazyk mezi kmeny. A díky tomu, že jí mluví tak špatně, dá se jí rozumět.”

“Co ty říkat?” zabručel bojovník a potřásl hlavou nad Jasonovým nesrozumitelným zurčením slov.

Jason si poklepal na hrud’ a prohlásil: “Já určitě mluvit dorozumívací jazyk právě tak dobře jako ty.”

Tohle zřejmě bojovníka uspokojilo, protože se otočil a razil si cestu zástupem. Poprvé měl Jason možnost prohlédnout si lidi, kteří šli kolem a kteří předtím byli pouhou rozmazanou skvrnou v pozadí. Všichni to byli muži, bojovníci oblečení v nesčetných variacích na stejné téma. Vysoké boty, meče, brnění do půl těla a přilby, kopí a krátké luky ozdobené podivnými barevnými vzory. Za nimi a na všech stranách byly zaoblené stavby pomalované touže zažloutlou šedí jako řídká tráva, která pokrývala planinu. Něco se pohybovalo davem - muži udělali cestu kolébajícímu se zvířeti s jezdcem. Jason rozpoznal to stvoření podle popisu lidí, kteří přežili masakr.

To zvíře bylo v mnoha směrech podobné koni, jenže bylo dvakrát tak velké a pokryté chundelatou kožešinou. Jeho hlava měla koňský vzhled, ale byla vůči tělu drobná a posazená na konec nepříliš dlouhého krku. Mělo dlouhé nohy, obzvláště přední, které byly rozhodně delší než zadní, takže jeho hřbet se svažoval od kohoutku ke kýtám, zakončeným malým kmitajícím ocasem. Silné tlusté prsty na každé noze měly ostré drápy, které se zarývaly do země, když zvíře kráčelo kolem, řízeno jezdcem, který seděl za předními nohama na nejvyšším bodu hrbatých zad.

Jasonovu pozornost upoutalo pronikavé zatroubení na kovovou trubku, otočil se a uviděl sevřenou skupinu mužů kráčejících ke kleci. Tři vojáci se spuštěnými kopími šli v čele, následováni dalším, který nesl jakousi kymácející se standartu na žerdi. Bojovníci s tasenými meči kráčeli bystře, obklopující dvě postavy uprostřed. Jedna z nich byl onen kopiník, který Jasona probral k vědomí tím, že do něho rýpal kopím. Druhý, o hlavu vyšší, měl zlatou přilbu a náprsní krunýř posázený diamanty a z obou stran jeho přilby trčely zatočené rohy.

Má toho ještě víc, všiml si Jason, když se ten muž přiblížil k jeho kleci. Měl vzezření jestřába nebo velkého rysce bažinného, který si je jistý svou vládou. Byl vůdcem a byl si toho vědom, bral to jako samozřejmou věc. On, bojovník, vůdce bojovníků. Jeho pravice spočívala na hrušce klenoty vyzdobeného, ale úctyhodně vypadajícího meče, zatímco zjizvenými klouby levé ruky si hladil mohutné rudé kníry. Zastavil se těsně u klece a hleděl panovačně na Jasona, který se pokusil, ale marně, opřevrat pohled toho druhého se stejnou pronikavostí. To, že zaujímal v těsné kleci nedůstojnou polohu a že byl samá krev a špinavý, mu na sebevědomí nijak nepřidalo.

“Padni na kolena před Temuchinem,” poručil jeden z vojáků a zabořil silnější konec svého kopí Jasonovi

do žaludku.

Možná že by pokleknutí bylo snadnější, ale Jason, zkroucený bolestí, držel hlavu zpříma a oči upíral na toho druhého. “Odkud jsi?” zeptal se Temuchin hlasem zvyklým rozkazovat do té míry, že Jason mimoděk okamžitě odpověděl.

“Zdaleka, z místa, které neznáš.”

“Z jiného světa?”

“Ano. Ty o těch jiných světech vis?”

“Jenom z písní žonglérů. Dokud nepřistála první loď, myslel jsem, že neexistují. Existují.”

Luskl prsty a jeden z mužů mu podal začerněnou a zkroucenou bezzákluzovou pušku. “Umí přimět tuhle rouru, aby zase střílela?” zeptal se.

“Neumím.” Určitě to byla jedna ze zbraní první výpravy.

“A co tohle?” zvedl Temuchin Jasonovu pistoli, a kabel urvaný od pružinového pouzdra se volně kolébal.

“Nevím.” Jason byl zrovna tak klidný jako jeho protějšek. Kdyby se tak mohl zmocnit pistole. “Musím se na to podívat zblízka.”

“Tohle také spalte,” řekl Temuchin a pistoli odhodil. “Jejich zbraně musejí být zničeny ohněm. A teď mi honem řekni, muži z jiného světa, proč sem přicházíš.”

Byl by z něj dobrý hráč pokeru, uznal Jason v duchu. Já jeho karty neznám, ale on zná všechny moje. Tak co mu mám říct? Proč ne pravdu?

“Moji lidé si chtějí vzít kov ze země,” řekl hlasitě. “Nikomu neubližíme, dokonce zaplatíme...”

“Ne!” To slovo zaznělo naprosto neodvolatelně. Temuchin se otočil.

“Počkej, ještě jsi neslyšel všechno.”

“To stačí,” řekl, zastavil se na okamžik a mluvil přes rameno. “Budete kopat a vyroste budova. Z budov se stane město a objeví se ploty. Planiny jsou vždy otevřené.” A týmž monotónním hlasem dodal:

“Zabte ho.”

Když se skupina mužů otočila, aby šla za Temuchinem, korouhevník se přesunul před klec. Žerd' měla na vrcholku lidskou lebku, a Jason si všiml, že korouhev je zhotovena, provazec po provazci, z lidských palců, mumifikovaných a usušených, svázaných koženými pásky.

“Počkej!” vykřikl Jason na vzdalující se záda. “Nech mě to vysvětlit. Přece nemůžeš tohle udělat...”

Ovšemže mohl. Četa vojáků obstoupila klec, jeden z nich se pod ni sehnul a ozvalo se řinčení řetězů.

Jason se přikrčil, když se klec vzesla vzhůru na skřípajících závěsech, a křečovitě sevřel mříž, když vojáci po něm sáhli.

Přeskočil je, jednoho kopnul do obličeje, když ho míjel, a vrazil do těch, co stáli vzadu. Výsledek byl předem jasný, ale Jason vytěžil z té příležitosti co nejvíce. Jeden voják ležel rozplácnutý na zemi a další seděl a držel si hlavu, když zbytek Jasona odnášel. Proklínal je v šesti různých jazycích, i když jeho slova měla na indiferentní, bezvýrazné vojáky stejný účinek, jaký měly jeho údery.

“Jak daleko jsi cestoval, aby ses dostal na tuhle planetu?” zeptal se kdosi.

“Ekmortu!” zamumlal Jason a vyplívl krev a uštípnutý kousek zubu.

“Jak vypadá tvůj domovský svět? Je tak velký jako náš? Teplejší, nebo chladnější?”

Jason, kterého nesli obličejem dolů, zakroutil hlavou, aby se podíval na tazatele, šedovlasého muže v rozedraném koženém oděvu, který byl kdysi žlutý a zelený. Za ním klopýtal vysoký, ospale vyhlížející mladík, oblečený do stejné strakatiny, ačkoliv ta jeho nebyla tak zašpiněná.

“Víš toho tolik,” naléhal starý muž, “tak mi musíš něco říct.” Vojáci odstrčili oba muže před Jasona, dříve než si Jason mohl zavázat starce vděčností tím, že mu řekl něco o skutečně významných věcech, které mu připadly na mysl. Drželo ho tolik mužů, že byl naprosto bezmocný, když ho opřeli zády o silnou železnou tyč zasazenou pevně do země a trhali mu oděv. Kovová tkanina a spínadla odolávaly jejich prstům, dokud jeden z nich nevytáhl dýku a neprořezal se materiálem, aniž bral na vědomí, že zároveň rozřezává Jasonovi kůži. Když byl jeho oděv rozřezán až k pasu, Jason krvácel z několika ran a vrávorál následkem zbití, které utrpěl. Srazili ho na zem a svázali mu zápěstí koženým provazem. Pak odešli. Ačkoliv bylo brzy odpoledne, teplota se určitě vyšplhala kousek nad bod mrazu. Izolační oděv ho již nechránil, a šok ze studeného vzduchu ho okamžitě přivedl k plnému se vědomí.

Bylo jasné, co bude následovat. Řemen, který mu poutal zápěstí, byl dobré tři metry dlouhý a druhý

konec byl připevněn ke špičce tyče. Jason osaměl ve středu kruhové plochy, ze všech stran bylo slyšet hemžení, jak vojáci sedlali hrbatá zvířata a sedali na ně. První z nich, kdo byl připraven, vyrazil pronikavý výkřik podobný jódlování a napřáhl zdvižené kopí na Jasona. Zvíře nabralo hrozivou rychlost, drápy se mu zatínaly do země a řítilo se kupředu jako blesk.

Jason učinil jedinou možnou věc - uskočil za tyč a pohyboval se tak, aby byla neustále mezi ním a útočícím jezdcem. Muž prudce bodl kopím, ale musel ho rychle stáhnout zpět, když projížděl kolem tyče. Pak Jasona zachránila pouze intuice, protože zvuk druhého útočícího zvířete zanikl v burácení prvního. Chytil se tyče a skokem se kolem ní otočil. Kopí zazvonilo o kov, když druhý útočník projel. První muž již obracel své zvíře a Jason uviděl, že třetí už má osedláno a je připraven zaútočit. Byl možný jen jediný výsledek v této hře na zabíjení živého terče: uskakovat stále častěji.

“Je načase změnit nepříznivý poměr sil,” řekl, shýbnut se a sjel rukou k horní části své pravé holínky. Jeho útočný nůž tam stále byl.

Když vystartoval třetí muž, Jason vyhodil nůž do vzduchu a chytil rukojeť mezi zuby, pak si přeřízl kožená pouta. Pouta odpadla a Jason se skrčil za tenkou tyč, aby se vyhnul bodajícímu kopí. Jason zaútočil, když ho jezdec míjel.

Vyskočil, nůž v levé ruce, vyrazil pravicí, aby uchopil jezdcovu nohu a pokusil se jezdce shodit ze sedla. Ale zvíře běželo příliš rychle a Jason udeřil do jeho boku za sedlem - prsty jen sevřel zcuchanou kožešinu zvířete.

Pak už se všechno odehrálo velice rychle. Když se jezdec zkroutil, pokoušeje se bodnout útočníka, Jason ponořil svou dýku až po rukojeť zvířeti do kýty.

Jehlovité hroty, které bojovníci užívali místo koleček ostruh, naznačovaly, že tvorové, na kterých jezdili, nemají příliš citlivý nervový systém. To platilo o silné kůži a srsti mezi žebry, ale místo, které zasáhla Jasonova dýka, pod ocasem a blízko něho, se ukázalo být naprosto odlišného druhu. Zvíře se po celém těle zachvělo - a vyrazilo vpřed, jako kdyby se v jeho vnitřnostech uvolnilo obrovské pero.

Jezdec, již tak na štíru s rovnováhou, se v sedle zakymácel a zmizel z dohledu. Jason, který se pevně držel srsti jednou rukou a zatínal nůž hlouběji druhou, se udržel během jednoho skoku zvířete, pak druhého. Před očima mu splývaly rozmazané postavy mužů a pádících zvířat, když bojoval, aby se na zvířeti udržel. To se ukázalo nemožným a při třetím skoku, který otrásl zemí, byl vymrštěn do výšky. Plul po hlavě vzduchem a zjistil, že míří do prostoru mezi dvě přístřeší ve tvaru kupole. To bylo určitě lepší než narazit do jedné z nich; uklidnil se a zastrčil bradu, než dopadl na zem, a překulil se přes rameno, pak ještě jednou. Když dopadl na nohy, rozběhl se a pádil stále stejnou rychlostí.

Kupolovitá přístřeší, jakási obydlí, byla roztroušena kolem dokola a mezi sebou měla uličky. Jason se ocitl v široké rovné uličce a pomyšlení na hroty kopí mezi lopatkami ho přimělo vždy odbočit na nejbližší křižovatce. Rozhořčené výkřiky za ním naznačovaly, že pronásledovatelé mu nedávají šanci na uniknutí. Zatím měl před nimi náskok a byl zvědav, jak dlouho vydrží.

Z jedné z kopulí před ním někdo odhodil koženou chlopeň a vykoul šedovlasý muž - ten, který se pokoušel předtím s Jasonem komunikovat. Zřejmě jedním pohledem odhadl situaci, otevřel chlopeň ještě víc a naznačoval Jasonovi, aby běžel k němu.

Bylo nutné se rychle rozhodnout. Jason, který se stále řítil kupředu, se ohlédl a zjistil, že zrovna není nikdo v dohledu. A taky nikde žádné útočiště. Proběhl vchodem a vtáhl toho starce za sebou. Poprvé si uvědomil, že dosud třímá v ruce nůž, vmáčkl ho do starcova vousu tak hluboko, že se špička dotýkala hrdla.

“Jestli mě prozradíš, zemřeš,” sykl.

“Proč bych tě měl zrazovat,” zašklebil se muž. “Přivedl jsem tě sem. Riskuji všechno kvůli vědomostem. Ted’ ustup, já zatím zavřu vchod.” Aniž věnoval noži pozornost, začal zašněrovávat chlopeň.

Jason se rychle rozhlédl po tmavém vnitřku a spatřil, že u malého ohně, nad kterým visel železný hrnec, podřimuje mladík. Nějaká babizna míchala něčím v hrnci a ani v nejmenším si nevšímal nic z toho, co se dalo u vchodu.

“Dozadu a k zemi,” řekl muž a strčil do Jasona. “Budou tady co nevidět. Nesmějí tě tu najít, jen to ne!” Zvenčí se přiblížily výkřiky a Jason neshledal na tom úmyslu nic závadného. “Ale nůž mám stále připravený,” varoval, když se posadil k zadní stěně, a svolil, aby mu stařec přehodil přes ramena

hromadou plesnivých kůží.

Těžké kroky hřměly kolem, otrásající zemí, a pak bylo slyšet ze všech stran hlasy. Šedovousý muž dal Jasonovi na hlavu kožený přehoz tak, aby mu zakryl obličej, potom hrábl do váčku u pasu pro páchnoucí hliněnou dýmku a strčil ji Jasonovi do úst. Ani stařena, ani mladík tomu všemu nevěnovali pozornost. Ani nevzhledli, když rozrazil vchod bojovník s přilbou a strčil dovnitř hlavu.

Jason seděl bez hnutí a vyhlížel zpoza kožené kukly, v ruce skrýval nůž, připraven přenést se skokem přes místnost a vnořit ho nezvanému návštěvníkovi do hrdla.

Ten se rychle rozhlédl po temném vnitřku a vykřikl něco, co nemohlo být nic jiného než otázka.

Šedovousý muž zabručel něco odmítavého v odpověď - a tím to bylo vyřízeno. Bojovník zmizel tak rychle, jak se objevil, a stařena cupitala ke vchodu, aby ho zase pevně zašněrovala.

Během svého putování po galaxii se Jason velice zřídka setkal s nesobeckou dobročinností, a to jeho podezřívavost omlouvalo. Nůž měl stále v pohotovosti.

“Proč jsi riskoval a pomohl mi?” zeptal se.

“Žonglér riskuje vše, aby se naučil novým věcem,” odpověděl muž a usadil se se zkříženými nohama u ohně. “Jsem povznesen nad malicherné handrkování kmenů. Jmenuji se Oraieli a ty začneš tím, že mi řekneš své jméno.”

“Člunář Sam,” řekl Jason a odložil nůž na tak dlouho, aby vytáhl vršek svého kovového oděvu a zastrčil si do něj paže. Lhal reflexivně, jako když hrál s listem karet drženým u hrudi. Zde nic neukazovalo na žádné nebezpečí. Stařena si něco mumlala nad ohněm, zatímco mladík se posadil na bobek za Oraiele, který zaujal tutéž pozici.

“Z jakého světa pochází?”

“Z nebe.

“Je mnoho světů, kde žijí lidé?”

“Nejméně třicet tisíc, ačkoliv nikdo neví přesné číslo.”

“Jak ten tvůj svět vypadá?”

Jason se rozhlédl a poprvé od chvíle, co otevřel oči v kleci, měl chvíli, aby přemýšlel. Až dosud měl štěstí, ale bude ještě dlouho trvat, než vyvázne z téhle šlamastyky se zdravou kůží.

“Jak ten tvůj svět vypadá?” opakoval Oraiel.

“Jak vypadá ten tvůj? Něco za něco.”

Oraiel chvíli mlčel a v jeho zpola zavřených očích se kmitla jiskřička zlomyslnosti. Pak přikývl.

“Dohodnuto. Odpovím na tvé otázky, když ty odpovíš na moje.”

“Platí. Ty budeš odpovídat první, protože já ztratím víc, jestliže budeme přerušeni. Ale než začneme dotazníkovou akci, musím si udělat inventuru. Až doposud se věci vyvíjely příliš rychle.”

Ačkoliv jeho pistole zmizela, pouzdro bylo dosud na svém místě na řemeni. Teď nemělo žádnou cenu, ale baterie přijdou možná vhod. Jeho pás s výstrojí byl pryč a kapsy mu vyrabovali. Na medikit nepřišli jen díky tomu, že byl zasunut dozadu. Určitě na něm ležel, když ho prohledávali. Munice, kterou měl navíc, zmizela zrovna tak jako pouzdro s granáty.

Ale zůstalo mu ještě rádio! Ve tmě si ho nevšimli, měl je v ploché kapse téměř v podpaží. Mělo sice jenom přímočarý signál, ale to by snad mohlo stačit k tomu, aby navázal s lodí kontakt nebo dokonce přivolal pomoc.

Vytáhl ho a posmutněl, když uviděl rozdrčenou skříňku a polámané součástky, které trčely z pukliny na boku. Někdy během těch posledních rušných událostí do něj někdo uhodil něčím těžkým. Zapnul ho a dočkal se přesně toho, co očekával. Nic.

Jen málo ho potěšila skutečnost, že chronometr schovaný za přezkou opasku stále ukazuje přesný čas. Bylo deset hodin dopoledne. To je báječné. Hodinky byly seřizeny na dvacetihodinový den, když přistáli na Felicity, s polednem nastaveným na slunce v zenitu na místě, kde přistáli.

“Tak to stačí,” řekl a usadil se co nejpohodlněji na tvrdé zemi a zahalil se kožešinami. “Tak začneme, Oraieli. Kdo tady vládne, ten, kdo nařídil mou opravu?”

“Je to Temuchin Bojovník, Nebojácny, Ocelová paže, Ničitel...”

“Prima. On je jednička. To chápu i bez vysvětlivek. Co má proti cizincům... a stavbám?”

“Zpěv svobodných lidí,” řekl Oraiel, šouchl svého pomocníka loktem do žeber - ten vytáhl nástroj

podobný loutně s dlouhým krkem a dvěma strunami. Drnkal na struny jako doprovod a začal zpívat pronikavým hlasem:

Svobodni jako planina, po níž putujeme svobodni jako vítr
neznající žádný domov než své stany. Naši přátelé jsou moropové
kteří nás vezou do bitvy ničící budovy
těch, kdo by nás chtěli chytit do pasti...

Píseň pokračovala na stejné téma nepřiměřeně dlouho, až Jason zjistil, že začíná klímat. Probral se, zarazil zpěv a položil několik výstižných otázek.

Obraz životních realit na planinách Felicity začal nabývat určitější tvar.

Od oceánů na východě a západě a od Velkého útesu na jihu k horám na severu nestála ani jedna trvalá budova nebo osada. Volně žijící divoké kmeny se potulovaly mořem z trávy, válčily mezi sebou a vedly spolu nekonečné sváry a konflikty.

Kdysi zde města byla a o jménech některých z nich se dokonce zmiňovaly Zpěvy, ale nyní na ně zůstala jen vzpomínka a nelítostná nenávist. Před časem zde musela zuřit dlouhá a rozhořčená válka mezi dvěma odlišnými způsoby života, když vzpomínka na ni ještě o několik generací později dokázala vzbuzovat tak silné emoce. Omezené přírodní zdroje na těchto vyprahlých planinách neumožnily, aby usedlí zemědělci a nomádi žili vedle sebe v míru. Sedláci zřejmě vystavěli sídliště okolo skrovných zdrojů vody a bránili ve vstupu nomádům a jejich stádům. V sebeobraně se nomádi museli spojit v tlupy a pokusit se osady zničit. V této genocidě měli takový úspěch, že jediné, co po jejich nepřátelích zbylo, byla nenávistná vzpomínka.

Suroví, nevzdělání, násilnický barbarští dobyvatelé se bez cíle potulovali vysokou stepí v kmenech a klanech, neustále se stěhovali, když jejich zakrslý dobytek a kozy spásly skrovnou travu, která pokrývala planiny. Písmo neznali, a tak žongléři - jediná lidé, kteří se mohli volně pohybovat od jednoho kmene ke druhému - představovali historiky, bavitelé a nositele novinek. V tomto nepřátelském podnebí nerostly žádné stromy, takže zde nástroje a výrobky ze dřeva neznali. Železné rudy a uhlí bylo zřejmě dost v severních horách, nejběžněji používanými materiály bylo tedy železo a měkká ocel. Tyto kovy, spolu se zvířecími kůžemi, rohy a kostmi, představovaly téměř jedinou dosažitelnou surovinu. Významnou výjimkou byly přilby a náprsní krunýře. Některé z nich byly sice vyrobeny ze železa, ty nejlepší však pocházely od kmene ve vzdálených kopcích, kde zpracovávali horninu podobnou azbestu. Rozmělňovali ji na vlákna a směšovali s klovatinou jakési širokolisté rostliny - takto vyráběli materiál podobný sklolaminátu. Tento materiál byl lehký jako hliník, pevný jako ocel a dokonce pružnější než nejlepší ocelové péro. Tato technika, nepochybně zděděná po prvních usedlících z doby před genocidou, bylo to jediné, co hmatatelně odlišovalo nomády od jakékoliv jiné rasy barbarů železného věku. Zvířecí trus používali jako topivo, zvířecí tuk ke svícení. Život se stával ohavný, surový a krátký.

Každý klan nebo kmen měl svou tradiční pastvinu, na níž se pohyboval, ale hranice byly neurčité a sporné, takže neustále hrozily války a roztržky. Kopulovité stany, camachy, tvořily spojené zvířecí kůže přehozené přes železné tyče. Daly se postavit a strhnout v několika minutách, a když se kmen stěhoval, vezl je spolu s domácími potřebami na rámech s koly zvaných escungy, podobných kárám, které táhli moropové.

Na rozdíl od dobytka a koz, potomků pozemských zvířat, moropové se zrodili na vysokých stepích Felicity. Tito býložravci s drápy na nohou byli po staletí ochočováni a šlechtěni, zatímco většina jejich divokých stád byla vyhubena. Tlustá kůže se srstí je chránila před chladem, a dokázali vydržet až dvacet dní bez vody. Jako zvířata nosící náklady a jako váleční ořové umožňovali existenci v této pusté zemi.

K tomu bylo už málo co dodat. Kmeny se potulovaly a bojovaly, každý mluvil svým jazykem nebo nářečím - neutrální dorozumívací jazyk se používal v komunikaci s těmi, kdo nepatřili ke kmeni. Uzavíraly dohody a zrádně je porušovaly. Jejich zaměstnáním a láskou byla válka, a tu dokázaly vést velice zdárně. Jason strávil tyto informace, zatímco se pokoušel, méně úspěšně, o totéž s nerozžvýkatelnými kousky dušeného masa, které se přinutil spolknout. Jako nápoj sloužilo zkvašené mléko moropů, které chutnalo téměř tak odporně, jak zapáchalo. Jediný chod, o který přišel, bylo jídlo pro bojovníky, směs mléka a teplé krve, a byl tomu rád.

Jakmile Jason svou zvědavost ukojil, přišla řada na Oraiela - ten kladl nekonečný počet otázek. I při jídle

musel Jason mumlat odpovědi, které si žonglér a jeho učeň ukládali do své paměti s obrovskou kapacitou. Nikdo je nerušil, a Jason nabyl dojmu, že je v bezpečí - aspoň prozatím. Bylo už pozdní odpoledne a Jason musel vymyslet způsob, jak uprchnout a vrátit se na loď. Počkal, až Oraelovi dojde dech, a pak se zeptal na několik podstatných věcí.

“Kolik mužů je v táboře?”

Žonglér ustavičně uskrádal achadh, zkvašené mléko, a teď se začal pohupovat sem a tam. Něco zamumlal a rozpřáhl doširoka paže. “Jsou to synové supa,” zanotoval. “Jejich počet zatemňuje planinu a pohled na ně rozsévá hrůzu...”

“Nechtěl jsem slyšet nic z historie kmenů, ale jedno aspoň přibližné číslo.”

“To vědí jenom bozi. Může jich být sto, může jich být milion.”

“Kolik je dvacet a dvacet?” zkusil Jason.

“Takovými hloupostmi se nezatěžuji.”

“Hned mi napadlo, že asi neovládáš vyšší matematiku - jako počítat do sta a ostatní exotické výpočty.”

Jason přešel místnost a vyhlédl ven mezerou mezi šňůrami. Závan ledového vzduchu způsobil, že se rozslzel. Vysoké ledové mraky se hnaly bledě modrou oblohou a stíny se prodlužovaly.

“Pij,” řekl Orael a pokynul koženou lahví s achadhem. “Jsi můj host a musíš, se napít.”

Ticho přerušovalo pouze skřípání písku, když stařena vyškrabovala hrnec. Učeň měl bradu položenou na hruď a zdálo se, že usnul.

“Napít se nikdy neodmítnu,” prohlásil Jason, přešel místnost a uchopil láhev.

Když ji zvedl ke rtům, všiml si, že stařena rychle vzhledla, než se opět sklonila nad svou práci. Za ním se něco nepatrně hnulo. Uskočil, kožená láhev, z níž pil, odlétla a klacek mu odřel ucho a praštil ho do ramene.

Překulil se po zemi, a aniž se ohlédl, kopnut dozadu a nohou zasáhl účně do žaludku. Mladík se složil a špičatá železná tyč mu vyklouzla z ochablých rukou.

Orael, najednou střízlivý, vytáhl zpod kožešin za sebou dlouhý obouruční meč a vrhl se na Jasona. Jasona sice před chvílí hrot tyče minul, ale držadlo mu ochromilo pravou paži, která mu teď visela ochable u boku. Levou ruku měl však v pořádku, vrhl se proti meči, dříve než mohl dopadnout, a sevřel rukou žonglérovi hrdlo, palec a ukazováček na tepně. Muž křečovitě kopal, pak se v bezvědomí zhroutil. Jason nikdy nezapomínal na krytí z boku, nyní sledoval jedním okem stařenu, která vytáhla lesklý nůž s pilovitým ostřím - camach byl zbrojnicí skrytých zbraní - a vrhla se do útoku. Jason pustil žongléra a sekl ji po zápěstí, a nůž mu spadl k nohám.

Vše se odehrálo asi v deseti sekundách. Orael a jeho učeň leželi v bezvědomí jeden přes druhého v nedůstojné poloze, zatímco stařena vzlykala u ohně a držela si zápěstí.

“Pěkně děkuju za pohostinnost,” řekl Jason a pokoušel se třením oživit zhmožděnou ruku. Když opět mohl pohybovat prsty, svázal ženu a dal jí roubík do úst, potom ostatním a srovnal je do úhledné řady na podlahu. Orael měl oči otevřené, z nichž vyzařovala neutuchající zář?

“Jak jste zaseli, tak sklízíte,” prohlásil a sebral kožešiny. “To je další věc, kterou se můžete naučit nazpaměť. Nikdo vám nemá za zlé, že jste se pokusili získat informace a současně odměnu. Ale byli jste trochu moc chamtiví. Vím, že toho teď litujete a že chcete, abych se spokojil s těmito kožešinami prožranými od molů a zamaskoval se jimi, zrovna tak jako s tímhle usmoleným kožešinovým kloboukem, který pamatuje lepší časy, a snad s jednou nebo dvěma zbraněmi.”

Orael zabručel a ústa ucpaná roubíkem se mu pokryla troškou pěny.

“To je řeč,” podotkl Jason. Stáhl si klobouk do očí a zdvihl špičatou tyč, kterou zabalil do kousku kůže.

“Ani ty ani ta stará nemáte dost zubů, abyste to zvládli, ale tvůj pomocník má docela pěkná kusadla. Může se prokousat koženým roubíkem a pak vám přehryzat řemínky na zápěstích. Ale to už budu daleko odtud. Buďte rádi, že nejsem jeden z vás, to už byste byli po smrti.” Sebral koženou láhev s achadhem a hodil si ji přes rameno. “Tohle si vezmu na cestu.”

Nikdo nebyl v dohledu, když vystrčil hlavu z camachu, takže měl dost času, aby za sebou pevně zašněroval chlopeň. Pohlédl krátce na oblohu a pak se vydal mezi řady kupolí.

Se skloněnou hlavou se šoural táborem barbarů.

Nikdo mu nevěnoval nejmenší pozornost.

Většina lidí byla zachumlaná proti ustavičné zimě a vypadala rozedraně a nevýrazně jako on - muži, ženy, mladí i staří. Jedině bojovníci se lišili oděvem a těm se mohl snadno vyhnout tím, že odbočoval mezi camachy, kdykoliv spatřil, že se někdo z nich blíží. Jim se vyhýbali i ostatní, takže si jeho počínání nikdo nevšiml.

Ukázalo se, že v uspořádání tábora neexistuje žádný řád, který by se dal vysledovat. Camachy stály v nepravidelných, klikatých řadách, spěšně postavených zřejmě kdekoliv, kde jejich majitelé zůstali stát. Po chvíli jejich počet prořídil a Jason se ocitl u stáda malých, chundelatých a zle se tvářících krav. Kolem byly roztroušeny ozbrojené hlídky, které držely uvázané moropy, proto si razil cestu tak rychle, jak jen to bylo prozíravé. Slyšel a cítil - poblíž stádo koz, tomu se rovněž vyhnul. Pak se najednou ocitl u posledního camachu a před ním se rozprostírala beztvářá planina, táhnoucí se k horizontu. Slunce už téměř zapadlo a Jason na ně šťastně zamrkal.

“Zapadalo přímo za mnou, nebo trochu vpravo. To si pamatuju, když mě sem vezli. A jestliže půjdu obráceným směrem a vydám se k západu slunce, měl bych se dostat k lodi.”

To jistě, řekl si v duchu, jestliže to zvládnu tak rychle jako ti hrdlořezové, co mě sem přivezli. A jestliže půjdu správným směrem a jestliže oni neodbočovali. A jestliže mě nikdo z těch krvežíznivých tvorů nenajde. A jestliže...

Už žádné jestliže. Zavrtěl hlavou a narovnal se, pak si pořádně lokl odporného achadhu. Když zvedal koženou láhev k ústům, ohlédl se a ujistil se, že ho nikdo nepozoruje. Otřel si ústa rukávem a vyšel do pusté stepi.

Daleko nadošel. Jakmile našel proláklinu, odkud ho nebylo z tábora vidět, spustil se do ní. Trochu ho chránila před větrem, a přitáhl si kolena k hrudi, aby uchoval teplo, a pak čekal, dokud se úplně nesetmělo. Nebyl to zrovna nejpovzbudivější způsob, jak utratit čas, zkřehlý a stále prochladlejší, zatímco mu vítr šustil v trávě nad hlavou, ale neměl jinou možnost. Položil na protější stěnu prolákliny kamínek, aby vyznačil přesné místo, kde slunce zapadlo, pak se schoulil u opačné stěny. Přemítal o rádiu, a dokonce ho otevřel, aby zjistil, jestli by se s ním nedalo něco dělat, ale bylo beznadějně neopravitelné. Potom se posadil a čekal, až slunce dosáhne západního horizontu a vyjdou hvězdy. Kéž by se byl věnoval více pozorování hvězd, než loď přistála, ale teď už na to bylo trochu pozdě. Jejich postavení neznal a neměl ponětí, jestli je zde nějaká polární hvězda nebo dokonce cirkumpolární souhvězdí, podle něhož by se mohl řídit. Jedno si přece jen zapamatoval ze stálého prohlížení map a tabulek, když se připravovali na přistání - že přistáli téměř přesně na 70. rovnoběžce a 70 stupních severní šířky.

A co to tedy znamenalo? Jestliže zde byla nějaká polárka, nacházela by se přesně 70 stupňů nad severním horizontem. Kdyby měl k dispozici několik nocí a úhloměr, dala by se docela snadno najít. Ale v situaci, v níž se nacházel, neměl moc času na metodické pozorování. A neulehčovala mu ji ani teplota - zadupal nohama, aby zjistil, jestli v nich ještě zůstal nějaký cit.

Severní polární osa by měla být 70 stupňů nad severním horizontem, což znamenalo, že se slunce v poledne bude nacházet přesně 20 stupňů nad jižním horizontem. To musí platit pro každý den v roce, protože osa rotace planety je kolmá na ekliptiku. Tady neplatí žádný nesmysl o dlouhých a krátkých dnech nebo dokonce o ročních obdobích. Na každém místě povrchu planety slunce vždy vychází na totéž místo na horizontu. Den za dnem, rok za rokem opisuje stejný oblouk na obloze, pak zapadá na téže místě na západním horizontu jako předešlé noci. Dny a noci mají na celé planetě vždy stejnou délku. Rovněž tak úhel dopadu slunečních paprsků - a to znamená, že množství záření dopadajícího na kteroukoliv plochu zůstává stejné po celý rok.

Jelikož dny a noci mají stejnou délku a přívod energie stále týž, počasí zůstává stále stejné - s tím se nedá nic dělat. V tropech je vždy horko, ale póly spočívají ve věčném ledovém objetí.

Slunce nyní vypadalo jako kotouč z tlumeného žlutého světla na samém okraji horizontu. V této vysoké zeměpisné šířce se sunulo šikmo podél horizontu, místo aby kleslo přímo za obzor a zmizelo z očí. Když se polovina kotouče ponořila za horizont, Jason si to místo vyznačil na vzdáleném okraji prolákliny,

potom odstoupil a postavil na ně špičatý kámen. Pak se vrátil na místo, kde předtím seděl, a díval se přimhouřenýma očima na výsledek svého zaměřování.

“Výborně,” pochlivil se nahlas. “Ted’ vím, kde slunce zapadá - ale jak budu sledovat ten směr, až se setmí? Přemýšlej, Jasone, přemýšlej, protože právě teď na tom závisí tvůj život.” Zachvěl se, zcela jistě z chladu.

“Pomohlo by, kdybych znal přesně to místo na horizontu, kde slunce zapadá, kolik je to stupňů západně od severu. Kdyby nebylo sklonu osy, pak by to nebyl žádný problém.” Načrtl do písku oblouky a úhly a mumlal si pro sebe. “Jestliže je osa kolmá, musí být každý den rovnodennost, to znamená, že den a noc jsou stále stejně dlouhé, což znamená - aha!” Pokusil se lusknout prsty, ale měl je příliš studené, než aby se to podařilo.

“Už to mám! Jestliže se má délka noci rovnat délce dne, pak je jenom jedno místo, kde slunce zapadá a vychází na každé šířce od rovníku na sever a na jih. Slunce bude muset opsat 180° oblouk přes oblohu, takže musí vyjít právě na východě a zapadnout právě na západě. Heuréka.”

Napřáhl pravou ruku a posouval jí, dokud prst neukazoval na jeho zaměřovací kámen.

“Je to prostinké. Ukazuji na západ a přímo před sebou mám jih. Nyní chytře natáhnu levou ruku a ukážu přímo na východ. Nezbyvá než stát v této nepohodlné pozici, dokud nevyjdou hvězdy.”

Ve svěžím řídkém vzduchu se už objevovaly na východě první hvězdy, ačkoliv na protějším horizontu dosud přetrvával soumrak. Jason se na chvíli zamyslel a rozhodl se, že přesnost své techniky ukazování prstem vylepší. Položil na východní okraj rokle kámen, přesně nad místem, kde předtím seděl. Pak vyšplhal na protější stěnu a proložil jím a prvním značkovacím kamenem myšlenou přímkou. Jasná modrá hvězda ležela těsně u horizontu na správném místě a kolem ní se začalo rýsovat jasné souhvězdí ve tvaru Z.

“Má spásná hvězdo, budu se od tebe vzdalovat,” řekl a rozeplnul si levou přezku, aby se podíval na osvětlený ciferník hodinek. “Mám tě. Při dvacetihodinovém dni připadá deset hodin na tmou a deset na světlo. Takže hned teď se vydám směrem od své hvězdy. Ta během pěti hodin dosáhne svého zenitu na jihu, a já ji budu mít nalevo od sebe, když půjdu. Pak se stočí a zapadne přímo přede mnou okolo úsvitu. To bude naprosto jednoduché, dokud budu každou hodinu nebo půlhodinu dělat korekce s ohledem na její novou polohu v závislosti na čase. Ha!”

Když ze sebe vyrazil posměšek, přesvědčil se, že souhvězdí tvaru Z má přímo za zády, dal si tyč přes rameno a vydal se na cestu. Připadalo mu, že si připravil dostatečně bezpečné zaměření, ale přesto si přál, a to ne poprvé, aby měl gyromagnetický kompas.

Teplota rychle klesala, jak postupovala noc, a v čistém suchém vzduchu zářily hvězdy jako vzdálené blikající body. Po nebi se tiše pohybovala souhvězdí, zatímco to malé v tvaru Z spěchalo nízkým obloukem, aby se zastavilo o půlnoci v zenitu. Jason překontroloval čas, pak klesl na rozpraskaný travnatý pahorek. Už pochodoval přes pět hodin pouze s nepatrnou přestávkou. Přestože měl trénink při 2 g_e na Pyrru, nešlo se mu zlehka. Pořádně si lokl z kožené láhve a říkal si, jaká je asi teplota. I když achadh obsahoval menší množství alkoholu, připadal mu jako napůl zmrzlá brečka.

Felicity neměla měsíce, ale hvězdy poskytovaly dost světla na to, aby bylo dobře vidět. Ledová šed' planiny se prostírala do všech stran, tichá a nehybná, až na temnou, pohybující se masu, která se vynořila za Jasonem.

Jason zvolna klesl k zemi a ležel tam, celý zmrzlý, když se přiblížili jezdcí na moropech, a země se otřásala dusotem zvířat. Projeli necelých dvě stě metrů od místa, kde ležel, tiskl se k zemi - a sledoval temné tiché siluety, dokud mu nezmizely z očí směrem k jihu.

“Hledají mě?” zeptal se sám sebe, když vstal a oprašoval si kožešiny. “Nebo míří k lodi?”

To druhé se zdálo být pravděpodobnější. To, že jeli v sevřeném skupině a tak rychle, naznačovalo, že míří najisto. A proč taky ne? Touto cestou ho vezli od lodě a bylo jen pochopitelné, že ji použijí znovu.

Uvažoval, zda se nemá pokusit sledovat jejich stopu, ale ten nápad se mu moc nezamlouval. Na trase k lodi by mohl být docela čilý provoz, a pocit, že by ho ti barbaři mohli na ní za dne chytit, se mu nijak nelíbil.

Když vstal, vítr se do něho opřel a roztrásl ho chladem. Byl odpočatý, více sil odpočinkem by už nenabral, a klidně se může vydat dál, dřív než zmrzne. Přehodil si koženou láhev přes rameno, sebral tyč

a znovu se vydal správným směrem, rovnoběžně se stopou jezdců.

Ještě dvakrát během této zdánlivě nekonečné noci pádily kolem skupiny jezdců a Jason se schovával, aby ho někdo náhodou nezpozoroval. Pokaždé bylo obtížnější vstát a pokračovat v chůzi, ale studená země ho vždy přesvědčila. V době, kdy obloha na východě začínala blednout, přitažlivost 1,5 g se již vybrala svou daň. Jasona stálo mnoho sil klást jednu nohu před druhou. Jeho orientační souhvězdí stálo nad horizontem v šířící se šedi svítání, a Jason šel dál, dokud nezmizelo.

Byl čas se zastavit. Jen proto, že slíbil sám sobě, že nebude pochodovat po východu slunce, se mu podařilo, že vůbec šel dál. Během dne se mohl dostatečně snadno orientovat podle slunce, ale to by bylo příliš nebezpečné. Na těchto pláních by se dala snadno spatřit pohybující se postava na velké vzdálenosti. A jelikož loď ještě nebyla v dohledu, zbývalo ujít velký kus cesty. Bude si muset odpočinout, jestli chce jít dál, a to je možné jen během dne.

Zpola spadl, zpola vlezl do nejbližší prohlubně. Ze severní strany byl malý převis, kam slunce mohlo pražit celý den, taková správná nora pro něho. Převis dobře zadržoval vítr a chránil před pohledem shora. Přitáhl si nohy k hrudi a pokusil se nevnímat chlad od země, který pronikal kožšinami a izolovaným oděvem. Právě když si kladl otázku, jestli usne, když je tak zkrehlý, zkroucený v nepohodlné poloze, vyčerpaný a neschopný pořádně dýchat, v tom okamžiku usnul.

Vyrušil ho nějaký zvuk, něčí přítomnost. Otevřel jedno oko a vykoukl zpod okraje klobouku. Z druhé strany prolákliny si ho prohlížela divokým pohledem dvě zvířata s šedivou srstí, kožnatým ocasem a dlouhými zuby. Vykřikl "huš!" a zvířata zmizela. Slunce už docela hřálo a země se buď prohřála, nebo jeho bok tak otupěl, že necítil chlad. Znovu usnul.

Když se zase probudil, slunce už zapadlo za stěnu prohlubně a Jason se ocitl ve stínu. Teď poznal na vlastní kůži, jaký pocit má kus masa v ledničce. Pohyby vyžadovaly více úsilí, než byl s to vyvinout, a měl strach, že kdyby rukama nebo nohama do něčeho praštil, upadly by mu. V láhvi ještě zbyl nějaký achad a Jason ho do sebe nalil - a to mu způsobilo dosti dlouhý záchvat kašle. Když ho záchvat přešel, cítil se slabší, i když trochu čilejší.

Znovu si určil směr podle zapadajícího slunce, a když vyšly hvězdy, vyrazil na cestu. Šlo se mu mnohem hůř než minulou noc. Námaha, poranění, nedostatek potravy a zvýšená gravitace si vybíraly svou daň. Během hodiny vrávorál jako osmdesátiletý stařec a dospěl k poznání, že takle dál pokračovat nemůže. Klesl na zem, lapal po dechu vyčerpáním a zmáčkl uvolňovací knoflík, který mu spustil do ruky medikit. "Schovával jsem si tě jako poslední záchranu. A jestli se nemýlím, právě jsem zaslechl, jak mi zvoní hrana." Uchechl se tomu přitroublému vtípu, nastavil ovládací číselník medikitu na stimulace, normální dávka. Přitiskl si aplikátor zespodu k zápěstí a pocítil ostré štípnutí zabodávajících se jehel.

Účinkovalo to. Během šedesáti sekund si uvědomil, že únava, překrytá clonou léčiv, začíná ustupovat.

Když se postavil, pocítil jistou malátnost, ale vůbec žádnou únavu.

"Vpřed!" zavelel si, a když zasunul medikit zpátky do pouzdra, vytyčil si směr podle orientačního souhvězdí.

Noc nebyla ani dlouhá, ani krátká, prostě uplynula v příjemném oparu. Pod vlivem drog jeho mysl dobře fungovala, a Jason se snažil nemyslet na fyzickou daň, kterou si vybíraly. Kolem projelo několik skupin bojovníků, všechny mířily od lodi, a on se pokaždé schoval, i když většina z nich projela ve velké vzdálenosti od něho. V duchu si kladl otázku, zda došlo k boji a jestli náhodou nedostali na frak. Pokaždé trochu změnil směr chůze, aby se přiblížil jejich trase a nezabloudil.

Brzy po třetí hodině ráno se přistihl, že se po klopýtnutí pokouší jít dál po kolenou. Nastavil medikit naplno na stimulace, naléhavá potřeba. Injekce zabraly - pokračoval v chůzi opět týměž pravidelným krokem.

Už téměř svítalo, když zachytil čichem první stopy zápachu po jakési spálenině - a ten každým krokem sílil. Když obloha začala na východě šednout, stal se zápach pronikavým a Jason si říkal, co asi znamená. Na rozdíl od minulého rána se nezastavil, ale pokračoval v chůzi. Zbýval mu již poslední den, kdy musí dorazit k lodi - dřív než stimulanty přestanou působit. Loď nemůže být daleko. Jenom musí zůstat čilý a riskovat chůzí za dne. Byl mnohem menší než moropové a jejich jezdci, a když bude mít trochu štěstí, zpozoruje je dřív než oni jeho.

Pak se ocitl na místě s vypálenou trávou a nemohl uvěřit svým očím - snad náhodně vzniklý požár, který

vypálil do země přibližný kruh. Teprve když rozpoznal zrezivělé a zničené kusy důlního zařízení, odvážil se přiznat si pravdu.

“Jsem tu. Zpátky na témže místě. Tady jsme přistáli.”

Potácel se jako šílenec v kruhu a zíral na prázdnotu rozprostírající se na všechny strany.

“Tady to je!” vykřikl. “Tady byla loď. Posadili jsme ji právě sem, nedaleko původního přistávacího místa. Ale teď tady není. Odlétli - odešli beze mě...”

Zmrazilo ho zoufalství a paže mu klesly k bokům, jen tam tak stál, vrávoraje a naprosto vyčerpán. Loď, přátelé, všechno zmizelo.

Zcela blízko se ozvalo dunění těžkých, pádících nohou.

Přes pahorek se řítily pět moropů a jejich jezdci řvali jako krvelačné šelmy, když sehnuli svá kopí, připravená zabíjet.

6

Jason reflexivně vymrštil paži, pokrčil ruku připravenou uchopit zbraň - ale pak si uvědomil, že ho odzbrojili.

“Tak se do toho dáme jako za starých časů!” vykřikl a zatočil železnou tyčí, až to zasvištělo. Neměl žádnou šanci, ale než padne, a? vědí, zač je toho loket.

Přijížděli v sevřeném houfu a každý z nich se snažil být tím prvním, kdo zabije, strkali do sebe a nahýbali se daleko dopředu s napřaženými kopími. Jason stál připraven, nohy rozkročené, a čekal, až nastane poslední možný okamžik, kdy se pohne. Ječící jezdci dorazili na okraj spáleniště.

Po tlumeném výbuchu se okamžitě vytvořil velký oblak dýmu, který útočníky zahalil. Jason spustil tyč a ustoupil, když se kotouček oblaku vinul směrem k němu. Jen jeden morope projel šedivým dýmem, unášen setrvačností, ale pak upadl a zhroutil se se žuchnutím, které otřáslo zemí. Jeho jezdce to vymrštilo k Jasonovi - tomu se dokonce podařilo popolézt kousek blíž k němu, přičemž se mu tichou nenávistí pohybovaly čelisti, než se také zhroutil.

Když Jason nasál do chřípí trochu zředěného plynu, který se dostal až k němu, rychle se vzdálil.

Uspávací plyn. Ten působí okamžitě a účinně na každého živočicha, který dýchá kyslík, vyvolává ochromení a bezvědomí po dobu asi pěti hodin, po nichž se zcela zotaví a nezůstane mu nic horšího než velice nepříjemný vedlejší účinek - krutá bolest hlavy.

Co se vlastně stalo? Loď určitě odlétla a nikdo jiný nebyl v dohledu. Únava zvítězila nad účinky povzbuzujících prostředků a Jasonovi se začaly myšlenky ztrácet jako v mlze. Několik sekund naslouchal bručivému dunění, než zdroj zvuku rozpoznal - raketový člun ze Rváče. Zamžoural do třesuté jasné ranní oblohy a vysoko na ní spatřil kondenzační stopu, která jako bílá čára směřovala k němu a každou sekundu se zvětšovala. Člun vypadal zpočátku jako černá tečka, pak se zvětšil a nakonec připomínal válec dštící plameny, který přistál ve vzdálenosti necelých sta metrů. Uzávěr se vytočil a na zem se spustila Meta, ještě než se tlumiče vypořádaly s nárazem při přistávání.

“Jsi v pořádku?” zvolala a běžela rychle k němu s ústím pistole pátrajícím po nepříteli na všech stranách.

“V životě mi nebylo líp,” řekl a opřel se o tyč, aby neupadl. “Co vás zdrželo? Myslel jsem, že jste všichni odtáhli a na mě zapomněli.”

“Dobře víš, že bysme to neudělali.” Při řeči mu přejela rukama po pažích a zádech, jako by pátrala, jestli nemá něco zlomeného - nebo aby se prostě ujistila, že je to skutečně on. “Nemohli jsme jim zabránit, aby tě odvěkli, ačkoliv jsme se o to pokusili. Některé z nich jsme zabili, ale ve stejném okamžiku zahájili na loď útok.”

Jason si dovedl živě představit, jaký urputný boj a odpor se skrýval za jejími strohými slovy. Určitě to bylo kruté.

“Pojď ke člunu,” řekla a položila si jeho paži kolem ramenou, aby mohla nést část jeho váhy.

Neprotestoval. “Museli být ukryti všude kolem a stále přicházely posily. Jsou to velmi dobří bojovníci a nežádají o milost, ani ji neočekávají. Kerk si brzy uvědomil, že by bitva nikdy neskončila a že bychom ti nepomohli, kdybychom tu zůstali. Kdyby se ti podařilo uprchnout - a Kerk nepochyboval, že se ti to podaří, pokud zůstaneš naživu -, neměl bys naději dostat se k lodi. Proto jsme pod rouškou protiútoků

rozmístili několik skrytých dalekohledů a mikrofonů, a taky hezkou řádku pozemních min a dálkově ovládaných plynových bomb. Pak jsme odletěli a našli pro loď základnu někde v severních horách. U úpatí jsem se s člunem odpoutala a od té doby jsem tam čekala. Přiletěla jsem tak rychle, jak jsem mohla. Tak si nastup.”

“Načasovala jsi to velice dobře. Děkuji ti. Zvládnou to sám.” Nezvládl to, ale nechtěl si to přiznat, namlouval si, že po žebříku vylezl a že mu nepomohlo mocné postrčení ženské pravice.

Překlopýtal člunem a klesl do gravitačního lehátka druhého pilota a Meta zatím zavřela uzávěr. Jakmile byl pečlivě uzavřen, její napětí zmizelo stejně rychle jako pistole, která se zasvištěním vklouzla zpátky do pouzdra. Přiběhla k němu a klekla si, aby mu viděla do tváře.

“Sundej to svinstvo,” řekla a hodila kožešinovou čepici na podlahu. Prohrábla mu prsty vlasy a lehce se dotkla špičkami prstů podlitin a omrzlin na jeho obličej. “Myslela jsem, že jsi mrtev, Jasone, to mi věř. Už mě ani nenapadlo, že tě ještě uvidím.”

“Tolik tě to trápilo?”

Byl vyčerpán, téměř na pokraji zhroutení, a černé vlny hrozily zatemnit mu zrak. S veškerým úsilím je zahnal. Cítil, že v tomto okamžiku je mu Meta bližší než kdykoliv předtím.

“Opravdu mě to moc trápilo. Nevím proč.” Náhle ho prudce políbila, aniž si uvědomila, jak má rozpraskané a odřené rty. Nestěžoval si.

“Snad jsi zvyklá mít mě vedle sebe,” prohlásil daleko bezmyšlenkovitěji, než mýnil.

“Ne, tím to není. Měla jsem muže kolem sebe už dřív.”

Díky, řekl si v duchu.

“Měla jsem dvě děti. Je mi třiaadvacet let. Pilotovala jsem naši loď a byla na mnoha planetách. Myslívала jsem si, že vím všechno, co se vědět dá, ale teď tomu nevěřím. Ty jsi mě naučil mnoha novým věcem. Když tě ten blázen Mikah Samon unesl, zjistila jsem, že o sobě nevím všechno. Musela jsem tě najít. To je pocitům Pyrranů cizí - ti jsou zvyklí myslet jenom na město, nikdy na ostatní lidi. Mám v sobě takový zmatek. Nebo se snad mýlím?”

“Ne,” odporoval a bránil se hrozbě převládající temnoty. “Právě naopak.” Přitiskl rozpraskané a zašpiněné prsty na její pružnou a teplou paži. “Myslím, že jsi opravdovější než kterýkoliv z těch ostrostřeleckých zabijáků tvého kmene.”

“Musí mi to říct. Proč takhle cítím?”

Pokusil se usmát, ale zabořilo ho to.

“Víš, co je to manželství?”

“Slyšela jsem o něm. Společenský zvyk na některých planetách. Nevím, co to je.”

Na kontrolním panelu hněvivě zabzučel poplach a Meta se k němu okamžitě otočila.

“Dosud to neví, a možná že je to takhle lepší. Možná že ti to nikdy neřeknu.” Usmál se, brada mu klesla na hrud a okamžitě usnul.

“Už zas přijíždějí,” informovala ho, vypnula poplašné zařízení a hleděla na obrazovku. Neodpověděl. Když zjistila, co se stalo, rychle utáhla popruhy, aby ho zajistila na lehátku, pak se věnovala startování. Nepřesvědčila se, ani se nestarala o to, jestli jsou nějakí útočníci pod tryskami, když vyrazila k obloze. Tlak decelerace Jasona probudil, když přešli na přistání. “Mám žízeň,” řekl a stiskl suché rty. “A taky takový hlad, že bych snědl za syrova celého moropa.”

“Teca je na cestě,” sdělila mu a vypnula spínače, když člun dosedl na zem.

“Jestli je to zrovna takový felčar jako jeho zářný vzor Brucco, tak mi naordinuje typickou rekonvalescenci a uspí nejmíň na týden. Nic takového.” Otočil pomalu hlavu, aby se podíval, jak se otevírá vnitřní uzávěr. Teca, energický a suverénní mladík, jehož nadšení pro lékařství daleko převyšovalo jeho znalosti, se vsoukal dovnitř.

“Nic takového,” opakoval Jason. “Žádná rekonvalescence. Kapačka, vitamínové injekce, umělá ledvina, cokoliv, jen když budu při vědomí.”

“Tak tohle se mi na Pyrranech líbí,” poznamenal Jason, když ho nesli z člunu na nosítkách a vedle hlavy mu klmbala láhev s glukózou. “Nechají člověka chci pnout tak, jak on sám chce.”

Meta se postarala o to, aby zabralo hezkou chvíli, než se vedoucí expedice shromáždí. Jason, jemuž se

zavřely oči, i když se tomu bránil nespokojeným reptáním, strávil ten čas v hlubokém, posilujícím spánku. Probudil se, když důstojnickou jídelnu začalo naplňovat bzučení rozhovorů.

“Na pořadu bude schůze,” pronesl hlasem, který chtěl být pevný, rozkazovačný, ale zazněl jako nakřáplé šeptání. Obrátil se k Tecovi. “Než schůze začne, prosil bych o trochu sirupu na můj krk a injekci, abych se probudil. Můžeš se o to postarat?”

“Samozřejmě,” řekl Teca a otevřel svůj vak. “Ale nepovažuji to za moudré vzhledem k vypětí, které musel tvůj organismus snášet.” Svůj názor se však nepokusil prosadit a rychle vykonal, co měl za povinnost.

“Už je to lepší,” uznal Jason, když léky ještě jednou odplavily únavu. Zaplatí za to - ale později. Ted' musí pracovat.

“Na některé vaše otázky jsem našel odpověď,” oznámil jim. “Ne na všechny, ale pro začátek to stačí. Ted' vím, že nebudeme moci vybudovat důlní zařízení, leda že by došlo k nějakým pronikavým změnám. A když říkám ‘pronikavým’, myslím to vážně. Musíme změnit veškeré zvyklosti, tabu a kulturu těchto lidí, než budeme moci uvést náš důl do provozu.”

“To je nemožné,” prohlásil Kerk.

“Snad. Ale je to lepší nežli jediná další alternativa - a to je genocida. Jak to vypadá, museli bychom všechny ty barbary zabít, než bychom mohli mít jistotu, že zařízení v klidu vybudujeme.”

Po tomto tvrzení nastalo tísnivé mlčení. Pyrrané věděli, co to znamená, protože sami byli oběťmi nedobrovolné genocidy na své domovské planetě.

“O genocidě uvažovat nebudeme,” řekl Kerk a ostatní podvědomě pokyvovali hlavou na souhlas. “Ale tvoje druhá alternativa nezní příliš rozumně.”

“Opravdu? Snad se upamatujete, že jsme se zde ocitli proto, že zvyklosti, tabu a kultura vašich lidí byly nedávno postaveny na hlavu. Co je dost dobré pro vás, je dost dobré i pro ně. Pronikneme zevnitř a použijeme ty dvě staré praktiky, známé jako ‘Rozděl a panuj’ a ‘Když je nemůžeš přemoci, připoj se k nim’.”

“Pomohlo by nám,” ozval se Rhes, “kdybys vysvětlil, co jsou ty zvyklosti, které máme rozložit.”

“Copak jsem vám to dosud nevysvětlil?” Jason zapátral v paměti a uvědomil si, že neřekl. Navzdory lékům mu mozek nepracoval tak, jak by měl. “Tak tedy dovolte, abych vysvětlil. Nedávno jsem prodělal nedobrovolné školení, jak tady ti místní žijí. Jedním slovem hnusně. Jsou rozděleni do kmenů a klanů a zřejmě spolu neustále válčí. Příležitostně se dva nebo více kmenů spojí, aby zlikvidovaly jiný, o němž se shodnou, že potřebuje zlikvidovat. To se vždycky děje pod vedením významného válečníka, někoho, kdo je dostatečně chytrý, aby dal alianci dohromady, a dosti silný, aby ji udržel v chodu. Válečník, který zorganizoval kmeny, aby zničily výpravu Johnovy společnosti, se jmenuje Temuchin. Vyzná se ve svém řemesle natolik, že místo aby alianci zrušil, když hrozba pominula, udržuje ji v chodu, a dokonce ji rozšiřuje. Zdá se, že tabu týkající se měst je zde zakořeněno nejsilněji, a tak bylo snadné získat rekruty. Od té doby udržuje svou armádu v pohotovosti a upevňuje svou kontrolu na dalších a dalších prostorách. To, že jsme přiletěli, ho ještě víc povzbudilo k verbování. Temuchin je náš hlavní problém. Nikam se nedostaneme, dokud bude v čele kmenů. První, co musíme udělat, je připravit ho o důvod pro vedení této svaté války, a toho můžeme snadno dosáhnout tím, že odletíme.”

“Víš určitě, že nemáš horečku?” zeptala se Meta.

“Děkuji ti za tvou starostlivost, ale je mi docela dobře. Chci říct, že musíme ty kmeny přesvědčit, že jsme odletěli. Přistaneme na témže místě a hned začneme s kopáním. Velice brzy se na nás vrhnou a my s nimi budeme muset bojovat, abychom dokázali, že to kopání miníme vážně. Zároveň se pokusíme k nim promluvit pomocí megafonů, abychom je přesvědčili o svých mírumilovných úmyslech. Řekneme jim o pěkných věcech, které jim dáme, když nás nechají na pokoji. To bude mít jediný důsledek - budou bojovat ještě urputněji. Pak jim pohrozíme, že odletíme navždy, když nepřestanou. Nepřestanou. Potom odletíme a schováme se v horách, takže nás nebude vidět. To bude první etapa.”

“Předpokládám, že existuje i druhá etapa,” poznamenal Kerk s naprostým nedostatkem nadšení, “až dosud to velice připomíná ústup.”

“V tom to právě vězí. V druhé etapě najdeme opuštěné místo v horách, kam se nelze dostat pěšky. Postavíme modelovou vesnici, kam násilně přesídlíme jeden z menších kmenů, který bude mít k dispozici

veškerý komfort - teplou vodu, jediné splachovací záchody na celé planetě, dobrou stratu a lékařskou pomoc. Budou nás za to nenávidět a udělají všechno možné, aby nás zabili a uprchli. Pustíme je, až tato etapa skončí. Ale mezitím využijeme jejich moropů a camachů a zbytku jejich barbarských zařízení.

“Proboha proč?” zeptala se Meta.

“Abychom založili svůj vlastní kmen. Bojující Pyrrany. Drsnější, odpornější a věrnější jejich tabu než kterýkoliv jiný kmen. Pronikneme zevnitř. Budeme tak dobří v barbarském chování, že náš náčelník, Kerk Veliký, bude s to vytlačit Temuchina z jeho trůnu. Jsem si jist, že tu operaci rozjedete, než se vrátím.”

“Nevěděl jsem, že někam odcházíš,” prohodil Kerk a jeho zmatený výraz odrážel mínění ostatních. “Co máš za lubem?”

Jason naznačil, že brnká na neviditelnou strunu. “Já,” prohlásil, “já si budu hrát na žongléra. Putujícího trubadúra a vyzvědače, abych zaséval nesváry a připravoval cestu pro váš příchod.”

7

“Jestli se budeš smát - nebo jenom usmívat - zlomím ti ruku,” prohlásila Meta se zaťatými zuby.

Jason musel vynaložit veškerý svůj hráčský um ovládnutí výrazu tváře, aby si uchoval zdání nechápavosti a lehké znuděnosti. Věděl, co narážkou na zlomení ruky míní. “Nikdy se nesměju, když vidím dámu v nových šatech,” prohlásil. “Kdybych to dělal, už bych puknul smíchy na některé z planet, který jsem navštívil kdysi dávno. Myslím, že jsi na tu roli vystrojena báječně.”

“Měls puknout,” sykla. “Řekla bych, že vypadám jako nějaké chlupaté zvíře, které přejelo auto.”

“Podívej, Grif je tady,” upozornil a ukázal rukou. Automaticky se otočila ke dveřím. Grif se objevil právě včas, protože teď, když se o tom zmínila, si Meta skutečně připadla jako...

“Grife, chlapče zlatá, pojď dál!” Přesvědčovala sama sebe, že její široký úsměv a srdečný smích patří tomu chmurně se tvářícímu devítiletému hochovi.

“Tohle se mi nelíbí,” řekl Grif a zrudl hněvem. “Nelíbí se mi, když vypadám směšně. Takové hadry nikdo nenosí.”

“My všichni tři ano,” namítl Jason a mířil svou poznámkou na chlapce, ale doufal, že najde odezvu i u Mety. “A tam, kam půjdeme, je takový oděv běžný. Tady Meta má na sobě to nejmódnější, co se u kmenů z planin nosí.” Meta měla na sobě flekatou kůži a kožešiny a zpod beztvare kápě se mračila její hněvivá tvář. Rychle se podíval jinam. “Ty a já jsme však oblečeni do důstojné pestrosti žongléra a jeho učně. Brzy poznáš, jak nám to sluší.”

Bylo načase změnit téma hovoru. Jason se pozorně zahleděl na Grifův obličej a ruce, pak na Metu.

“Ultrafialové paprsky a tabletky na opalování zabraly,” konstatoval uznale a vyndal malý kožený váček z pytle, který měl u boku. “Pokožku máte skoro stejné barvy jako domorodci, ale jedno vám chybí. Silná vrstva tuku na ochranu proti chladu a větru. Okamžik!” dodal rychle, když oba Pyrrané sevřeli pěsti a smrt zcela blízko zamávala křídly. “Já po vás nechci, abyste na sebe naplácali ten odporný tuk z moropů, který užívají oni. Ale mám tady čistou, bezbarvou silikonovou mast bez zápachu, která vás dobře ochrání. Dejte na mě - budete ji potřebovat.”

Jason rychle vytlačil z váčku kapičku a rozetřel si ji po tvářích. Oba jeho přátelé se váhavě začali natírat taktéž. Než s tím skončili, jejich výraz byl ještě zachmuřenější, což Jason považoval za nepřipustné. Přál si, aby se uvolnili - nebo tahle hra skončí, dříve než začne. Minulý týden, jakmile to ostatní schválili, šlo všechno jako po másle. Nejdřív plánovaný “ústup” z planety, pak zřízení základny v tomhle odříznutém údolí, které obklopovaly ze všech stran svislé štíty a které bylo naprosto nepřístupné, leda ze vzduchu. Jejich obnovený tábor ležel v nedalekých horách na kousku náhorní plošiny, ve skutečnosti jakémsi velkém výstupku posazeném na obrovském svislém útesu - bylo to přírodní vězení, z něhož se nedalo utéci. Již je osídlili čistě vymydlenou, ale roztrpčenou rodinou nomádů, pěti muži a šesti ženami, které odvěkli od jejich kmene a zklidnili narkoplynem. Jejich nástroje a oděvy, příslušně vyčištěné a dezinfikované, přešly do rukou Jasonovi - rovněž jako jejich moropové. Všechno bylo připraveno k tomu, aby pronikli do Temuchinovy armády. Jason ještě musel přinutit tyhle zatvrzelé, jednostranně zaměřené Pyrrany ke spolupráci.

“Pojďme,” zavelel. “Ted’ už by na nás měla přijít řada.”

Se svými nákladovými prostory a kabinami se Rváč stále používal jako základna, ačkoliv některé z montovaných částí staveb už byly téměř hotové. Když šli chodbou k tlakové komoře, potkali Tecu, který přicházel z opačného směru.

“Posílá mě Kerk,” řekl. “Už na vás čekají.”

Jason pouze přikývl a oba spolu s ním. Teprve když se Teca zhostil svého úkolu, všiml si jejich exotického úboru a tukem natřených obličejů. A divokých chmur na jejich tvářích. To všechno jako by se do té kovové a plastické chodby nehodilo. Teca sklouzl pohledem z jednoho na druhého, pak ukázal na Metu.

“Víš, jak vypadáš?” zeptal se a učinil tu velkou chybu, že se usmál.

Meta se k němu navztekane otočila, ale Grif byl blíž, stál zrovna vedle Tegy. Vší silou ho udeřil pěstí do bránice.

Grifovi bylo teprve devět - ale byl to devítiletý Pyrran. Teca ten útok neočekával, ani na něj nebyl připraven. Vydechl něco jako “uť”, když mu vzduch unikl z hrudi, a náhle si sedl na podlahu.

Jason čekal, že se navzájem zmrzačí.

Tři Pyrrané v sobě - a všichni rozzuření. Ale Tecova ústa zůstávala otevřená, když se rozšířenými očima díval z jednoho na druhého toho kožešinového tria, které ho obklopovalo.

Byla to Meta, kdo vypukl ve smích, a Grif ji za okamžik následoval. Jason se připojil čistě z úlevy.

Pyrrané se zřídka kdy smějí, a když, tak vždycky něčemu dětsky nápadnému. Jako když například někdo někoho nakopne znenadání do zadku. Napětí však pominulo a oni řvali smíchy, až jim slzely oči, a smáli se ještě silněji, když se Teca, rudý v obličejí, vyškrábal na nohy a zlostně odkráčel.

“Co se tam stalo?” zeptal se Kerk, když se vynořili na ledový noční vzduch.

“Nevěřil bys mi ani slovo, kdybych ti to řekl,” odvětil Jason. “Tenhle je poslední?”

Ukázal na moropa v bezvědomí, kterého právě uvazovali do pevné sítě. Člun s ječícími vertikálními tryskami se vznášel nad nimi a z něho se snášelo lano se silným hákem na konci.

“Ano, první dva už jsou dole, spolu s kozami. Vy poletíte s další várkou.”

Dívali se mlčky nahoru, jak se hák zaklesává do závěsných ok sítě a jak se člun na povel vzdaluje. Člun se vznesl rychle, nohy jeho bezvědomého břemene se ochable kymácely, a zmizel ve tmě.

“A co výstroj?” zeptal se Jason.

“Ta už je tam celá. Postavili jsme ti camach a všechno jsme dali do něj. Vytři v těch hadrech vypadáte skutečně přesvědčivě. Až teď si myslím, že s tou maškarádou možná uspějete.”

V Kerkových slovech nebyl žádný skrytý smysl. Tady venku v chladné noci, s větrem ostrým jako nůž, který se zabodával do tváří, mělo jejich přestrojení nesporný význam. Určitě bylo tak účinné jako Kerkův izolovaný a elektricky vytápěný oděv. Možná i víc. Na rozdíl od nich neměl Kerk tváře chráněné tukem. Jason se pátravě zahleděl na jeho tvář.

“Měl bys jít dovnitř,” řekl, “nebo se trochu natřít tukem. Vypadá to, že začínáš mít omrzliny.”

“Taky se tak cítím. Jestli mě tu už nepotřebujete, půjdu roztát.”

“Díky za pomoc. Ted’ už se budeme o sebe starat sami.”

“Tak hodně štěstí,” řekl Kerk a potřásl všem rukou, tedy i chlapci. “Budeme udržovat nepřetržité rádiové spojení, abyste se nám mohli kdykoli ozvat.”

Mlčeli, když čekali, až se člun vrátí. Rychle se nalodili a cesta na planinu netrvala příliš dlouho, což bylo jen dobře, protože uvnitř kabiny bylo po tom nočním vzduchu dusno jako v tropech.

Když je člun vysadil a zmizel, Jason ukázal na oblý tvar camachu. “Jděte dovnitř a udělejte si pohodlí,” řekl. “Já se půjdu podívat, jestli jsou moropové přivázáni, aby nemohli utéci, až přijdou k sobě. V camachu je miniaturní atomový reaktor včetně k němu připojitelného světla a topidla. Aspoň si poslední večer ještě užijeme dobrodiní civilizace.”

Když se vrátil z kontroly zvířat, camach už byl vytopen a šněrováním okolo dveří chlopně pronikalo vlídné světlo. Jason za sebou chlopeň zašněroval a svlékl svrchní těžké kožešiny, tak jako to už předtím učinili ostatní. Vyhrabal z jedné kožené krabice železný hrnec a naplnil ho vodou z koženého vaku. Tento a ostatní vaky byly potaženy plastickou hmotou, která je nejen činila nepropustnými, ale měla i podstatný vliv na kvalitu vody. Postavil hrnec na vařič, aby vodu ohřál. Meta a hoch tiše seděli a sledovali každý

jeho pohyb.

“Tohle je char,” řekl a odlomil drobivou černou kostku z větší cihly. “Je vyroben z jednoho druhu křovin, listy se navlhčí a stlačí do bloků. Chu? je snesitelná, a měli bychom si na něj zvyknout.” Nasypal úlomky do vody, která se okamžitě zbarvila do odpuzujícího purpurového odstínu.

“Nelíbí se mi to ani na pohled,” řekl Grif a hleděl podezíravě na hrnec. “Myslím, že se toho nedotknu.”

“Ale přesto bys to měl zkusit. Budeme muset žít přesně jako místní nomádi, jestliže se chceme vyhnout odhalení. Což mě vede k další velice důležité maličkosti.”

Během řeči si vyhrnul rukávy a začal si odepínat pouzdro s pistolí - zatímco ti dva přihlíželi s očima rozšířenýma úděsem.

“Co se děje? Co to děláš?” zeptala se Meta, když vyndal pistoli a uložil ji do kovového kufru. Žádný Pyrran svou pistoli nikdy neodkládá. Bez ní je život nepředstavitelný.

“Schovávám pistoli,” vysvětloval trpělivě. “Kdybych ji použil, nebo kdyby ji nějaký příslušník kmene jenom zahlédl, prozradil bych se. Chci vás požádat, abyste sem uložili také svoje...”

Ještě než dokončil větu, ozval se ostrý páravý zvuk, když se pistole obou jeho přátel prodraly koženým převlekem a s plesknutím se ocitly v rukách svých majitelů. Jason se klidně díval do nehybně namířených ústí.

“Tak přesně tohle jsem čekal. Jakmile se rozčílíte, bác ho!, hned vytahujete pistole. Já vám samozřejmě věřím, ale máte vadné reflexy. Budeme muset dát pistole pod zámek tak, abychom se k nim mohli v případě nutnosti dostat, ale kde je nikdo nenajde, aby nás nemohly prozradit. Prostě budeme muset stačit na domorodce jejich vlastními zbraněmi. Podívejte.”

Pistole vklouzly zpět do pouzder, když pozornost Pyrranů zaujaly věci, které Jason rozkládal z hlučně chrastící kůže naplněné zlověstnou kolekcí nožů, mečů, palic a kyjů.

“Hezké, že?” prohodil Jason a oba přihlížející přikývli na souhlas. Děti a cukroví: Pyrrané a zbraně.

“Tady s tím budeme zrovna tak dobře vyzbrojeni jako kdokoliv jiný - ve skutečnosti ještě lépe, protože každý Pyrran je lepší než tři barbaři. Aspoň doufám. Ale i s tímhle budeme ve výhodě. S výjimkou jedné nebo dvou jsou to všechno kopie místních výrobků, ale zhotovené z mnohem lepší oceli, tvrdší, a s ostřím, které déle vydrží. A teď mi dejte pistole.”

Tentokrát se objevila pistole v ruce pouze Grifovi, ale ten byl natolik inteligentní, že se ani příliš nemračil, když ji nechal vklouznout do pouzdra. Trvalo plných patnáct minut, než se Meta dala přesvědčit, že se musí s pistolí rozloučit, a více než hodinu jim pak oběma zabralo, než odzbrojili Grifa. Konečně se to podařilo a Jason nalil svým nešťastným druhům hrnečky charu - oba dva svírali meče, aby se utěšili.

“Já vím, že je to strašné pít,” podotkl, když viděl, že se jim na tvářích objevil úděl, když se napili.

“Nemusíte char zrovna milovat, ale aspoň se ho naučte pít tak, abyste nevypadali, jako by vás chtěl někdo otrávit.”

Až na občasné vyděšené pohledy na odzbrojené pravice Pyrrané zapomněli na to, že nemají pistole, když upravovali camach na noc. Jason rozbalil kožešinové spací pytle a vypnul topení, zatímco Meta s Grifem vybalovali další zbraně.

“Je čas zalehnout,” oznámil. “Musíme vstát za svítání, abychom se přesunuli na správné místo. Malá skupina nomádů táhne ve směru, o němž se domníváme, že vede k Temuchinovu hlavnímu táboru, a s ní se chceme setkat. Připojit se k nim, vyzkoušet naše barbarské dovednosti a dát se jimi dovést do tábora, aniž by si nás někdo všiml.”

Jason byl vzhůru před svítáním a zavřel všechny věci z jiné planety do uzamykatelné skříňky, dříve než probudil ostatní. Venku nechal tři balíčky s jídlem, samočinně ohříváné, ale nedovolil je otevřít, dokud nebyl naložen escung. To byla obtížná práce, náročná na čas, a Jasonův klid pramenil z vědomí, že oba zlostní Pyrrané byli odzbrojeni. Z camachu stáhli koženou celtu a strhli železné tyče z konstrukce, které uvázali na kostru káry tak, aby vytvořily opěrný rám pro zavazadla. Slunce už bylo hezky nad obzorem a všichni se potili navzdory ledovému větru, který bodal do plic, než dokončili nakládání všech věcí na escung. Moropům rachotilo v hrudích, když se pásli, a kozy byly rozptýleny na všech stranách a okusovaly skrovnou trávu. Meta hleděla významně na to, jak se zvířata živí, a Jason se dovтіpil.

“Tak jdeme na to,” řekl. “Až se najíme, tak zapřáhneme.” Zatáhl za poutko na svém balíčku, z něho se vzápětí vyvalila pára. Odlomili připojené lžice z umělé hmoty a mlčky a hltavě jedli.

“Povinnost volá,” oznámil Jason a vyškrábl poslední kousek masa. “Meto, vezmi si nůž a vydloubni hezky hlubokou díru, abysme sáčky od jídla mohli zahrabat. Já osedlám moropy a zapřáhnou toho, co potáhne escung. Grife, vezmi košík, je tam navrchu, a seber všechny pozůstatky po moropech. Nechci, aby přišly nazmar.”

“Co že to po mně chceš?”

Jason se neupřímně usmál a ukázal na zem poblíž velkého býložravce. “Hnůj. Táhle ty kusy. Schováme si je a usušíme, s nimi budeme od nynějška topit i vařit.” Hodil si nejbližší sedlo na záda a přesvědčoval sám sebe, že neslyšel, co Grif odpověděl.

Už dříve pozorovali, jak nomádi s těmi velkými zvířaty zacházejí, a sami už měli nějakou praxi, ale stále to bylo obtížné. Moropové byli povolní, ale neuvěřitelně hloupí, a nejlépe reagovali na hrubou sílu. Když vyrazili, byli všichni značně vyčerpaní. Jason jel v čele na jednom moropovi a Meta za ním na druhém. Grif, který vysoko trůnil na naloženém escungu, seděl zády ke směru jízdy a dával pozor na kozy, které se ploužily za nimi a cestou chňapaly po soustech trávy. Byly navyklé držet se svých pánů, kteří jim poskytovali nezbytnou vodu a sůl.

Brzy odpoledne už měli otláčený zadek od sedla a byli vyčerpaní, když uviděli oblak prachu pohybující se úhlopříčně přes jejich trasu.

“Jen klidně sed'te a mějte připravené zbraně,” nakázal Jason, “a já budu mluvit. Poslouchejte, jak oni budou hovořit tím zjednodušeným jazykem, abyste později mohli mluvit taky tak.”

Když přijeli blíž, dokázali rozeznat temné skvrny moropů a rozptýlené flíčky kozích stád vzadu. Z větší skupiny se oddělili tři moropové a řítili se slepě kupředu. Jason zvedl ruku, na povel se jeho družina zastavila, pak zaklel, když musel celou svou vahou nalehnout na otěže, aby přiměl svého neohrabaného oře k zastavení. Do malíčkého zvířecího mozku pronikl vjem a morope se se zachvěním zastavil a okamžitě se začal pást. Jason uvolnil nůž v pochvě a všiml si, že Metina pravá ruka se podvědomě stáčí a čeká na pistoli, která v pouzdře ovšem nebyla. Jezdci se hřmotně přiblížili a zastavili těsně před nimi. Jejich vůdce měl špinavý černý vous a jenom jedno oko. Zarudlý prázdný důlek naznačoval, že mu někdo oko vyloupnul. Na hlavě mu seděla zubatá kovová přilba, která měla nahoře lebku nějakého hlodavce s dlouhými zuby.

“Kdo jsi, žonglére?” zeptal se a přendal kyj s hroty z jedné ruky do druhé. “Kam míříš?”

“Jsem zpěvák a vypravěč příběhů Jason a jsem na cestě do Temuchinova tábora. Kdo jsi ty?”

Muž něco zabručel a zašoural se v zubech zčernalým nehtem.

“Shanin z kmene Krys. Co říkáš Krysám?”

Jason neměl nejmenšího tušení, co se má říct o Krysách, ačkoliv si vybavil několik možná nevhodných poznámek. Všiml si, že i ostatní mají tentýž druh zvířecí lebky, nepochybně krysí, na vrcholcích svých přileb. Snad je to symbol jejich kmene, různé lebky pro různé kmeny. Ale vzpomněl si, že Orael žádnou takovou ozdobu neměl a že se o žonglérech předpokládalo, že stojí stranou kmenových konfliktů.

“Říkám, buďte zdraví, Krysy,” zaimprovizoval. “Někteří z mých nejlepších přátel jsou Krysy.”

“Bojuješ s Krysami?”

“Nikdy!” odpověděl Jason, jako by ho něco takového urazilo. Shanin se zdál být spokojen a začal se znovu šourat v zubech. “My jedeme také k Temuchinovi,” pronesl nezřetelně s prstem v ústech.

“Doslechl jsem se, že Temuchin bojuje proti horským Lasičkám, tak se k němu jdeme připojit. Pojed'te s námi. Budeš mi dneska večer zpívat.”

“Já také nenávidím horské Lasičky. A večer zazpívám.” Vůdce zavrčel rozkaz a tři muži se otočili a tryskem odjeli. A tím to také skončilo. Jasonova skupina se vydala za nimi a pomalu dohnala pohybující se kolonu moropů, a přejížděla za nimi tak, aby se jejich stádo koz nepomíchalo s ostatními.

“Takový je úděl všech hlídačů koz,” řekl Jason a rozkašlal se v oblaku prachu, který těžce visel ve vzduchu. “Jakmile zastavíme, chci po vás, abyste zajistili všechna naše zvířata, aby se neztratila v jiném stádu.”

“A co kdybys nám pomohl?” zeptala se Meta chladně.

“Hrozně rád, ale tahle primitivní společnost preferuje muže, a ti takové věci nedělají. Já si svoje odpracuju ve stanu, kde mě neuvidí, ale na veřejnosti ne.”

Den byl krátký, což přišlo Jasonovi a jeho druhům vhod. Nomádi totiž dorazili k cíli dnešní cesty, stepní

studně, brzy odpoledne. Jason, otláčený od sedla a celý zdřevěnělý, sklouzl na zem a chodil zvolna v malých kruzích, aby se mu v ztuhlých nohách rozproudila krev. Meta a Grif sháněli a uvazovali protestující kozy, což přimělo Jasona, aby se vydal na pochůzku kolem tábora a unikl tak jejich vražedným pohledům. Zajímala ho studna - šel se k ní podívat, a pak už zůstal, aby pomohl. Shromáždili se u ní jen muži a chlapci, nebo? s vodou bylo zřejmě spojeno sexuální tabu. To se dalo pochopit, protože voda byla v této zpola vyprahlé poušti tak podstatnou nutností k životu jako schopnost lovu. Studnu označovala hromada kamení, kterou muži odházeli a odkryli tak zvětralý železný poklop. Ten byl konzervován silnou vrstvou tuku, aby nerezivěl, přesto však kameny, které ho přikrývaly, tuk promáčkly a na poklopu se začínaly projevovat stopy po oxidaci. Když odsunuli poklop, jeden z mužů ho znovu pečlivě po obou stranách namazal tukem. Studna měla asi metr v průměru a byla obdivuhodně hluboká, její skruž tvořily kameny tak dokonale otesané a uložené, že do sebe zapadaly bez použití malty. Kameny byly velice staré, u ústí velice opotřebené, a byly v nich žlábký od staletého užívání. Jason si říkal, kdo asi byli ti, co studnu zbudovali.

Vodu odebírali ze studny tím nejprimitivnějším způsobem do šachty spouštěli železné vědro, pak ho zase vytahovali nahoru spleteným koženým provazem. Tak mohl pracovat vždy jenom jeden muž, který stál rozkročen u okraje studny a vytahoval provaz ruku přes ruku. Byla to únavná práce a muži často měnili postoj, postávali kolem, aby si pohovořili, nebo aby odnášeli kožené nádoby naplněné vodou ke svým camachům. Jason si odbyl svou směnu, pak se vrátil k Pyrranům, aby se přesvědčil, co všechno už udělali.

Všechny kozy už byly uvázány, a Meta a Grif už vztyčili železný rám camachu a nyní pracně natahovali celtu. Jason se zapojil do činnosti tím, že vytáhl zamčenou skříňku z hromady náradí a posadil se na ni. Rozedraný kožený obal maskoval krabici z kovové slitiny, zajištěnou zámkem, který se dal otevřít pouze tak, když na něj přitiskl prst jeden z nich tří. Zabrnkal na dvoustrunnou loutnu, kterou vyrobil podle jedné z těch, jaké viděl u žonglérů, a broukal si pro sebe jakousi píseň. Jeden z procházejících domorodců se zastavil a pozoroval, jak budují camach. Jason v něm poznal jednoho z jezdců, kteří jim přijeli v ústřety, a rozhodl se, že si ho nebude všimát. Zabrnkal improvizovanou verzi jedné pijácké písně kosmoběžníků. “Dobrá, silná žena, ale hloupá. Neumí postavit camach správně,” ozval se přihlížející domorodec a ukázal palcem.

Jason nevěděl, co na to říct, a tak pouze něco zabručel. Domorodec však neodešel, škrábal se na bradě a zcela otevřeně dával najevo, že se mu Meta líbí.

“Potřebuji silnou ženu. Dám ti za ni šest koz.”

Jason si uvědomil, že to, co ten chlapík obdivuje, je něco víc než její síla. Meta si při své namáhavé práci stáhla těžké kožešiny a její štíhlá postava byla daleko přitažlivější než podsadité a robustní tvary nomádky žen. Vlasy měla vkusně upravené, zuby bez jediného kazu, obličej bez poskvrny a jizev.

“Asi by sis nepomohl,” odrazoval ho Jason. “Dlouho spí, hodně jí. Stála moc peněz. Dal jsem za ni dvanáct koz.”

“Dám ti deset,” smlouval bojovník, přistoupil blíž, popadl Metu za paži a přitáhl ji k sobě, aby si ji mohl prohlédnout. Jason se zachvěl. Možná že místní ženy byly zvyklé, že se s nimi zachází jako s věcí, ale Meta rozhodně nebyla ten typ. Jason očekával, že vybuchne, ale překvapila ho - odtáhla paži, odvrátila se a začala zase pracovat.

“Pojď sem,” vyzval Jason neodbytného vetřelce. Musel zasáhnout, než se zajde příliš daleko. “Pojď se napít. Mám dobrý achadh.”

Ale už bylo příliš pozdě. Bojovník vztekle vykřikl, že mu vzdoruje pouhá žena, a pěstí ji praštil přes ucho, a pak se zase po ní natáhl.

Meta pod tou nečekanou ranou klopýtla a potřásla hlavou. Když se k ní nyní přiblížil, nebránila se, ale otočila se a zároveň zvedla paži. Pevnou malíkovou hranou ho zasáhla do ohryzku, až mu ho téměř zlomila, a muž nebyl schopen vyrazit ze sebe ani slovo, jen se kroutil bolestí, chrčivě kašlal a plival krev. Jason chtěl zakročít, ale než udělal jediný krok, bylo po všem. Bojovník měl dobré reflexy - ale Meta ještě lepší. Vztyčil se, krev mu stékala po bradě, a kýval nožem drženým spodním úchopem v hrozivém náznaku bodnutí.

Meta mu sevřela zápěstí oběma rukama, a v témže okamžiku se prohnula, takže ji nůž minul. Kroutila mu

zápěstím dál a páčila mu paži za záda takovou silou, až mu nůž z bezmocných prstů vypadl. V této chvíli mohla přestat, ale protože byla Pyrrankou, nepřestala.

Zachytila nůž, dříve než dopadl na zem, vzpřímila se a zešíkma ho vrazila do mužových zad až po střenku tak, že ostří proniklo do plic a srdce, a muž byl vmžiku mrtev. Když ho pustila, klesl k zemi.

Jason dosedl na skříňku a jakoby náhodou se dotkl ukazováčkem zámkového štítku - zaslechl cvaknutí, když se zámek otevřel. Šarvátce přihlížela spousta lidí, kol dokola zaznívalo užaslé mumlání. Přikolébala se jedna žena a zvedla mužovu paži, ta bezvládně klesla, když ji pustila.

“Je mrtev,” vydechla užasle a s obdivem zírala na Metu. “Vy dva - ke mně!” zvolal Jason, použil jejich vlastní jazyk, aby ostatní nerozuměli. “Mějte zbraně pohotově a držte se u mě. Kdyby došlo k nejhoršímu, jsou tu granáty s plynem a vaše pistole. Ale jakmile je jednou použijeme, budeme muset vyhladit nebo zajmout celý kmen. To si však necháme jako poslední možnost.”

Shanin s několika desítkami bojovníků se prodral davem a díval se nedůvěřivě na mrtvého muže. “Tvá žena ho zabila jeho vlastním nožem?”

“Ano - a byla to jeho vina. Strkal do ní, začal ji obtěžovat a pak ji napadl. Byla to pouhá sebeobrana. Zeptej se kohokoliv tady.” Z davu se ozvalo souhlasné mručení.

Náčelník vypadal spíš udiveně než rozzlobeně. Odvrátil pohled z mrtvolky na Metu, pak se k ní přiblížil, vzal ji za bradu, otáčel jí hlavou a přitom si ji zkoumavě prohlížel. Jason viděl, jak jí zbělely klouby, ale ovládala se.

“Z jakého je kmene?” zeptal se Shanin.

“Je z daleka, z hor, daleko na sever. Ten kmen se jmenuje... Pyrrané. Velice zdatní bojovníci.”

Shanin zabručel: “Nikdy jsem o nich neslyšel.” Jako kdyby to, že o nich neví, znamenalo, že neexistují. “Jaký mají totem?”

“Jaký?” přemýšlel Jason. Nemůže to být krysa ani lasička.

Jaké tvory viděli v horách? “Orel,” prohlásil s větší jistotou, než jakou poci? oval. Jednou zahlédl nějakého ptáka, co vypadal jako orel, který kroužil nad vysokými vrcholky.

“Velice silný totem,” uznal Shanin, ten symbol na něj zřejmě udělal dojem. Pohlédl na mrtvého muže, dotkl se ho nohou.

“Určitě mu patří morope a kožešiny. Ty žena mít nemůže.” Pohlédl vychytrale na Jasona a čekal na odpověď.

Odpověď byla snadná. Jelikož ženy samy byly majetkem, nemohly žádný majetek vlastnit. A vítězi náleží kořist. A? nikdo neříká, že dinAlt není velkorysý, co se týče ojetých moropů a použitých kožešin.

“Jeho majetek je samozřejmě tvůj, Shanine. Jedině tak je to správné. Ani by mě nenapadlo, abych si ho přivlastnil, to mi věř. A dneska večer ženu zbiju za to, co udělala.”

Byla to správná odpověď, a Shanin přijal kořist jako něco samozřejmého. Vzdálil se, pak zavolal přes rameno: “Nemohl to být dobrý bojovník, když ho zabila žena. Ale má dva bratry.”

V jeho slovech byl určitý vzkaz a Jason se nad ním zamyslel, když se zvědaví diváci rozešli a vzali mrtvého s sebou. Meta a Grif dokončili zakrytí camachu a přenesli celou svou výbavu dovnitř. Jason v něm uložil skříňku, pak poslal Grifa, aby přivázal kozy nedaleko jejich moropů. To zabít by mohlo vyvolat potíže.

A taky vyvolalo, a to dřív, než si Jason myslel. Zvenčí zazněl dupot a ostré zaječení, a Jason se vrhl ke vchodu. Ve chvíli, kdy doběhl na scénu, bylo už po představení.

Půl tuctu mladíků, asi příbuzných zabitého, se rozhodlo pomstít na Grifovi. Většina z nich byla starší a větší než on. Řekli si, že Grifa napadnou, zmlátí a rychle utečou. Tak docela jim to nevyšlo.

Tři z nich ho sice chytili, aby ho přidrželi, když ho ostatní budou bít, ale dva teď leželi v bezvědomí na zemi - Grif jim srazil lebky dohromady - a třetí se svíjel ve velkých bolestech po kopanci do varlat. Nyní Grif klečel na krku čtvrtého a zároveň pátému páčil nohu za záda v úmyslu zlomit mu ji. Šestý útočník se pokoušel utéct, a Grif hmatal po noži, aby mu útěk překazil.

“Nožem ne!” vykřikl Jason a pomohl tomu poslednímu na cestu pořádným kopancem do kostrče. “Už máme dost malérů s jednou mrtvolou.”

Se zlobným výrazem dítěte, které připravili o hračku, si Grif vynutil bolestivý výkřik jednoho z těch, které držel, když mu zkroutil kotník, a přidušené zachřčení toho druhého, když mu přitlačil koleno ke krku

větší silou. Pak se postavil a sledoval, jak zranění útočníci se belhají a plazí z místa boje. Až na rychle otékající oko a utržený rukáv se mu nic nestalo. Jasonovi se za polohlasného přesvědčování podařilo dostat Grifa do camachu, kde mu Meta přiložila na oko studený obklad.

Jason zašněroval vchod a pohlédl na oba Pyrrany, kteří dosud překypovali vzrušením a nervózně přecházeli sem a tam, jako by očekávali další problémy.

“Tak co,” prohlásil a pokrčil rameny, “kdo by mohl tvrdit, že jste hned napoprvé neudělali silný dojem?”

8

Ač měli každý z blesku meč
Zemřel jich bezpočet. Šípů let
Důrazně k cizincům promlouval
Aby opustili naše pastviny je vyzýval...

“Mluvím hlasem Temuchina, neboť já jsem Ahankk, jeho kapitán,” prohlásil bojovník a prudce rozhrnul vchod do Shaninova camachu.

Jason přerušil svou Baladu o létajících cizincích a pomalu se otočil, aby zjistil, co způsobilo ten vítaný rozruch. Začalo mu vysychat v krku a byl unaven zpíváním stále stejné písně. Jeho píseň o porážce kosmické lodi se stala v táboře populárním šlágre.

Příchozí patřil k nejvyšším vojenským důstojníkům, to bylo zřejmé. Jeho náprsní krúnýř a přilba se leskly a vynikaly hladkostí, a skvělo se na nich několik hrubě řezaných klenotů. Kráčel kolébatým krokem, a když stanul před Shaninem, pyšně se rozkročil s rukou na hrušce meče.

“Čeho si Temuchin žádá?” otázal se Shanin chladně, ruku na svém meči, protože se mu chování příchozího nezamlouvalo.

“Chce si poslechnout žongléra, jehož jméno je Jason. Má se okamžitě dostavit.”

Shaninovy oči se zúžily v chladné štěrbinu. “Teď” zpívá pro mě. Až skončí, přijde k Temuchinovi.

Dokončí píseň,” přikázal a otočil se k Jasonovi.

Pro náčelníka nomádů jsou si všichni náčelníci rovni a je těžké přesvědčit ho o opaku. Temuchin a jeho důstojníci s tím měli spoustu zkušeností a ovládali všechny přesvědčivé argumenty. Ahankk ostře zahvízdl a do camachu vtrhla četa těžce ozbrojených vojáků s nataženými luky. Shanin byl přesvědčen.

“Už mě tohle krákorání otravuje,” prohlásil, zívá a otočil se. “Teď” si dám achadh s jednou ze svých žen. Všichni ven!”

Jason vyšel se svou čestnou stráží a zamířil k svému camachu. Důstojník ho zarazil, položil mu širokou ruku na hrud’. “Temuchin si tě chce poslechnout teď. Zaboč tudy.”

“Dej tu ruku pryč,” řekl Jason tiše, aby to poblíž stojící vojáci neslyšeli. “Půjdu si obléct svůj nejlepší kabátec a vezmu si novou strunu na nástroj, protože jedna z nich je už skoro přetržená.”

“Pojď hned,” řekl Ahankk hlasitě, nechal ruku, kde byla, a strčil do Jasona.

“Nejdříve zajdeme do mého camachu. Je to hned támhle,” odpověděl Jason stejně hlasitě. Současně vztáhl ruku a chytil důstojníka za palec. Tenhle hmat je úspěšný kdykoliv a Jasonovy svaly, zocelené dvojnásobnou gravitací, mu dodaly ještě něco navíc, a to něco navíc dávalo důstojníkovi pocit, že mu Jason odtrhává palec. Důstojník se zkroutil bolestí, vzdoroval a nemotorně sahal po meči přes ruku, protože jeho pravici Jason pomalu vyvracel.

“Zabiju tě tímhle nožem, který se ti opírá o pas, jestliže svůj meč vytáhneš,” prohlásil Jason, držel přitom loutnu pod paží a tiskl kostnatý prst Ahankkovi do žaludku. “Temuchin přikázal, abys mě přivedl, ne abys mě zabil. Bude zuřit, jestliže si to spolu rozdáme. Tak co si vybereš?”

Důstojník ještě chvíli vzdoroval, rty stažené hněvem, pak meč pustil. “Půjďme nejdříve do tvého camachu, aby ses mohl obléci do něčeho vhodnějšího, než jsou tyhle hadry,” poručil hlasitě.

Jason mu pustil palec a vykročil, ale pootáčel se, aby měl důstojníka na očích. Ten kráčel vedle něho celkem klidně, třel si poraněný palec, ale z pohledu, který na Jasona vrhal, sálala nenávist. Jason pokrčil rameny a pokračoval v chůzi. Udělal si z něho nepřitele, to jistě, ale bylo nutné, aby vešel do stanu první. Putování s Shaninem a jeho kmenem bylo vyčerpávající, ale bez zvláštních příhod. Ze strany příbuzných

zabitého už nedošlo k žádným nepříjemnostem. Jason měl za svůj dřívější pobyt dost času, aby se pocvičil v žongléřském umění a odpozoval zvyky a chování nomádů. Dojeli do Temuchinova tábora a usadili se tam přes týden.

Tábor nebylo zrovna vhodné označení, protože nomádi byli na míle rozptýleni podél znečištěného proudu plného odpadků, kterému říkali řeka, a to byl zřejmě největší tok v celé zemi. Protože zvířata musela zápasit o skrovnou potravu, každý kmen potřeboval velký kus území. Uprostřed všech těchto osad byl čistě vojenský tábor, ale Jason se ještě nedostal do jeho blízkostí. Ani s tím nespíchal. Stačilo mu pozorovat a vštěpovat si do paměti vše z okolí, aby získal dostatečnou jistotu, že pronikne do srdce nepřítele. Temuchin ho totiž už jednou viděl, tváří v tvář, a dělal dojem člověka, který má dobrou paměť. Jason měl nyní tmavší pleť a už dříve použil prostředek podporující vzrůst vousů, aby urychlil růst silných a temných knířů, které mu nyní padaly na bradu po obou stranách úst. Kromě toho mu Teca voperoval vložky, které mu změnilly tvar nosu. Doufal, že to bude stačit. Nicméně by byl rád věděl, jak se o něm náčelník dozvěděl a co o něm slyšel.

“Vstávat, probud'te se!” vykřikl a odhodil chlopeň camachu. “Půjdu před velkého Temuchina a podle toho se musím ustrojit.” Meta a Grif pohlédli chladně na Jasona a důstojníka, který šel za ním, a ani se nenamáhal pohnout.

“Předstírejte úžas,” dodal Jason pyrransky. “Pobíhejte kolem a tvařte se, že to na vás udělalo dojem, nabídněte tomuhle elegantnímu dacanovi něco k pití a taky k jídlu. Snažte se, aby si mě nevšímal.” Ahankk se napil, ale nespouštěl z Jasona oči.

“Na,” řekl Jason a podal loutnu Grifovi, “natáhni na ten krám novou strunu, nebo dělej, jako že ji vyměňuješ, když nebudeš moct nějakou najít. A nešť? se, když do tebe strčím. Je to součást naší hry.” Grif se kabonil a bručel, ale jinak se choval dost poslušně, když do něho Jason strčil, aby se věnoval loutně. Jason si svlékl kazajku, vetřel si čerstvý tuk do obličeje a navíc ještě trochu do vlasů, pak otevřel skříňku. Sáhl dovnitř a vytáhl svou lepší kazajku a zároveň ukryl do dlaně malý předmět.

“A teď poslouchajte,” řekl pyrransky. “Ženou mě k Temuchinovi a nemůžu se tomu vyhnout. Vzal jsem si jeden dentifon a další dva jsem nechal tady nahoře. Nasad'te si je, hned jak vypadnu. Udržujte spojení a zůstaňte ostražití. Nevím, jak se ten interview vyvine, ale kdyby se stalo něco nepříjemného, chci, abychom byli neustále v kontaktu. Možná že budeme muset rychle jednat. Držte se této tlupy a nezoufejte. My na ně vyzrajeme.”

Když si natáhl kazajku, zajčel na ně v dorozumívacím jazyce: “Podej mi loutnu - a dělej! Jestli tady uděláte nějaký binec, nebo jestli se tu něco semele, když budu pryč, oba vás zmlátím.” A důstojně odkráčel.

Jeli ve volném útvaru a možná že to byla jenom náhoda, že Jason měl ze všech stran kolem sebe vojáky. Možná. Co o něm Temuchin slyšel a proč ho chce vidět? Takové úvahy byly zbytečné, a tak se pokusil nemeditovat na jejich téma a pozorovat okolí, ale v myšlenkách se k nim neustále vracel.

Odpolední slunce se sneslo nízko za camachy, když se přiblížili k vojenskému táboru. Stáda již zmizela a stany teď stály v uspořádaných řadách. Na všech stranách byly oddíly vojáků. Středem vedla široká ulice, na jejímž konci stál veliký černý camach střežený řadou kopiníků. Jason nepotřeboval žádný plánec, aby zjistil, čím ten stan je. Sklouzl ze svého moropa, zastrčil loutnu pod paži a kráčel za důstojníkem hrdě, nikoliv však nadutě. Ahankk se postavil před Jasona, aby ho ohlásil, a jakmile se odvrátil, Jason si vstrčil dentifon do úst a posunul ho jazykem na správné místo, tedy na horní zadní stoličku - zapnutí nastane automaticky při styku se slinami. “Zkouška, zkouška, jak mě slyšíte?” zašeptal. Tento mikrominiaturizovaný přístroj měl automatické řízení hlasitosti a mohl vysílat cokoli - od šepotu až po křik.

“Hlasitě a jasně,” zašuměl mu do ucha Metin hlas, který nemohl slyšet nikdo jiný než on. Výstup ve formě mechanické vibrace vede do zubu, odtud do lebky a přes kost do ucha.

“Předstup!” vykřikl Ahankk a surově vyrušil Jasona z jeho radiofonního spojení tím, že ho popadl za paži. Jason mu nevěnoval pozornost, vyškubl se a kráčel sám k muži, který seděl na židli s vysokým opěradlem. Temuchin měl v té chvíli otočenou hlavu, mluvil se svými dvěma důstojníky, a to bylo štěstí, protože Jason nedokázal nedat najevo překvapení, když zjistil, z čeho trůn sestává: z traktorové sedačky, podepřené a opřené o bezzákluzné pušky, které byly svázány dohromady koženými provazci, z nichž na

některých byly ještě černé částečky zachovalého masa. Temuchin, zabíječ vetřelců - a zde byl důkaz. Temuchin se otočil, když Jason přišel až k němu, a upřeně se na něho zahleděl chladným, bezvýrazným pohledem. Jason se uklonil, spíš aby unikl těm zrakům než z pokory. Pozná ho Temuchin? Náhle mu připadaly výztuhy v nose a splývající kníry velice nedostatečným přestrojením. Měl vymyslet něco lepšího. Temuchin už jednou takhle blízko něho stál. Určitě ho pozná. Jason se pomalu napřímil a zjistil, že na něho Temuchin stále upřeně hledí, ale nic neříká.

Jason měl pocit, že by měl stát mlčky a čekat, až promluví vládce. Ale nemýlil se? To by udělal jako Jason - upírat pohled na svůj protějšek tak dlouho, až odvrátí zrak, a získat tak nad ním převahu. Donutit ho, aby sklopil oči. Ale tohle se určitě od potulného žongléra nečekalo! Musí předstírat trochu neklidu, i když vnitřně nic takového necítí.

“Poslal jsi pro mne, velký Temuchine. Je to pro mne velká čest.” Znovu se uklonil. “Budeš chtít, abych ti zpíval?”

“Ne,” řekl Temuchin chladně. Jason si dovolil pozvednout obočí v mírném úžasu.

“Nechceš slyšet žádnou píseň? Co tedy bude chtít vůdce mužů od potulného chudáka?”

Temuchin ho přejel ledovým pohledem. Jason si říkal, nakolik to myslí vážně a nakolik chce udělat na místní dojem.

“Informace,” pronesl Temuchin v okamžiku, když se dentifon uvnitř Jasonových úst rozezněl Medným hlasem. “Jasone, malér. Ozbrojení chlápci vás vyzývají, abychom vyšli ven, jinak že nás zabijí.”

“Žonglér má za povinnost hovořit a poučovat. Co bys chtěl vědět?” A zašeptal: “Jen ne pistole! Rozdejte si to nimi seženu pomoc!”

“Co to děláš?” zeptal se Temuchin a hroživě se nahnul. “Cos to šeptal?”

“To nic, to mám jen...” Sakra, jak říct nervozita v dorozumívacím jazyce? “To mám jen takový žongléřský zvyk. Opakuji si v duchu slova písničky, abych je nezapomněl.”

Temuchin se opřel a na čele mu vyvstaly hluboké vrásky, jak se zamračil. Zřejmě neměl valného mínění o Jasonově opakování textu během audience. Ani Jason ne. Ale jak pomoci Metě a Grifovi?

“Ti chlapi - lezou dovnitř!” zazněl tiše její výkřik.

“Pověz mi o tom kmeni Pyrranů,” nařídil Temuchin.

Jason se začal potit. Temuchin má určitě v Shaninově kmeni špeha, nebo mu samotný Shanin poslal informace. A rodina toho, koho Meta zabila, si právě teď zvolila čas k odplatě, protože ví, že Jason z tábora odešel. “Pyrrané? To je prostě jenom jeden kmen. Proč to chceš vědět?”

“Cože?” Temuchin prudce vstal a vytasil meč. “Ty se opovažuješ klást mi otázky?”

“Jasone!”

“Počkej, ne.” Jason cítil, jak mu kapky potu prosakují vrstvou tuku na obličej. “Špatně jsem se vyjádřil. Ztracený dorozumívací jazyk. Chtěl jsem říct: Co chceš vědět? Řeknu ti, co budu moci.”

“Je jich mnoho. Mají meče a štíty. Útočí na Grifa, všichni najednou.”

“Nikdy jsem o takovém kmeni neslyšel. Kde mají stáda?”

“V horách... na severu, v údolích tam vysoko, víš...”

“Grif leží na zemi, nedokážu bojovat se všemi najednou.”

“Co to znamená? Co přede mnou skrýváš? Zřejmě neznáš Temuchinův zákon. Odměna těm, kdo jsou se mnou. Smrt těm, kdo jsou proti mě. A pomalá smrt těm, kdo se mě pokusí zradit.”

“Pomalá smrt?” opakoval Jason a naslouchal, ale z dentifonu se nic neozývalo.

Temuchin se ozval až po chvíli. “Zřejmě toho moc nevíš, žongléře, a nějak se mi nezdáš. Ukážu ti něco, co ti dodá odvahy, aby ses rozpovídal.” Tleskl a jeden z důstojníků předstoupil. “Přiveďte Daciho.”

Slyší tlumené oddechování? Jason to nevěděl určitě. Soustředil se opět na to, co se odehrává v camachu a užasle se zahleděl na člověka, kterého přivlekli před něho. Kolem jeho krku byla utazena smyčka - nepokoušel se uvolnit provaz a uprchnout, protože tam, kde by měly být jeho prsty, čněly pahýly. Jeho nohy bez prstů potkal tentýž osud.

“Tak tohle je pomalá smrt,” zdůraznil Temuchin a díval se upřeně na Jasona. “Daci mě nechal na holičkách v boji s kmenem Lasiček. Každý den mu odříznou jeden článek od každé končetiny. Už je tady mnoho dní. Dnes bude spravedlnosti učiněno zadost.” Zvedl ruku.

Vojáci ho drželi, ačkoliv se nepokoušel bojovat. Pruhy kůže, silně stažené, se mu zařezávaly hluboko do zápěstí a kotníků. Pravou ruku mu přitlačili k zemi a jeden voják rychle máchl sekerou. Ruka odskočila a vytryskla z ní krev. Po ní metodicky následovala druhá paže, pak nohy.

“Má ještě dva dny, jak vidíš,” řekl Temuchin. “Jestli bude dost silný, aby tak dlouho přežil, možná že se nad ním třetí den smilují. Možná že ne. Slyšel jsem o jednom, který žil ještě rok, než vydechl naposled.”

“To je velice zajímavé,” podotkl Jason. “Slyšel jsem o tom, ale vypadlo mi to z paměti.” Musel rychle něco udělat. Zvenčí se ozval dusot noh moropů a křik mužů. “Slyšels to? Je to pískání?”

“Zbláznil ses?” zeptal se Temuchin znechuceně. Na jeho zlobný pokyn amputovanou oběť, teď ležící v bezvědomí, odnesli a odseknuté končetiny odkopli stranou.

“Bylo to pískání,” tvrdil Jason a zamířil k východu. “Musím jít ven. Hned se vrátím.”

Důstojníky ve stanu to ohromilo stejně jako Temuchina. Od vládce se přece takto neodchází.

“Stačí malá chvilka.”

“Stůj!” zařval Temuchin, ale Jason už stál u východu. Strážný mu s taseným mečem zahradil cestu. Jason do něho ramenem vrazil, až se muž zapotácel, a vykročil ven.

Strážný stojící venku ho nechal projít, nevěděl, co událo ve stanu. Jason kráčel lhostejně, ale rychle, zahrnul doprava a dorazil k rohu velkého camachu, dřív než ho začali pronásledovat. Ozval se řev a nastala honička. Jason zabočil a utíkal ze všech sil podél stanů.

Narozdíl od menších, kruhových camachů měl tenhle pravoúhlý půdorys a Jason doběhl k nejbližšímu rohu a zmizel za ním, dříve než rozpálení pronásledovatelé mohli zjistit, kudy se dal. K němu jen doléhaly výkřiky, když pádil podél obvodu stanu. Teprve když doběhl zase k přední straně a zahrnul za poslední roh, zvolnil krok.

Pronásledovatelé se rozptýlili na opačné straně. Oba strážní od vchodu zmizeli a všichni ostatní kolem se dívali opačným směrem. Jason došel klidně ke vchodu a vstoupil dovnitř. Temuchin, který rozhněvaně chodil sem a tam, si uvědomil, že někdo vešel.

“Tak co!” zahřměl. “Chytil jste... to jsi ty?” Ustoupil a bleskurychle vytáhl meč.

“Jsem tvůj oddaný sluha, Temuchine,” pronesl Jason klidně, zkřížil ruce a neustupoval. “Přišel jsem ti oznámit, že mezi tvými kmeny vypukla rebelie.”

Temuchin neudeřil - ale ani meč nesklonil. “Mluv rychle! Vznáší se nad tebou smrt.”

“Vím, že jsi zakázal soukromé spory mezi těmi, kdo ti slouží. Někteří chtějí zavraždit mou služku, protože zabila muže, který ji napadl. Byl jsem jí nablízku od doby, co se to stalo - až do dneška. Proto jsem požádal důvěryhodného muže, aby dával pozor a dával mi zprávy. Slyšel jsem, jak mi sděluje nebezpečí hvízdáním - neodvážil se vstoupit do Temuchinova camachu. Právě jsem s ním mluvil. Ozbrojení muži napadli můj camach v mé nepřítomnosti a mé služebníky odvěkli. Ale já jsem slyšel, že ten zákaz platí pro všechny, kdo jdou za Temuchinem. Žádám tě, aby ses k tomu vyjádřil”.

Za Jasonem se ozval dupot nohou, když jeho pronásledovatelé vrazili do stanu. Zarazili se a začali se schovávat jeden za druhého, když spatřili, jak ti dva stojí proti sobě tváří v tvář Temuchin dosud držel zdvižený meč.

Upíral planoucí pohled na Jasona a meč se mu chvěl v napjatých svalech. V tichu camachu slyšeli jasně, jak skřípe zuby, když meč spustil - špičkou do špinavé podlahy.

“Ahankku!” vykřikl a důstojník přiběhl s rukama na prsou. “Vezmi čtyři muže a jed’ ke kmeni Shanina z Krysího klanu...”

“Já bych ti ukázal...” přerušil ho Jason.

Temuchin se k němu prudce otočil, přiblížil se mu obličejem natolik, že Jason cítil na tváři jeho dech, a sykl: “Ještě jednou promluvíš bez mého dovolení, a je po tobě.”

Jason jen beze slova přikývl. Uvědomil si, že zašel příliš daleko. Po chvíli se Temuchin otočil zpět k důstojníkovi.

“Jed’ okamžitě k tomu Shaninovi a naříd’ mu, aby tě zavedl k těm, kdo odvěkli pyrranské služebníky. Všechny, které dopadneš, přiveď sem, pokud možno živé.”

Ahankk zasalutoval a vyběhl - v Temuchinově armádě platila poslušnost nad slušnost.

Temuchin chodil sem a tam a měl mizernou náladu. Důstojníci a mužstvo tiše ustoupili ke stěnám. Jenom Jason stál pevně i tehdy, když se zuřící vládce zastavil a strčil mu svou obrovskou pěst pod nos.

“Proč ti jenom dovoluji, co ti dovoluji?” zeptal se v utajovaném vzteku. “Proč?”

“Smím odpovédět?” Jason zachoval klid.

“Mluv!” dočkal se od Temuchina, který se nad ním tyčil jako skála.

“Vzdálil jsem se od Temuchina, protože to byl jediný způsob, jak si zajistit, že bude spravedlnosti učiněno zadost. Dopomohla mi k tomu jedna skutečnost, kterou jsem před tebou dosud tajil.”

Temuchin se nezeptal, na co se zeptat měl, jen oči mu žhnuly hněvem.

“Žongléři nemají žádný kmen a nenosí žádný symbol. Tak je to správné, protože se toulají od kmene ke kmenu a nemají mít žádné závazky. Ale musím ti říct, že jsem se narodil u kmene Pyrranů. Přinutili mě odejít, a proto jsem se stal žonglérem.”

Ani teď se Temuchin nezeptal, na co se zeptat měl, a Jason si nemohl dovolit, aby vyčkávavé ticho trvalo příliš dlouho. “Musel jsem od nich odejít, protože - těžko se mi to říká ve srovnání s ostatními Pyrrany... jsem slabý a zbabělý.” Temuchin se mírně zhoupl v bocích a do obličeje se mu nahrula krev. Naklonil se, otevřel ústa - a propukl v burácivý smích. Dosud se smál, když došel k svému trůnu a klesl na něj. Nikdo z přítomných nevěděl, co si má myslet, všichni proto mlčeli. Jason si dovolil náznak úsměvu, ale nic neřikal. Temuchin pokynul sluhovi s koženou lahví achadhu, kterou vyprázdnil jedním douškem. Smích přešel do pochechtávání a pak odezněl. Z Temuchina se opět stal chladný člověk, který se umí ovládat.

“Potěšils mě,” uznal “Není toho mnoho, čemu se dokážu zasmát. Myslím, že jsi inteligentní, snad až příliš, a asi na to jednoho dne zajdeš. A teď mi pověz o těch Pyrranech...”

“Žijeme v horských údolích na severu a zřídka kdy se vydáváme na planiny.” Jason si historku o svém kmenu vymýšlel už od té doby, kdy se poprvé připojil k nomádům, nyní nastal čas podrobit ji praktické zkoušce. “Věříme na právo moci, ale také na právo práva. Proto málokdy opouštíme svá údolí, a zabíjíme každého, kdo poruší zákon. Jsme Pyrrané se znakem orla, což symbolizuje naši sílu - jediná z našich žen dokáže zabít bojovníka z rovin holýma rukama. Slyšeli jsme, že Temuchin přináší na pláně zákon, a mě poslali, abych zjistil, jestli je to pravda. Jestli to pravda je, pak se Pyrrané připojí k Temuchinovi...”

Oba vzhledli, náhle vyrušeni z hovoru. Temuchin proto, že se ozvaly výkřiky a povely, když skupina moropů zarazila před camachem, a Jason proto, že do uší mu z dentifonu dolehlo slabé “Jasone”. Nedokázal rozeznat, jestli to řekla Meta, nebo Grif.

Do camachu vstoupil Ahankk a jeho bojovníci, kteří zpola nesli, zpola strkali své zajatce. V jednom zraněném muži, zbroceném krví, a v jeho nezraněném druhovi Jason poznal dva z nomádů z Shaninova kmene. Metu a Grifa přinesli a položili na zem, zakrvácené, ztlučené a nehybné. Grif otevřel nezraněné oko, vydechl “Jasone” a znovu upadl do bezvědomí. Jason se chtěl k nim rozběhnout, pak se ovládl a zůstal stát, jen zatínal pěsti, až se mu nehty zarývaly hluboko do dlaní.

“Podej hlášení!” poručil Temuchin. Ahankk předstoupil.

“Učinili jsme, jak jsi přikázal, Temuchine. Dorazili jsme tam rychle a Shanin nás zavedl k nějakému camachu. Vstoupili jsme a bojovali. Nikdo neunikl, ale museli jsme zabít, abychom je zvládli. Dva jsme zajali. Ti ničemové dýchají, takže si myslím, že žijí.”

Temuchin si třel zamyšleně čelist. Jason se odvážil rizika a promluvil.

“Dovolí mi Temuchin, abych se na něco zeptal?”

Temuchin na něho dlouze a přísně pohlédl, pak přikývl.

“Jaký je trest za rebelii a soukromou pomstu v tvé armádě?”

“Smrt. Copak existuje nějaký jiný trest?”

“Pak bych rád odpověděl na otázku, kterou jsi mi položil dříve. Chtěl jsi vědět, co jsou Pyrrané zač. Já jsem ze všech Pyrranů nejslabší. Rád bych zabil toho nezraněného zajatce, jednou rukou, pouhou dýkou, jednou ranou - a může být ozbrojen, čím chce. Třeba i mečem. Zdá se, že je to dobrý bojovník.”

“To taky je,” uznal Temuchin, pohlížeje na velkého, statného muže, který byl téměř o hlavu větší než Jason. “Myslím, že je to velice dobrý nápad.”

“Spoutej mi ruku,” poručil Jason nejbližšímu strážci a dal si levou paži za záda. Toho zajatce čeká v každém případě smrt, a jestli jeho smrt jejich věci poslouží, bude to pravděpodobně prospěšnější než cokoli, co udělal za celý svůj život. Neuvažuješ jako pokrytec, Jasone? zeptalo se něco uvnitř něho, ale

on neodpověděl, jelikož ten náznak obvinění skrýval velký kus pravdy. Kdysi neměl rád smrt a násilí a snažil se jim vyhnout. Nyní je zřejmě vyhledává.

Pak pohlédl na Metu, která ležela v bezvědomí a zkroucená bolestí na zemi, a jeho myšlenky patřily noži v pochvě. Ukázka neobvyklé obratnosti v zápase třeba Temuchina zaujme. A ten nevzdělaný barbar s náznakem arogantního úsměvu se bez zabíjení zřejmě neobejde.

Nebo by to byl on, Jason, kdo by byl zabit, kdyby svůj nápad neprosadil. A jestli dají tomu vazounovi kopí nebo palici, bude po Jasonovi v několika minutách.

Nehnul ani brvou, když vojáci zbavili jeho protivníka pout a Ahankk mu podal svůj vlastní dlouhý obouruční důstojnický meč. Ten dobrák Ahankk - jak se někdy vyplácí dělat si nepřátele. Na to, jak mu zkroutil palec, dosud nezapomněl a chce se za to pomstít. Poplácal se svým nožem se širokou čepelí o bok a nechal ho viset špičkou dolů. Byl to neobyčejný nůž, který si ukoval a zakalil sám, vzorem pro něj byl lovecký nůž zvaný bowie, široký jako ruka, s jednou stranou naostřenou po celé délce, s druhou ani ne do poloviny. Dalo se řezat nahoru nebo dolů a také bodat, vážil přes dvě kila a byl vyroben z nejlepší oceli.

Muž s mečem vyrazil ze sebe výkřik, zamával mečem a rozběhl se kupředu. Stačila jedna rána, máchnutí celou vahou, a žádný nůž by ji nezachytil. Jason stál tak klidně, jak jen dokázal, a čekal.

Teprve když meč svištěl dolů, uhnul, učinil krok vpřed pravou nohou a pevně se zapřel do země. S rukou napřaženou a loktem zahnutým máchl nožem nahoru a zachytil úder meče na jeho ostří. Síla úderu mu téměř vyrazila nůž z ruky a srazila ho na kolena.

Ozval se však trhavý kovový zvuk, když měkké železo meče narazilo na ostří nástrojářské oceli, veškerá síla se soustředila na malou plochu - a meč se rozpadl vedví.

Jason zahlédl jen na zlomek okamžiku ohromený výraz v protivníkově obličeji, když jeho meč dopadl a jeho ruce svíraly pouze jilec s pahýlem čepele. Síla úderu, která srazila Jasonovi paži, ho strhla s sebou, a Jason využil hybnosti pohybu, jen směr nože změnil - nahoru.

Špička nože roztrhla kožený oděv a vnikla do mužovy břišní dutiny až po jilec. Jason se pevně opřel nohama, vši silou trhl nožem nahoru, vyřízl do mužových vnitřností hlubokou ránu, až se čepel zarazila o klíční kost. Držel tam nůž tak dlouho, dokud se mužovy oči neobrátily v sloup, než věděl, že ten člověk je mrtev.

Vytáhl nůž a postoupil. Mrtvola sklouzla na zem k jeho nohám.

“Chci se na ten nůž podívat,” řekl Temuchin.

“V našem údolí máme velice dobré železo,” prohlásil Jason a sklonil se, aby oťel nůž o oděv mrtvého muže. “Je z něho dobrá ocel.” Vyhodil nůž do vzduchu, chytil ho za špičku a podal střenkou

Temuchinovi, který si ho chvíli prohlížel, pak zavolal na vojáky.

“Obnažte tomu zraněnému krk,” poručil.

Muž chvíli zápasil, pak upadl do apatie člověka, který je již mrtev. Dva vojáci ho drželi a třetí pevně svíral jeho dlouhé vlasy oběma rukama a táhl ho vpřed s obličejem k zemi, špinavý krk holý a natažený. Temuchin přistoupil, pohrával si s nožem v ruce a pak ho zvedl nad hlavu.

Jediným prudkým stahem svalů spustil nůž na krk a tichý camach zaplnilo jadrné zachroptění.

Napětí povolilo, voják ustoupil o krok s oddělenou hlavou v rukou. Tělo, z něhož tryskala krev, padlo neslavnostně na zem. “Ten nůž se mi líbí,” prohlásil Temuchin. “Nechám si ho.”

“Právě jsem ti ho chtěl darovat,” pospíšil si Jason a uklonil se, aby zakryl rozmrzelý výraz. Měl si uvědomit, že se něco takového stane. No nic, je to jenom nůž.

“Znají tvoji lidé hodně ze staré vědy?” zeptal se Temuchin a hodil nůž sluhovi, aby ho zvedl a očistil.

Jason okamžitě zostrážitěl.

“Ne více ani méně než ostatní kmeny,” prohlásil.

“Žádný z nich nedokáže vyrobit železo, jako je tohle.”

“Je to staré tajemství, předávané z otce na syna.”

“Můžete mít i jiná stará tajemství.” Jeho hlas byl tvrdý a ostrý jako ta ocel.

“Snad.”

“Existuje jedno dávno zapomenuté tajemství, o kterém jsi možná slyšel. Někteří ho nazývají ohňový plamen, jiní střelný prach. Co o něm víš?”

Co vlastně o něm vím, pomyslel si Jason a pokoušel se něco vyčíst z upřeného výrazu Temuchina. Co může barbarský žonglér vědět o takových věcech?
A jestli je to léčka, co mu má říct?

9

Meta celkem nic nenamítala, když jí Jason vymýval špínu z ran a zastříkal je sprejem na regeneraci kůže. Trhlinu na hlavě jí sešit čtrnácti stehy medikitem a vyholený pruh překryl obvazem, ještě když byla Meta v bezvědomí. Po tomto zákroku přišla k sobě, ale nepohnula se ani nenaříkala, když jí dalšími dvěma stehy sešíval roztržený horní ret.

Grif chraptivě oddychoval v hromadě kožešin, kam ho Jason položil. Měl většinou jen povrchová zranění, medikit poradil podávání uklidňujících prostředků a Jason jeho doporučení přijal.

“Už je po všem,” řekl. “Měla by sis odpočinout.”

“Bylo jich moc,” vysvětlovala, “ale dělali jsme, co jsme mohli. Podej mi zrcadlo. Překvapilo mě, že šli nejdřív po Grifovi, ale bylo to chytré. Bleskově ho zlikvidovali. Pak se dali do mě, a já už jsem s tebou nemohla mluvit.” Vzala si od Jasona vyleštěné ocelové zrcadlo, krátce do něho pohlédla a vrátila mu ho. “Vypadám hrozně. Bitka musela probíhat rychle. Moc jasně si na ni nepamatuju. Někteří z nich, ženy, měli palice a pokoušeli se mi zasáhnout nohy. Víím, že jsem zabila nejmiň tři nebo čtyři z toho jednu ženu - než jsem se složila. Co se stalo pak?”

Jason vzal koženou láhev s achadhem a přesunul v náústku ukrytý ventil tak, že zavřel přívod ke zkvašenému mléku a otevřel přívod k zásobníku s kořeněným alkoholem, u Pyrranů oblíbeným pitím.

“Dáš si?” zeptal se, ale Meta zavrtěla hlavou. Dopřál si pořádný doušek sám. “Přeskočím některé drobnější detaily: zařídil jsem, aby pro vás poslali několik jezdců. Přivezli vás oba a několik Krys, co přežili - všichni jsou teď mrtví. Zabil jsem toho, který nebyl zraněn, a zabil jsem ho sám ve stylu pravé pyrranské pomsty, za který se nemusím nijak stydět. Ale musel jsem věnovat svůj nůž Temuchinovi, který na něm okamžitě rozpoznal pokročilou úroveň technologie. Jsem teď velice rád, že jsem ho vlastnoručně vykoval a že jsou na něm vidět stopy po nástrojích. Přímou se mě zeptal, jestli my Pyrrané víme něco o střelném prachu, což mě uzemnilo. Zahrál jsem to do autu, řekl jsem mu, že nevím nic - jenom ten název - ale že možná ostatní příslušníci kmene budou vědět víc. Zatím to vzal - aspoň myslím. Ale u něho jeden nikdy neví. Chce po nás, abychom se k němu přestěhovali. Za svítání musíme přetáhnout náš camach do tábora vedle jeho camachu a rozloučit se se Shaninem a jeho Krysami, kteří nám nebudou scházet. A v případě, že bychom se rozmysleli jinak, čeká venku četa Temuchinových lidí. Ještě jsem nezjistil, jestli jsme zajatci, nebo ne.”

“Vím, že vypadám hrozně,” vzdechla Meta a pokývala hlavou.

“Pro mě vypadáš vždycky báječně,” těšil ji Jason chlácholivě, pak si uvědomil, že to myslí vážně.

Nastavil medikit na maximální sedativní účinek a přitiskl ho k její paži. Ne protestovala. S nemalým pocitem viny, že jedině on je odpovědný za to, že se octli v nebezpečí a že trpí bolestmi, ji Jason uložil na kožešiny vedle Grifa a oba je přikryl. Co to bylo za pitomost, která mu vnukla nápad zavléct ženu a mladého kluka do téhle smrtelně nebezpečné akce? Pak si uvědomil, že podmínky zde jsou pořád daleko lepší než na Pyrru a že jim pravděpodobně zachránil život, když je odvezl sem. Díval se na jejich podlitiny a zachvěl se - říkal si, jestli by mu za to poděkovali.

Ráno už byli oba zranění Pyrrané natolik při síle, že camach opustili vlastními silami, a Jason mohl jen dohlížet, jak ho vojáci rozebírají. Ti bručeli, že konají ženskou práci, ale Jason nechtěl, aby se někdo z Shaninova kmene přiblížil k jeho majetku. Po celém tom nedávném zabíjení nepochyboval, že se jeho spor rozšířil na značnou část kmene. Teprve když vojáky opil pořádnou dávkou silně alkoholizovaného achadhu, dokončili s chutí nakládání escungu. Jason přivázal Metu a Grifa pod kožešiny přibližně tak, jak uvázali jeho, když ho zajali a nesli, a malá karavana se vydala na cestu, popoháněna mnoha nevraživými pohledy.

V Temuchinově táboře bylo dost žen, které mohly zastat ponižující práce, takže muži jen postávali a přihlíželi, což byl jejich obvyklý přínos k práci. Jason se nemohl zdržovat přihlížením. To přenechal Metě, protože obdržel vzkaz, aby se okamžitě dostavil k Temuchinovi.

Dva strážní u vchodu do náčelníkova camachu ustoupili stranou, když se Jason přiblížil. Alespoň u profesionálních vojáků se mu dostalo určité úcty. Temuchin byl sám a držel v ruce zakrvácený Jasonův nůž. Jason se ostražitě zastavil, pak se uklidnil, když Temuchin uchopil špičku nože a rychlým pohybem zápěstí nůž vrhl, jen to zasvištělo, a nůž se hluboko zabodl do koží zdechlíny, kterou Temuchin používal jako terč.

“Ten nůž je dobře vyvážený,” prohlásil Temuchin. “Dobře se vrhá.”

Jason jen přikývl, protože si uvědomil, že si ho Temuchin nepozval jenom proto, aby mu pochválil nůž.

“Řekni mi všechno, co víš o střelném prachu,” vybídl ho Temuchin a sehnul se, aby nůž vytáhl.

“Je toho velmi málo.”

Temuchin se napřimil a zabořil oči do Jasonových, zatímco poklepával střenkou nože na mozolnatou dlaň. “Řekni mi všechno, co víš. Teď hned. Kdybyste měli střelný prach, dokázali byste ho odpálit s velkým rámusem, místo aby jenom shořel a čadil?”

Tak tohle bylo něco. Kdyby si Temuchin myslel, že lže, ten velký nůž by se mu zabořil do vnitřností tak snadno jako do té kozy. Náčelník měl určité konkrétní představy o fyzikální podstatě střelného prachu, takže nemluví jen tak do větru. Je načase podstoupit riziko.

“Střelný prach jsem sice nikdy neviděl, ale vím, co se o něm říká. Z doslechu vím, jak ho přivést k výbuchu.”

“Myslel jsem si, že bys to mohl vědět.” Nůž vzdoroval, protože se zabořil do kožího masa příliš hluboko.

“Myslím si, že víš i mnohé jiné, o čem mi nechceš říct.”

“Muži mají tajemství, o nichž přísahají, že je nikdy neprozradí. Ale Temuchin je můj pán a já mu pomohu, jak jen budu moci.”

“Dobře. Měj to na paměti. A teď mi pověz, co víš o lidech v nížinách.”

“No... nic,” řekl Jason udiveně. Ta otázka přišla naprosto nečekaně.

“Ani ostatní nevědí. Ale to se teď změní. Já něco o nich vím a chci se dozvědět víc. Chci se do nížin vypravit a ty půjdeš se mnou. Nějaký ten střelný prach by se mi hodil. Připrav se. V poledne odjíždíme. Ty jsi jediný, kdo ví, že to není obyčejná lovecká výprava, a jestli o tom cekneš, přijdeš o hlavu.”

“Raději umřu, než abych o tom komukoliv řekl jediné slovo.” Jason se vrátil do svého camachu v hlubokém zamyšlení a okamžitě se svěřil Metě se vším, co se právě dozvěděl.

“To je moc divné,” usoudila a přibelhala se k ohni, svaly měla dosud bolavé od zbití. “Mám hlad, a nemůžu rozdělat oheň.”

Jason oheň rozfoukal, rozkašlal se, když si nasál do plic pořádnou dávku štiplavého kouře. “Zřejmě jsi tam nedala třísky z kvalitního moropího hnoje. Musí být dobře usušený, aby správně hořel. - Mě to taky připadalo divné. Jak se chce dostat dolů po svislém útesu deset kilometrů vysokém? Ale ví o střelném prachu a o tom se tady na náhorní plošině nic nedozvěděl.” Znovu se rozkašlal a skopl do ohně trochu písku.

“Tak to by stačilo. Ty a Grif potřebujete rozhodně něco výživnějšího než koží řízek. Otevřu několik balíčků s jídlem.” Meta uchopila válečnou sekeru a postavila se ke vchodu, aby Jasona nikdo nevyrušoval, až bude otvírat skříňku. Jason vytáhl balíčky s jídlem, pak ukázal na rádio.

“Podej o půlnoci zprávu Kerkovi. Uvědom ho o všem, co se děje. Tady byste měli být v bezpečí, ale jestli si myslíš, že to vypadá na problémy, řekni mu, a? vás odtud vytáhne.”

“Ne. Zůstaneme tady, dokud se nevrátíš.” Ponořila lžíci do jídla a hltavě jedla. Grif si vzal druhý balíček, a Jason hlídal u vchodu, když jedli.

“Dej prázdné plechovky do skříňky, než najdeme bezpečnější místo, kam je zahrabat. Kéž bych toho mohl pro vás udělat víc.”

“S námi si starosti nedělej. Dokážeme se o sebe postarat,” prohlásila Meta pevně.

“Ano,” přidal se Grif. “Tahle planeta je ve srovnání s Pyrrem velice mírná. Jenom jídlo je špatné.”

Jason na oba pohlédl, byli hrozně zbiti, ale neporaženi. Otevřel ústa, pak je zase zavřel, protože se opravdu nedalo nic říct. Sbalil si kožený vak se zásobami, které se mu mohly při výpravě hodit, rezervní oblečení a miniaturní přijímač, který zasunul do duté rukojeti své válečné sekery. Sekera a krátký meč byly jeho jedinými zbraněmi. Již dříve si vyzkoušel laminované luky z rohoviny, ale neuměl to s nimi, takže udělá líp, když si nic takového nevezme s sebou. Spustil štít z levé ruky, zamával na rozloučenou a

odešel.

Když vylezl na svého moropa, zjistil, že se k výpravě shromáždilo ani ne padesát mužů. Neměli žádné zvláštní vybavení nebo zásoby a bylo zřejmé, že výprava nepotrvá dlouho. Teprve když si uvědomil, jak nepřátelsky na něho vesměs pohlíží, pochopil, že ho považují za pouhého outsidera. Byli to buď vysocí důstojníci, či blízcí přátelé Temuchina, nebo členové jeho kmene.

“Já také dovedu zachovávat tajemství,” řekl Ahankkovi, který přijel k němu a tvářil se nerudně, ale dostalo se mu v odpověď pouze několik jadrných kleteb. Jakmile se objevil náčelník, vyrazili ve dvou proudech za ním.

Byla to náročná jízda a Jason děkoval v duchu týdnům, které tady strávil v sedle. Nejprve zamířili k úpatím na východ, ale jakmile tábor zmizel z dohledu a bylo jisté, že je nevidí ani jednotlivci potulující se kolem tábora, změnil směr a vydali se spěšně k jihu. Ze všech stran se tyčily hory, když přejížděli z jednoho údolí do druhého, a neustále stoupali. Jason, který dýchal přes koženou šálu, jen stěží věřil, že vzduch, přímo ledový, může tak pálit v krku, ale ostatním zřejmě nevadil.

Při západu slunce shltli trochu studeného jídla a pokračovali v cestě. Jason pochopil, že je rozumné jet dál - během té krátké zastávky téměř přimrzl k zemi. Teď jeli v zástupu. Pěšina byla tak úzká, že Jason, tak jako mnoho ostatních, sesedl a svého moropa vedl, aby se trochu ohřál pohybem. Studené světlo z oblohy plné hvězd jim svítilo na cestu.

Když přijeli na křižovatku dvou údolí, Jason se podíval vpravo, na šedé moře rozprostírající se do dálky za téměř svislými srázy. Moře? Zastavil se tak náhle, že mu morope málem šlápl na paty, pak musel rychle uskočit, aby ho zvíře neušlapalo.

Ne, to nemůže být moře. Jsou uprostřed pevniny. A hodně vysoko. Dodatečně si uvědomil, že je to sice moře, na co se dívá, ale moře z vrcholů mraků. Dával pozor, až je zákrut pěšiny skryje z dohledu.

Pěšina nyní klesala, přesně jak si myslel. Zastavil svého moropa, aby se mohl opět vyšplhat do sedla. Tam někde vpředu byl konec světa.

Tady končilo panství nomádů, tady na srázu táhnoucího se podél celého kontinentu, u pevné skalnaté stěny, která se tyčila nahoru z nížin. Zde také končila chladná klimatická oblast. Teplé jižní větry vanoucí na sever narážely na sráz, odrážely se vzhůru a houstly v mraky, které pak snesly své břímě vody zpátky dolů na zem jako déšť. Jason si říkal, zda tady u toho příkrého srázu je někdy vidět slunce. Lesknoucí se poprašek sněhu v roklích dokazoval, že kruté bouře pronikly i za vrcholek této přirozené bariéry.

Stezka klesala do úzkého průsmyku, a když se Jason v průsmyku ocitl, spatřil kamennou chýši pod převisem skály, kde stála stráž a stoicky sledovala, jak projíždějí. A? je jejich cíl jakýkoliv, musí už být blízko. Za malou chvíli zastavili a Jason obdržel vzkaz, aby se dostavil k Temuchinovi. Přišoural se k čelu průvodu tak rychle, jak jen mu to strnulé svaly dovolily.

Temuchin zrovna soustředěně žvýkal tuhý kus sušeného masa a Jason musel čekat, až si Temuchin spláchl zbytky sousta douškem napolo zmrzlého achadhu. Obloha na východě prosvítala a podle tradiční nomádské zvyklosti přicházelo svítání, okamžik, kdy se dá rozeznat černý kozí chlup od bílého.

“Vezmi mého moropa,” rozkázal Temuchin a vykročil. Jason popadl otěže unaveného, chňapajícího zvířete a táhl ho za náčelníkem. A za ním tři důstojníci. Pěšina se ještě dvakrát ostře stočila a otevřela se do širokého výstupku, jehož vzdálenější stranu tvořil okraj útesu. Temuchin přistoupil až k okraji a shlížel na bílou kupu mraků v nevelké vzdálenosti pod sebou. Avšak to, co Jazona ohromilo, byl zrezivělý kus strojního zařízení.

Nejpůsobivější byl masivní rám ve tvaru A, zasazený hluboko do pevné skály na okraji útesu, jenž vyčníval nad propast. Rám, osm metrů dlouhý, byl ukován ručně a musel dát obrovskou práci. Byl upevněn křížovými vzpěrami a opíral se o okraj skály u převisu srázu, který ho zdvíhal v 45° úhlu. Celý rám byl zrezivělý, i když nesl stopy snad po konzervaci tukem. Na špičce A vedlo přes kladku pružné černé lano, které na opačné straně mizelo v otvoru výstupku skály. Jason obešel skálu, aby mohl ten mechanický zázrak obdivovat ze zadní strany.

Svým způsobem byl tento mechanismus, byt menší, ještě pozoruhodnější než nosný rám na útesu. Černé lano procházející otvorem ve skále se navíjelo na buben. Tento buben na hřideli o tloušťce paže byl připevněn na zadní stranu svislé skály čtyřmi robustními kotvami. Ovládání nepochybně vyžadovalo obrovskou námahu, protože zde nebyla žádná protiváha veškerá síla se přenášela přímo do čela skály.

Do metr širokého ozubeného kola, připevněného na konci bubnu, zapadal pastorek, který se dal ovládat dlouhou rukojetí s klikou. Ta byla zřejmě ze dřeva, ale té Jason nevěnoval příliš pozornosti. Spousta západek a rohatek zajišťovala kola proti proklouzávání.

Člověk nemusel mít technický talent, aby pochopil, k čemu to zařízení slouží. Jason se obrátil k Temuchinovi a přemáhal se, aby nezvedl obočí, když se ptal: “Tak tohle je ten mechanismus, kterým se máme snést do nížin?”

Na náčelníka udělal stroj téměř stejný dojem jako na Jasona. “Ano. Není to zrovna věc, se kterou člověk riskuje život, ale nemáme na vybranou. Kmen, který tohle postavil, odnož klanu Lasiček, přísahal, že ho často používali při nájezdech do nížin. Vyprávěli mnoho historek, ale měli důkaz, že tam byli - dřevo a střelný prach. Ti, kdo přežili, jsou zde a budou to obsluhovat. Zabiju je, jestli se něco stane. My půjdeme první.”

“To nám moc nepomůže, jestliže se to něco stane právě nám.”

“Člověk se narodil, aby zemřel. Život se skládá pouze z toho, že denně odvracíme nevyhnutelné.”

Na to neměl Jason odpověď. Vzhlédl, když se ozvaly výkřiky bolesti ze skupiny mužů a příkrčených žen vlečených z návrší k rumpálu.

“Odstupte a nechte je pracovat,” nařídil Temuchin a vojáci se okamžitě stáhli. “Pečlivě je sledujte, a jestli zradí nebo udělají něco špatně, okamžitě je zabijte.”

Takto povzbuzení, muži kmene Lasiček se dali do práce. Zřejmě věděli, co dělají. Někteří otáčeli klikou, ostatní zajišťovali řinčící západky. Jeden z nich se dokonce natáhl na rám, daleko za okraj útesu, aby namazal kladku na jeho konci.

“Já půjdu první,” rozhodl Temuchin a uvázal si těžký kožený popruh okolo těla pod pažemi.

“Doufám, že je to lano dost dlouhé,” poznamenal Jason a vzápětí toho litoval, když se na něho Temuchin vztekle podíval.

“Ty půjdeš po mně, ale nejdřív pošleš dolů mého moropa. Postaráš se, aby mu zavázali oči, aby se nevyděsil. Pak ty, pak další morope a v tomhle pořadí. Moropové se budou přivádět k útesu po jednom, aby neviděli, co se děje s ostatními.” Otočil se k důstojníkům. “Slyšeli jste mé rozkazy.”

Za sborového taktujícího popěvku Lasičky otáčely klikou a navíjely lano na buben - a západky pomalu klapaly.

Síla se přenesla na nosný postroj, a lano se napnulo a ztenčilo, dříve než se Temuchin odlepil od země.

Pak rychle rozevřel a chytil se prsty lana, když se vznesl nad propast a pomalu se pohupoval nahoru a dolů. Když se ten kývavý pohyb ztlumil, obsluhující začali otáčet opačným směrem a Temuchin pomalu zmizel z dohledu. Jason přistoupil k převisu a viděl, jak se vojevůdcova postava zmenšuje a posléze mizí dole v naechraných oblacích. Spěšně ustoupil, když se mu pod nohou odlomil kousek skály.

Přibližně každých sto metrů otáčeli muži rumpálem pomaleji a opatrně, když se objevil barevný uzel označující spojení dvou dílů elastického lana. Opatrně otáčeli klikou, dokud uzel neprošel kladkou, pak opět otáčeli normální rychlostí. Muži se u kliky střídali, aniž přerušili otáčení, takže lano putovalo nahoru a dolů nepřetržitě.

“Co je to za lano?” zeptal se Jason jednoho z Lasiček, který zřejmě na práci dohlížel. Měl mastné vlasy, jeho jediný zub vypadal jako žlutý tesák, který mu vyčníval nad horní ret.

“Je z rostlin... dlouhých a listnatých. Říká se jim mentri -”

“Réva?” hádal Jason.

“Jo, réva. Jsou velké a těžko se hledají. Rostou dole pod útesem. Dají se napínat a jsou velmi pevné.”

“Měly by být lepší,” řekl Jason, pak ukázal a popadl ho, když lano začalo náhle poskakovat nahoru a dolů. Muž svíjející se v Jasonově ochromujícím sevření si pospíšil s vysvětlením.

“To je v pořádku. Znamená to, že ten muž už je dole a pustil se lana, to se teď kývá. Nahoru!” To poslední zakřičel na obsluhu rumpálu.

Jason uvolnil sevření a muž rychle odešel, mnul si poraněné místo. Dávalo to smysl: Když se Temuchin pustil lana, náhle na ně přestala působit jeho váha a lano se rozkmitalo, i když nijak silně. Temuchinova váha totiž tvořila jen malou část celkové váhy toho masivního lana.

“Teď moropa,” nařídil Jason, když se hák a smyčka konečně vynořily nad vrcholek útesu. Přivedli zvíře, které blýskalo podezíravě svými rudýma očima na okraj srázu před sebou. Lasičky obratně upevnily na

jeho tělo široký popruh, pak mu zakryly oči koženým pytlem, pevně utaženým a uvázaným pod čelisti. Navlekly hák, a morope trpělivě stál, dokud nezačal poiřovat, že se začíná vznášet. Pak ho zachvátil strach a začal se bránit - zatínal drápy do rýh ve skále a vytrhával z nich úlomky kamene. Ale obsluhující s tím měli rovněž své zkušenosti. Muž, s kterým Jason před chvílí mluvil, přiběhl s palicí na dlouhé rukojeti a zkušeným úderem zasáhl to správné místo nad očima zvířete, které okamžitě ochablo. Za velkého pokřikování a silného oddychování rozhoupali mrtvou váhu zvířete nad zemí a přesunuli nad okraj.

“Musí se správně trefit,” poznamenal domorodec. “A tak akorát. Kdybych uhodil moc prudce, zabil bych ho. Když málo, brzy by se probral a mlátil kolem sebe, až by lano přetrhl.”

“Dobrá rána,” podotkl Jason a doufal, že Temuchin nestojí přímo pod lanem.

Zdálo se, že je vše v pořádku - lano pleskalo bez ustání. Jason se přistihl, že podřimuje, a raději poodstoupil dál od okraje. Když se náhle ozvaly výkřiky, otevřel oči a spatřil, že lano prudce poskakuje - a že dokonce vyskočilo z kladky; jeden z mužů musel vyšplhat nahoru a nasadit ho zpět.

“Přetrhlo se?” zeptal se Jason nejbližšího z obsluhujících. “Ne, všechno je v pořádku. Jenom to tak mlátí, když se morope odpoutal.”

To bylo pochopitelné. Když to obrovské zvíře přestalo působit svou vahou, elastické lano se začalo prudce vlnit. Rozkmit se ztlumil a muži zase vytáhli lano nahoru. Jason si uvědomil, že teď je na řadě on, a pocítil v žaludeční krajině nepříjemné návaly. Dal by nevímco za to, aby sestup na tom výtahu z doby železné nemusel podstoupit.

Už samotný začátek za moc nestál. Když si Jason uvědomil, že se vzdaluje nohama od skály, když se lano napnulo, mimoděk se snažil špičkami dotknout země a postavit se na ni. Nepovedlo se mu to. Kolo se otočilo o další cvaknutí - a Jason se ocitl ve vzduchu, kolébavě se vzdálil od útesu nad mraky zahalenou propast. Jednou se podíval dolů mezi svými klátícíma se nohama, pak zaměřil pozornost přímo před sebe. Vrcholek útesu se mu zvolna vznesl nad hlavou a nomádi se zachmuřenými obličejí zmizeli jeho zrakům. Pokusil se myslet na něco legračního, ale najednou ho vůbec nic takového nenapadlo. Jak se za pomalého otáčení snášel, mohl poprvé vidět útes táhnoucí se podél celého kontinentu, který se rozprostíral po obou stranách, a vychutnat jeho neuvěřitelnou rozlehlost. Vzduch byl čistý a suchý a časné ranní slunce osvětlovalo povrch skály tak, že jasně viděl každou podrobnost. Pod ním se rozprostíralo bílé moře mraků, které omývaly úpatí útesu obepínající celý kontinent a tříštily se o něj. Rozeklané šedé hory, které se zdvíhaly za ním, byly ve srovnání s útesem jako trpaslíci. Ve srovnání s rozlehlostí útesu si Jason připadal jako pavouk na vlákně, když se snášel podél nekonečné stěny, a i když se pohyboval, vypadalo to, jako by visel stále na jednom místě - tak byla stěna obrovská. Jak se otáčel, podíval se nejprve doprava, pak doleva, ale v obou směrech sahal členitý sráz až k obzoru a tyčil se a dotýkal oblohy, kde se rozplýval a mizel.

Jason teď mohl vidět, že výstupek srázu nad ním, kde byl umístěn rumpál, byl mnohem níže než celá kamenná bariéra. Předpokládal, že pod ním je stejně vysoké návrší, protože na kterémkoliv jiném místě podél srázu by lano nebylo tak pevné, aby udrželo svou vlastní váhu, natož jakékoliv další břemeno. Mrakům pod sebou se neúprosně blížil, až měl pocit, že by se mohl natáhnout a kopnout do nich. Pak se ho dotkly první vlhké úponky mlhy a za několik okamžiků ho obklopily mraky - ocítl se sám v šedém světě nicoty.

Ze všeho nejméně si přál, když se tak kymácel na konci kilometr dlouhého pohupujícího se lana, aby usnul. Ale usnul. Svým dílem k tomu přispěl nejen kolébavý pohyb, ale i únava z celodenní a celonoční jízdy a bezvýraznost okolí. Uvolnil se, hlava mu klesla, a zanedlouho zdravě pochrupeval.

Probudil se, když mu za límec a po zádech začal stékat po kapkách dešť. Ačkoliv se vzduch značně oteplil, otrásl se zimou a přitáhl si těsně límec. Bylo to jedno z těch mrholení, drobných celodenních dešťů, které jakoby nikdy neměly konce. Skrz dešť rozeznával zbrázděnou stěnu útesu, stále ubíhající podél něho vzhůru, a když se naklonil a podíval se pod sebe, spatřil něco neurčitěho. Co? Lidé? Přítel, nebo nepřítel? Kdyby místní obyvatelé věděli o rumpálu, který nebylo pro mraky vidět, klidně by mohli dole udržovat partu čekajících zabijáků. Vytáhl rychle z opasku válečnou sekeru a nasunul si poutko kolem zápěstí. Z neurčitěho se staly balvany, čnějící jednotlivě z jednotvárné, deštěm prosáklé trávy. Vzduch byl vlhký a lepkavý.

“Rozepni postroj a připrav se odhodit ho,” nařídil Temuchin, který se objevil v dohledu - krácel travou dlouhými kroky. “Na co máš tu sekeru?”

“Mohl tady čekat někdo jiný než ty,” odpověděl Jason, zasunul sekeru opět do opasku a věnoval se koženému postroji. Náhlé protažení pružného lana ho sneslo snad metr nad travu.

“Seskoč!” rozkázal Temuchin a Jason poslechl, naneštěstí právě v okamžiku, když lano opět začalo stoupat vzhůru. Vznesl se o jeden dva metry a chvíli visel ve vzduchu, bez hnutí a bez opory, než začal padat k zemi. Když dopadl, překulil se a vrazil si jílec meče bolestivě do žeber, ale jinak se mu nic nestalo. Nad nimi se ozvalo krátké zasyčení - to se lano, zbavené břemene, smrštilo a vyrazilo vzhůru.

“Tudy,” ukázal Temuchin, otočil se a odcházel, zatímco Jason se namáhavě zvedal na nohy. Tráva byla kluzká a mokrá a za chůze se jeho vysoké boty mlaskavě bořily do bláta. Temuchin zahrnul za skalnatý sloup a ukázal na jeho deset metrů vysoký vrcholek.

“Tady odtud můžeš sledovat, až se snese tvůj morope. Pak mě vzbud’. Moje zvíře se pase na téhle straně. Dohlédni, aby se nezatoulalo.” Aniž čekal na odpověď, Temuchin ulehl na poměrně suché místo v závětrí skály a přetáhl si přes obličej kus kůže.

To jistě, zabručel Jason pro sebe, to je přesně to, na co se v dešti přímo třesu. Pěkně mokrý kus šutru a báječný výhled na neuvěřitelné nic. Vylezl na příkré se svažující kámen a posadil se na jeho zaoblený vršek.

Myšlenky na spánek už ho přešly, na tom sukovitém tvrdém povrchu se nedalo pohodlně sedět - Jason jen poposedával a trpěl. Ticho rušilo pouze nekonečné šumění deště a občasné spokojené zatroubení moropa, který tak projevoval radost z nezvyklého hodování. Čas od času se pruhy deště posunuly a otevřel se pohled dolů po srázu na travnaté pastviny s bystřinami a kameny s tmavými skvrnami, které pronikaly zelení. V deštivé a vlhké nepohodě uplynula nekonečně dlouhá doba, než Jason zaslechl nad hlavou oddechování zvířete a rozeznal neurčitý tvar klesající mlžným oparem zvolna dolů. Sklouzl na zem, a Temuchin se probudil a stal ostražitý v okamžiku, kdy se ho dotkl ramene.

V tom masivním těle ochablého moropa, který se snášel nad jejich hlavami, bylo něco hrůzně působivého. Nohy se mu začaly škubat a jeho dech se zrychloval.

“Rychle!” poručil Temuchin. “Začíná přicházet k sobě.”

Náhlé škubnutí sneslo moropa níže a oba muži po něm natáhli ruce, ale morope zmizel z dohledu, když se lano opět smrštilo. Zvíře začínalo otáčet hlavu a pokoušelo se zvednout krk. Další pokles lana ho téměř srazil na zem a Temuchin mu skočil po krku, pevně ho sevřel a zavěsil se na něj, celou vahou táhl předeek zvířete k vlhké zemi.

“Rozvaž ho!” vykřikl.

Jason přiskočil k popruhům. Přezky se daly snadno povolit, když se překloupila železná páčka. Avšak nebylo by možné je otevřít, kdyby lano bylo zatížené a napnuté. Morope začínal kolem sebe kopat, když Jason otevřel poslední přezku - a svižně uskočil. Při stahu elastického lana se postroj zaryl do břicha zvířete, které zařičelo bolestí a téměř se převrátilo. Pak se vysmekl postroj a se zasyčením jím zmizel v dešti z dohledu.

Zbytek dne proběhl v rutinní práci. Teď, když Jason věděl, co má dělat, Temuchin se ukázal jako zkušený voják v poli, když využil dobu nečinnosti k spánku. Jason by moc rád následoval jeho příkladu, ale vykonával službu a věděl, že udělá líp, když se odpovědnosti nebude vyhýbat. Vojáci a zvířata se snášeli z oblohy plné deště v pravidelných intervalech a Jason celý sestup řídil. Někteří vojáci hlídali pasoucí se moropy, někteří asistovali při sestupu nových příchozích. Zbytek spal, až na Ahankka, který, jak se Jason domníval, měl dobrý zrak a proto zaujal pozorovací stanoviště. Pěťadvacet moropů a šestadvacet mužů již sestoupilo a náhle poklid skončil.

Ti, co pracovali, napolo dřímali, sklíčení nepřestávajícím deštěm, a náhle je Ahankkův výkřik vyburcoval z klidu. Jason zvedl hlavu a zahlédl temnou hmotu, jak padá zjevně přímo na ně. Bylo to jako prelud vyvolaný mlhou, když se z neurčitého tvaru stal morope, který prudce narazil do země a zabořil se do ní jako padající balvan s nepříjemným, ohlušujícím rámem. Velký kus lana dopadl na něho a kolem něho a jeho konec dopadl nedaleko Jasona a vojáků.

Temuchina volat nemuseli. Toho probudil křik a zvuk doprovázející náraz. Pohlédl na zkrvavenou a zohavenou mrtvolu zvířete a odvrátil se.

“Zapráhněte čtyři moropy. Odtáhněte ho odsud s tím lanem.” Zatímco důstojníci vyskočili, aby splnili jeho rozkaz, obrátil se k Jasonovi: “Proto posílám napřed chlapa, a teprve pak moropa. Dva z mužů budou muset jet na jednom zvířeti. Lasičky mě varovaly, že se lano při častém používání přetrhne, ale že je nemožné odhadnout, kdy se to stane. Obvykle se přetrhne pod těžkým nákladem.”

“Ale vědělo se, že se nepřetrhne, když se spustí člověk. Teď chápu, proč jsi šel první. Jsi dobrý hazardní hráč, náčelníku,” uznal Jason.

“To jo,” souhlasil Temuchin tiše a přejel cárem naolejované kůže svůj rezavějící meč. “V rezervě je jen jedno lano, proto jsem vydal rozkaz, aby se s přepravou skončilo, když se tohle přetrhne. Nové lano navléknou, až se budeme vracet, a napřed spustí stráž, která tu na nás bude čekat. A teď - nasedat!”

10

“Smím se zeptat, kam jedeme?” zeptal se Jason, když skupina bojovníků pomalu sjížděla po travnatém úbočí pahorku. Jeli v rozvinutém, širokém půlkruhu s Temuchinem a Jasonem uprostřed - moropové vlekoucí mrtvé zvíře je sledovali z nevelké vzdálenosti.

“Ne,” řekl Temuchin důrazně.

Terén se svažoval rovnoměrně, jako by se nížiny vzdouvaly vstříc srázu, který nyní za nimi halil déšť. Pahorek pokrývala tráva a malé keře a protínaly potůčky a rozvodněné stružky. Jak sestoupili níž, potůčky se spojily do slušně velkých potoků. Moropové se jimi brodili a odfrkovali z tak hýřivé spousty vody. A oteplovalo se. Všichni si rozepínali oděvy, a Jason byl šťastný, že si může posunout přilbu dozadu, aby mu deštěk stékal na rozpálený obličej. Setřel si z obličeje vrstvu tuku a začal přemýšlet o možnosti, jak se zase vykoupat.

Pahorek náhle skončil rozeklaným srázem nad řekou pokrytou pěnou. Temuchin poručil, aby mrtvolu zabitého zvířete a smyčky lana odtáhli k okraji srázu, kde vojáci zvíře překulili do vody. Zvíře do ní dopadlo s hlučným plácnutím, naposled jim téměř neuctivě zamávala jedna pracka s drápy, a pak už ho uchopil vír a zmizelo. Temuchin bez váhání určil, že pojedou k jihozápadu podél břehu řeky. Bylo zřejmé, že ho předem varovali před touto překážkou, a pokračovali v pochodu spěšně dál.

Pozdě odpoledne déšť ustal a ráz krajiny se úplně změnil. Nížinu teď pokrývaly pruhy houštin a stromů a v nevelké vzdálenosti před nimi byl vidět pod svažující se oblohou rozsáhlý prales. Jakmile ho Temuchin spatřil, poručil zastavit.

“Spát!” nařídil. “Vyrazíme za soumraku.”

Jasonovi to nemusel říkat dvakrát. Sesedl z moropa, dříve než ostatní zastavili, stočil se do klubíčka v trávě a zavřel oči, uzdu moropa měl uvázanou kolem kotníku. Po úderu do lebky, bohaté pastvě, pití a cválání se i morope rád uložil k odpočinku. Natáhl se na zem a s tlamou zabořenou do bohaté trávy, z níž vytrhl chomáč, usnul.

Obloha byla temná, ale Jason měl dojem, že právě zavřel oči, když se mu do nohy zařaly ocelové prsty a zatřásl jím, aby ho probudily.

“Jedeme!” zavelel Ahankk. Jason se posadil, ztuhlé svaly vzdorovaly jeho úsilí, a vytíral si zbytek spánku z očí. Už během dne vypláchl z kožené láhve usazeniny achadhu a naplnil ji pramenitou vodou. Pořádně se napil a pak si důkladně postříkal vodou obličej a hlavu. Tady nebyla o vodu nouze.

Vyjeli v zástupu, Temuchin v čele a Jason předposlední voj - uzavíral Ahankk, a bylo jasné, že ten, koho střeží divokým pohledem a s připraveným mečem, je Jason. Z průzkumníků se nyní stal bojový oddíl, a nomádi nepotřebovali žádnou pomoc od potulného žongléra, který jim mohl tak leda překážet. Proto jel vzadu, kde nemohl žádné problémy způsobit. Kdyby ano, okamžitě by ho zabili. Jason jel klidně a snažil se, aby držením ramen dal najevo svou nevinnost a neškodnost.

Nic se neozývalo, dokonce ani když vstoupili do lesa. Nohy každého z moropů, obalené kůží, dopadaly v lehkém rytmu do stop zvířete, které šlo před ním. Kůže nevrzala a kov neřinčel. Stali se z nich přízraky pohybující se tichem prosáklým deštěm. Stromy prořídly, a Jason si uvědomil, že se ocitli na mýtině. Z nedaleka sem dopadalo matné světlo, a když Jason tím směrem letmo pohlédl, spatřil neurčitý obrys nějaké budovy.

Stále nehlučně se vojáci plynule obrátili doprava a zamířili k budově. Když se k ní dostali na vzdálenost

několika metrů, náhle se před nimi objevil obdélník světla, jak se otevřely dveře, a v něm postava nějakého muže.

“Toho ušetřte - ostatní zabijte!” vykřikl Temuchin a vojáci zaútočili, dříve než ta slova vypustil z úst. Náhoda způsobila, že se Jason nacházel v blízkosti muže ve dveřích, nicméně všichni ostatní se k němu dostali dřív. Muž s chraptivým výkřikem uskočil a pokoušel se zavřít dveře, ale byl odražen, když do nich vrazili tři z útočníků. Ti však vzápětí klesli na podlahu, a Jason, který právě sesedal z moropa, viděl proč. Dalších pět mužů, tři vkleče a dva ve stoje, číhalo za otevřenými dveřmi s nataženými luky. Dvakrát třikrát vystřelili a vzduchem zasyčely šípy vypuštěné z drnčících tětiv. Jason se k nim rozběhl, když přestali střílet, a vtrhl do budovy. Ocítl se přímo za nimi, ale už bylo po boji.

Místnost velikostí stodoly, osvětlenou jedinou prskající svíčkou, vyplňoval přízrak smrti. Ve změti převržených stolů a židlí leželi mrtví a umírající. Jakýsi šedovlasý muž se šípem v hrudi zasténal a začínal se zvedat, a jeden voják se nad ním sklonil a rozťal mu hrdlo sekerou. Ozvaly se rány, když zbytek nomádů, kteří obklíčili budovu, do ní vtrhl zezadu. Utéci nebylo možné.

Jen jeden z přepadených zůstal naživu a dosud bojoval, ten, kdo se první objevil ve dveřích. Byl vysoký a rozježený, na sobě měl hrubý vesnický oblek a před sebou obrovskou okovanou hůl. Mohli ho snadno zabít - stačil by na to jeden šíp - ale chtěli ho zajmout, a s takovou prostoj zbraní se ještě nesetkali. Jeden z nomádů již seděl na podlaze a držel si nohu a dalšímu odlétl meč s řinkotem do rohu. Muž z nížiny stál zády ke stěně a nedalo se k němu zepředu přiblížit.

Jason musel něco udělat. Rozhlédl se a uviděl u zdi polici s obyčejným selským náradím, mezi nímž byla lopata s dlouhou násadou, která se mohla hodit. Popadl ji oběma rukama a udeřil si násadou o koleno. Ohnula se, ale nezlomila. Byla z dobře vyschlého dřeva.

“Dostanu ho!” vykřikla vrhl se do boje. O chvíli se opozdil okovaná hůl již dopadla na ozbrojenou paži jednoho muže a vyrazila mu z ní meč. Jason zaujal jeho místo a švihl lopatou směrem ke kotníkům muže z nížiny.

Muž rychle stočil konec hole k zemi, aby ránu odvrátil, a když se obě zbraně srazily, Jason využil sílu nárazu protivníkovy zbraně, obrátil směr pohybu a nasměroval konec násady k jeho krku. Bránící se znovu odvrátil úder rovněž včas, ale musel poodstoupit od stěny, a právě toto Jason potřeboval. Ahankk, který vešel již s Jasanem, uhodil sekerou na plochu muže do lebky, a ten klesl v bezvědomí na podlahu. Jason odhodil lopatu a zvedl cizí zbraň, asi dva metry dlouhou hůl z tvrdého a ohebného dřeva se železnými kroužky.

“Co je to?” zeptal se Temuchin. Viděl závěr toho krátkého boje.

“Okovaná hůl. Jednoduchá, ale účinná zbraň.”

“A ty víš, jak se s ní zachází? Říkals mi, že o lidech z nížin nic nevíš.” Tvářil se bezvýrazně, ale v očích se mu blískalo. Jason si uvědomil, že by měl raději vše vysvětlit, nechce-li skončit mezi mrtvolami.

“Já opravdu nic o lidech z nížin nevím. Ale naučil jsem se zacházet s touto holí jako dítě. Každý z mého... kmene ji používá.” Neobtěžoval se dodat, že kmen, o němž mluví, nejsou Pyrrané, ale zemědělská komunita v Porgorstorsaandu, daleko v galaxii, kde vyrostl. Podle přísných společenských rozdílů mohli opravdové zbraně nosit jen vojáci a příslušníci aristokracie. Ale člověku z lesa nelze klacek zakázat a proto se okované hole běžně užívaly - Jason tuto prostou, ale účinnou zbraň dobře ovládal.

Temuchin se odvrátil a prozatím se s vysvětlením spokojil. Jason zkusmo otočil holí. Byla dobře vyvážená.

Stavení, zřejmě jakási farma, padla nomádům za oběť. Dobytek byl pod jednou střechou, vojáci tam vtrhli a zvířata pozabíjeli. Když Temuchin řekl zabít, znamenalo to zabít. Jason se na ten masakr díval, tvářil se stále stejně, i když jeden z mužů, pídící se po kořisti, převrátil dřevěnou skříň a objevil za ní dítě, které tam zřejmě ukryla nějaká žena a které teď voják bezcitně probodl mečem.

“Tamtoho svažte a přiveďte,” nařídil Temuchin, setřel špínu z kousku vařeného masa, které při útoku spadlo na zem, a ukousl si z něho.

Se zápěstími spoutanými za zády proužky kůže opřeli zajatce o stěnu. Poté, co ho nepřivedla k vědomí ani tři vědra vody v obličej, Temuchin nahřál v hořící svíčke špičku své dýky a přitiskl ji do měkkého masa na mužově paži. Ten zasténal a pokusil se uhnout, pak otevřel oči, které po následcích zranění tupě hleděly.

“Mluvíš dorozumívacím jazykem?” zeptal se Temuchin. Když muž pronesl něco nesrozumitelného, náčelník ho udeřil do podlitiny utržené již dřív. Sedlák zaječel a pokusil se utéct, ale opět odpověděl neznámým jazykem.

“Ten blázen neumí mluvit,” prohlásil Temuchin.

“Dovol,” řekl jeden z důstojníků a předstoupil. “Mluví podobným jazykem jako klan Horských hadů na dalekém východě u moře.”

Kontakt byl navázán. Pracnými formulacemi a častým opakováním sedlákovi sdělili, že ho zabijí, jestli jim nepomůže. Nic mu neslibili za to, když jim pomůže, ale muž z nížiny nebyl v situaci, aby mohl smlouvat. Rychle souhlasil.

“Řekni mu, že chceme odejít do míst, kde jsou vojáci,” řekl Temuchin a zajatec rychle přikývl na souhlas. Samozřejmě. Venkovan v primitivním hospodářství nemá příliš v lásce vojáky, kteří ho utiskují a vybírají daně. Zakoktal se, jak chtěl rychle poskytnout informace. Tlumočník překládal.

“Říká, že je tam mnoho vojáků, dvě ruce, možná pět rukou. Jsou ozbrojeni a to místo je opevněné. Mají ještě něco, nějaké jiné zbraně, ale nemůžu pochopit, o čem ten chlap mluví.”

“Je jich pět rukou,” řekl Temuchin a prohnal se usmál. “Jsem strachy celý bez sebe.”

Kolemstojící nomádi řvali smíchy a plácali se navzájem do zad, pak to spěchali povědět ostatním. Jason to nepokládal za příliš vtipné, ale odpovídající jejich úrovni.

Náhle všichni zmlkli, když se pomalu přiblížili dva vojáci, podpírající a napůl vlekoucí jednoho ze svých druhů. Ten poskakoval na jedné noze a snažil se držet druhou nohu nad zemí, a když pozvedl bolestí zkřivený obličej k Temuchinovi, Jason v něm poznal toho, koho venkovan zranil okovanou holí.

“Co se stalo?” zeptal se Temuchin a z jeho hlasu se úplně vytratil smích.

“Moje noha...” zachroptěl muž, jeden z nižších velitelů.

“Ukaž,” nařídil náčelník a vojákovi rychle rozřízli botu. Postižený měl rozdrcené koleno, česku zlomenou a kůži pronikaly kusy bílé kosti. Z rány pomalu stékaly kapky krve. Voják určitě silně trpěl, ale nevydal ani hlásku. Jason věděl, že by byl nutný chirurgický zákrok a restituce kosti, aby ten muž mohl zase chodit, a byl zvědav, jaký ho v tomto barbarském světě potká osud. Rychle se to dozvěděl.

“Nemůžeš jít, nemůžeš jet, nemůžeš být vojákem,” usoudil Temuchin.

“Já to vím,” řekl muž a odstrčil ruce těch, kdo mu pomáhali. “Ale jestli mám zemřít, rád bych zemřel v boji a byl pohřben se svými palci. Kdybych je neměl, nemohl bych držet meč a bojovat s démony v podsvětí.”

“Budiž,” řekl Temuchin a vytasil meč. “Byl jsi dobrý voják a přítel a já ti přeji úspěch v příštích bojích. Budu s tebou bojovat sám, protože je to čest být srovnán ze světa náčelníkem.”

Z boje se obřad nestal, a na to, jak měl zraněnou nohu, si voják vedl dobře. Temuchin vedl boj tak, že jeho soupeř se musel otáčet přes zraněný bok, ale to nedokázal - a zemřel, když mu čepel vnikla pod žebra.

“Ještě jeden byl zraněn,” řekl Temuchin s mečem od krve v ruce. Předstoupil voják se zraněnou paží na pásce.

“Ruka bude dobrá,” sliboval, “Kůže nepraskla. Můžu bojovat a jezdit na moropovi, jen nemůžu střílet z luku.”

Temuchin chvíli váhal, než odpověděl: “Potřebujeme tady každou ruku. Čiň, co můžeš, a vrátíš se s námi do tábora. Vyjedeme, jakmile bude tenhle muž pohřben.” Otočil se k Jasonovi.

“Jeď přede mnou,” nařídil, “a nedělej kravál.” Zřejmě neměl o Jasonových vojenských schopnostech valné mínění a Jason mu jeho mínění nechtěl vymlouvat. “Hledáme to místo s vojáky. V minulosti sem vnikl klan Lasiček, ale jen se dvěma třemi muži, protože spustit víc moropů je nebezpečné. Vyhýbali se vojákům a útočili na farmy. Ale bojovali i s vojáky, jednoho z nich zabili a vzali si jeho střelný prach. Když jsem pak prach zapálil, jenom shořel. Ale Lasičky přísahají, že vybuchuje, i další to říkají a já jim věřím. Zmocníme se střelného prachu a ty ho přivedeš k výbuchu.”

“Zaved’ mě k němu,” řekl Jason, “a já ti to předvedu.” Prodírali se lesem hodně přes půlnoc, až jejich zajatec se slzami v očích připustil, že ve tmě zabloudil. Temuchin ho zmlátil, a pak neochotně vydal povel ke spánku. Začalo znovu pršet a vojáci hledali, kde by se pod promočenými stromy uložili co nejpohodlněji.

Jasonovi se udělalo nevolno. Tentokrát nikoli z jídla připraveného na trusu, ani nečistého achadhu, ale z masakru na farmě. Pro stromy člověk nevidí les. Už dřív žil s nomády, žil jako nomád, stal se součástí jejich kultury. Byli to zajímaví lidé, a od té doby, co se přidal k Temuchinovi, poznal, že jsou srdeční, i když ne zrovna nejvtipnější v galaxii, a celkem se dalo s nimi vyjít. Byli svým způsobem čestní a řídili se vlastními zákony, ale dokázali chladnokrevně zabíjet. I když zabíjeli podle své stupnice hodnot. To na podstatě nic neměnilo. Jason měl dosud před očima dítě, kterým proniká meč, a otrásl jím nepříjemný pocit.

Pro stromy neviděl les. Zapomněl, že tito lidé povraždili první důlní výpravu a že by se s chutí zachovali stejně ke každému z jiné planety, koho by potkali. Pronikl mezi ně jako zvěd a usiloval o jejich pád. A nejen to. Mohl žít takto pro sebe, dokud bude jasné, že pouze hraje roli, která ho sice netěší, ale která má svůj smysl rozbít společenskou strukturu těchto nomádů a zajistit, aby Pyrrané otevřeli své doly v bezpečí.

Ted', osamělému, sklíčenému a prokřehlému v mokré noci, jevilo se mu vše velice neurčitě. K čertu s tím! Zkroutil se a pokusil se udělat si pohodlí a usnout, ale výjevy masakru se stále vracely.

Svým způsobem, Temuchine, jsi velký muž, řekl si v duchu, a já se tě chystám zničit. Děš? nemilosrdně padal.

Za rozbřesku, znovu vyrazili, tichá kolona postupující lesem v rubáši mlhy. Zajatý venkovan drkotal strachem zuby, dokud nenarazili na mýtinu a stezku, které poznal. Pak už se usmíval a byl šťastný, cestu jim ukázal správně. Do úst mu nacpali cár oděv, aby nemohl spustit poplach.

Před nimi se ozval praskot zlámaných větviček a hlasy.

Kolona se okamžitě zastavila a zajatci na krk přitiskli meč. Nic se nepohnulo. Hlasy před nimi zesílily a z ohbí stezky vyšli dva muži. Až po dvou třech krocích si uvědomili, že se před nimi v mlze tyčí kontury postav. Nežli se mohli vzhopit k činu, půl tuctu šípů je zbavilo života.

"Co to mají za klacky?" zeptal se Temuchin Jasona.

Jason sklouzl na zem a obrátil nejbližší mrtvolu botou. Muž měl na sobě náprsní krunýř z lehké oceli a ocelovou přílbu, ale jinak nebyl ozbrojen, jeho oblek byl z hrubé látky a kůže. Za opaskem měl krátký meč a v ruce dosud svíral to, co mohlo být jedine primitivní mušketou.

"Tomu se říká puška," řekl Jason a zvedl ji. "Střelný prach z ní vyhodí kousek kovu, který dokáže zabít. Střelný prach a kov se vloží tady do té trubice. Když se zatáhne za tuhle páčku dole, z tohoto kamene přeskočí jiskra do střelného prachu, který se vznítí a kov vymrští."

Když vzhlédl, zjistil, že všichni, co ho slyší, mu míří lukem na hrdlo. Opatrně odložil zbraň, vytáhl dva kožené váčky z opasku mrtvého a nahlédl do nich. "Přesně to jsem si myslel. Kulky a hadříky - a tohle je střelný prach." Podal druhý váček Temuchinovi, který se do něho podíval a přičichl k němu.

"Moc ho tu není," upozornil.

"Pro tyhle pušky ho není moc zapotřebí. Ale určitě musí být větší zásoba tam, odkud muži přišli."

"Právě to jsem si myslel," řekl Temuchin a pokynul, aby vytáhli šípy z mrtvol, uřezali oběma mrtvým palce a těla odkulili. Sám si vzal obě muškety.

Za necelých deset minut jízdy po stezce dorazili k okraji mýtiny, velké louky, lemované klidně tekoucí řekou. U vody se krčila pevná kamenná budova s vysokou věží uprostřed. Na vrcholu věže bylo vidět dvě postavy.

"Zajatec říká, že tohle je místo, kde jsou vojáci," oznámil důstojník, který překládal.

"Zeptej se ho, jestli ví, kolik je tam vchodů," nařídil Temuchin.

"Říká, že neví."

"Zabij ho."

Rychlý úder meče zlikvidoval zajatce a jeho mrtvola byla shozena do houští.

"Jsou tam jenom jedny malé dveře na téhle straně a úzké díry, kterými se dá střílet z luků a z pušek," zjistil Temuchin. "Tohle se mi nelíbí. A? dva muži prohlédnou budov z dalších stran. Co je to za kulatou věc nad zdí?" zeptal se Jasona.

"Nevím - ale řekl bych, že puška, stejná jako tyhle, jenže mnohem větší, která metá velké kusy kov."

"Taky jsem si to myslel." Temuchin přimhouřil zamyšleně oči. Vydal rozkazy dvěma mužům, ti se otočili a jeli zpět stezkou. Průzkumníci sesedli z moropů a zmizeli v houštinách. Tito muži se naučili skrývat na holé

planině a v krytu lesa zmizeli beze stopy... S trpělivostí dravců čekali zbývající bojovníci na moropech, až se průzkumníci vrátí.

“Je to, jak jsem si myslel,” přikývl Temuchin, když se průzkumníci vrátili a podali zpráv. “Je to dobrá stavba a slouží jen k boji. Z druhé strany má ještě jedny dveře, stejného rozměru. Když počkáme až do soumraku, zmocníme se jí docela snadno. Ale já nechci čekat. Umíš vypálit z té pušky?” zeptal se Jasona.

Ten váhavě přikývl, dovtípl se, co má Temuchin na mysli dokonce ještě než uviděl ty dva muže vracející se s jedním z mrtvých vojáků. Každý v Temuchinově tlupě bojoval, dokonce i odborníci na střelný prach hrající na loutnu. Jason se snažil něco vymyslet, jak se z té kaše dostat, ale nic nevymyslel a přihlásil se dobrovolně dříve, než to dostal rozkazem. Temuchinovi na formě nezáleželo, potřeboval mít bránu otevřenou a na to se nejlíp hodil Jason.

Uniformu mrtvého vojáka z nížin se mu podařilo upravit tak, že nebylo vidět díry po šípech a většinu skvrn od krve. Pak vetřel bláto do zbývajících skvrn. Začal padat jemný déšť, který mu mohl v situaci prospět. Zatímco si oblékal uniformu, učil se od důstojníka, který znal místní řeč, vyslovovat do omrzení jednoduchou větu “Otevřte - rychle!”, dokud neměl pocit, že ji vyslovuje správně. Nic složitějšího. Kdyby chtěli mluvit o něčem dalším, než ho pustí dovnitř, je z něho mrtvola už teď.

“Rozumíš, co máš udělat?” zeptal se Temuchin.

“Je to docela jednoduché. Přijdu k bráně od řeky, zatímco vy budete čekat na okraji lesa proti proudu řeky. Řeknu jim, aby otevřeli. Otevrou. Vejdou a udělám všechno pro to, aby dveře zůstaly otevřené, dokud tam nedorazíte.”

“Pospíšíme si.”

“To vím, ale budu tam naprosto sám.” Jason řekl jednomu z vojáků, aby podržel přilbu nad pánvičkou muškety, a odfoukl možná zvlhlý střelný prach. Chtěl, aby ten jediný výstřel, co měl, vyšel. Nasypal na pánvičku čerstvý prach, pak ji obalil kouskem kůže. Ukázal na pušku.

“Vystřelím jenom jednou, protože nebudu mít čas znovu nabít. A o tom erárním mečíku nemám valné mínění. Když ti to teda nebude moc vadit, vypůjčil bych si svůj pyrranský nůž.”

Temuchin jen přikývl a podal mu ho. Jason odhodil meč a zasunul nůž na jeho místo v opasku. Přilba čpěla potem, ale padala mu do čela, což se hodilo. Chtěl mít co nejvíce zakrytou tvář.

“Tak už běž!” rozkázal Temuchin, rozčilený zdržením při maskování převleku. Jason se chladně usmál, otočil a zamířil do lesa.

Než ušel padesát metrů, byl promáčený až do pasu hustým, promoklým porostem. Tohle ho však trápilo ze všeho nejméně. Když se prodíral mokřým lesem, divil se, jak se mohlo stát, že se zapletl do tohoto nejnovějšího šílenství. Kvůli střelnému prachu. Hlasitě a bez ustání klel, pak se upřeně zadíval na opevněnou stavbu, nyní stěží viditelnou skrz déšť. Dalších dvacet metrů bude stačit. Až je ušel, opustil úkryt mezi stromy a zamířil přímo ke břehu řeky. Na spěchající vodu plnou bahna dopadal déšť? a vytvářel na ni nekonečnou řadu spojujících se kruhů. Potlačil nerozumnou touhu přesvědčit se o stavu střelného prachu v pušce. Tak jen do toho! Sklonil hlavu a prodíral se ke stavbě, teď už viditelně i přes déšť.

Jestli ho někdo ze strážní věže pozoroval, nedal to najevo. S pátravým pohledem zpod okraje přilby a se zbraní přitisknutou k hrudi se dostal tak blízko, že rozeznal drobné se maltu mezi hrubě otesanými kameny a těžké závory na čelních dveřích. Šel ke zdi, když se jeden z vojáků vyklonil z věže a zavolal na něho něco nesrozumitelného. Jason mu zamával, ale nezastavil se. Když ten muž zavolal znovu, Jason mu pokynul rukou a vykřikl: “Otevři!” Jen doufal, že použil správný přízvuk a že snaha o drsný tón zakryla jakoukoliv nepřesnost. Pak se ocitl u zdi a mimo dohled mužů na věži, kteří na něho pořád volali. Dveře, pevné a nehybné, měl teď přímo před sebou. Nic se nedělo, a to jen zvyšovalo napětí. Pak se ozval škrábavý zvuk a Jason uviděl, že se z úzkého okna napravo od dveří vysunula hlaveň pušky.

“Otevřte - rychle!” zvolal a zabušil do dveří. “Otevřte!” Přitiskl se ke dveřím, aby na něho nemohla puška zamířit, a zabušil znovu pažbou muškety.

Z pevnůstek se ozvaly zvuky, hlasy a šourání, ale ještě hlasitěji slyšel Jason tep vlastního srdce, dunícího jako buben v nekonečných pauzách mezi údery. Neměl by utéci? Obě strany by ho zastřelily, kdyby se o to pokusil. Ale tady zůstat nemůže, zde je v pasti. Když zvedl mušketu, aby znovu zabušil na dveře,

zaslechl chřestění řetězů a skřípavý zvuk, který dával tušit, že se železná závora odsouvá. Natáhl kohoutek křesadla a uvolnil kus kůže, která jej kryla. V okamžiku, kdy se dveře začaly otevírat, vrazil do nich vši silou ramenem a rozrazil je dokořán.

Vtrhl dovnitř, ale nestavil se, řítil se krátkou klenutou chodbou na nekrytý čtvercový dvůr. Jen koutkem oka zahlédl, že muž, který mu otevíral, se skácel pod nárazem dveří k zemi. Neměl čas postřehnout víc, protože zjistil, že před ním je smrt.

Tvrdě a rychle udeř a nepřestávej - tak to dělají nomádi a mají pravdu. Jeden voják s mečem v ruce stál stranou a před Jasonem řada dalších se zdviženými puškami, připraveni vystřelit. Avšak nedostali se k tomu, protože Jason vykřikl a vpadl mezi ně. Než do nich vrazil, stiskl spouš? a potěšilo ho, když mušketa dutě třeskla a jeden z mužů se chytil za prsa a padl. To bylo poslední, nač si Jason jasně pamatoval. Když se vrhl mezi ně, kroužil puškou, hlaveň pažba.

Nastal velký zmatek. Po prvním nárazu hodil pušku na jednoho vojáka, dalšího, který vytáhl nůž a divoce jím mával, kopnul. Někdo na něho padl, mrtvý nebo zraněný, a Jason používal jeho tělo jako ochranný štít, když se oháněl nožem.

Ucítil ostrou bolest v noze, pak v boku a na paži a v hlavě uslyšel zvonivý zvuk. Zakroužil nožem a zjistil, že padá. Dopadl tvrdě na zem, stejně jako muž v bezvědomí na něho. Nad ním se objevil důstojník, oči mu planuly vztekem, když bodl mečem. Jason odrazil meč téměř opovržlivě nožem, pak se vymrštil a vnořil čepel muži nad třísko. Vytryskla krev, důstojník zaječel a upadl, a Jason musel odstrčit tělo stranou, aby měl výhled. A když to učinil, krátký boj už byl rozhodnut.

První z Temuchinových vojáků se vrhl střemhlav skrz dveře. Určitě se k nim přihnal plnou rychlostí a sklouzl ze sedla, když se zvíře otočilo. Jason si uvědomil, že je to sám Temuchin, když ten barbar s rudou hřívou zarval a máchl mečem, aby srazil dva útočící vojáky. Pak vše skončilo, zbývalo jen uklidit.

Jakmile bezprostřední nebezpečí pominulo, Jason se potácivě zvedl a opřel o zeď. Zvonění v hlavě ustoupilo monotónnímu bzučení, a když si sundal prilbu, zjistil, že je z boku pořádně promáčknutá. Ještě že se to nestalo jeho hlavě. Prsty se dotkl bolavého místa na lebce, pak si je pečlivě prohlédl. Žádná krev. Ale dost jí bylo na boku a noze, z níž odkapávala. Mělká řezná rána v boku, pod polopancířem, silně krvácela, i když to bylo zranění povrchní, stejně jako říznutí na paži. Rána na noze krvácela málo, ale byla z těch dvou zranění vážnější - meč pronikl až do stehenních svalů. Bolelo to, ale jít mohl, nehodlal se dát zlikvidovat za to, že je nežádoucí, jako ten voják na farmě. V taškách sedla měl pár sterilních jelenicových obvazů, ale než se k nim dostane, krev bude muset téct.

Od chvíle, kdy se Temuchin vynořil u vchodu, nebylo o výsledku boje nejmenších pochyb. Vojáci v posádce dosud nikdy nečelili nepříteli, srovnatelnému s barbary, kteří je nyní přepadli. Muškety spíše překážely, než pomáhaly, protože luky střelily rychleji a přesněji. Někteří vojáci utekli, jiní zůstali a bojovali, ale výsledek byl stejný. Byli pobiti. Výkřiky slábly a vzdalovaly se, když ti, kdo přežili, hledali spásu v budově.

Krev se mísila s deštěm na promočeném dvoře a na všech stranách ležela těla. Jeden nomád padl u vchodu, kde ho zastavila kulka, a byl zřejmě jediný, kterého nájezdníci ztratili. Jason zahlédl jakýsi pohyb - voják, který se skrýval ve strážní věži, zvedal tam hlavu. Něco ostře zadrnčelo a vojákovi se do oka zabořil šíp.

Už nebylo slyšet žádné sténání ani prosby o slitování: pevnost byla dobyta. Nomádi tiše chodili mezi mrtvolami a skláněli se, aby vykonali rituál amputace. Temuchin přišel od jednoho ze vchodů, meč od krve, a ukázal na těla naházená bez ladu a skladu u brány.

„Tři z nich patří žonglérovi,” řekl. „Ostatní palce jsou moje.” Pak se otočil k Jasonovi. „Je tady spousta místností a mnoho věcí. Najdi ten střelný prach.”

Jason vstal mnohem rychleji, než chtěl, a uvědomil si, že dosud drží zakrvácený nůž. Otřel ho o oděv nejbližší mrtvolky a podal ho Temuchinovi, ten si ho beze slova vzal, pak se otočil a vrátil do budovy.

Jason šel za ním a snažil se nekulhat.

Ahankk s jedním důstojníkem střežili skladiště s nízkým stropem. Nomádi okrádali mrtvolky a drancovali pevnost, ale sem nesměli. Jason se protáhl kolem a postavil do vchodu. Stály tam koše s olověnými kulkami, koule do děl velikostí pěsti, další muškety a meče a spousta objemných sudů pevně uzavřených dřevěnými čepy.

“Tyhle na to vypadají,” ukázal Jason na sudy, pak zvedl ruku, aby zadržel Temuchina, chystajícího se vejít. “Nechod’ tam. Vidiš ta šedá zrnka na zemi u otevřeného soudku? Je to asi střelný prach, mohl by se vznítit, kdybys na něj šlápl. Dovol, abych ho odmetl, než sem někdo vejde.”

Když se sehnul, projela mu bokem a nohou prudká bolest, kterou jen s námahou překonal. Kouskem hadru si odmetl přes místnost cestičku. Otevřený sud opravdu obsahoval střelný prach. Jason nasypal zrnka zpátky do sudu, pak sud zazátkoval, zvedl co nejopatrněji, aby ho podal Ahankkovi. “Nepus? ho, neházej s ním, drž ho od ohně a nenech ho zvlhnout. A pošli sem -” rychle počítal - “devět mužů pro zbytek střelného prachu. Pověz jim, co jsem ti právě řekl.”

Ahankk se otočil - a zvenčí zazněl výbuch a po něm vzdálené zadunění. Jason přiskočil k oknu a spatřil, že ze strážní věže ubyl velký kus. Do bláta padaly úlomky kamení a oblak prachu kropil déšť. Stěny se zachvěly a vzdálený výbuch zazněl znovu. Nějaký nomád proběhl branou a něco vykřikoval v rodném jazyce.

“Co to volá?” zeptal se Jason.

Temuchin sevřel pěsti. “Přichází mnoho vojáků. Střílejí z velké pušky, která dělá ten rámus. Mnoho rukou vojáků, víc, než dokáže spočítat.”

11

Nikdo nepropadl panice ani vzrušení. Válka je válka a cizí prostředí, déšť a neobvyklé zbraně nemohly ovlivnit klid barbarů, ani jejich bojeschopnost. Muži, kteří útočí na kosmické lodi, chovají vůči dělu nabíjenému zřepdu pouze opovržení.

Ahankk si vzal na starost přepravu střelného prachu a Temuchin šel ke zničené strážní věži, aby zjistil, kolik je útočníků. Další dělová koule zasáhla zeď a kulky bzučely kolem jako včely, ale on tam stál bez hnutí, dokud nezjistil, co chtěl. Pak se naklonil a silným hlasem vydal rozkazy.

Jason vyrazil za muži, kteří nesli střelný prach, a když vyšel ven, zjistil, že kromě náčelníka není v pevnosti další živý člověk.

“Těmi dveřmi,” ukázal Temuchin na bránu, vedoucí na břeh. “Ti, co přicházejí, nemohou sem zatím vidět, a máme tady všechny moropy. Vy, co nesete střelný prach, nasednete, a až dám znamení, ihned pojedete ke stromům. My ostatní zdržíme vojáky, připojíme se k vám později.”

“Kolik myslíš, že jich je?” zeptal se Jason, když nosiči střelného prachu odběhli.

“Hodně. Dvě ruce krát tolik prstů, co má člověk, možná víc. Jeď se střelným prachem, útok se blíží.”

Měl pravdu. Kulky pleskaly o zeď, prolétaly střelnými. Řev útočníků už zazníval.

Krát počet prstů, přemítal Jason, když belhal k svému moropovi. Všechny prsty na rukou a nohou, to je dvacet. Krát ruka, to je sto, dvě ruce dvě stě. A jich je nejvýš třicet, pokud za posledního útoku nezahynuli další. Deset nese sudy se střelným prachem, plus Jason jako technický poradce, a zbývá třináct kopiníků pro útok. Třináct proti pár stovkám. Pěkně barbarská šance.

Pak dostaly události rychlý spád. Jason se vyšplhal do sedla, když skupina se střelným prachem už odjela, a tvořil opožděný zadní voj. Dospěli k zadní části budovy, právě když se objevili první útočníci. Zbylých třináct jezdců zaútočilo a vítězný křik pěšáků se rázem změnil ve směsici výkřiků hrůzy a bolesti. Jason kradmo pohlédl přes rameno a spatřil překocené dělo a útočníky prchající na všechny strany s krvežíznivými jezdci na moropech v patách. Pak se ocitl mezi stromy a musel dávat pozor na šlehající větve.

Čekali těsně za okrajem lesa. Během minuty se ozval dusot a sedm moropů se vnořilo do promáčeného porostu. Jeden z nich nesl dva jezdce. Po každém střetu jich ubývalo.

“Jeďte dál!” poručil Temuchin. “Jeďte po stezce, kudy jsme přijeli. My tady zůstaneme a zdržíme každého, kdo se pokusí o pronásledování.”

Když Jason a jezdci se střelným prachem odjeli, ostatní sesedli z koní a ukryli se na kraji otevřeného pole. Jen odhodlaný útok mohl mít šanci proti smrtícím šípům, vylétajícím z temného přitímlí pralesa. Jason neměl z jízdy potěšení. Neodvážil se vzít si na výpravu mediku, ale teď by klidně riskoval. Ani si neovázal svoje dvě zranění ztuženou jelenicí, když ujížděl kroutící se stezkou na hrbatém moropovi. Jen se utěšoval, že to už nebude muset nikdy podnikat. Než dojeli k vypleněné farmě, ostatní jezdci je

dohonili, a všichni pak jeli dál, zamlklí z vyčerpání. Jason se cítil beznadějně ztracen na těch mlhavých, lesy lemovaných stezkách, které mu připadaly všechny stejné. Nomádi se však v terénu vyznali a jeli vytrvale k svému cíli. Moropové klopýtali a pouze stálé bodání ostruh je udržovalo v pohybu. Z boků jim kapala krev a vsakovala se jim do vlhké srsti. Když dojeli k řece, Temuchin dal znamení, aby zastavili. “Sesedat!” nařídil, “a z brašen si vezměte jen to nejnnutnější. Zvířata necháme tady. A teď jeden po druhém přes ten kopeček k řece!” Vyrázil první a vedl svého moropa.

Jason byl příliš omámen z vyčerpání a bolesti, než aby si uvědomil, co se děje. Když konečně přitáhl svého moropa k řece, zjistil, že na břehu jsou jen muži, ale ani jedno zvíře.

“Máš všechno, co potřebuješ?” zeptal se Temuchin, uchopil Jasonovu uzdu a táhl moropa až k vodě. Když Jason přikývl, švihl nožem a úderem vedeným zespodu prořízl zvířeti hrdlo a téměř mu odsekl hlavu. Rychle uskočil, aby se vyhnul vytrysklé krvi, potom strčil svíjející se zvíře do řeky. Bystrý proud ho rychle odnesl.

“Stroj nevytáhne moropa na útes,” vysvětloval Temuchin, “A my si nemůžeme dovolit nechat jejich těla u místa sestupu, abychom ho neprozradili a vojáci tam nečekali. Půjdemě pěšky.” Pohlédl na Jasonovu zraněnou nohu. “Můžeš jít?”

“Je mi báječně,” prohlásil Jason. “Nikdy mi nebylo líp. Malá procházka po několika nocích beze spánku a po tisícikilometrové jízdě je přesně to, co potřebuju. Tak jdem.” Vykročil tak rychle, jak jen mohl, a snažil se nekulhat. “Přivezeme si střelný prach a já ti ukážu, jak se má používat,” připomněl pro případ, že náčelník zapomněl.

Nebyla to žádná procházka. Nezastavovali se, sudy si předávali za chůze, ale Jason, stejně jako další tři zranění, se na tom nepodílel. Výstup do kopce na kluzké trávě se změnil v utrpení a Jasonova noha v bolestný sloup, z něhož odkapávala krev na špičku boty. Jason ostatním nestačil, a pochod byl nekonečný. Všichni ho předešli a v jedné chvíli mu zmizeli z očí za hřebenem. Vytřel si z očí pot a děs? a belhal dál, šel po stopách, které se v narovnávací se trávě ztrácely. Když se Temuchin z vrcholku kopce po něm ohlédl, s prsty na jílcích meče, Jason zrychlil, div mu plíce nepraskly. Kdyby klopýtl, potkal by ho stejný osud jako moropy.

Po neurčité době ho zcela vylekalo, když vklopýtl mezi muže sedící v trávě u známé skalní stěny.

“Temuchin už šel,” oznámil Ahankk. “Ty půjdeš teď. Každý z deseti prvních vezme s sebou na lano sud střelného prachu.”

“To je úžasný nápad,” uznal Jason a netečně klesl do mokré trávy. Nevěděl, jak dlouho trvalo, než se dokázal posadit, aby si upevnil obvazy. Jeden z mužů přinesl sud střelného prachu, opásaný postrojem z kožených pruhů. To už se k nim sneslo lano a Jason se k němu nechal připoutat. Tentokrát ho však nijak neznepokojovalo, že by mohl spadnout. Položil hlavu na střelný prach a usnul, jakmile začal stoupat vzhůru, a probudil se, až když se ocitl u kraje útesu a udeřil se čelem o skálu. Dovolili mu, aby se na čerstvém moropovi vrátil do tábora sám a bez střelného prachu. Nechal zvíře jít pomalu, aby jízda byla snesitelná, když však dojel ke svému camachu, zjistil, že nemá sílu sesednout.

“Meto,” zvolal přiskrceně, “pomoz zraněnému válečnému veteránovi.” Zakolébal se, když vystrčila hlavu ze stanu, pak se skácel. Zachytila ho, než dopadl na zem, a odnesla do stanu. Byl to příjemný zážitek.

“Měl bys něco sníst,” řekla Meta přísně. “Pil jsi už dost.”

“Nesmysl,” odvětil a mlaskavě usrkával ze železného šálku.

“Nemám unavenou krev - nemám vůbec žádnou krev. Medikit mi sdělil, že jsem částečně vykrvácel, a dal mi náhradou železitou injekci. A pak, jsem tak unaven, že nemůžu jíst.”

“Sdělil taky, že potřebuješ transfúzi.”

“Ta se tady nedá udělat. Budu hodně pít a každý večer si dám kozí játra.”

“Otevři!” vykřikl někdo a zatahal za chlopeň. “Mluví jménem Temuchina.”

Meta zastrčila mediku pod kožešinu a šla ke vchodu. Grif, který rozdmýčával oheň, zvedl kopí a pohupoval jím v ruce. Do stanu nakoukl nějaký voják.

“Máš jít okamžitě k Temuchinovi.”

“Řekni mu, že přijdu za chvíli.”

Voják se nedal, ale Meta mu zakroutila nosem a vystrčila ho ven. Vchod znovu zašněrovala.

“Nemůžeš jít,” prohlásila.

“Nemám na vybranou. Rány jsme sešití, to by mělo stačit, a antibiotika nejsou. Železo mi už absorbují kosti.”

“Takhle jsem to nemyslela,” řekla Meta zlostně.

“Vím, že ne, ale co naděláme.” Vytáhl mediku a otočil číselníkem. “Něco proti bolesti do nohy, abych na ni mohl šlapat, a pěknou dávku stimulantu. Tím drogováním si zkracuju život o celé roky, a doufám, že to někdo ocení.”

Když vstal, Meta ho popadla za paži. “Ne, nesmíš,” prohlásila.

Zvolil citový postup, vzal její obličej do rukou a políbil ji. Grif odfrkl a otočil se k ohni. Meta svěsila ruce.

“Jasone,” řekla váhavě. “To se mi nelíbí. Nemůžu ti v ničem pomoci.”

“Můžeš mi pomoci v mnohém, ale ne právě teď. Ještě chvíli vydrž. Jdu ukázat Temuchinovi, jak má udělat svůj velký třesk, a pak se vrátíme na loď. Řeknu mu, že mu přivedu kmen Pyrranů, a to taky udělám. A ještě moc dalšího. Události se řítí, plány se kují, a pro Felicity brzy vzejde nový den.”

Léky mohly za to, že se dostal do povznesené nálady a že věřil každému slovu, které říkal. Meta, která strávila už dlouhý čas nad ohněm z trusu v tomto chladném příbytku, jeho nadšení nesdílela. Neřekla však ani slovo. Nejdřív povinnost - to je lekce, kterou se učí každý Pyrran už v jeslích.

Temuchin čekal, nebyla na něm znát únava minulých dní, a ukázal na sudy se střelným prachem na podlaze camachu.

“Předved’, jak vybuchne!” poručil.

“Ne tady a ne najednou, ledaže plánuješ masovou sebevraždu. Potřebuju nějakou nádobu, ne velkou, která by se dala neprodyšně uzavřít.”

“Všechno, co potřebuješ, dám sem přinést.”

Náčelník zřejmě chtěl, aby pokusy s výbušninou byly utajeny, což Jasonovi vyhovovalo. Camach byl teplý a poměrně pohodlný, s jídlem a pitím při ruce. Klesl do kožešin a hryzal pečeni z kozí kýty, dokud nepřinesli, co potřeboval, pak si otřel ruce o kůži a dal se do práce.

Sešla se spousta hliněných hrnců, a Jason si vybral ten nejmenší, o něco větší než šálek. Potom vytáhl zátku z jednoho sudu a opatrně nasypal trochu střelného prachu na pruh kůže. Zrnka měla různou velikost, ale Jason pochyboval, že by to mohlo ovlivnit rychlost hoření. Tento prach přece v mušketách fungoval. Naběračkou z tuhé kůže naplnil hrnek až do poloviny. Granulky překryl přiléhajícím kouskem kůže a upěchoval kulatým koncem opotřebované stehenní kosti. Temuchin stál za ním a pozorně sledoval celý postup. Jason vysvětloval.

“Zrnka musí být těsně u sebe, aby rovnoměrně hořela a tím nejlíp bouchala. Tak mi to říkali ti z kmene, co se v tom vyznají. Pro mě je to tak nové jako pro tebe. Pak se ta kůže nacpe dovnitř, aby držela střelný prach pohromadě a chránila proti vlhkosti.” Jason si předem připravil směs smetí z camachu a rozdrobeného trusu ve vodě a vzniklou pastu, podobnou hlíně, nyní vecpal do hrnku jako těsnění.

Uplácal je do hladka a ukázal.

“Říká se, že střelný prach musí být zcela odizolován, aby vybuchl. Případnými otvory by oheň pronikl a prach prostě shořel.”

“Jak se k ní teď dostane oheň?” zeptal se Temuchin a v soustředění z úsilí sledovat ten neobvyklý výklad se zamračil. Na nevzdělance, který neumí počítat a nemá žádné technické znalosti, si vedl docela dobře. Jason uchopil jednu ze silných železných jehel, používaných k šití celt na camachy.

“Správná otázka. Zátka už dost uschla, takže můžu do ní udělat díru až k prachu. Pak druhým koncem jehly zasunu do té díry kousek látky. Tu jsem získal od jednoho z tvých mužů a ten zase ze zad jednoho obyvatele nížiny. Napustil jsem ji olejem, aby dobře hořela.” Potěžkal granát vyrobený z hrnku v ruce.

“Myslím, že se můžeme do toho dát.”

Temuchin vyšel rázně ze stanu a Jason s bombou v jedné ruce a blikající olejovou lampou v druhé v přiměřené vzdálenosti za ním. Před náčelníkovým camachem vojáci vyklidili velký prostor, ale drželi se v uctivé vzdálenosti. Rychle se rozneslo, že se bude dít něco neobvyklého a nebezpečného a lidé se sbíhali ze všech stran. Tísnil se v prostoru mezi sousedními camachy. Jason položil bombu opatrně na zem a zvýšil hlas.

“Když to bude fungovat, silně to bouchne. Někteří z vás vědí, co mám na mysli. Takže - jde se na to.”

Sehnul se, přiložil lampu k roznětce a držel ji tam, dokud látka nezačala doutnat a nevzplála. Hořela pomalu, a Jason mohl chvíli zůstat, aby měl jistotu, že vše probíhá dobře. Teprve potom se otočil a zvolna odešel do camachu k Temuchinovi.

Ani Jasonova důvěra zrozená drogami nepřežila neúspěch. Roznětka sice hořela, kouřila, jiskřila, ale pak zřejmě zhasla. Jason se přinutil čekat, navzdory netrpělivému brčení a občasným hněvivým výkřikům. Nijak nestál o to, aby mu bomba vybuchla do obličeje, když se k ní skloní. Teprve až Temuchin sáhl výmluvně po meči, vykročil, doufaje, že vypadá klidněji, než ve skutečnosti byl, aby si prohlédl ohořelý otvor roznětky. Kývl moudře hlavou, pak se vrátil ke camachu.

“Roznětka zhasla dřív, než prohořela ke střelnému prachu. Musím udělat větší otvor, nebo lepší roznětku - a právě jsem si vzpomněl na další sloku Zpěvu o bombě, která o tom hovoří. Ted’ ji tak udělám. A? se nikdo nepřibližuje, dokud se nevrátím.” Dříve, než někdo něco namítl, zmizel v camachu.

Nejlepší roznětky obsahují střelný prach, aby mohly hořet i bez přístupu vzduchu. Takovou roznětku potřeboval protáhnout zátkou ze suchého bláta. Prachu tady bylo dost - ale do čeho ho zabalí? Nejlepší by byl papír, ale momentálně žádný nemá. Nebo ne? Ujistil se, že vchod je dobře zavřen a že je ve staně sám. Pak sáhl ku dnu tašky u pasu a vytáhl medikit. Vzal si ho, i když to byla riskantní, protože netušil, jak dlouho toto představení potrvá, a nechtěl omdlít dřív než skončí.

Trvalo jen vteřinu, než stiskl, vysmekl a otevřel zásobní komoru. Nad ampulemi byl složený kontrolní list, dostatečně velký pro jeho potřebu. Medikit zase schoval.

Vyrobil roznětku bylo dost snadné, i když musel téměř každé zrnko prachu vpravit do papíru zvlášť, aby měl jistotu, že se nesmíchají a neshoří příliš rychle. Když skončil, vetřel do papíru olej a saze z lampy, aby zamaskoval jeho bělost. “To by mělo stačit,” broukl, vzal roznětku a jehlu a šel ji předvést.

Bylo to horší, než očekával. Nomádi se mu otevřeně posmívali a rámusili a Temuchin byl bledý vztekem. Bomba dosud nevinně spočívala tam kde ji zanechal. Předstíraje, že ty sprosté poznámky neslyší, Jason se naklonil nad bombu a udělal do hliněné zátky nový otvor. Nechtěl riskovat, že se doutnající zbytek látky vmáčkne do střelného prachu. Byla to nebezpečná záležitost a pot na jeho čele nijak nesouvisel s mrazivým ranním vzduchem.

“Tohle už bude fungovat.” řekl, když přiložil plamen.

Papír čadil, a když se do vzduchu vznesly jiskry, zapraskal. Jason vrhl krátký, ustrašený pohled na plamen plazící se po naolejované roznětce, pak se otočil a uchýlil do bezpečí.

Tentokrát se výsledek dostavil. Bomba vybuchla za značného rámusu a střepy z nádoby se rozlétly všemi směry, proděravěly několik camachů a zranily několik diváků. Jason se nacházel tak blízko, že ho výbuch srazil na zem.

Temuchin stál dosud nehnutě u vchodu camachu, ale ted’ se tvářil radostněji. Několik výkřiků bolesti zraněných zaniklo v projevech nadšení a šťastném poklepávání na ramena. Jason se rozechvěle posadil, měl pocit, že je po něm, ale zjistil, že nemá nic zlomeno, co už neměl dřív.

“Můžeš je udělat větší?” zeptal se Temuchin a v očích se mu zablesklo radostí z očekávaného ničení.

“Mohou mít nejrůznější velikost, a odpověděl bych ti přesněji, kdybys mi řekl, na co je hodláš použít.”

Dříve než mohl Temuchin odpovědět, jeho pozornost upoutal rozruch na druhé straně prostranství. Cestu si klestila skupina jezdců na moropech a přihlížejícím se to nelíbilo. Zaznívaly hněvivé hlasy a nejméně jeden přerušený výkřik.

“Kdo sem leze bez dovolení?” vzrušil se Temuchin a sáhl po meči, jeho osobní strážci vytáhli své zbraně a postavili se kolem něho. První řada diváků uskočila stranou, aby se vyhnula pošlapání, a jeden morope s jezdce projel.

“Co udělalo ten kravál?” zeptal se jezdec hlasem zvyklým poroučet jako Temuchin.

Hlas, který Jason důvěrně znal.

Byl to Kerk.

Temuchin vykročil vpřed s chladným vztekem, obklopen svými muži, když Kerk sestoupil a spolu s ním Rhes a další Pyrrané. Schylovalo se k opravdu hezké bitce.

“Počkejte!” vykřikl Jason a rozběhl se, aby se postavil mezi obě skupiny, chystající se spolu utkat. “To jsou Pyrrané!” vykřikl. “Můj kmen. Bojovníci, kteří se přišli připojit k Temuchinovi.” Koutkem úst sykl na Kerka: “Uklidni se, seхни trochu hřbet, než nás všechny pobijou!”

Kerk nic z toho neudělal. Zastavil se, tvářil se stejně vztekle jako Temuchin a poklepával prsty jílec meče stejně zlověstně. Temuchin se hnál dopředu jako lavina a Jason musel ustoupit, aby ho ti dva mezi sebou nerozdrtili. Když se Temuchin zastavil, prsty na nohou se dotýkal Kerkových - málem se dotýkali očima. Byli si v mnohém podobní. Náčelník byl větší, ale Pyrranova podsaditost se ani omylem nemohla považovat za tloušťku. Oba vypadali impozantně, neboť Kerk poslechl Jasonovy rádiem zasláné instrukce. Jeho náprsní krúnýř se skvěl pestrobarevným obrazem orla, na přilbě měl lebku orla.

“Jsem Kerk, vůdce Pyrranů,” prohlásil, vytáhl a zase zasunul meč s dráždicím, drásavým zvukem.

“Jsem Temuchin, náčelník kmenů. Pokloň se mi!”

“Pyrrané se nikomu neklaní.”

Temuchin vydal hrdelní zvuk jako rozzuřená šelma a začal tasit meč. Jason odolal pokušení zavřít oči a utéct. Z toho by mohla být krvavá vražda.

Kerk věděl, co dělá. Nepřišel sem, aby Temuchina sesadil - alespoň ne hned teď - a po svém meči nesáhl. Místo toho rychle švihl rukou, jak to jen Pyrrané dokážou, a uchopil zápěstí Temuchinovy ruky s mečem.

“Nepřicházím s tebou bojovat,” řekl klidně. “Přicházím jako rovný k rovnému, abych se postavil na tvou stranu v tvém sporu. Pohovořme si.”

Hlas se mu nezachvěl - ale Temuchin nevytáhl meč ani o píd'. Náčelník měl obrovskou sílu, ale Kerk stál pevně jako skála. Nepohnul se a nebylo na něm vidět, že by se nějak namáhal, zato Temuchinovi vystaly na čele žíly. Tichý zápas trval deset patnáct vteřin, pak Temuchin zrudl, svaly mu ztuhly v železo. Když už se zdálo, že lidské svaly ani šlachy to nevydrží, Kerk se usmál. To mírné zvednutí koutků úst postřehli jen Temuchin a Jason. Pak pomalu a klidně stlačoval náčelníkovi paži, až jeho meč uvízl opět v závěsu.

“Nepřišel jsem s tebou bojovat,” opakoval Kerk stěží slyšitelným hlasem. “Bojovat mohou mladíci. My jsme však vůdcové a ti hovoří.”

Uvolnil sevření tak náhle, že se Temuchin zapotácel, když jeho napjaté svaly už neměly čemu vzdorovat. Ted' se musel rozhodnout, a v jeho nitru soupeřil inteligentní tvor s impulzivním barbarem.

Dlouhé vteřiny trvala tato tichá nerozhodnost, pak se Temuchin začal smát, ale jeho smích se brzy změnil na chechot z plného hrdla. Zvrátil rychle hlavu dozadu a vysmíval se celému vesmíru, pak vymrštil paži a praštil Kerka do ramena silou, která by moropa omráčila a menšího člověka zabila. Kerk se jen mírně prohnul a úsměv opětoval.

“Takového jako ty bych si možná oblíbil,” řval Temuchin. “Pokud tě dřív nezabiju. Pojď do mého camachu.” Otočil se a Kerk šel s ním. Minuli Jasona, aniž si ho všimli. Jason obrátil oči v sloup, šťastný, že obloha nespadla, ani že se ze slunce nestala nova, pak se vydal za nimi.

“Zůstaň tady!” poručil Temuchin, když došli ke camachu, a probodl Jasona zuřivým pohledem, jako by jen on měl vinu za to, co se stalo. Pak pokynul strážím, aby zaujali svá místa a šel za Kerkem dovnitř. Jason nic nenamítal. Raději bude čekat na větru, jakkoli mrazivém, než aby byl svědkem konfrontace ve stanu. Kdyby Kerk Temuchina zabil, jak by odtud uprchli? Únava a bolest se začaly znovu ozývat a Jason se ve větru zachvěl - říkal si, zda riskovat a použít medikit. Odpověděl si, že ne, a tak se, chvěl dál a čekal.

Zvniťku hlasitě zaznívaly zlobné hlasy a Jason se schoulil a čekal, až skončí. Nic se nestalo. Opět se zachvěl a řekl si, že sedět je pohodlnější, a sedl si na zem, která studila. Hlasy ve stanu znovu zesílily - pak nastalo zlověstné ticho. Jason si všiml, že i strážci si vyměňují soustředěné pohledy.

Ozval se ostrý trhavý zvuk, strážci vyskočili, otočili se a pozvedli kopí. Kerk otevřel vchod do stanu prudkým trhnutím za chlopeň, ale zapomněl, že ji musí napřed rozšněrovat. Silné kožené řemínky praskly, nebo se vytrhly z masivních držáků a tyčový železný nosník se ohnul do ostrého úhlu. Kerk si zřejmě ničeho z toho nevšiml. Prošel kolem strážců a za chůze kývl na Jasona - ten jen krátce pohlédl ke vchodu do stanu na Temuchinův obličej plný vzteku a pochopil. Otočil se a pospíchal za Kerkem.

“Co se stalo?” zeptal se.

“Nic. Jen jsme si povídali a o?ukávali se, ale nikdo z nás nechtěl ustoupit. Neodpovídal na mé otázky a já jsem se neobtěžoval odpovídat na jeho. Je to nerozhodně - prozatím.”

Jason pocítil neklid. “Měli jste počkat, až se vrátím. Proč jste sem tak vtrhli?” Věděl, jakou uslyší

odpověď, dříve než se zeptal, a uslyšel.

“A proč ne? Pyrrany nebaví sedět na hoře a dělat vězeňské dozorce. Přišli jsme se přesvědčit na vlastní oči. Cestou jsme si to párkrát rozdali a morálka se zlepšila.”

“O tom nepochybuji,” řekl Jason uznale a přál si, aby už zase ležel ve svém camachu.

12

Vrátili se z míst bohatých vlhkem

Vrátili se obtěžkáni palci

Vyprávěli o slavném zabíjení

V zemích ležících pod útesy.

Kolem camachu hvízdal vítr a občas vehnal hrstku drobných sněhových vloček otvorem pro odvádění kouře, ale uvnitř bylo teplo a útulno. Atomová kamínka dávala dost tepla, které zdolávalo průvan a netěsnosti. Silný nápoj, který Kerk přinesl, svědčil Jasonovu žaludku mnohem lépe než ten hnusný achadh. Rhes přidal kartón balíčku s jídlem a Meta je otvírala. Ostatní Pyrrané odpočívali ve svých camachách, rozložených v sousedství, nebo stáli nenápadně na stráži poblíž vchodu. V tomto vzácném okamžiku, kdy se nacházeli v srdci barbarského tábora, je nikdo nesledoval, ani nenapadal.

“Ty nenažranče,” řekla Meta, když Jason sáhl po kouřícím, voňavém balíčku s jídlem, “už jsi jeden snědl.”

“Ten první byl pro mě. Tenhle je pro moje dobité tělo a za ztrátu krve.” Zatímco žvýkal teplé a š?avnaté sousto, ukázal na Kerkovu přílbu. “Vidím, že ses stylově přidal ke klanu orla, ale kde jsi sehnal tolik lebek? Ty na domorodce udělaly dojem. Nevěděl jsem, že je na celé planetě tolik orlů.”

“Asi není,” uznal Kerk a přejížděl prstem po hákovitém zobáku a lebce bez očí. “Podářilo se nám zastřelit tohoto a udělat matrici. Všechny ostatní jsou odlitky z plastu. A teď nám pověz, co máš za lubem. Tahle dětská maškaráda je sice příjemná, ale chceme s ní už skoncovat a začít s dolováním.”

“Strpení,” řekl Jason. “Dolování bude muset chvíli počkat, ale ručím za to, že cestu k němu bude zdobit nejedna bitva. Dovol mi doplnit něco z toho, co jsem zjistil od doby, kdy jsem s tebou mluvil naposled. Temuchin má za sebou většinu kmenů z planin, přinejmenším všechny ty rozhodující. Je zatraceně inteligentní a jako vůdce chytrý. Intuitivně zvládl taktiku podle vojenských učebnic. I to zásadní, že musí mužstvo stále udržovat v činnosti. Po vyhnání geologické expedice vyzvídal mezi klany a zjistil, že jeden nebo dva žijí spolu v nepřátelství. Ty zlikvidoval a kořist rozdělil. Tak to od té doby dělá. Buď jsi s ním, nebo proti němu, a nikdo není neutrální. To vše navzdory přirozené nomádské tendenci sdružovat se a zase rozcházet a jít vlastní cestou. Těch několik vůdců, kteří se pokusili z nového režimu vymanit, stihla tak krutá smrt, že to na všechny ostatní velice zapůsobilo.”

Kerk zavrtěl hlavou. “Jestliže tady všechny lidi sjednotil, pak nic nezmůžeme.”

“Co takhle ho zabít,” navrhla Meta.

“Vidí, co pár týdnů mezi barbary dokáže udělat s dívkou,” podotkl Jason. “Přiznám se, že mě to láká. Aliance by se rozpadla, ale museli bychom někoho podplatit. Kdybychom se pokusili otevřít doly, objevili by se další vůdce a útoky by se obnovily. Ne, my musíme udělat něco lepšího. Jestli to půjde, rád bych převzal jeho organizaci a využil ji v náš prospěch. A nemáš tak úplně pravdu, Kerku. Všechny nesjednotil, jen nejsilnější klany. Je tu pár menších, o které se nestará, protože ho neohrožují. Na severu je však spousta horských kmenů hrdých na svou nezávislost. Většina z nich je z klanu Lasiček. Bojují mezi sebou, ale proti jakékoliv hrozbě zvenčí budou postupovat společně. Tou hrozbou je Temuchin - a v tom je naše velká šance převzít vliv.”

„Jak?“ zeptal se Rhes.

“Tím, že budeme lepší než on. Že se ozdobíme slávou a že ho v horském tažení předčíme. A že zařídíme, aby se dopustil několika chyb. Když to správně navlékneme, mohli bychom se vrátit z tažení s Kerkem včele rady, nebo na úrovni Temuchina. Tohle je drsná společnost a každému je jedno, čím jsi byl loni, ale hledí na ta, cos pro ně udělal nedávno. Platí zde přísná společenská hierarchie a my zařídíme, aby Kerk stanul na jejím vrcholu. Totiž my všichni kromě Rhese.”

„Proč já ne?“ divil se Rhes.

„Ty zajistíš druhou část plánu. Nikdy jsme nevěnovali příliš pozornosti nížinám pod útesy, protože tam nejsou žádná ložiska těžkých kovů. Mají tam však zřejmě pokročilé zemědělství. Temuchin vymyslel, jak se tam dostat, a spustil dolů nájezdníky na výpravu, kterou bych nechtěl podnikat podruhé, s cílem ukrást střelný prach. Jsem přesvědčen, že ho chce použít proti horským kmenům, aby je porazil. Na horské průsmyky se těžko útočí. Pomohl jsem Temuchinovi přinést ten střelný prach - a zároveň jsem měl oči stále otevřené. Kromě střelného prachu jsem viděl pušky s křesacím zámkem, dělo, vojenské uniformy a pytle mouky. To je přesvědčivý důkaz.“

„Důkaz čeho?“ pronesl Kerk podrážděně. Měl raději přímočarou logiku.

„Copak to není jasné? Je to důkaz, že je tam pěkně rozvinutá kultura. Chemie, hospodářství, ústřední vláda, daně, kovářství, slévačství, tkalcovství, barvířství...“

„Jak tohle všechnu víš?“ podivila se Meta.

„Povím ti to dnes večer, drahá, až budeme sami. Teď by to vypadala, že se chvástám. Ale vím, že usuzuji správně. Tam dole v nížinách se rozvíjí střední stav, a já se vsadím, že nejrychleji se rozvinou bankéři a obchodníci. Rhes se tam uchytlí. Jako zemědělec má pro to nejlepší předpoklady. Koukněte na tohle, je to klíč k jeho úspěchu.“

Vytáhl z váčku kovový kotouček a vyhodil ho do vzduchu, pak ho podal Rhesovi.

„Co je to?“ zeptal se Rhes.

„Peníze. Mince nižší hodnoty. Vzal jsem jí jednomu mrtvému vojákovi. Toto je osa, na níž se točí obchodní svět, nebo mazadlo té osy, nebo něco podobného v duchu tohoto příměru. Uděláme si její rozbor a vyrazíme celou sérii, která bude nejen tak dobrá, ale ještě lepší než originál. Vezmeš si je, aby ses uchytil, zařídiš si obchod a připravíš se na další krok.“

Rhes pohlédl na minci s nechutí. „A teď se mám zúčastnit toho velkohubého kvízu jako všichni ostatní a zeptat se tě, jaký bude další krok, že?“

„Správné. Myslí ti to. Když mluví Jason, každý naslouchá.“

„Moc ti to mluví,“ podotkla Meta rezervovaně.

„Souhlasím, ale je to má jediná nectnost. V dalším kroku tady sjednotíme kmeny a pod vedením Kerka zajistíme, aby dobře Rhese přijali, až se připlaví na sever se zbožím. Tento kontinent je sice rozdělen útesem, který běžnému styku mezi nomády a lidmi z nížin zabraňuje, ale nevymluvíte mi, že se někde na severu nenajde místo, kde by bylo možné přistát s lodí nebo malými čluny. Nepotřebujeme víc než kousek břehu. Styk po moři se v minulosti nemohl odehrávat, protože je podmíněn vyspělou technikou na výrobu lodí ze železa. Možností jsou i kocábky vyztužené kůží a kostmi, ale pochybuji, že nomádi někdy uvažovali o cestování po vodě. Obyvatelé nížin určitě lodě mají, ale zde není nic, co by je lákalo k průzkumu. Spíše naopak. Ale my tohle všechno změníme. Potí Kerkovým vedením kmeny mírumilovně přivítají obchodníky z jihu. Rozvine se obchod a začne nová éra. Za pár opotřebovaných kožešin budou nomádi ochotně přijímat plody civilizace a navnadí se. Možná že je nalákáme na tabák, chlast nebo skleněné korálky. Musí existovat něco, co mají rádi a co jim nížiny mohou poskytnout. A to bude náš klín. Nejdřív přistání se zbožím na břehu, pak několik stanů jako ochrana před sněhem. Pak trvalé sídliště. Potom obchodní středisko a trh - přímo nad místem, kde bude náš důl. Další krok už je logický.“ Mnoho se diskutovalo, ale pouze o podrobnostech. Nikdo nezpochybňoval Jasonův plán, ve skutečnosti ho spíše schvalovali. Vypadal prostě, reálně a dával roli všem, kdo rádi riskovali. Teda až na Metu. Ta už měla po krk ohňů z trusu a podřadné manuální práce, která mohla trvat do konce jejího života. Ale byla příliš dobrou Pyrrankou, než aby si stěžovala, a nic neříkala.

Bylo velice pozdě, když schůze skončila, Grif už dlouho spal. Atomové topidlo vypnuli a zamkli už dřív, ale teplo zůstalo. Jason se zavrtal do kožešinového spacího pytle a vyčerpaně vzdychl. Meta se překulila a položila mu bradu na hrud’.

„Co se stane, až zvítězíme?“ zeptala se.

„Nevím,“ řekl unaveně a prohrábl jí krátce střižené vlasy. „Dosud jsem o tom nepřemýšlel. Nejdřív musíme vyhrát.“

„Já jsem přemýšlela. Mělo by to pro nás znamenat konec bojů, myslím navždy. Pokud tady zůstaneme a postavíme nové město. Co budeš dělat pak?“

“Dosud jsem na to nemyslel,” řekl zastřeným hlasem, přitiskl ji k sobě a vychutnával její blízkost.

“Myslím, že bych byla ráda, kdyby ty věčné boje skončily. Myslím, že se v životě dá dělat spousta jiných věcí. Všiml sis, že tady se všechny ženy o své děti starají, místo aby je dali do jeslí a už je nikdy neviděly, tak jako na Pyrru? Myslím, že by se mi to líbilo.”

Jason odtrhl ruku od jejích vlasů jako od rozžhaveného kovu a oči se mu rozšířily. Odněkud zdaleka zaslechl svatební zvony, zvuk, před nímž nejednou v životě uprchl a který v něm vyvolával reflex k útěku.

“No,” řekl tónem, o němž doufal, že zní rozvážně, “něco takového je snad příjemné pro barbary, ale určitě to není osud, který by měl potkat inteligentní civilizovanou dívku.” Čekal napjatě na odpověď, pak podle jejího oddechování zjistil, že usnula. Tím se to skončilo, alespoň prozatím.

Pak uchopil její pevné, teplé tělo do své náruče a říkal si, před čím vlastně přehá, a za těchto úvah ho léky a vyčerpaní uspaly.

Ráno zahájili nové tažení. Podle Temuchinových rozkazů vyrazili za svítání, od severu foukal mrazivý, do kostí pronikající vítr. Camachy, escungy, ale tažné moropy s sebou nevzali. Každý bojovník měl zbraně a dávky jídla, a předpokládalo se, že se o sebe a své zvíře postará. Tažení začalo nenápadně, hrstka vojáků se prodírala mezi camachy, mezi křičícími ženami a otrhanými, rozedranými dětmi, pobíhajícími v prachu. Pak se spojili dva, poté tři, až jel pohromadě celý oddíl, vojáci se pohupovali v sedle svých zvířat.

Jason jel vedle Kerka a za nimi ve dvojstupu čtyřidevadesát pyrranských bojovníků. Otočil se v sedle, aby se na ně podíval. Ženy s nimi jet nemohly a osm mužů odešlo do nížin s Rhesem, zbytek strážil loď.

To znamenalo, že celkem devadesát šest z nich musí splnit poslání - získat kontrolu nad barbarskou armádou a touto oblastí planety. Napohled se to zdálo nemožné, ale v chování nepatrné pyrranské ozbrojené síly se to neodráželo. Byli vážní a připraveni vrhnout se na vše, co se jim připele do cesty.

Jasonovi dodalo velký pocit bezpečí, když je viděl jet za sebou.

Jakmile opustili tábořiště, uviděli další zástupy mužů jedoucích rovnoběžně s nimi vlnící se stepí. Všechny kmeny tábořící podél řeky předem informovali poslové, že dnes mají vyrazit. Bojovníci se shromažďovali. Přijížděli ze všech stran, mířili k trase pochodu, až posléze vyplnili prostor až k obzoru. Projevoval se zřetelný smysl pro organizaci, různé klany se řadily za svými veliteli a vytvářely eskadry. V dálce zahlédl Jason černé standarty Temuchinovy osobní stráže a upozornil na ně Kerka.

“Temuchin dal naložit na dva moropy naše bomby se střelným prachem a chce, abych jet s ním a na všechno dohlédl. Nezmínil se výslovně o všech Pyrranech, ale připojíme se k němu všichni, a? už se mu to líbí nebo ne. On mě potřebuje kvůli střelnému prachu - a já pojedu se svým kmenem. To je pádný argument, který - jsem si jist - nemůže vyvrátit.”

“Tak si ho vyzkoušíme,” řekl Kerk a pobídl své zvíře do cvalu. Pyrrané si razili cestu cválající hordou k vůdci.

Přibližovali se k němu zprava, až se dostali na úroveň jeho mužů, pak zpomalili, aby jeli stejným tempem.

Jason vyrazil do čela, připraven použít svých nikdy neselhávajících argumentů, ale zjistil, že nejsou zapotřebí. Temuchin se na Pyrrany jen krátce, netečně zahleděl, pak opět stočil zrak před sebe. Jako šachový mistr, který vidí mat dvanáct tahů dopředu a vzdává se, aniž hru dohraje, Jasonovy argumenty si domyslel a neměl zájem si je vyslechnout.

“Zkontroluj popruhy na bombách!” nařídil. “Neseš za ně odpovědnost.”

Ze svého výhodného postavení vedle náčelníka mohl Jason vidět, jak dobře funguje organizace barbarské armády, a začal si uvědomovat, že Temuchin je přímo vojenský génius. Ačkoliv neměl v žádném směru vzdělání a žádnou kvalifikovanou pomoc, základní principy vojenského manévrování a vedení války ve velkém promyslel perfektně. Jeho kapitáni byli víc než pouzí vůdcové nezávislých jednotek. Fungovali jako štáb, přijímali zprávy a vydávali rozkazy z vlastní iniciativy. Oddíly ovládal jednoduchý systém signálů na trubku a pohyby paží, a ty tisíce mužů představovalo operativní a nebezpečnou zbraň.

A také velice silnou. Když se všechny oddíly spojily, Temuchin je sestavil do kilometr široké řady.

Vyrazili v celé frontě současně a jeli bez zastávky. Postup, který začal před svítáním, pokračoval až do časného odpoledne bez přerušení, a? už byly důvody jakékoliv. Odpočatým a nakrmeným moropům se

nepretržitá jízda nelíbila, ale zvládli ji, když je pobídl ostruhy. Vřeštěli na protest, ale šli dál. Nekonečné natřásání zřejmě nevadilo nomádům, kteří v sedle strávili téměř celý život, ale Jason, přes svou nedávnou zkušenost z výpravy do nížin cítil brzy otlaky. Nebylo poznat, jak ta jízda působí na Pyrrany.

Eskadry provedly průzkum pro štáb - za pozdního odpoledne měla invazní armáda co na práci. Zabití nomádi, nejdřív jeden jezdec, jehož krev se smísila s krví zabitého moropa, potom rodina, která měla tu smůlu, že armádě zkřížila cestu. Escungy a složené camachy dosud doutnaly, obklopené hrůzným šikem z mrtvých těl. Muži, ženy a děti, dokonce i moropové a stáda, byli brutálně zabíjeni. Temuchin vedl totální válku, a kudy prošel, nic nezůstalo naživu. Ve svém myšlení byl děsivě pragmatický. Válka se vede proto, aby se vyhrála. Všechno, co vede k vítězství, má smysl. Má smysl ujet za jediný den vzdálenost, která běžně trvá tři dny, když to znamená překvapit nepřítele. Má smysl zabít každého na potkání, aby nemohl vyvolat poplach, zrovna tak jako má smysl zničit všechn jeho majetek, aby tvé vojáky nezatěžovala kořist.

Platnost Temuchinovy taktiky se potvrdila, když těsně před setměním valící se armáda přepadla rozlehlou vesnici klanu Lasiček na úpatí hor.

Když se na vrcholu hřebene objevili jezdci, ve vesnici vyhlásili poplach, ale na únik bylo příliš pozdě.

Křídla řady se stočila a setkala za táborem, ale několik jezdců na moropech přece jen proklouzlo. Je to nedbalost, řekl si Jason v duchu a překvapilo ho, že si Temuchin nepočínal líp.

Následovalo zabíjení. Nejdříve záplava šípů, které se zatlačily a zdecimovaly obránce, pak útok na kopí za plného trysku. Jason se držel zpátky, ne ze zbabělosti, ale prostě proto, že krveprolévání nenáviděl.

Pyrrané se k útoku přidali. Díky stálému cviku střeleli již z krátkého luku velice dobře, i když ne s takovou kadencí jako nomádi, ale osvědčili překvapivou taktiku. Jestli měli nějaké výčitky svědomí, že zabíjejí kmen nomádů, nedali je najevo. Udeřili jako blesk, prorazili obranu a obránce udupali. Jejich rychlost a hmotnost učinily své. Byli beranidla, podřezávali a zabíjeli, a aniž zpomalili, jeli dál. Jason se k nim nemohl přidat. Zůstal se dvěma rozmrzelými vojáky, vyčleněnými ke střežení bomb se střelným prachem, a hrál na struny své loutny a skládal nový zpěv, v němž popisoval tuhle velkou událost. Byla už tma, když skončilo drancování, a Jason se pomalu vydal do zpusťšeného tábořiště. Dohonil ho jezdec, který ho hledal.

“Temuchin tě chce vidět. Pojď se mnou!” nařídil. Jason byl příliš unaven a vyčerpán, než aby stroze něco odsekl.

Razili si cestu dobytým tábořištěm a jejich moropové opatrně překračovali roztroušené mrtvolky. Jason upíral zrak přímo před sebe, ale nemohl si zacpat nos před odporným jatečným zápachem. Kupodivu, camachů nebylo moc poškozeno nebo spáleno a Temuchin svolal důstojnickou poradu do největšího z nich. Bezpochyby patřil bývalému vůdci klanu, který teď ležel mrtvý a nepovšimnutý u vzdálené strany stanu. Sešli se všichni důstojníci - ale Kerk zde nebyl - když Jason vstoupil.

“Začneme,” oznámil Temuchin a dřepl si se zkříženými nohama na kožešinovou přikrývku. Ostatní čekali, až se posadí, pak učinili totéž. “Tohle je můj plán. Co jsme udělali dnes, to byl jen začátek. Na východ odtud je velké tábořiště Lasiček, a zítra se vydáme na pochod, abychom je napadli. Chci, aby si vaši muži mysleli, že do jejich tábora půjdeme, a chci, aby ti, co nás pozorují z kopců, si mysleli totéž. Několika jsme totiž dovolili utéct, aby pozorovali naše pohyby.”

To mám za to, co jsem si myslel o jeho mizerné strategii, řekl si Jason. Měl jsem uvažovat líp. Temuchin má toto tažení promyšleno snad do posledního šípu.

“Dnes mají vaši muži za sebou náročnou jízdu a bojovali dobře. Dnes večer ti, co nemají hlídku, budou pít achadh, který tady najdeme, a jíst a vstanou hodně pozdě. Vezmeme si nepoškozené camachy a zbytek zničíme. Zítřek bude krátký, brzy se utáboříme. Postavíme camachy, rozděláme spoustu ohňů a budeme je udržovat, zatímco průzkumné hlídky zajedou až k úpatí, aby se pozorovatelé nedostali příliš blízko.”

“A to všechno je úskok,” zašklebil se do dlaní Ahankk. “My nakonec na východ nezaútočíme?!”

“Máš pravdu.” Náčelník všechny plně zaujal, důstojníci se nakláněli dopředu, aby jim neuniklo ani slovo.

“Jakmile se setmí, vyrazíme na západ, a po celodenní a celonoční jízdě dojedeme do Slatiny, údolí, které vede do srdce území Lasiček. Napadneme pevnosti bombami se střelným prachem a zmocníme se jich, dříve než dorazí jejich posily.”

“Špatně se tam bojuje,” zabručel jeden z důstojníků a ohmatával si staré zranění. “Není tam nic, zač by stálo bojovat.”

“Ne, tam ne, ty hlavo skopová,” řekl Temuchin tak chladně a hněvivě, že se důstojník příkrčil, “to teda ne. Ale je to brána do jejich země. Ve Slatině může pár stovek vojáků zadržet celou armádu, ale jakmile se přes ni dostaneme, jsou ztraceni. Zničíme jejich kmeny jeden po druhém, a klan Lasiček zůstane jen vzpomínkou, o níž budou pět žonglérů. Teď vydejte rozkazy a jděte spát. Zítra večer nás čeká dlouhá jízda a útok.”

Když jeden po druhém odešli, Temuchin uchopil Jasona za paži. “Ty bomby se střelným prachem,” řekl. “Vybuchnou vždy, když mají?”

“Samozřejmě,” odpověděl Jason s větším přesvědčením, než ve skutečnosti cítil. “Máš mé slovo.”

Nebyly to bomby, co ho trápilo - už to zařídil, aby spolehlivě vybuchly - ale vyhlídka na další jízdu bez zastávky, dokonce delší, než byla ta první. Nomádi to zvládnou, o tom nepochyboval, a Pyrrané rovněž. Ale zvládne to on?

Noc nepříjemně mrazila, když vylezl z teplého camachu. Jeho dech se srážel na stříbrnou mlhu na pozadí hvězd. Na planinách vládlo ticho, přerušované občasným chrápáním moropa nebo opilými výkřiky vojáků.

Ano, jízdu zvládne. Asi se bude muset přivázat k sedlu a nacpat léky, ale zvládne ji. Nejvíce ho trápila otázka, v jaké bude formě, až jízda skončí. Na to nechtěl ani pomyslet.

13

“Ještě chvilku vydrž. Slatina už je v dohledu!” vykřikl Kerk.

Jason přikývl, pak si uvědomil, že pohupuje hlavou v rytmu poklusu moropa a že se nedá poznat, když přikývne. Pokusil se odpovědět, ale rozkašlal se - v krku ho dráždil prach zvířený uhánějícími moropy. Raději se pustil hrušky sedla, aby zamával, ale hned se jí zase křečovitě chytil. Pokračovali v jízdě.

To nebyla cesta, ale hrůza. Začala brzy po setmění tím, že rota jezdců za rotou se vytratila k západu. Po několika prvních hodinách se u Jasona prolínala únava a bolest do mlhavého fantastična, které s tmou a nekonečnými řadami jezdců brzy připomínalo spíše sen než skutečnost. Přímou hrůzný sen. Cválali bez ustání až do úsvitu, kdy Temuchin povolil krátkou zastávku, aby nakrmili a napojili moropy. Tato zastávka možná pomohla zvířatům, ale Jasona téměř dorazila.

Z moropa nesedl, ale spadl, a když se pokusil vstát, nohy ho zradily. Kerk ho zvedl a chodil s ním v kruhu, zatímco další Pyrrané hlídali obě jejich zvířata. Konečně se Jasonovi vrátil do nohou cit a s ním silná bolest. Stehna měl nasáklá krví na místech, kde mu sedlo rozedřelo kůži. Už dřív si dal lehkou injekci proti bolesti a stimulant - pak začala jízda znovu. Jedno věděl a nijak ho to netěšilo, že totiž musí léky šetřit. Až jízda skončí, začne skutečná bitva, a pak bude potřebovat veškerý důvtip a sílu. Nejúčinnější léky si musí nechat až na tu dobu.

Na druhou stranu mohl být na sebe pyšný. Během té šílené jízdy přišli o nejednoho jezdce a moropa, a on, člověk z jiné planety, který uviděl moropa poprvé teprve před několika měsíci, stále jede dál. Jen tak tak. Někteří moropové klopýtli a padli. Jiní jezdci zřejmě usnuli nebo omdleli, sklouzli ze sedel a pádící zvířata je ušlapala.

Pokud Slatina byla už před nimi, nastal čas zužitkovat léky, kterými se zásobil. Přimhouřil oči proti pozdně odpolednímu slunci a v šedé běli hor spatřil temný výřez. Slatina. Údolí, které chtěli dobýt a které je povede k jistému vítězství. Právě teď byly léky důležitější než tucet vítězství. Topornými prsty nařídil mediku a přitiskl k zadní části ruky.

Když léky odplavily opar únavy a otupily bolest, Jason si náhle uvědomil, že se Temuchin zbláznil.

“Dává rozkaz k útoku!” křikl na Kerka, když ze všech stran zazněly signální trubky. “Po celé té jízdě...”

“Jistě,” řekl Kerk. “To je jen správné.”

Správné. Vyhrávají se tak války a zabíjejí lidé. Nějaký rozzuřený morope zařičel bolestí, když ho nemilosrdně bodly ostruhy, vzepjal se a shodil svého jezdce pod nohy ostatních moropů. Nebyla to ojedinelá smrt. Nicméně se útok prosadil.

Armáda se přehnala přes planiny a do ústí údolí. Elitní lučištníci sesedli a vyškrábali se na stěny Slatiny,

aby střelbou podpořili útok pádícího sevřeného útvaru. Velitelé zmizeli v údolí se svými vojáky v patách. Oblak prachu zastřel vjezd do údolí. Pyrrané se hnali vpřed do útoku s ostatními, zatímco Jason se obrátil a zamířil k Temuchinově standartě, jak mu doporučili. Osobní stráž ho uvedla.

Temuchin přijal zprávu od jezdce, pak se otočil k Jasonovi. "Přines ty své bomby!" poručil.

"Proč?" zeptal se Jason, pak rychle mluvil dál, když se v očích náčelníka zablesklo. "Co chceš, abych s nimi udělal? Poruč, velký Temuchine, a já poslechnu. Jen mi prosím naznač, nač mě potřebuješ."

Hněv zmizel tak rychle, jak přišel. "Bitva má stejný průběh jako všechny ostatní," prohlásil. "Překvapili jsme je, mají zde jenom normální posádku. Nižších pevnůstek jsme se zmocnili a teď se tlačíme na ty položené výše. Ty mají skalnaté stěny a jsou zasazeny do útesu. Tam šípy nedostřelí. Musíme na ně zaútočit pěšmo, pomalu, zpoza štítů, pokud nechceme ztratit polovinu armády. Nemůžeme je vzít ztečí. Dříve se to tak vždy dělo. Zmocnit se pevnůstek jedné po druhé a vynutit si cestu do Slatiny. Než jsme se dostali na druhý konec, přišly posily a další bitva byla zbytečná. Ale tentokrát to bude jiné."

"Mohu hádat. Myslím, že bomba se střelným prachem do každého postavení vyřadí obránce z boje a urychlí útok."

"Správně."

"Tak do toho, první granátníci na Felicity do útoku! Budu potřebovat několik svých lidí, aby mi pomohli. Dokážou házet dál a líp než já."

"Rozkaz vydám."

Než Jason našel nákladní zvířata a sundal první bombu, přišli Pyrrané - Kerk a další dva, zpocení a zaprášení z boje, v očích ponurá radost, jakou mají Pyrrané pouze během bitvy.

"Můžeš vrhnout pár bomb?" zeptal se Jason Kerka.

"Samozřejmě. Jaký mají mechanismus?"

"Vylepšený. Měl jsem pocit, že omluvy na Temuchina moc neplatí, a potřeboval jsem granáty, které pokaždé vybuchnou." Zvedl jednu z bomb tvaru hrnce a ukázal na látkový knot. "Střelný prach tam skutečně je, ale hlavně kvůli kouři a smradu. Ten knot je jen atrapa. Budeš ho muset zapálit. Kvůli tomu jsem udělal hrnce ze suché trávy, ale to je jen pro efekt. Nech ten knot trochu doutnat, pak ho rychle vytrhni. V každém tom hrnci je mikrogranát, knot je připevněn k pojistce. Když ho vytrhneš, máš tři vteřiny na to, abys bombu hodil a zalehl."

Vytáhl z tašky křesací kámen a ocílku, sehnul se nad hrnce ze suché trávy a začal pilně křesat. Když tráva začala doutnat a pak zhasla, podíval se koutkem oka, zda ho někdo nepozoruje, pak rychle použil zapalovač, který měl schovaný v dlani. Jazyček plamene olízl a zapálil troud.

"Tady to máš," podal doutnající hrnce Kerkovi. "Myslím, že by sis to měl vzít, protože hodíš granátem dál než já."

"Dál a mnohem přesněji."

"Jo, to taky. Já a ostatní ti poneseme bomby a budeme tě hlídat, kdyby na nás někdo zaútočil. Tak jdem."

Zanechali moropy na místě a do Slatiny se vydali pěšky. Útočící jednotky dosud stoupaly vzhůru, proto se prodírali podél stěny údolí, aby do nich nikdo nevrážel. Jak postupovali, narazili na první známky bitvy - raněné vojáky, kteří se odplazili z trasy, po níž útočila armáda. Tu a tam leželi mrtví moropové a jejich mrtvoly připomínaly balvany potřísněné krví. Nyní se Slatina zúžila a stěny se staly příkřejší. Zjistili, že se dostali na kozí stezku, přidržovali se skály, aby nespadli. Tak dospěli k první pevnůstce, primitivní, ale velmi funkční stěně z nakupených balvanů na úzkém výčnělku. Jason se vyškrábal na balvany a nakoukl dovnitř. Potřeboval si udělat představu, jak jsou pevnůstky postaveny, aby je mohl odstřelit. Obránci, podsadití muži v zaprášených kožešinách a s lebkou lasičky nad čelem, leželi tam, kde padli. Těla měli poseta šípy, palce jim chyběly. Ze země již vylezli hrobařiči s tvrdými krunýři a pustili se do práce.

"Jestli jsou všechny pevnůstky jako tahle, nebudeme mít žádné problémy," prohlásil Jason, když sklouzl dolů a připojil se k ostatním. "Ty balvany jsou jenom na sebe nakupeny, ani stopa po maltě. Jeden granát, když už nezlikviduje všechny uvnitř, vyrazí do stěny dostatečně velkou díru, aby ji Temuchinovi hoši mohli prolézt."

"Jsi optimista," řekl Kerk a znovu vyrazil jako první. "Tohle jsou jenom předsunutá stanoviště. Hlavní obranná linie je určitě teprve před námi."

“No, je to lepší než být pesimista. Snažím se namluvit sám sobě, že tuhle barbarskou válku přežiju a že se zase někdy zahřeju.”

Dále už nemohli jít po stěně údolí - sešli dolů a prodírali se mezi vojáky. Stěny se stávaly příkřejší, Slatina užší, a Jason si uvědomil, jak bude obtížné ji dobýt, když narazí na dobrou obranu. Moropy už dřív poslali vojáci zpět a z jezdců se stali pěšáci. Nad Jasonovou hlavou udeřil do skály šíp.

“Jsme v první linii,” ohlásil Jason. “Jděte dál, já se zatím porozhlédnu.” Vytáhl se po šikmé straně jednoho z mohutných balvanů, které zaplňovaly roklinu, a s přilbou sraženou do čela pomalu zvedl hlavu nad jeho vrcholek. Okamžitě zadrnčel šíp a Jason rychle sklonil hlavu - díval se pouze štěrbinou mezi přilbou a vrcholkem balvanu.

Postup se zastavil v místě, kde dvě pevnůstky, na každé straně Slatiny jedna, mohly pokrýt celé údolí střelbou šípů. Obránci stříleli z průzorů mezi kameny a odvetná střelba neměla na ně prakticky žádný vliv. Temuchinovi vojáci utrpěli ztráty, když chtěli obranu ztéci přímo. Pod nevalnou ochranou svých štítů postupovali přískoky od balvanu k balvanu jen velice zvolna vpřed. A umírali.

“Je to asi čtyřicet metrů,” odhadl Jason a sklouzl zpět na zem. “Myslíš, že tak daleko dohodíš?”

Kerk potěžkal v dlani podomácku vyrobenou bombu a odhadoval, kolik váží. “Klidně,” řekl. “Nejdřív se podívám, jak je to daleko.” Vytáhl se na místo, které právě Jason opustil, přesvědčil se jediným pohledem a zase se spustil na zem.

“Ta pevnůstka je větší než ostatní. Chce to aspoň dvě bomby. Zapálím tuhle, podám ti ten hrnec, potom poodstoupím a bombu hodím. Ty zatím zapálíš druhou - nesahej na ni - a podáš mi ji, až hodím první. Je to jasné?”

“Naprosto. Jde se na to.”

Jason vysmekl z bomb popruh, v ruce si nechal jednu bombu. Vojáci stojící poblíž (všichni už slyšeli o pokusech se střelným prachem) ho napjatě sledovali. Kerk zapálil falešnou roznětku, rozfoukal ji, aby dýmala, pak vystoupil ze skalního úkrytu. Jason spěšně zapálil bombu, kterou měl v ruce, a stál připraven ji předat.

S pobuřujícím klidem odtáhl Kerk paži, když šíp zabzučel těsně kolem něho a další se roztříštil o jeho náprsní krunýř. Pak spustil ruku s bombou, navlhl si prst a zvedl ho, aby zjistil směr větru. Jason přešlápl z nohy na nohu a zaťal zuby, aby na Kerka nevykřikl to nutkavé Dělej!

Ještě přiletělo několik šípů, než byl Kerk spokojen se směrem větru a napřáhl znovu ruku. Jason si povšiml, že palcem a ukazováčkem vyškubl doutnající roznětku, dříve než jediným stahem svalů bombu hodil. Jeho klasický hod granátem, s napřaženou rukou a shora, poslal bombu vysokým obloukem k pevnůstce. Jason se natáhl a vstrčil do Kerkovy napřažené ruky druhou bombu, která vylétla za tou první tak brzy, že obě byly ve vzduchu zároveň.

Kerk zůstal stát na svém místě a Jason, překvapený svou zbabělostí zrozenou z instinktu přežití, teď vystoupil z krytu a spolu s ním sledoval ty dvě černé tečky, jak letí vzhůru, aby se snesly za zeď.

Okamžik napjatého očekávání - a pak celé postavení s kamennými stěnami nadskočilo a zřítilo se v troskách dolů. Jason jen krátce zahlédl těla vymrštná do výše, dříve než uskočil za balvan, aby se chránil před kusy padajícího kamení.

“Jsem spokojen,” prohlásil Kerk, přitisknutý ke kamenné předprsni vedle Jasona, když kolem nich dopadalo kamení.

“Doufám, že s ostatními to bude zrovna tak snadné.” Samozřejmě že nebylo. Pozorní obránci si stačili povšimnout, že tu pohromu má na svědomí jeden muž s něčím, co háže, a příště, když se Kerk vynořil, musel se rychle stáhnout, nebo? se k němu snesla sprška šípů. “Tak to se musí promyslet,” řekl a automaticky sfoukl prskající roznětku.

“Máte strach? Proč jste přestali?” ozval se rozhořčený hlas. Kerk se otočil k Temuchinovi, který vystoupil do přední linie pod ochranou štítů své osobní stráže.

“Obezřetnost bitvy vyhrává, strach prohrává. Já ti tuhle bitvu vyhraju.” Kerkův hlas zněl stejně popuzeně jako náčelníkův. “Je to obezřetnost, nebo zbabělost, která vás schovává za tyto balvany, když jsem vám rozkázal, abyste pevnůstky zničili?”

“Je to obezřetnost, nebo zbabělost, která tě schovává vedle mě a brání ti vést své muže do bitvy?”

Temuchin zachrčel jako šelma a vytáhl meč. Kerk zvedl bombu a byl zřejmě ochoten nacpat ji

náčelníkovi do krku. Jason se zhluboka nadechl a vkročil mezi oba běsnící muže. “Smrt někoho z vás by prospěla nepříteli,” prohlásil čelem k Temuchinovi, protože věděl, že ho Kerk zezadu neudeří. “Slunce už zapadá, a jestli ty pevnůstky nezničíme do setmění, může už pak být pozdě. Během noci by mohly dorazit jejich posily a to by znamenalo konec tohoto tažení.”

Temuchin máchl mečem, aby Jasonovi zablokoval cestu, zatímco Kerk ho popadl za paži a odtáhl stranou, jeho ocelové sevření pronikalo až do kostí. Jason se ovládl, aby nevykřikl bolesti, a řekl: “Převle sem ostatní Pyrrany a poruč jim a ostatním vojákům, aby házeli na pevnůstky kameny. Nenadělají moc škody - ale obránci nepoznají, kdo hází bomby.” Meč zaváhal, prsty trochu uvolnily stisk - a Jason rychle pokračoval.

“Pro jednoho to znamená jistou smrt, když se na někoho soustředí palba. Ale jestliže tu palbu rozložíme, budeme moci vystupovat údolím tak rychle, jak rychle budou vojáci schopni pochodovat. Do tmy projdeme obranou.”

Na okamžik pomyslel Temuchin opět na svou armádu a tmavnoucí oblohu - a napětí pominulo. Nic nebylo tak důležité jako vyhrát tuto bitvu, a osobní intriky budou muset počkat. Začal vydávat rozkazy, aniž si uvědomil, že dosud třímá v ruce meč. Kerkovo sevření konečně povolilo a Jason si protáhl zhmožděné svaly.

Ted' už mohli postupovat dál. Postavy házející kameny se vynořovaly na nejružnějších místech, a zmatený nepřítel nedokázal určit, která z nich vrhá blesky. Zatímco nomádi prostě házeli kameny vysokým obloukem a rychle mizeli do bezpečí, Pyrrané, kteří měli s granáty letité zkušenosti, si pečlivě vybírali cíl, když házeli kameny za barikády, a rozbili přitom nejednu lebku. Pochodovali vytrvale vpřed a vzdorující pevnůstky padaly jedna za druhou.

“Blížíme se ke konci,” vykřikl Jason, uhodil Kerka do ramene, aby upoutal jeho pozornost, a ukázal dopředu.

V tomto místě měla Slatina šířku necelých sto metrů, lemovaly ji dvě vysoké skalní věže, které se tyčily ze dna údolí. Mezi nimi bylo vidět oblohu, zrudlou zapadajícím sluncem - a planinu na druhé straně. U věží svislé stěny prakticky končily. Až se armáda dostane za ně, nic ji už nezastaví.

Když se Jason a Kerk prodrali vpřed s čerstvou zásobou bomb, zjistili, že většina vojáků běží zpátky k nim. Před nimi zazníval pronikavý kolísavý tón železných trubek.

“Co se děje?” zeptal se Kerk a popadl jednoho z utíkajících mužů. “Co znamená to troubení?”

“Ústup,” ukázal voják nahoru. “Podívej se.” Vytrhl se a zmizel.

Mezi prchající vojáky se skulil velký balvan a rozdrtil jednoho z nich jako hmyz. Jason a Kerk vzhlédli a spatřili, jak na skalní římsu nad údolím šplhají muži. Zřetelně se rýsovali proti obloze, zvedali a táhli něco jako kůl.

“Na druhé straně jsou taky!” vykřikl Jason. “Natahali tam nahoru balvany a uložili tak, aby nám je mohli vrhat na hlavu. Stáhněte se!” Neochotně ustoupili, když spousta balvanů zaduněla do údolí.

Pouze to, že tuto zbraň poslední záchrany ještě nikdy nepoužili, útočníky zachránilo. Celé generace vršily kameny a balvany stále výš, až se uvolňovací podpěry pod jejich vahou pevně vklínily do okraje útesu. Muži na útesu do podpěr strkali dlouhými tyčemi, ale ty se ani nepohnuly. Nakonec jeden velice odvážný nebo naivní muž se spustil dolů po laně a bušil do podpěr v místech, kde se vklínily do skály. Muselo se mu to podařit, protože v mžiku zmizel, když ho srazily padající balvany, které jako by na chvíli visely ve vzduchu, dříve než se snesly. Za krátkou chvíli podpěry na protější straně srázu rovněž povolily. Jason a Kerk prchali s ostatními.

Ztráty na životech nebyly velké, nebo? většinu mužů se podařilo varovat včas. Kromě toho se v tomto místě Slatina výrazně zužovala a padající kameny se hromadily za vchodem do údolí stále výš.

Když dozněl dopad posledního balvanu, Slatina byla přehrazena, beznadějně uzavřena stěnou z kamení. Tažení zřejmě ztroskotalo.

“To se mi nelíbí,” prohlásil Kerk. “Myslím, že to nepůjde.”

“Nech si laskavě ty pochybnosti pro sebe,” přišeptl mu Jason, když přišli k Temuchinovi. “Budu mít i tak

dost práce, abych ho o tom přesvědčil. Jestli nemůžeš pomoci, aspoň přikyvuj, že se mnou souhlasíš.”

“Je to šílenství,” zabručel Kerk.

“Zdravím tě, náčelníku,” zanotoval Jason. “Přináším pomoc, která změní momentální pohromu ve vítězství.”

Jestliže ho Temuchin slyšel, nedal to najevo. Seděl na balvanu s rukama na hrušce meče, zabodnutého do země před sebou, a hleděl na zatarasený průsmyk, který zhatil jeho dobytelský sen. Poslední paprsky zapadajícího slunce osvětlovaly strmé, svislé stěny skalnatých věží, tvořících bránu.

“Z průsmyku je teď past,” řekl Jason. “Když se pokusíme přelézt tu kamennou hráz, nebo ji odklidit, postřílí nás ti, co jsou za ní ukryti. Než bychom si vynutili průchod, přišly by jim posily. Jedno však udělat lze. Kdybychom se dostali na tu vyšší věž, na tu nalevo, mohli bychom na nepřítele házet bomby a držet ho v šachu, dokud naši vojáci nevylezou na sesuté kameny.”

Temuchin zvolna zvedl pohled od kamenné hráze na vrcholek vysoko nad nimi. “Tam se nedá vyšplhat,” prohodil, aniž otočil hlavu.

Kerk přikývl a otevřel ústa, aby vyslovil souhlas, ale vyrazil ze sebe jen neurčité uf, když ho Jason dloubl loktem do žaludku.

“Máš pravdu. Většina mužů tam nevyšplhá. Ale my Pyrrané jsme z hor a na tu věž vylezeme snadno. Dovolíš nám to?” Náčelník se rozvážně otočil a prohlížel si Jasona jako někoho, kdo se pomátl. “Tak do toho. Já se budu dívat.”

“Musí se to provést za dne. Potřebujeme vidět, abychom mohli házet bomby, a v sedlových brašnách máme speciální výbavu, kterou musíme připravit. Proto začneme za svítání a odpoledne bude Slatina tvá.”

Cítili, jak se jim Temuchinovy oči vpalují do zad, když se vraceli k ostatním. Kerk byl zmaten.

“O jaké výbavě to mluvíš? To nedává žádný smysl.”

“Protože ses nikdy nesetkal s výbavou pro horolezecké výstupy. Z ní bych nejdříve potřeboval tvoje rádio, protože musím zavolat na loď, aby mi tam udělali to ostatní. Jestli sebou hodí, můžou to vyrobit a dopravit sem před svítáním. Postarej se, aby naši zřídili tábor co možná nejdále od ostatních.

Potřebujeme mít možnost nepozorovaně zmizet, aniž by nás někdo pozoroval.”

Času, kdy ostatní rozbalovali kožešinové spací pytle a kopali jámy pro oheň, využil Jason k rádiovému spojení. Přikrčil se mezi moropy seřazené v nepravidelném kruhu jako za ochranou hráz. Důstojník, který měl na lodi službu, poslal dozorčího, aby vzbudil a svolal mužstvo, pak rozmnožil Jasonovy instrukce. Nevyskytly se žádné námitky, protože válečná pohotovost je běžnou součástí pyrranského života, a dodávku výzbroje přislíbili před svítáním. Jason si nechal zopakovat svoje instrukce, pak ohlásil konec spojení. Pojedl několik kousků horkého dušeného masa a přikázal, aby ho vzbudili, až přijde hlášení, že výzbroj je hotova.

Den se protáhl, Jason byl na pokraji vyčerpání, a zítřek sliboval být ještě horší. Zavrtal se do spacího pytle, s botami na nohou a vším, co měl na sobě, přetáhl si přes obličej kus kožešiny a okamžitě usnul.

“Jdi pryč,” zamumlal a pokoušel se odtáhnout ruku, která mu svírala již tak zhmožděnou paži.

“Vstávej,” řekl Kerk. “Volali před deseti minutami. Člun už startuje s nákladem a musíme mu naproti. Moropové jsou už osedláni.” Jason zasténal a posadil se. Všechno teplo z něho okamžitě vyprchalo, začal se třást zimou.

“M-medi-kit,” zacvakal zuby. “Dej mi silnou dávku stimulantů, mám pocit, že den bude dlouhý.”

“Počkej tady,” řekl Kerk. “Pojedu jím naproti sám.”

“Rád bych, ale nejde to. Musím překontrolovat, jestli je tam všechno, než se člun vrátí na loď. Vše musí být akorát.”

K moropovi ho odnesli a do sedla vyzvedli. Kerk vzal otěže a zvíře vedl, zatímco Jason klímal a pevně se držel hrušky sedla, aby nespádl. Jeli ve tmě, ještě nezačalo svítat, a než vyrazili k ujednanému místu, léky zabraly a Jason se cítil aspoň trochu jako člověk.

“Člun přistává,” ohlásil Kerk s rádiem u ucha. Od východu zaznělo slabé dunění, zvuk, který do tábora nedolehl.

“Máš signálku?” zeptal se Jason.

“Mám. Copak to nebylo v pokynech?” Jason si dovedl představit, jak se Kerk ve tmě mračí. Pyrran nemohl zapomenout, co má udělat. “Má kapacitu 18 000 lumenhodin a při plném výkonu dává 1200 LF.”

“Přiškr? ji, nepotřebujeme z toho ani desetinu. Modul je fototropní a je seřízen na navádění vším, co vyzáří dvakrát tolik jako nejjasnější hvězda...”

“Modul vypuštěn na toto rádiové zaměření, ve vzdálenosti přibližně deseti kilometrů.”

“To dělá asi sto dvacet za hodinu, tak zapni světlo na totéž zaměření.”

“Počkej, pilot něco říká. Vezmi si signálku.”

Jason uchopil trubičku velikosti prstu a zapnul ji, otočil zesilovačem a do tmy se zabodl úzký kužel světla. Zaměřil ho ve směru přistání člunu.

“Pilot hlásí, že měli problémy při vybarvování nylonového lana. Podařilo se to, ale neručí za stálost ve vodě, a je velice flekaté.”

“Čím je flekatější, tím lepší. Aspoň bude z dálky připomínat kůži. A pršet nebude. Slyšels?”

Z oblohy se přibližoval bzukot, až rozeznali slabé červené světlo snášející se k nim. Za okamžik se světlý paprsek zatřpytil na stříbřitém trupu modulu a Jason snížil intenzitu světla. Ozvalo se slabé hvízdání trysek a s ním se objevil metr dlouhý předmět klesající kolmo dolů a zpomalující podle svého radarového výškoměru. Když se dostatečně snesl, Kerk natáhl ruku a zatlačil přistávací spínač, modul dosedl se skomírajícím bzučením na zem. Jason odklopil dvířka nákladního prostoru a vytáhl cívku hnědého lana.

“Perfektní,” uznal a předal ho Kerkovi. Ponořil ruku hlouběji a vytáhl ocelové kladivo, ručně vykované z jediného kusu kovu. Dobře padlo do dlaně, kožený obal na držadle umožňoval dobrý úchop. Poleptání kyselinou a vetřená špína mu měla dodat zdání stárí.

“Co je tohle?” zeptal se Kerk a obracel ve světle kovový bodec, který vytáhl z nákladního prostoru.

“Pevný piton. Polovina z nich by měla být jako tenhle, a polovina s úchylkami - jako je tento.” V ruce měl podobný bodec s vyvrtaným otvorem na širším konci, jímž byla prostrčena úchylka tvaru kroužku.

“Mně to moc neříká,” podotkl Kerk.

“Ani nemusí.” Během řeči vyprázdnil Jason nákladní prostor. “Já na tu věž polezu a já vím, jak s tím zacházet. Rád bych, abych měl něco modernějšího, ale to by mě asi hned prozradilo. My beztak na lodi nic takového nemáme. Existují vystřelovací pitony, které vniknou i do té nejtvrďší skály, a přilnavé pitony, které za necelou vteřinu vytvoří spojení pevnější než skála. Ale žádný z nich nepoužiju. Aspoň jsem si nechal udělat tohle lano s jádrem z keramických monofilů. Proto má tažnou pevnost víc než 2 000 kg. A s tím, co tady mám, se na věž dostanu. Polezu prostě tak dlouho, dokud se budu mít čeho chytat, pak přestanu a budu zatloukat pitony. Na převisy a tam, kde budu potřebovat lano, použiju pitony s kroužkem. A tyto použiju blízko země.” Pozvedl jeden z nich, hrubě obrobený a s důlky po dlouhodobém používání. “Všechny jsou z tyčové oceli, která je v téhle části světa poněkud vzácná. Ale protože je uvidí Temuchin a jeho lidé, prodělaly umělé stárnutí. Je tady všecko. Můžeš říct člunu, aby si zavolali modul zpátky.”

Trysky jim vmetly písek do obličeje, když se modul zvedl a zmizel. Jason svítil, když Kerk přivazoval spletené kožené lano ke konci kamuflované nylonové šňůry a ukládal je do batohu, spolu s další výstrojí pro Jasonův výstup. Když jeli zpátky do tábora, první záblesky svítání se dotkly obzoru.

Když Pyrrané vystoupili na Slatinu, zjistili, že se zde v noci zoufale bojovalo. Průsmyk dosud blokovala hráz z drti a kamení - teď byly v ní rozsety mrtvolky. Vojáci spali na zemi, mimo dostřel luků, mnozí zranění. Zakrvácený nomád se znakem ještěrky na přilbě seděl apaticky, i když jeho druh odřezával ostří šípu, který mu pronikl paží.

“Co se tu stalo?” zeptal se ho Jason.

“V noci jsme zaútočili,” řekl zraněný voják. “Nedokázali jsme to potichu, protože se uvolňovaly kameny, když jsme šplhali, a mnoho z nás zranily. Když jsme dorazili k vrcholu, Lasičky po nás házely otepi hořící trávy z vrcholku útesu. Nemohli jsme se bránit, a tak jen ti, co se nedostali vysoko, přežili a vrátili se dolů. Bylo to moc zlé.”

“Ale pro nás velice dobré,” poznamenal Kerk, když zašli o kus dál. “Temuchin ztratí touhle porážkou

prestíž a my ji získáme, když na tu skále vylezeme. Jestliže dokážeme...”

“Nezačíněj zase se svými pochybnostmi,” zarazil ho Jason. “Postav se tady a předstírej, že víš, o co jde.”

Jason si svlékl těžký svrchní oděv a roztrásl se zimou. Však se rychle zahřeje, až začne lézt. Zdola vypadala věž tak nezdolatelná jako bok vesmírné lodi. Uvažoval si právě kolem zápěstí řemínek s kladívkem, když vyšel Ahankk a tvářil se, jako by se chtěl pochybovačně pošklebovat.

“Říkali mi, žonglére, že jsi tak hloupý, že si myslíš, že na tu skálu vylezeš.”

“A nejen to,” řekl Jason, když si navlékal popruhy batohu na záda. “Temuchin ti řekl, abys sem zašel a zjistil, co se stane. Dej si pohov, protože za chvíli poběží svého pána radostně informovat, že jsem uspěl.”

Kerk pohlédl pochybovačně na svislou skálu, pak na Jasona. “Nech lézt mě,” navrhl. “Jsem silnější a v lepší kondici.”

“To jsi,” uznal Jason. “Až se dostanu nahoru, shodím ti lano, abys vylezl za mnou s bombami. Ale první jít nemůžeš. Zlézání skal vyžaduje zručnost a té se za pár minut nenaučíš. Díky za nabídku, ale jenom já to můžu zvládnout. Jdem na to. Ocenil bych, kdybys mě zvedl na ten malý výstupek přímo nad mou hlavou.”

Bylo zbytečné lézt Pyrranovi na ramena. Kerk se pouze sehnul, uchopil Jasona za kotníky a vyzvedl ho. Jason při zvedání hmatal po skále, až se zachytil na úzké římse, nohama se zapřel o výčnělek a výstup začal.

Zdolal nejméně deset metrů, než musel zatlouct první piton, a to jenom proto, že na další římsu, tak širokou, že by se na ni dalo lehnout, prsty nedosáhl. Z puklín, jimiž zde byla skála poseta, si vybral tu, co vedla šikmo vpravo nahoru. Vybral piton z těch na oklamání a zarazil ho do pukliny čtyřmi ranami kladiva. Pomalu a opatrně - už uteklo aspoň deset let, co naposled zlézal skálu - přesunul váhu a zavěsil se na piton. A ten držel. Zapřel se nohama a hmatal po drsném povrchu skály, dokud se nezachytil římsy - pak se na ni vytáhl a posadil. Zhluboka oddychoval, když sklonil pohled na obličej obrácené vzhůru. Sledovali ho už všichni vojáci, a objevil se i Temuchin. Nepřítele zřejmě rovněž zajímalo, co se děje, ale za roh skály nemohli vidět ani střílet. Na okraj stěny kaňonu by se sice dostali, ale k němu ne - to by museli slézt věž také.

Skála studila a Jason se raději udržoval v pohybu. Nedokázal přesně určit výšku, ale odhadoval, že je tak vysoko jako okraj kaňonu. Se špičkou nohy zastrčenou do široké pukliny se pokoušel zatlouct piton v nebezpečném úhlu od sebe, když zaslechl ze zdola volání.

Nahnul se, jak jen mohl, a zavolal dolů: “Co je? Neslyším, co říkáš.” V tu chvíli do skály v místě, kde měl předtím hlavu, narazil šíp, odrazil se a spadl.

Jason se neztítil za ním jen díky tomu, že křečovitě sevřel žebrovaný povrch skály. Když otočil hlavu, uviděl, jak bojovník z kmene Lasiček visí na koženém řemenu uvázaném pevně kolem těla a že je již připraven vystřelit druhý šíp. Muže, kteří ho na řemenu drželi, nebylo pro převis vidět.

Bojovník pečlivě přiložil luk k čelisti a zamířil. Kladivo připevněné řemínkem k zápěstí nemohl Jason použít, ale stále svíral v levé ruce piton. Reflexivním pohybem jím mrštil tak, že lučištníka zasáhl do ramene. Nezranil ho, ale odklonil mu směr luku - ten i druhým šípem minul. Vytáhl však z opasku třetí a nasadil na tětívu.

Zdola vojáci rovněž stříleli z luků, ale cíl byl daleko a obtížně zaměřitelný. Jeden z vystřelených šípů se zabodl lučištníkovi do stehna, ale on si toho nevšímal.

Jason pustil kladívko a vytáhl piton, ocelový hák, dobře vyvážený a ostrý jako jehla. Podle prvního pokusu měl teď pro hod lepší odhad. Uchopil špičatý konec do prstů, napřáhl paži a pitonem vši silou mrštil.

Špička se zaryla lučištníkovi hluboko do krku - ten pustil luk, hrábl prsty po své zbrani, zachvěl se a zemřel. Jeho tělo zmizelo, když ho ostatní vytáhli nahoru.

Muži dole už zmlkli a v náhlém tichu uslyšel Jason Kerkův hlas.

“Vydrž a napni všechny síly!” zavolal.

Jason pohledem dolů zjistil, že Kerk poodstoupil od úpatí útesu s bombou v ruce a že se shýbá, aby ji zapálil. Zoufale se posunul nohama o kus dále, sevřel obě ruce v pěst a vklínil je do svislé pukliny v kamenné stěně. Kerk se s napřaženou rukou prohýbal, až se zdálo, že se prsty dotýká země. Pak

jediným křečovitým stahem všech svalů mrštil bombou téměř kolmo do vzduchu.

Na zlomek okamžiku, si Jason myslel, že bomba míří přímo na něj - pak zjistil, že se stáčí na jednu stranu. Zdálo se, že zpomaluje, když dosáhla vrcholu oblouku, než zmizela za ohybem skály. Jason se pevně přitiskl k chladnému kameni.

Exploze se k němu přenesla skrz kámen jako vibrace. Úlomky skály a části těl vylétly do vzduchu, a Jason věděl, že teď má krytá záda. Kerk bude na stráži, kdyby se znovu pokusili o útok. Přesto se nemohl zbavit pocitu stísněnosti.

“Kerku,” zvolal. “Ten piton!” Mluvil pyrransky. “Co se stalo s pitonem, který jsem upustil? Kdyby ho uviděl Temuchin...”

Jediný pohled by mu prozradil, že jsou z jiné planety. Nomádi dobře vědí, jak vypadají cizí výrobky.

Jednu dvě vteřiny se mu sevřelo srdce, když čekal, než mu Kerk odpoví.

“Je to... v pořádku. Viděl jsem ho padat... Zvedl jsem ho, když se všichni ostatní dívali na tebe. Jsi zraněn?”

“Je mi dobře,” zašeptal Jason a pak se zhluboka nadechl. “Dobře!” zavolal hlasitě. “Lezu dál.”

Pak už to byla jenom dřina. Dvakrát musel provléct lano karabinkou pitonu a udělat si smyčku, aby si odpočinul. Sil mu ubývalo, a když dospěl k patě komína, který vedl přímo na vrcholek věže, povzbudil se nejsilnějšími stimulanty z medikitu. Komín měl výšku asi deset metrů a jeho dvě stěny se táhly rovnoběžně až nahoru.

“Tak naposledy,” plivl si do dlaní a sundal si batoh. Čím méně zátěže, tím lépe, i kladivo tu musí nechat. Poskládal nepotřebné věci u paty komína na sebe a posunul si lano stočené kolem krku na hrud’.

Přimáčkl se zády k jedné stěně a vystupoval po druhé, až bylo jeho tělo rovnoběžně se zemí - v té poloze se držel díky zapření ramen a nohou do stěn. Pak se vytáhl pažemi výš a posunul nahoru nohy. Centimetr po centimetru se pracoval komínem.

K vrcholku měl ještě dost daleko, když nabyl dojmu, že to nezvládne, ale současně si uvědomil, že to zvládnout musí. Vrátit se by bylo stejně tvrdé jako vylézt nahoru. A kdyby spadl, zlomil by si přinejmenším ruku nebo nohu. A u paty komína by pak ležel a zemřel žízni. Nemohl doufat, že by se k němu někdo dostal a pomohl mu. Bude lepší pokračovat.

Nekonečně pomalu se nad ním začala objevovat obloha, víc a víc, a pomaleji a pomaleji, jak mu ubývalo sil. Když se konečně dostal nohama ke hraně komína, neměl sílu, aby se vytáhl přes okraj. Několik vteřin odpočíval, zhluboka se nadechoval a narovnával nohy. Pak se zkroutil a pevně sevřel drobící se okraj skály. Na okamžik tam visel - ani nepadal, ani se nedokázal vytáhnout z komína ven. Pak se nesmírně pomalu natáhl a pomocí do krve rozedřených prstů se vytáhl z komína a zůstal vyčerpaně ležet na šikmém vrcholu věže.

Vrcholek byl překvapivě malý, to poznal, i když jen ležel a lapal po dechu. Nebyl větší než rozměrná postel. Když se trochu vzmohl, připlazil se k okraji a zamával na čekající muže dole. Ti ho uviděli a pozdravili spontánním voláním slávy.

Měli důvod k provolávání slávy? Přistoupil k druhému okraji, ale ihned se stáhl, když lučištníci čekající dole na útesu začali po něm střílet. Jen dva šípy vylétly dostatečně vysoko, ale střelci špatně mířili.

Vyhlédl znovu a uviděl pod sebou nepřátelské pozice jako na dlani. Všechno bylo v dohledu a dostřelu: muži na pokraji Slatiny i řady lučištníků chránících vrchol skalního útesu.

Dokázal to.

“Jsi borec, Jasone,” řekl nahlas. “Na tebe je vždy spoleh.”

Posadil se se zkříženýma nohama a udělal na konci lana velkou smyčku, kterou opásal kolem vrcholku věže jako pevnou kotvu. Potom přehodil kůži kamuflované lano přes okraj skály a povoloval je, až se dotklo země. Zkrátil lano smyčkou a vyslal domluvený signál - tři škunutí - že je zajištěné. Pak se posadil a čekal.

Teprve když lano začalo sebou prudce škubat a odstávat od stěny, vstal. Viděl, že Kerk je přímo pod ním, vypadá uvolněně a svěže a že má na zádech notný příděl bomb. Uchopil lano oběma rukama.

“Můžeš mi podat ruku a pomoci mi nahoru?” zeptal se Kerk.

“Jistě, jen si něco nepřiskřípni, nebo nezlom.” Jason si lehl na břicho, spustil přes okraj ruce a natáhl se.

Kerk se jednou rukou pustil, oba se uchopili za zápěstí jako akrobati. Jason se nesnažil táhnout - těžkého Kerka by asi nenadzvedl - jen se, nohy roztažené, přimknul co nejvíce ke skále. Kerk se vytáhl sám, přehodil paži přes okraj, pak se přes něj přenesl tělem.

“Prima,” řekl, když shlédł na nepřítele. “Nemají šanci. Navíc jsem vzal mikrogranáty. Začneme?”

“Necháváš mě zahájit bombardování? To je milé.”

Když zaduněly výbuchy a slily se v souvislý hřmot, Temuchinova armáda spustila vítězný pokřik a začala zlézat skalnatý svah. Bitva byla rozhodnuta a brzy skončí vítězně, stejně jako zanedlouho i celá válka.

Jason se posadil a pozoroval Kerka, jak se šťastným výrazem bombarduje domorodce.

Tato část plánu vyšla. Jestli se zdaří i příští krok, Pyrrané budou mít své doly a svou poslední bitvu vyhrájí.

Jason v to upřímně doufal. Začala se ho zmocňovat velká únava.

15

Udeřil jako blesk, čarodějný hrom,

A pobil Lasičky, vyčistil hory.

Vysoko navršené palce vítězství

Sahaly nad hlavu vysokého muže.

Pak přišlo do této země slovo cizinců

A dostalo se k vládci Temuchinovi.

S mečem a lukem a nebojácnou armádou

Vyjel, aby pobil vetřelce...

ze Zpěvu o Temuchinovi

Jason dinAlt zastavil svého moropa na vrcholu širokého svahu a hledal mezi balvany stezku. Vítr, vlhký a studený, se hnal tímto jediným otvorem ve vysokých útesech a bušil mu do obličej. V dáli se rozprostíralo ocelově šedé moře se skvrnami hřebínků vln. Temnou oblohu pokrývaly mraky od obzoru k obzoru, a někde u moře burácel hrom.

Stezka se nezřetelně svažovala po svahu - Jason pobodl moropa. Když se po stezce vydal, zjistil, že je stará, ale dosud používaná. Nomádi sem určitě přicházejí pravidelně, snad pro sůl. Vzdušný průzkum z kosmické lodi ukázal, že zde je jediná průrva v bariéře útesů táhnoucí se tisíce kilometrů. Jak sestupoval, vzduch se otepleval, ale na rozdíl od prašné planiny bodal vlhkostí. Poslední zatáčka ho přivedla do kruhového zálivu s velkými útesy po obou stranách a pobřežím s černým pískem. Vedle dvou malých člunů vytažených na břeh stály žluté látkové stany. Ve větší vzdálenosti v zálivu kotvil dvoustěžník se začouzeným komínem na zádi a svinutými plachtami. Přijíždějícího Jasona už zahlédli, a z klubka mužů u člunu se vynořil vysoký muž, který vykročil energicky po písku. Jason zastavil moropa, sklouzl dolů a vykročil mu vstříc.

“Máš na sobě báječný ohoz, Rhesi,” říkal, když mu třásl rukou.

“O nic okoryvnější než ty,” usmál se Rhes a přejel prsty po purpurových volánkách, které mu zdobily hrud'. Měl vysoké boty ze žluté kozinky sahající až do rozkroku a naleštěnou přilbu se zlatou špicí.

Vypadal působivě. “Tohle nosí dobře oblékaný velkoobchodník z Ammhu,” dodal.

“Podle zpráv, co mám, se ti v nížinách vedlo dobře.”

“Nikdy se mi tak dobře nevedlo. Ammh je v podstatě agrární společnost, která se usiluje dostat do primitivního strojového věku. Třídy jsou přísně rozlišené, v čele jsou vojáci a obchodníci, a nepočtená vrstva klerikálů má uklidňovat venkovany. Měl jsem kapitál a dostal jsem se mezi obchodníky - vytloukl jsem z toho, co se dalo. Všechno jde tak dobře, že nepotřebuju finanční podporu. Mám obchodní dům v Camaru, nejbližším přístavu od horské bariéry, a právě čekám zprávu, abych se plavil na sever. Co takhle sklenku vína?”

“A něco na jídlo. Vyštrachej pro mě to nejlepší.”

Došli k otevřenému stanu, v němž stál stůl na zkřížených nohách plný lahví a řezů uzeného masa. Rhes vybral zelenou láhev s dlouhým hrdlem a podal ji Jasonovi. “Ochutnej,” řekl. “Šest let starý ročník,

lahoda. Přinesu nůž, abys mohl odříznout zátku.”

“Neobtěžuj se.” Jason urazil hrdlo láhve o okraj stolu. Zhluboka se napil zlatavého vína s bublinkami, pak si utřel ústa rukávem. “Jsem barbar, chápeš? Tak přesvědčím tvé strážce, že jsem neurvalec.” Ukázal hlavou na vojáky, kteří se zamrčeným výrazem sahali po zbraních.

“Vypěstoval sis jisté zlozvyky,” uznal Rhes a vytřel ulomené hrdlo láhve kusem látky, než si nalil. “Jaký máš plán?”

Jason hladově žvýkal kotletu. “Temuchin sem míří s armádou. Ne velkou - většina kmenů odjela domů, když jsme Lasičky potřeli. Všichni mu však napřed odpřísáhli věrnost a slíbili, že se k němu připojí, kdykoliv rozkáže. Když se mu doneslo, žeš tady přistál, povolal nejbližší kmeny a vydal se na pochod. Je asi den daleko, ale Kerk a Pyrrané jsou mu stále v patách. Dnes večer se spojíme. Zajel jsem sem sám, abych to tu zkontroloval, než se setkáte.”

“A je to podle tebe v pořádku?”

“Držel bych si ty ozbrojené hlídače poblíž, ale ne moc nápadně. A? se z nich motá kolem jen pár, ostatní nacpi do stanu. Máš to zboží, o kterém jsme mluvili?”

“Všechno. Nože, ocelové špice šípů, dřevěné dříky na šípky, železné nádoby a mnoho dalšího. Cukr, sůl, nějaké koření. Určitě se jim z toho bude něco hodit.”

“V tom je naše naděje.” Jason věnoval nešťastný pohled prázdné lahvi, pak ji odhodil.

“Dal by sis ještě jednu?” zeptal se Rhes.

“Ano, ale už pít nebudu. Žádný styk s nepřítelem - prozatím. Vráťím se do tábora, abych se mohl setkat s Temuchinem. To je ten pan Důležitý. Musíme dostat kmeny na svou stranu, začít obchodovat a dát náčelníka k ledu. A k ledu dej i tu láhev, než se vrátím.”

V době, kdy Jasonův morope vylezl opět na pahorkatinu, obloha potemněla, a vítr mu vmetl mokrá sníh za krk. Skrčil se a pobídl ostruhami moropa k vyšší rychlosti. Do pyrranského tábora dorazil pozdě odpoledne, právě když se Pyrrané chystali vyrazit.

“Stihls to taktak,” prohlásil Kerk a dojel k němu. “Nechal jsem pohyb Temuchina sledovat z člunu na orbitě. Krátce po poledni odbočil z přímé trasy k pobřeží a zamířil k Bráně do pekel. Asi se tam zastaví na noc.”

“Nikdy bych do něj neřekl, že je nábožensky založený.”

“Určitě není,” řekl Kerk. “Ale jako vůdce je natolik dobrý, aby se zavděčil svým vojákům. Ta díra, nebo co to je, je zřejmě jedním z mála posvátných míst, která mají. Má to být zadní vchod přímo do pekla. Temuchin tam bude obětovat.”

“Můžeme se s ním setkat tam jako kdekoli jinde. Jedme.”

Temné odpoledne se nepozorovaně proloupl s večerem, když se obloha přitiskla k zemi a vítr na ně vrhl zrnitý blizzardový sníh. Ten se jim shromažďoval v záhybech oděvů a na srsti moropů, až je všechny pokryl bílými pruhy. Než dorazili ke camachům Temuchinových stoupenců, byla už úplná tma. Ze všech stran je vítaly pozdravné výkřiky, když jeli k velkému camachu, kde se měli náčelníci setkat. Kerk a Jason sesedli a protlačili se kolem stráží ke vchodu. Když vstoupili, muži stojící v kruhu se otočili a Temuchin na ně vrhl nenávislný pohled.

“Kdo se opovažuje vstoupit bez pozvání, když se Temuchin radí se svými důstojníky?”

Kerk se napřímil a oplatil stejným. “Kdo je ten Temuchin, co se opovažuje Kerkovi z kmene Pyrranů, vítězi od Slatiny, zabránit ve schůzce s náčelníky planin?”

Boj začal, to všichni přítomní pochopili. Napjaté ticho přerušoval jen šelest sněhu vrhaného větrem na camach.

Temuchin byl první náčelník, který sjednotil všechny kmeny pod jednu korouhev. Avšak bez souhlasu kmenových náčelníků by vládnout nemohl. A z nich některým se už zajídala jeho rozkazovačnost, klidně by snesli někoho jiného - nebo vůbec žádného. Teď pozorně naslouchali.

“Na Slatině jste bojovali dobře,” řekl Temuchin. “Stejně jako všichni zde přítomní. Zdravíme vás, a teď už můžete jít. To, o čem zde jednáme, se netýká té bitvy ani vás.”

“Ne?” zeptal se Kerk s ledovým klidem a posadil se. “Co se to pokoušíš přede mnou zatajit?”

“Ty mě obviňuješ...” Temuchin zbledl vzteky, ruku na meči.

“Nikoho neobviňuji,” zív zeširoka Kerk. “Zdá se, že obviňuješ sám sebe. Děláš tajné porady, vyhazuješ

z nich náčelníky a místo pravdy vyslovuješ urážky. Ptám se tě znovu, co zatajuješ?”

“Nic důležitého. Z nížin připlulo pár vetřelců k nám na pobřeží, aby tam postavili města. Zničíme je.”

“Proč? Jsou to neškodní obchodníci,” namítl Kerk.

“Proč?” Temuchin teď plál hněvem a nedokázal stát klidně, přecházel sem a tam. “Copak neznáš Zpěv svobodných lidí?”

“Tak dobře jako ty - nebo ještě líp. V té písni se říká, abychom zničili stavení těch, co nás chtějí ulovit. Jsou tam nějaké stavby na zničení?”

“Ne, ale budou. Ti nížané vztyčili stany...”

Jeden z velitelů ho přerušil zanotováním verše ze Zpěvu: “Nemáme žádný domov kromě svých stanů.” Temuchin ovládl hněv a přerušení přešel. Slova Zpěvu zněla v jeho neprospěch, ale on věděl, kde je pravda.

“Ti obchodníci jsou jako hrot meče, který jen škrábne. Dnes jsou ve stanech a obchodují - ale brzy se objeví na pobřeží s většími stany, pak s budovami, aby mohli obchodovat líp. Nejdřív hrot meče, pak nás probodne a zničí celá čepel. Musíme je zlikvidovat už teď.”

To, co Temuchin říkal, byla naprostá pravda. Ale kmenoví náčelníci si to nesměli uvědomit. Kerk v tom okamžiku nic neříkal a toho Jason využil.

“Je to Zpěv, kterým se musíme řídit. Je to Zpěv, který nám říká...”

“Proč jsi tady, žonglére?” vyjel Temuchin. “Nevídím tady žádné jiné žongléry, ani obyčejné vojáky. Můžeš odejít.”

Jason otevřel ústa, ale nevěděl co říct. Temuchin měl nepopíratelnou pravdu. Jasone, řekl si v duchu, mělš držet klapáčku. Uklonil se náčelníkovi a přitom zašeptal Kerkovi: “Budu nablízku a poslouchat přes dentifon. Jestli přijdu na něco, co by nám mohlo prospět, řeknu ti.”

Kerk se neotočil, ale zamumlal na souhlas a jeho hlas se přenesl do maličkého rádia v Jasonových ústech. Pak už Jason nemohl než odejít.

Smůla. Doufal, že se lámání chleba zúčastní. Když se protahoval vchodem, jeden ze strážných se sehnul, aby ho za ním zašněroval. Druhý spustil kopí.

Jason upřel na kopí překvapený pohled a hleděl tak, i když strážný natáhl obě ruce a popadl ho za zápěstí. Co se děje? Zkroutil předloktí proti palcům strážného, aby se vysmekl, a zároveň mu namířil kolenem do rozkroku na znamení nesouhlasu. Ale dříve než se mohl vysmeknout, nebo udeřit kolenem, druhý strážný mu zezadu přehodil kolem krku kožený řemen a stáhl jej.

Jason nemohl bojovat, ani vykřiknout. Svíjel se a marně vzdoroval, než zanedlouho upadl do bezvědomí.

16

Někdo mu třel sněhem obličej, cpal mu ho do nosu a úst a tak ho přiváděl k vědomí. Jason chrčel a plival, snažil se dostat z dosahu nešetrných rukou. Když si vytřel sních z očí, rozhlédl se, zamrkal a pokusil se postavit.

Klečel mezi dvěma Temuchinovými muži s tasenými meči, jeden z nich držel blikající pochodeň, která osvětlovala pruh navátého sněhu a černé ústí rokle. Kolem něho spěchaly sněhové vločky osvětlené červeným světlem, a mizely v temnotě rokle.

“Znáte ho?” zeptal se někdo, a Jason poznal, že je to Temuchin. Z temnoty se vynořili dva muži a postavili se před něho.

“Já ho znám, velký Temuchine,” kývl jeden z nich. “Je to ten cizinec z té velké létající věci, co po zajetí utekl.”

Jason pohlédl na tu zahalenou tvář pozorněji a v jasnějším záblesku pochopně poznal orlí nos a sadistický úsměv žongléra Oraiela.

“Toho jsem nikdy neviděl. Lže,” prohlásil Jason a nezarazilo ho, že chraptí a že ho při mluvení bolí v krku.

“Pamatuju si na něho, když ho zajali, pane, a později mě napadl a zbil. Sám jsi ho tehdy viděl.”

“Ano, viděl.” Temuchin přistoupil k Jasonovi s chladným a nelítostným výrazem a pohlédl mu do tváře stočené vzhůru. “Ovšem. Je to on. Proto mi připadal povědomý.”

“Co ... je ... to ... za ... lži ...” vyřázel Jason a snažil se vstát. Temuchin ho drsně uchopil za předloktí a odstrčil, až se jeho paty ocitly na drobcím se okraji propasti.

“A teď mluv pravdu, a? jsi kdokoliv. Stojíš na pokraji Brány do pekel a za chvíli tě do ní svrháme. Nemůžeš uniknout. Mohl bych tě však nechat jít, když mi povíš pravdu.”

Během řeči nakláněl Jasonovo tělo dále nad černou propast, a jen proto, že svíral jeho zápěstí, se Jason do ní nezřítil. Jason neviděl náčelníkův obličej; jen černý obrys ve světle pochodní. Přesto věděl, že v něm není slitování. Tohle je konec. To nejlepší, co může teď udělat, je zachránit Pyrrany.

“Když mě pustíš, povím ti pravdu. Jsem z jiného světa. Přišel jsem sem sám a proto, abych ti pomohl. Setkal jsem se s umírajícím žonglérem Jasonem, od něhož jsem si vzal jméno. Jason odešel od svého kmene před mnoha lety a ten už si na něho nepamatoval. A já jsem ti pomohl. Propust mě a pomohu ti ještě víc.”

V hlavě mu zazněl slabý hlas, rušený praskáním. “Jasone, slyšíš? Tady Kerk. Kde jsi?” Dentifon dosud funguje - má tedy šanci.

“Proč jsi tady?” zeptal se Temuchin. “Pomáháš nížanům zatáhnout do našich zemí města?”

“Pust mě. Nespouštěj mě do Brány pekel, a já ti to povím.”

Temuchin dlouho váhal, než znovu promluvil.

“Jsi lhář. Všechno, co řekneš, je lež. Nevím, čemu věřit.” Otočil hlavu a na okamžik mu záblesk pochodně osvětlila neveselý úsměv na rtech.

“Pustím tě,” řekl a rozevřel ruce.

Jason chňapl do prázdna, pokusil se zkroutit a přidržet okraje srázu, ale nešlo to. Padal do temnoty. Svist vzduchu.

Narazil se do ramene, do zad. Pak sjížděl po stěně srázu a úporně se snažil držet obličej a ruce od skály a drti ostré jako brusivo, skála mu rozervala kožený oděv.

Pak stěna zmizela a Jason znovu do temnoty padal - padal po neměřitelně dlouhou dobu, sekundu nebo věčnost, než ho zkroutil zdrcující náraz.

Nezabil se - to ho velice překvapilo. Setřel si něco z obličeje a zjistil, že je to sníh. Sněhová pláň, návěť, tady na dně Brány do pekel. Sněhová pláň v pekle - a on do ní spadl.

“Kde je život, je i naděje, Jasone,” řekl si v duchu, nepřesvědčivě. Jakou má naději na dně téhle nepřístupné jámy? Jen tu, že Kerk a Pyrrané ho odtud možná dostanou ven. Při té myšlence se dotkl jazykem vroubkované kovové hrany v ústech. S novým návalem strachu nahmátl rozdrcené zbytky dentifonu. Někdy během pádu ho nevědomky skousl mezi zuby a zničil.

“Tak jsi zase odkázán sám na sebe, Jasone,” řekl nahlas a v té obrovské temnotě se mu zvuk ztrácejícího hlasu ani trochu nelíbil. Co má na své straně? Hmatal ve sněhu kolem sebe, ale medikit byl pryč. Brašnu však měl dosud na opasku, nůž, který měl v botě, zmizel. Prsty se prohraboval v brašně, dokud nenahmátl něco, co tam nepatřilo. Co? Ale ovšem, fotonová svítlna. Hodil ji do brašny té noci, kdy si balil horolezeckou výstroj, a zapomněl na ni.

Nebude rozbitá? Podle toho, jaké ho dosud provázelo štěstí, asi bude. Zapnul ji a hlasitě si povzdechl, když se nic nestalo. Pak otočil zesilovačem a tmou prořízl zářivý paprsek. Světlo! I když se jeho situace fakticky nezměnila, cítil se trochu líp. Rozšířil paprsek a posvítíl si na své vězení. Vzduch se nehýbal a sněhové vločky tiše padaly světlem a mizely. Sníh pokrýval rovné dno údolí a hromadil se u stěn. Po obou stranách se zvedala černá skála, nad jeho hlavou byl skalní převis, který bránil výhledu na oblohu. Musel sjet po tom výběžku a ten ho katapultoval sem do sněhu. Zachránila ho čirá náhoda.

Ozvalo se zasténání a něco černého padalo shora a kuzelem světla a dopadlo na dno údolí necelých deset metrů od Jasona. V tom místě ležela na svislých skalách jen slabá vrstva sněhu a ten člověk narazil přímo na ně. Oči měl doširoka otevřené a z úst mu vytékal pramínek krve. Byl to žonglér Oraieli.

“Oč jde? Temuchin likviduje svědky? To není jeho styl.” Oraieli měl ústa dosud dokořán, ale už nikdy nepromluví. Jason se vyhrabal ze závěje a vydal na cestu dnem úzkého údolí. Uprostřed byl terén velice plochý. Nenapadlo ho proč, dokud se mu pod nohama nezačalo ozývat zlověstné praskání. Pokusil se sice rychle uskočit, ale led praskl, praskliny se šířily všemi směry, a Jason se propadl do temných vod. Otřes z ledové vody mu téměř vyrazil vzduch z plic - sevřel pevně ústa a zaťal zuby do dolního rtu, prsty křečovitě sevřel svítlnu. Bez ní by otvor v ledu nenašel.

Téměř v zápětí se dotkl nohama skalnatého dna, voda nebyla hluboká, prudce se napřimil. Světlo se odráželo od zrcadla nad ním, když natáhl ruku, aby zatlačil dlaní na její zrcadlový obraz. Nad ním byl led, pevný a celistvý. Teprve když pocítil, jak mu prsty kloužou po povrchu ledu, uvědomil si, že ho unáší proud. Otvor v ledu je už určitě daleko za ním.

Kdyby měl sklony propadat beznaději, byl by v této chvíli zemřel. Dostat se pod led na dně nepřístupného údolí, to je situace, v níž se normální člověk vzdává. Avšak Jason o něčem takovém ani neuvažoval. Zadržel řezavý vzduch v plicích a pokusil se plavat ke straně, kde by se mohl postavit a pokusit se led prolomit. Kroužil světlem nad sebou a hledal prasklinu.

Proud byl příliš rychlý. Narazil ho necitlivě na skálu, pak ho vrátil do silného proudu. Nechal se proudem unášet a kopáním se udržoval v jeho středu - ve vzdálenosti natažené paže mu před očima ubíhaly hladké skály.

Voda mrazila, znečitliivovala mu pokožku a unášela ho s sebou. Ale byla to řezavá bolest v plicích, kterou nemohl ignorovat. Rozum mu říkal, že v buňkách a krvi má dost kyslíku, aby vydržel po mnoho minut. Potřeba nadechnout se se však o rozum nezajímala. Umíráš, varovala. Vzduch, dýchat - už nedokázal déle vzdorovat. Otupěle se posunul k zrcadlovému povrchu, prolomil se jím do temnoty a nasával mrazivý, životodárný vzduch.

Trvalo dlouho, než si otupělými smysly uvědomil, co se stalo. Doplazil se na kamenitý břeh a zůstal ležet napolo ve vodě jako nějaký mořský živočich vyvržený z moře. Připadalo mu, že nemá význam ani se pohnout, ale když s ním citelně oťrásl mrazivý chlad, uvědomil si, že buď se bude pohybovat, nebo tady zemře. A kde to je tady? Nesmírně pomalu se vytáhl z vody a přejížděl světlem po skalní stěně nad sebou a opět až k vodě. Žádný sníh? Chladem otupělé uvažování mu přece jen sdělilo, co to znamená: Jeskyně.

Při dodatečné úvaze to bylo zcela pochopitelné. Úzké údolí, Brána do pekel, muselo být vytvořeno vodou, říčkou rozežírající po staletí skálu. Nikde v dohledu nevyvěřala, tekla v podzemí a strhla ho s sebou. To znamenalo, že ještě vyřízen není. Ta říčka musí někam odtékat, a jestli skutečně někde vytéká, pak to místo najde. Na okamžik ho napadlo, že se taky může ponořovat stále hlouběji do skalnatých podloží a zmizet, ale rychle tu defetistickou myšlenku zavrhl.

“Teč dál!” vykřikl, když se potácivě zvedal a ozvěna mu vracela “Dál, dál, dál...”

“Dobrý nápad - dál, stále dál. Právě to udělám.”

Třásl se zimou a bořil se do jemného písku na okraji vody, a najednou zahlédl stopy nohou vynořující se z říčky a mizící ve směru, kterým se ubíral.

Je zde ještě někdo? Stopy byly ostré a zřetelné, zřejmě nedávné. Určitě je sem vchod, o němž se ví.

Nyní stačí ty stopy sledovat a dostane se ven. A když půjde bez přestávky, nezmrzne ani v promočených šatech. Vzduch v jeskyni mrazil, ale ne tolik jako na náhorní plošině venku.

Když stopy odbočily z písku u bystřiny do přilehlé jeskyně, bylo obtížnější, ale dosud možné je sledovat. Malé stalagmity vyrůstající z vápencové podlahy někdo již urazil, a tu a tam vyryté značky do měkkého kamene zůstaly. Chodby se větvily a jedna vedla zpátky k vodě, kde naráz končila u skalnatého srázu. Břeh zmizel a voda zde naplnila jeskyni až k hladkému stropu. Jason se vrátil, stopy objevil opět u nejbližší odbočky.

Procházka to byla dlouhá.

Jednou při odpočinku usnul, aniž si to uvědomil, a když se probudil, neovladatelně se roztřásl zimou - přinutil se pokračovat v chůzi. Věděl, že hodinky, které měl v přezce opasku, ještě jdou, ale nikdy se na ně nepodíval. Měřit čas v těchto nekonečných jeskyních nemělo nějak cenu.

Když procházel jednou z jeskyní, nijak se nelišících od ostatních, narazil na člověka, po jehož stopách šel. Spal na podlaze jeskyně, měl na sobě kožešiny velice podobné Jasonovým.

“Zdravím tě,” zvolal v dorozumívacím jazyce, pak přišel blíž a ztichl. Muž spal věčným spánkem, a to asi velice dlouho. Léta, možná staletí. V těch suchých, studených jeskyních bez bakterií se to nedalo odhadnout. Měl vysušenou hnědou kůži, svráštělé rty odchlípnuté od žlutých zubů. Napřaženou rukou ukazoval vpřed, pod roztaženými prsty ležel nůž. Když ho Jason zvedl, zjistil, že je na něm jen tenká vrstvička rzi.

To, co udělal Jason pak, nebylo snadné, ale pro přežití nezbytné. Opatrně stáhl z mrtvolý kožešinový

vrchní oděv. Mrtvola vydávala praskavé zvuky, když byl nucen hýbat jejími ztuhlými končetinami, ale jinak se nebránila. S ukořistěnými kožešinami se Jasan odebral na vzdálenější místo v jeskyni, svlékl se donaha a oblékl si suchý oděv. Pocit nechuti musel ustoupit, zde šlo o přežití. Svůj mokrý oděv rozvěsil, aby uschl, svinul si kožešinu pod hlavu, nařídil světlo na tlumené žluté osvětlení - nesnesl ani pomyšlení na úplnou tmou - a okamžitě upadl do neklidného spánku.

17

“Říká se, že člověk nemůže říct, jak je čas dlouhý, když všechno je stále stejné. A tak bych rád věděl, jak už jsem tady dlouho.” Uvažoval o tom během několika dalších kroků. “Myslím, že dost dlouho.” Jeskyně se před ním rozvětvila, a Jason vyryl pečlivě značku nožem ve výši ramene, pak zahrnul doprava. Tato chodba končila u vody, to už věděl z předcházejícího odbočení - poklekla pořádně se napil, než se vrátil zpět. Na křižovatce vyškrábal vlnovku, což znamenalo “voda”, a odbočil do další chodby.

“Tisíc osm set tři... tisíc osm set čtyři...” Musel počítat každý třetí krok levé nohy, protože už dospěl k příliš vysokému číslu. Počítání nemělo žádný smysl, ale nutilo ho něco říkat - zjistil, že zvuk jeho hlasu nejde tak na nervy jako to věčné ticho.

Alespoň ho přestal bolet žaludek. Kručení a křeče byly velice nepříjemné, ale pominuly. Na pití je tady vody dost, a mělo ho napadnout, aby odměřoval čas zářezy na opasku.

“Tebe jsem už viděl, ty zatracená křižovatko.” Vyplivl suchou slinu na stěnu se třemi značkami u křižovatky. Pak vyškrábal nožem čtvrtou. Příště se sem už nevrátí. Teď věděl, kdy a kam má odbočovat v tom bludišti před sebou. Alespoň doufal, že ví.

“Cuglio je vlastník koule jediné. Fletter má dvě, ale velmi podivné... Harmill...” přemítal při chůzi. Co to vlastně Harmill měl? To mu teď uniklo. Zpíval všechny staré pochodové písně, které si pamatoval, ale z nějakého důvodu začínal zapomínat slova.

Z nějakého důvodu? Cha! Opovržlivě se zasmál sám sobě. Důvod byl jasný. Začíná mít velký hlad a pochovat velkou únavu. Člověk vydrží dlouhou dobu bez vody a bez potravy. Ale jak dlouho dokáže pokračovat jít?

“Je čas k odpočinku?” zeptal se sám sebe. “Je,” odpověděl si.

Na chvíli. Chodba se svažovala a zepředu ucítil vodu. Poslední dobou se mu čich zlepšoval. Písek u vody, na kterém mnohokrát spal, byl mnohem lepší než holá skála. Kosti měl teď jen málo chráněné masem, napínaly kůži a bolely.

Dobře. Písek tu byl, a nádherný, celý široký pruh. Říčka byla širší a určitě hlubší, téměř bazén, ale voda chutnala stále stejně. Vyhrabal v neporušeném písku díru, zhasl baterku, strčil ji do váčku a usnul.

Až dosud nechával baterku svítit, i když spal, ale teď už v tom neviděl žádný rozdíl.

Jako vždy spal krátce, probudil se, pak znovu usnul. Ale něco se mu nezdálo. Ležel s očima otevřenýma a zíral do sametové tmy. Pak se otočil a zahleděl na vodu.

Jako v dálce, v hloubce - tak slabý byl modrý odlesk světla.

Dlouhou dobu ležel a přemýšlel o něm. Byl unavený, slabý, vyhladovělý a možná měl horečku. Což znamenalo, že světlo je jen přelud, vidina umírajícího člověka, fata morgána žíznivého. Zavřel oči a upadal do polospánku, ale když je opět otevřel, to světlo tam pořád bylo. Co to může být?

“Měl bych s tím něco udělat,” řekl si a rozsvítil. Ve světle baterky záře ve vodě zmizela. Položil baterku na písek a vytáhl nůž. Špička byla dosud ostrá. Škrábl se s ní po vnitřní straně paže, z rány se vyronily kapky husté krve.

“To bolí,” vyjekl. “Už je to lepší.”

Náhla bolest ho vytrhla z letargie, vpustila mu adrenalin do krevního oběhu a vyburcovala ho k neobvyklé bdělosti. “Jestliže je tam dole světlo, musí tam být východ. Prostě musí.

A jestliže tam je, je možná mou jedinou šancí, jak se z téhle pasti dostat. Teď. Dokud si ještě myslím, že to dokážu.”

Poté zmlkl a zhluboka se nadechoval, plnil si plíce znovu a znovu, až se mu začala točit hlava z přemíry okysličení. Pak s posledním nadechnutím svítilnu zapnul na plný výkon a dal její konec do úst, aby mohl se zakloněnou hlavou svítit před sebe. Spojil ruce a skočil.

Voda byla velice studená, ale s tím počítal. Skokem se ponořil hluboko, pak ze všech sil plaval ve směru, kde tušil to světlo, Voda byla podivuhodně průzračná. Na druhé straně bazénu byla skála, pevná skála. Tak tedy níž. Oděv prosáklý vodou mu pomáhal klesat níž, téměř až ke dnu, kde se napříč táhla římsa. A pod ní se proud zrychloval. Hlavu vsunul pod římsu, odrazil se od skály nad sebou - v krátkém tunelu mnohokrát narazil na skálu, než se opět octl ve volném prostoru.

Nad ním bylo nyní více světla, daleko nad ním, v nedostupné dálce. Úporně plaval, ale zdálo se mu, že se k němu nepřibližuje. Baterka mu vypadla z úst a zmizela dole v nenávratnu. Výš, stále výš. Ačkoliv plaval ke světlu, zdálo se mu, že se stmívá. Panicky tloukl pažemi a připadalo mu, že se prodírá rtutí nebo něčím, co je daleko hustší než voda. Jednou rukou udeřil o něco tvrdého a kulatého. Zachytil se a přitáhl a hlava vystrčil nad vodu.

Celou minutu nedokázal než viset na kořenu stromu a dychtivě, chraptivě sát do plic vzduch. Když začínal mít v hlavě jasno, zjistil, že se nachází na okraji rybníku téměř úplně obklopeného stromy. Za ním končil rybník v úpatí věžovitého útesu, který se tyčil vzhůru až do oparu a mraků. Zde vytékala ponorná říčka z náhorní planiny.

Byl v nížinách.

Vytáhnout se z vody stálo námahu, a když se dostal ven, lehl si do trávy a zhluboka oddechoval, dokud se mu nevrátil aspoň zlomek sil. Když spatřil na blízkých keřích nějaké bobule, přinutil se k pohybu. Nebylo jich tam mnoho, naštěstí, protože i to málo, co zhltnul, mu způsobilo mučivé bolesti žaludku. Pak ležel v trávě, obličej potřísněný purpurovou š?ávou, a uvažoval, co dělat dál. Usnul, aniž chtěl, a když se probudil, v hlavě se mu vyjasnilo.

“Bránit se. První domorodec, který mě uvidí, se mě asi pokusí zabít, jen aby získal tyhle starožitné kožešiny, co mám na sobě.”

Nůž pozbyl spolu s baterkou, takže musí postačit ostrý úlomek skály. Za další materiál posloužil stromek, který ohnul k zemi a zatížil kamenem. Odlámat větve bylo už snadnější, a během hodiny měl hrubou, ale použitelnou dlouhou hůl. Nejdříve mu posloužila za oporu, když belhal na východ po lesní stezce, která, jak se ukázalo, vedla správným směrem.

K večeru, když se mu zase začala točit hlava, potkal na stezce vysokého, vzpřímeného muže v polovojenské uniformě, ozbrojeného lukem a nebezpečně vypadající halapartnou. Muž na něho vychrlil několik otázek v neznámém jazyce. Místo odpovědi Jason jenom pokrčil rameny a něco zabručel. Pokusil se vypadat nevinně a zesláble, což bylo docela snadné. S odřeninami, rozcuchanými vousy a ušpiněnými kožešinami určitě nevypadal nijak hrozivě ani vábně. Ten neznámý si určitě myslel totéž, protože z luku nevystřelil a halapartnu držel jen jakoby na obranu.

Jason věděl, že nemá na víc než na jednu pořádnou, nebo aspoň poloviční ránu, a tomu se musel přizpůsobit. Tento zdatně vypadající mladík by ho snědl zaživa, kdyby se minul.

“Amble, amble,” zamumlal a couvnul, hůl držel oběma rukama.

“Frmblebrmble,” odpověděl muž a potřásl hrozivě halapartnou, když se přibližoval.

Jason stlačil dolů pravou ruku a otočil hůl kolem levice tak, že jeden konec hole se vymrštil. Pak jí zasáhl muže do bránice v krajině solaru plexu. Ten jenom hekl a klesl bezvládně k zemi.

“Štěstěna mi začíná přát!” zasmál se vítězoslavně, když u muže objevil naditý váček. Není v něm jídlo? V ústech se mu sbíhaly sliny, když váček otvíral.

Rhes byl ve své kanceláři a právě dokončoval účetní výkazy, když zaslechl ze dvora výkřiky. Jako by někdo chtěl vniknout násilím dovnitř. Nevšiml si toho, své dva Pyrrany poslal pryč, a on měl spoustu práce, kterou chtěl dokončit, než odejde. Jeho strážce Riclan byl muž na svém místě a uměl se o sebe postarat. Každého nezvaného hosta by vyhodil. Výkřiky náhle ustaly a za okamžik se ozval hluk, který nasvědčoval, že Riclanův kovový chránič a zbraně dopadly na dlažbu.

Dva dny Rhes nespál, a zbývalo ještě tolik práce, než bude moci odtud nadobro odejít. Nebyl proto zrovna v nejlepší náladě. A když Pyrran nemá dobrou náladu, je nebezpečné být mu nablízku. Chystal se, že vetřelce zlikviduje, nejraději holýma rukama, aby slyšel praskat kosti, až se dveře otevrou. Zaťal prsty a postoupil vpřed, když se ve dveřích objevilo nějaké individuum s ošklivými černými vousy a v žoldnéřské uniformě.

“Co se děje? Vypadáš, jako bys mě chtěl rovnou zabít,” zarazila ho plynná pyrranština.

“Jasone!” Rhes k němu přiběhl a vzrušeně ho poplácával po zádech.

“Uklidni se,” vysmekl se Jason z jeho objetí a klesl na pohovku. “Pyrranský pozdrav dokáže člověka zmrzačit, a já se poslední dobou necítím zrovna nejlíp.”

“Mysleli jsme, že jsi mrtev. Co se stalo?”

“To ti s radostí vyličím, ale až se najím a napiju. A sám bych rád slyšel, co se s vámi dělo. Poslední vývoj z politického dění na Felicity znám do doby, než jsem nedobrovolně spadl z útesu. Jak to jde?”

“Mizemě,” řekl Rhes mrzutě. Vytáhl maso a chléb ze skříňky a opletenou láhev vína ze slaměného obalu.

“Poté, co tě zabili - jak jsme si to mysleli, že tě zabili - se všechno rozpadlo. Kerk tě slyšel přes dentifon a téměř schvátíl moropa, aby se tam dostal. Ale přijel příliš pozdě - už jsi zmizel v Bráně do pekel. Motal se tam ten žonglér, který tě zradil, a obviňoval Kerka, že je také z jiné planety. Kerk ho poslal kopancem do pekel, dříve než toho mohl říct moc. Temuchin byl stejně rozběsněný jako Kerk a situace málem explodovala přímo tam. Ale tys byl pryč, to rozhodlo. Kerk si myslel, že to nejlepší, co může udělat, je pokusit se dokončit tvé plány.”

“A udělali jste to?”

“Je mi líto, ale musím ti sdělit, že jsme neuspěli. Temuchin přesvědčil většinu kmenových vůdců, že mají bojovat, ne obchodovat. Kerk nám pomáhal, ale bylo to marné. Nakonec jsem se musel stáhnout sem. Já tady končím, obchod přenechám celkem v dobrém stavu svým asistentům, aby v něm pokračovali, a pyrranský kmen je na cestě zpátky k lodi. Je po plánu, a jestliže nemůžeme uskutečnit jiný, dohodli jsme se, že se vrátíme na Pyrrus.”

“To nemůžete!” zamumlal Jason tak hlasitě, jak to jen s ústy plnými jídla dokázal.

“Nemáme na vybranou. A teď mi, prosím tě, řekni, jak ses sem dostal. Spustili jsme své lidi ještě téže noci do Brány do pekel. Nenašli po tobě vůbec žádnou stopu, ačkoliv tam byla spousta jiných mrtvol a koster. Mysleli si, že ses propadl ledem a že tvoje tělo odnesla voda.”

“Odnese, to jo, ale ne jako mrtvolu. Dopadl jsem na sněhovou pláň, a byl bych na vás čekal, promrzlý, ale živý, kdybych se neprobořil ledem, jak jsi uhodl. Říčka teče labyrintem jeskyní. Měl jsem s sebou baterku a víc trpělivosti, než jsem si uvědomoval. Bylo to ošklivé, ale nakonec jsem se dostal pod útesy do nížin. Pár místních jsem praštil po hlavě a zažil toho dost, než jsem se sem dostal.”

“Tos měl štěstí. Zítra by už bylo pozdě. Člun z kosmické lodi si mě má vyzvednout hned po setmění, a než se k místu přistání dostanu, čeká mě deset kilometrů veslování.”

“No, tak teď máš druhého veslaře. Jsem připraven vyrazit kdykoliv, jen co mi jídlo a pití sklouznou pod úroveň opasku.”

“Rádiem jim sdělím, že jsi tady, aby o tom mohli zpravit Kerka a ostatní.”

Vypluli v tichosti v jednom z Rhesových člunů a ke skalnatému ostrůvku v pobřežních vodách dojeli dříve, než se slunce dotklo obzoru. Rhes prorazil holí do dna otvor a loďku zatížil těžkými kameny. Loďka klesla ke dnu, a potom už mohli jen čekat, obdivovat vrstvy guana a poslouchat křik vyrušených mořských ptáků, dokud si je nevyzvedl kosmický člun.

Let trval krátce - pilot Clon přikývl, že Jasona poznává, a to bylo asi tak vše z nadšení pyrranského přivítání, co mohl očekávat. Na lodi ti, co měli po službě, spali, a ti, co měli službu, byli na svých stanovištích, takže Jason neviděl nikoho. Celkem to uvítal, protože byl po své anabazi unaven. Ostatní Pyrrané měli dorazit někdy následujícího dne a do té doby musí společenský život počkat.

Jeho kabina zůstala ve stejném stavu, v jakém ji opustil, drahá knihovna na něho škodolibě pošilhávala z jednoho rohu. Co ho to tenkrát napadlo, aby ji přednostně koupil. Vyhodil naprosto zbytečně peníze.

Kopl do ní, když šel kolem ní, ale noha mu jen sklouzla po naleštěném kovovém krytu.

“Zbytečnost,” prohodil a zmáčkl spouštěcí tlačítko. “K čemu jsi dobrá?”

“Jestli je to otázka,” zanotovala knihovna, “lépe ji formuluj a vymez přesný význam slova dobrá v této

souvislosti.”

“Máš moc řečí. Ted’ ti to mluví - ale kdes byla, když jsem tě potřeboval?”

“Jsem tam, kam mě umístili. Odpovím na každou otázku, kterou dostanu. Tvůj dotaz nemá smysl.”

“Neurážej své pány, stroji. To je rozkaz.”

“Ano, pane.

“To už zní líp. Vytvořiv si tě, zničití tě mohu.”

Jason si na číselníku automatu ve stěně vytočil silný nápoj a klesl do lenošky. Knihovna blikala světélky a elektronicky si pro sebe bzučela. Zhluboka se napil, pak stroj oslovil.

“Vsadím se, že nemáš valného mínění o mém plánu převézt domorodce a otevřít důl: `

“Tvůj plán neznám, proto jej nemohu posoudit.”

“Na to se tě neptám. Vsadím se, že si myslí, že bys mohla vymyslet plán lepší.”

“V jaké oblasti si plán přeješ?”

“V oblasti změny kultury, v té. Ale to není žádost.”

“Odkazy na změnu kultury se najdou pod, hesly dějiny a antropologie. Pokud to však není žádost, odkazy stáhnu.”

Jason usrl nápoje, zadumal se a nakonec prohlásil: “Dobře. Je to tedy žádost. Pověz mi o kulturách.”

Jason knihovnu vypnul a uvelebil se v lenošce. Světla na knihovně zhasla a bzučení zmlklo.

Takže to přece jen jde dokázat. Odpověď byla po celou dobu v dějepisných knihách, jen kdyby měl tolik rozumu a podíval se do nich. Taková pitomost se nedala omluvit. Měl se s knihovnou poradit, ale neudělal to. Přesto - dodatečná náprava je snad možná.

“Proč ne?”

Přecházel po kabině a tloukl pěsti do dlaně. Rozbitou věc lze ze střepů složit, jen když se to udělá šikovně. Pochyboval, že by přesvědčil Pyrrany o úspěchu svého nového plánu, nebo že je to aspoň dobrý nápad. Pravděpodobně by byli zásadně proti. Bude tedy muset jednat bez nich. Podíval se na hodinky. Kosmický člun neodletí pro první pasažéry s Kerkem dříve než za hodinu. Je tedy dost času na přípravu. Napsat přátelský vzkaz Metě a vyjadřovat se o svých plánech úmyslně neurčitě. Pak přimět Clona, aby ho vysadil poblíž Temuchinova tábora. Ten pilot nemá fantazii a udělá, co se mu řekne, aniž by se vyptával.

Ano, může se to podařit, a než vyjdou hvězdy, pustí se do toho.

19

Nic nestalo se bez jeho vědomí

Byl? on pánem všechněch horstev

Vladařem planin a údolí

Mnohý zhynul v stínu jeho nemilosti.

Temuchin se vrátil do camachu s taseným mečem v ruce.

“Ukaž se!” křičel. “Moje strážce venku jsi srazil, ukaž se, špióne, abych tě mohl zabít.”

Ze tmy vystoupila do blikajícího světla olejové lampy zakuklená postava a Temuchin zvedl meč. Postava odhodila kožešinu, objevil se Jasonův obličej.

“Ty?!” řekl Temuchin dutým hlasem a meč mu vyklouzl z prstů na zem. “Ty tady nemůžeš být. Těmahle rukama jsem tě zabil. Jsi duch, nebo démon?”

“Vrátil jsem se, Temuchine, abych ti pomohl. Abych ti otevřel celý nový svět, který dobudeš.”

“Jsi démon, musíš, být, a nezemřels, vrátil ses domů Branou do pekel a nabyls nové síly. Démon tisíce tváří - to vysvětluje, jak jsi mohl zmást a oklamat tolik lidí. Ten žonglér si myslel, že nejsi od nás. Pyrrané si mysleli, že jsi jedním z nich. Já jsem si myslel, že jsi přítel a pomůžeš mi.”

“To je hezká teorie. Věř si, čemu chceš. Ale poslechni si, co ti chci říct.”

“Ne! Když ti budu naslouchat, budu zatracen.” Sáhl po meči. Jason rychle promluvil, aby nemusel bojovat o svůj život.

“Do jeskyn z údolí, kterému říkáte Brána do pekel, vedou schody. Nevedou do pekla - ale dolů do nížin.

Byl jsem tam a vrátil jsem se na člunu, abych ti to pověděl. Můžu ti ukázat cestu. Je to cesta, kudy můžeš vést armádu a nížiny přepadnout. Ted vládneš tady - a můžeš vládnout taky tam. V novém dobytém kontinentě. A ty jsi jediný, kdo to může dokázat!”

Temuchin nechal klesnout meč a oči se mu ve světle ohně zaleskly. Pak promluvil přidušeně, jako by mluvil pouze k sobě. “Ty jsi démon, a já nemohu zabít toho, kdo je již mrtev. Mohl bych tě od sebe vyhnat, ale nemohu vyhnat tvá slova z hlavy. Ty víš, co žádný živý tvor neví - že jsem osamělý. Vládnu planinám a tím to končí. Jaká je v tom radost? Žádné války, žádné dobývání, žádná radost z porážky nepřítele a tažení dál. Osamělý, dnem i nocí jsem snil o bohatých loukách a městech pod útesy. O tom, že ani střelný prach a velké armády neobstojí proti mým bojovníkům. Že bychom je mohli překvapit, vpadnout jim do boku, ovládnout jejich města. Dobývat.”

“Ano, to všechno bys mohl mít. Být pánem světa.”

V tichu prskala lampa a kmitala stíny obou mužů. Když Temuchin znovu promluvil, zaznělo z jeho hlasu odhodlání. “Chci se jím stát, i když vím, co zaplatím. Ty si mě, démone, vezmeš za to do svého pekla pod horami. Ale ne dřív, než všechno dobudu.”

“Nejsem démon, Temuchine.”

“Nevysmívej se mi. Znáám pravdu. To, co zpívají žongléři, je pravda, ačkoliv jsem tomu dřív nevěřil. Vystavils mě pokušení. Podlehli jsem, za to jsem zatracen. Sděl mi hodinu a způsob mé smrti.”

“To ti říct nemohu.”

“Ovšemže ne. Jsi vázán mlčením, tak jako já slibem.”

“Tak jsem to nemyslel.”

“Vím, jak jsi to mínil. Tím, že vše přijmu, vše ztratím. Jiná cesta není. Ale já chci, aby to tak bylo. Napřed vyhraju. Je to tak, démone, že mi to dovolí?”

“Ovšemže vyhraješ...”

“Už mi nic neříkej. Rozmyslel jsem si to. Nechci vědět, jak skončím.” Potřásl rameny, jako by se zbavoval nějaké neviditelné tíže, pak zasunul meč do řemeni u boku.

“Tak dobře, věř si, čemu chceš. Jenom mi dej několik statečných mužů a já ti otevřu průchod do nížin. Provozový žebřík nás dopraví do údolí. Vyznačím trasu a provedu je jeskyněmi, abych dokázal, že tudy lze projít. A příště už tudy půjde i armáda. Půjdou - tam dolů?”

Temuchin se zasmál. “Přisahal, že za mnou půjdou třeba do pekla, když jim to poručím, a teď tam půjdou.”

“Dobře. Ruku na to?”

“Jistě. Zmocním se světa a zasloužím si věčnost v pekle, a teď už se tvého chladného těla nebojím, můj démone.”

Zmáčkl pevně Jasonovu ruku, a Jason proti své vůli musel obdivovat jeho nezměrnou odvahu.

20

“Dovol, abych s ním promluvila,” zaprosila Meta.

Kerk učinil odmítavý posunek a chopil se mikrofonu, který se v jeho obrovské ruce téměř ztrácel.

“Poslouchej mě, Jasone,” řekl chladně. “Nikdo z nás s tebou do toho dobrodružství nepůjde.

Nevysvětlíš, jaký má smysl, a nic jím nezískáš. Jestliže Temuchin ovládne nížiny, nikdy se ho nezbavíme a neotevřeme doly. Rhes se vrátil do Ammhu a organizuje proti tvé invazi odpor. Někteří z nás hlasovali, abychom se k němu přidali. Naposledy tě žádám, abys přestal s tím, co děláš, než bude příliš pozdě.”

Když zazněl z rádia Jasonův hlas, měl zvláštní plochost, ale nedalo se říct, jestli byla chyba v přenosu anebo v mluvčím. “Kerku, slyším, co říkáš, a věř mi, chápu to. Ale už je příliš pozdě se obrátit. Většina armády už prošla jeskyněmi a zmocnila se spousty moropů ve vesnicích. Neříkám, že bych nedokázal Temuchina zastavit. Ale budeme to muset dovést až do konce. Lidé z nížin mohou zvítězit, i když o tom pochybuju. Temuchin bude vládnout, nad útesem i pod ním, a nakonec to bude tak nejlepší.”

“Ne!” vykřikla Meta a vrhla se k mikrofonu. “Jasone, poslouchej! To nemůžeš udělat. Přišels k nám a pomohl nám, a my jsme ti věřili. Ukázals nám, že život neznamená jen zabíjet a být zabíjen. Teď víme, že válka na Pyrru neměla smysl, protože jsi nám otevřel oči, a sem jsme přišli jen proto, že jsi nás o to

požádal. Ted' se zdá, jako bys nás zrazoval. Snažil ses nám vštípit, jak nezabíjet, a věř mi, my se to snažili naučit. Ale to, co děláš ted', je horší, než co jsme kdy dělali na Pyrru. Tam jsme aspoň bojovali o své životy. Takovou omluvu tady nemáš. Ukázals tomu netvoru Temuchinovi, jak dál válčit a zabíjet víc lidí. Jak to ospravedlníš?"

Statická elektřina praskala, když čekali, až Jason promluví. Když se ozval, jeho hlas zněl velice unaveně. "Meto... lituji. Rád bych ti to řekl, ale je příliš pozdě. Hledají mě, musím rádio schovat, než sem přijdou. To, co dělám, je správné. Snaž se mi věřit. Kdosi kdysi řekl, že nemůžeš udělat omeletu, aniž nerozbiješ vejce. To znamená, že nemůžeš změnit společnost, aniž bys někomu neublížila. Lidé kvůli mně trpí a umírají, a nemysli si, že si to neuvědomují. Ale... poslyš, už nemůžu dál mluvit. Už jsou za dveřmi." Začal šeptat. "Meto, kdybych tě už nikdy neuviděl, zapamatuj si jedno slovo, které existuje ve spoustě jazyků. Knihovna ti ho přeloží a vysvětlí jeho význam. Říká se líp přes rádio. Pochybuji, že bych ti ho dokázal říct přímo do očí. Jsi silnější než já, Meto, a máš mnohem rychlejší reflexy, ale jsi jenom žena. Krucinál, chci říct, že... tě miluji. Hodně štěstí. Končím."

V rádiu to cvaklo a v místnosti nastalo ticho.

"Co to bylo za slovo, o němž mluvil?" zeptal se Kerk.

"Myslím, že to vím," odpověděla a odvrátila obličej.

"Haló," ozval se hlas. "Tady řídicí věž. Je tu zpráva z Pyrru s označením naléhavé."

"Spojte," nařídil Kerk.

Ozvalo se praskání mezihvězdné statické elektřiny, pak důvěrně známé bubnové víření skokoprostorové nosné vlny. Ozval se spěšný, ustaraný hlas nějakého Pyrrana.

"Všem stanicím v akčním rádiu zeta, pozor. Naléhavá zpráva pro planetu Felicity, loď Rváč, kód Ama Roma Pí, 290-633-087. Následuje zpráva. Kerkovi, nebo komukoliv. Náhlý útok. Ve všech kvadrantech. Zkrátili jsme ochranný val, vyklidili větší část města. Nevíme, jestli se udržíme. Brucco říká, že je to něco nového a že to konvenčními zbraněmi nezastavíme. Potřebujeme palebnou sílu vaší lodi. Pokud můžete, okamžitě se vraťte. Konec zprávy."

Řídicí věž propojila zpráv do všech oddílů lodi, a v ohromném tichu, které po ní následovalo, zazněly rychlé kroky z obou spojovacích chodeb. Když vtrhli do věže první muži, Kerk již ožil a vykřikoval rozkazy.

"Všichni na svá místa! Ihned vystartujeme! Svojte z venku stráž! Propusťte všechny zajatce! Odlétáme!"

Nemohli než odletět, žádný Pyrran by nejednal jinak. Jejich domov, jejich město se octlo na pokraji zkázy, možná že už neexistovalo. Rozběhli se na svá stanoviště.

"Rhes," připomenula Meta. "On je s armádou. Jak se k němu dostat?"

Kerk chvíli přemýšlel, pak zavrtěl hlavou. "Níjak, to je jediná odpověď. Necháme mu na ostrově, kde se setkáváme, kosmický člun. Nahrajeme pro něho zprávu a hodíme ji na automat, aby se vysílala každou hodinu. Člun zamkneme, aby se do něho nikdo jiný nedostal - jsou tam léky a dokonce meziplanetární komunikátor. Bude mít všechno."

"A taky námitky."

"Víc pro něho nemůžeme udělat. Ted' se musíme připravit k odletu."

Pracovali jako tým poháněný společnou touhou. Zpátky, zpátky na Pyrrus. Jejich město bylo v nebezpečí. Loď odstartovala při sedmnáctinásobném přetížení, a Meta by zvolila silnější tah, kdyby to loď vydržela. Skok prostorem vedl v nejrychlejším a nejnebezpečnějším kursu, jaký se dal vypočítat. Nikdo nic neměl proti tomu, že cesta trvá dlouho - smířili se s tím. Mluvili jen málo, nebo vůbec ne. Každý si ve svém nitru uvědomoval, že jejich svět a jejich život stojí tváří v tvář zkáze, a o takových věcech se nediskutuje.

Dlouho předtím, než měl Rváč dokončit skok prostorem, každý muž a žena na palubě byli ozbrojeni a čekali. Dokonce tam byl i devítiletý Grif, Pyrran jako všichni ostatní.

Loď se hnala od zvláštnosti skoku prostorem a černí mezihvězdného prostoru do atmosféry Pyrru. A dolů po balistické dráze, kdy se trup zahřál až k tání a chladiče pracovaly na hranici přetížení. Z vedra jim stékal z tváře pot a smáčel jim oděv, ale nevšimli si toho. Obraz kamery na přídi se přenášel na všechny obrazovky v lodi. Mihla se džungle, pak se na vzdáleném obzoru objevil vysoký sloup kouře. Jako dravý

pták za kořistí se k němu loď snesla.

Města se už zmocnila džungle. Kruhový násep, pokrytý rostlinami a tuhým porostem, to jediné zbylo z kdysi nedobytného ochranného valu. Když se snesli níž, uviděli tmům podobné plazy deroucí se okny budov. V ulicích, kdysi plných lidí, se loudala zvířata, na věži ústředního skladu seděl drápatý jestřáb a svou vahou drtil zdivo.

Letěli dál a viděli, že z trosk jejich druhé kosmické lodi vychází kouř. Zřejmě nestačila odstartovat - teď ji poutala k zemi síť obrovských popínavých rostlin.

Nikde ve zničeném městě nebylo znát žádnou činnost. Všude jen zvířata a rostliny planety smrti, nyní nezvykle klidné a netečné, když nepřítel přestal existovat a nenávisť, tak dlouho podněcovaná, s ním. Zvířata se jen pohnula a ustoupila, když nad nimi prolétla loď, vyburcována primitivními emocemi přeživších Pyrranů.

“Všichni nemohou být mrtví,” prohlásil Teca přiškrceně.

“Prohledávám celý prostor,” řekla mu Meta.

Kerk zjistil, že se na tu zkázu nemůže dívat, a když se ozval, mluvil tichým hlasem, jako by mluvil sám k sobě.

“Věděli jsme, že to takhle musí skončit - někdy. Proto jsme se pokusili znovu začít na jiné planetě. Ale vědět, že se něco stane, a vidět to na vlastní oči, to jsou dvě různé věci. Tam v těch... troskách, jsme jídávali, spávali. Měli jsme tam přátele a kamarády, celý náš život. A teď je vše pryč.”

“Přistaňme,” zvolal Clon. Nemyslel na nic, cítil nenávisť. “Zaútočme. Ještě můžeme bojovat.”

“Už není pro co bojovat,” unaveně poznamenal Teca. “Jak řekl Kerk, je po všem.”

Snímač z trupu zachytil zvuk palby z pušek - rychle tam zamířili v chvilkové naději. Byl to však jenom kulomet s automatickým nabíjením. Brzy mu dojde munice a ztichne tak jako zničené město.

Kontrolka rádia už nějakou dobu blikala, než si jí někdo všiml. Signál měl vlnovou délku Rhesova bývalého stanoviště, ne tu, kterou používalo město. Kerk se pomalu natáhl a zapnul příjem “Tady Naxa, slyšíte mě? Mluv, Rváči.”

“Tady Kerk. Jsme nad městem. Přiletěli jsme... příliš pozdě. Můžeš mi říct, co se tady stalo?”

“Pozdě o celé dny,” neodpustil si Naxa. “Neposlechli nás. Řekli jsme, že je odtud dostaneme, že jim poskytneme území, ale oni dělali, že nás neslyší. Jako by chtěli v městě zemřít. Když se zhroutil ochranný val, ti, co přežili, se stáhli do jedné budovy, a pak jako by všechny síly této planety zaútočily naráz.

Nemohli jsme zůstat stranou a jenom přihlížet. Všichni se hlásili dobrovolně. Vybrali jsme nejlepší a vzali pancéřové vozy z dolu. Jeli jsme do města. Vzali jsme odtud děti, těm dovolili odejít, a několik žen. Ze zraněných jen ty, kteří byli v bezvědomí. Ostatní tam zůstali. My jsme jen tak tak z města unikli, než nastal konec. Neptej se, jak mi bylo. Pak boj skončil a zanedlouho zavládl úplný klid, jaký je teď. Celá planeta se zklidnila. Až to bylo možné, zajel jsem se tam podívat spolu s několika dalšími hovomými. Museli jsme se prodírat přes haldu mrtvých tvorů. A naši si vybrali - všichni zahynuli. Zemřeli v boji. Jediná věc, kterou jsme mohli přinést, byl svazek záznamů, které po sobě zanechal Brucce.”

“Jinak ani jednat nemohli,” mínil Kerk. “Sděl nám, kde jsou ti, co přežili, a my tam hned zaletíme.”

Naxa udal souřadnice a zeptal se: “Co budete teď dělat?”

“Navážeme zase s tebou spojení. Přepínám a končím.”

“Co budeme dělat my? zeptal se Teca. “Tady prostě pro nás nic není.”

“Na Felicity také ne. Pokud tam vládne Temuchin, nemůžeme doly otevřít,” odpověděl Kerk.

“Vrátíme se. Zabijeme Temuchina,” navrhl Teca.

“To nejde,” řekl Kerk trpělivě, protože věděl, jaká muka Teca prožívá. “Promluvíme si o tom později. Nejdřív se musíme postarat o ty, co přežili.”

“Přišli jsme o všechno,” zasmušila se Meta, vyjádřila tak pocity všech.

21

Do místnosti vběhli čtyři strážníci, zpola nesli Jasona, pak do něho prudce strčili, až se na podlaze překulil. O chvíli se Jason vztyčil na kolena.

“Vypadněte!” poručil Temuchin svým lidem a kopnutím do hlavy srazil Jasona znovu k zemi. Když se

Jason posadil, měl na obličejí krvácející podlitinu.

“Předpokládám, že máš pro to nějaký důvod,” poznamenal tiše.

Temuchin vztekle rozpráhl a zase stiskl své velké ruce, ale neřikal nic. Rázoval po vyzdobené místnosti a jeho plandající se ostruhy rýsovaly na podlahu vykládanou mramorem rýhy. Na vzdáleném konci místnosti se na chvilku zastavil, vyhlédl z vysokých oken na město. Pak se náhle vrhl k tapisériím a v náhlém záchvatu vzteku je strhal. Železná tyč, na níž visely, spadla také, ale zachytil ji, než dopadla na podlahu, a mrštil jí oknem s mnoha tabulkami. Někde dole se ozval zvuk roztříštěného skla.

“Prohrál jsem!” vykřikl a vydal zvuk jako poraněné zvíře.

“Zvítězils,” opáčil Jason. “Proč mi to děláš?”

“Už nám nic nepředstírej,” odpověděl Temuchin a obrátil se k němu, hněv vystřídal mrazivý klid. “Tys věděl, co se stane.”

“Věděl jsem, že zvítězí - a tys zvítězil. Před tebou se sklonily armády a lidé uprchli. Tvoje hordy obsadily zemi a tví náčelníci vládou v každém městě. Ty pak vládneš tady v Eolasairu jako pán celého světa.”

“Nehraj si se mnou, démone. Věděl jsem, že se to stane. Jenom jsem nemyslel, že tak rychle. Měls mi dát víc času.”

“Proč?” zeptal se Jason a namáhavě se vztyčil na nohy. Ted', když si Temuchin uvědomil pravdu, nemělo smysl nic utajovat. “Řekls, že tím, že přijmeš, vše ztratíš.”

“To jsem řekl. Ovšem.” Temuchin se protáhl a nepřítomně vyhlédl z okna. “Jenomže jsem si neuvědomil, kolik to vše bude. Byl jsem blázen. Myslel jsem, že je v sázce jen můj život. Neuvědomil jsem si, že je v sázce i život mého lidu. Otočil se k Jasonovi. “Vra? jim ho. Vezmi si mě, ale jim dovol, aby se vrátili.”

“To nemůžu.”

“Ty nechceš!” vykřikl Temuchin, vrhl se na Jasona, popadl ho za krk a třásl jím jako s kozí kůží. “Změň to - poroučím ti to.” Uvolnil nepatrně sevření, takže Jason se mohl nadechnout a promluvit.

“Nemůžu - a neudělal bych to, i kdybych mohl. Prohráls, protože jsi zvítězil, a právě to jsem chtěl. Život, tak jak jsi ho znal, skončil, a já na tom nic nechci měnit.”

“Věděls to celou dobu,” řekl Temuchin mímě a uvolnil své sevření. “Takový byl můj osud a tys ho znal. A dopustils, aby se naplnil. Proč?”

“Z mnoha důvodů.”

“Řekni mi aspoň jeden.”

“Lidstvo se dobře obejde bez tvého způsobu života. V našich dějinách jsme měli dost zabíjení a krveprolévání. Prožij svůj život, Temuchine, a zemři v pokoji. Jsi poslední svého druhu.”

“To je jediný důvod?”

“Jsou ještě další. Chci, aby lidé z jiné planety vykopali doly na vašich pláních. Mohou tak učinit teď.”

“Prohrál jsem proto, že jsem zvítězil. Určitě pro něco takového existuje nějaké slovo.”

“Ano. Říká se tomu Pyrrhovo vítězství. Kéž bych mohl říct, že je mi tě líto, ale není tomu tak. Jsi jako tygr v kleci, Temuchine. Mohu obdivovat tvé svaly a temperament, a vím, že jsi býval pánem džungle. Ale teď jsem rád, že jsi v kleci.” Aniž pohlédl ke dveřím, přiblížil se k nim o krátký krok.

“Neunikneš, démone,” řekl Temuchin.

“Proč? Nemůžu ti už uškodit - ani pomoci.”

“A já tě zase nemůžu zabít. Nemůžu zabít démona, který je už mrtev. Ale lidské tělo, v němž chodíš, mohu dát mučit. A to udělám. Budou tě mučit tak dlouho, dokud budu žít. To je malá oplátka za všechno, co jsem ztratil - ale víc ti nemůžu nabídnout. Máme se na co těšit, démone...”

Víc Jason neslyšel, vyrazil ze dveří a se skloněnou hlavou utíkal tak rychle, jak mohl. Dva strážní na vzdáleném konci haly dusot jeho nohou zaslechli a otočili se a napřáhli kopí. Nezpomalil, ani se nepokusil jim vyhnout, ale v pádu na zem, s nohama napřed, proklouzl pod jejich kopími a prudce do nich vrazil. Strážní klesli k zemi, a na chvíli jeden z nich držel Jasona za paži. Ten sekl malíkovou hranou, zlomil zápěstí, které ho svíralo, a osvobodil se. Potácivě povstal a sbíhal po schodišti po osmi deseti schodech najednou a při každém skoku riskoval pád. Dorazil do přízemí a vyběhl nestřeženým předním vchodem do dvora.

“Chy?te ho!” křičel Temuchin seshora. “A přiveďte mi ho.”

Jason pádl k nejbližšímu východu ze dvora, ale změnil směr, když se východ zaplnil strážemi. Ted' už byli

ozbrojenci u každého východu. Zamířil ke zdi, vysoké a nahoře zdobené špičkami kopí. Musel se přes ně dostat. Když vyskočil a zachytil se hrany zdi, hlasité kroky se ozývaly těsně za ním. Dobře! Vytáhl se nahoru, aby přehodil přes zeď nohu, prolezl mezi špičkami kopí a spustil se na druhou stranu zdi. Něčí ruce mu sevřely kotník, někdo ho strhával dolů. Kopl nohou a cítil, jak jeho bota zasáhla něčí obličej, ale nemohl se osvobodit. Pak ho další ruce uchopily za volnou nohu, a ještě další, a stáhly ho zpátky na dvůr.

“Přiveďte mi ho!” zazněl Temuchinův hlas nad sročenými muži. “Přiveďte mi ho. Patří mně!”

22

Rhes čekal vedle kosmického člunu, až se Rvác snese z oblohy. Ten přistával při plném výkonu trysek a dvacetinásobném přetížení - Meta nechtěla ztrácet ani trochu času. Rhes se vydal po ztaveném, kouřícím písku, když se na lodi otevřel vstupní otvor.

“Rychle nám všechno pověz,” přivítala ho Meta.

“Je toho dost málo. Temuchin zvítězil, jak jsme předpokládali, a jedním útokem dobýval jedno město po druhém. Nižanské armády mu nedokázaly vzdorovat. Uprchl jsem po poslední bitvě se všemi našimi, protože jsem nechtěl, aby se moje palce staly ozdobou na nějaké barbarské korouhvi. A tehdy jsem dostal vaši zprávu. Musíte mi říct, co se stalo na Pyrru.”

“Konec,” řekl Kerk. “Město a všechno v něm je pryč.”

Rhes věděl, že na to nemůže nic říct. Chvilku mlčel, pak zachytil Metin pohled a pokračoval.

“Jason má - či měl - rádio, a brzy poté, co jsem se dostal ke kosmickému člunu, jsem zachytil od něho zprávu. Nemohl jsem mu odpovědět, a on svou zprávu už nikdy nedokončil. Neměl jsem zapnutý magnetofon, ale dobře si na jeho slova pamatuji. Řekl, že bychom mohli doly brzy otevřít, že jsme vyhráli. Že Pyrrané vyhráli, tak to přesně řekl. Chtěl ještě něco dodat, ale vysílání se náhle přerušilo. To muselo být tehdy, když si pro něho přišli. Později se mi o tom něco doneslo.”

“Co tím chceš říct?” zeptala se Meta rychle.

“Temuchin si zvolil za hlavní město Eolasair, největší město v Ammhu. Drží tam Jasona v... v kleci, zavěšené před palácem. Nejdřív ho mučili, nyní ho chtějí vyhladovět k smrti.”

“Proč? Z jakého důvodu?”

“Nomádi věří, že démona v lidské podobě nelze zabít. Že normálním zbraním odolává. Ale když dostatečně dlouho hladoví, lidská maska opadne a odhalí se původní démonova podoba. Nevím, jestli Temuchin tomu nesmyslu věří, nebo ne, ale řídí se jím. Jason už visí v té kleci přes patnáct dní.”

“Musíme za ním,” neudržela se Meta a vyskočila na nohy, “musíme ho vysvobodit.”

“Osvobodíme,” slíbil Kerk. “Ale musíme to provést šikovně. Rhesi, můžeš nám sehnat šaty a moropy?”

“Jistě. Kolik jich budete potřebovat?”

“Nemůžeme použít násilí, ne proti vládci celé planety. Půjdemo jenom dva. Ty půjdeš proto, že znáš cestu. A já proto, abych zjistil, co se dá dělat.”

“Já půjdu také,” prohlásila Meta a Kerk kývl na souhlas. “Jdeme tedy my tři. A hned. Nevíme, jak dlouho může za takových podmínek vydržet naživu.”

“Dávají mu každý den šálek vody,” dodal Rhes, vyhýbaje se Metiným očím. “Vezmi loď. Ukážu vám, kudy letět. Teď už na tom nezáleží, jestli se lidé ve městě dozví, že jsme z jiné planety.”

To bylo před polednem. Tím, že přivlekli moropy a naložili je do nákladního oddílu, ušetřili spoustu času. Město Eolasair stálo na řece mezi kopci poblíž lesa. Přistáli s lodí tak blízko, jak bylo možné, aniž je z města bylo vidět, a jakmile se moropové vzpamatovali, vydali se na cestu. Pozdě odpoledne dorazili do města, a Rhes hodil nějakému chlapci malou minci za to, že jim ukázal cestu k paláci. Rhes měl na sobě oděv obchodníka, Kerk si oblékl úplnou zbroj včetně zbraní. Meta, podle místního zvyku zahalená, svírala sedlo, když si razili cestu přeplněnými ulicemi.

Až před palácem bylo prázdné. Dvůr měl dlažbu z mramoru se zlatými žilkami, vyleštěnou a zářící. Střežila ho četa vojáků, jejichž nomádské vousaté obličejové neladily s ukořistěným brněním. Zbraně ale odpovídaly a byly zde stejně smrtící jako na náhorních pláních. Možná že ještě víc, protože teplé podnebí vojákům k dobré náladě nepřispívalo.

Mezi dvěma vysokými sloupy, lemujícími dvůr zboku, byl natažen řetěz a na něm, dobré dva metry nad zemí, zavěšena klec ze silných tyčí. Klec neměla dvířka, postavili ji kolem vězně.

“Jason!” ukázala Meta vzhůru na zhroucenou postavu. Jason se ani nepohnul, a nedalo se zjistit, jestli je živý, nebo mrtvý.

“To si vezmu na starost já,” řekl Kerk a seskočil z moropa.

“Počkej!” zvolal Rhes. “Co chceš dělat? To, že se necháš zabít, Jasonovi nepomůže.”

Kerk nevnímal. V poslední době ztratil příliš mnoho a zažil příliš mnoho bolesti, než aby byl v přístupné náladě. Ted’ se všechna jeho nenávisť soustředila proti jedinému člověku a nic ho nemohlo zastavit.

“Temuchine!” zařval. “Vylez z té své pozlacené díry! Vylez, ty srabe, a postav se mně, Kerkovi z Pyrru! Ukaž se - srabe!”

Ahankk, který byl velitelem stráže, přiběhl s taseným mečem, ale Kerk ho jakoby mimochodem udeřil hřbetem ruky, pozornost od paláce neodtrhl. Ahankk upadl, dvakrát se převrátil a zůstal ležet v bezvědomí, nebo mrtvý. Určitě mrtvý, soudě podle sklonu jeho hlavy.

“Temuchine, srabe, vylez!” zařval Kerk znovu. Když se zkoprněli vojáci konečně chopili svých zbraní, otočil se k nim a vztekle zachrčel: “Vy psi - vy byste se chtěli na mě vrhnout? Na mě, velkého náčelníka Kerka z Pyrru, vítěze od Slatiny?” Ustoupili před jeho sršícím vztekem k paláci, jehož brána předního vchodu se rozletěla. Temuchin vyšel rázným krokem ven.

“Příliš si troufáš,” zasípal se vztekem, který si v ničem nezařadil s Kerkovým.

“Ty si troufáš,” vrátil mu Kerk. “Porušuješ kmenový zákon. Zmocníš se muže z mého kmene a bezdůvodně ho mučíš. Jsi zbabělec, Temuchine, a to ti říkám před tvými muži.”

Temuchin vytasil meč, který se zableskl ve slunci, meč z kalené oceli ostrý jako břitva.

“Už jsi toho řekl dost, Pyrrane. Mohl bych tě nechat zabít na místě, ale chci si to potěšení vyhradit pro sebe. Chtěl jsem tě zabít, už když jsem tě uviděl poprvé - a měl jsem. Kvůli tobě a té nestvůře, která si říká Jason, jsem ztratil všechno.”

“Nic jsi neztratil - zatím,” odpověděl Kerk a namířil meč přímo na náčelníkovu hrdlo. “Ale ted’ ztratí svůj život, protože tě zabiju.”

Temuchin máchl mečem tak prudce, že by tou ranou rozpůlil člověka - ale od Kerkovy čepele se jeho meč jen se zařinčením odrazil. Pak spolu bojovali, zuřivě a bez pravidel - byl to primitivní boj s meči, jen sečné údery a krytí, při němž se vítězství nakonec přikloní na stranu silnějšího.

Ze dvora se ozývalo řinčení oceli, jediným dalším zvukem bylo chrčivé oddechování obou bojujících.

Nikdo z nich nechtěl ustoupit, a síly byly vyrovnané. Kerk byl starší, ale silnější. Temuchin měl za sebou celoživotní zkušenost z boje s mečem a scházel mu sebemenší pocit strachu.

A tak bojovali dál, rychlé výměny úderů náhle přerušilo ostré zadrnčení, když se Temuchinův meč rozpadl na dva kusy. Temuchin rychle uskočil z dosahu Kerkova meče, takže mu úder vyřízl rudý šrám do stehna, menší zranění. Ale skončil na zemi s roztaženými končetinami, krev se mu pomalu vsakovala do oděvu ze zlatého hedvábí. Kerk pozvedl oběma rukama meč, aby mu zasadil poslední ránu.

“Lučštníci!” vykřikl Temuchin. Nechtěl se tak snadno poddat smrti.

Kerk se zasmál a odhodil meč. “Tak snadno neunikneš, ty vladařský srabe! Radši tě zabiju holýma rukama.”

Temuchin se zalknul nenávistí a vyskočil. Vrhli se na sebe jako rozzuřené šelmy. Vklínili se do sebe.

Nevyměňovali si rány. Kerk sevřel svými obrovskými rukama Temuchina kolem krku a ten mu oplatil stejným způsobem. Ale svaly na Kerkově krku vzdorovaly jako ocelová lana a nedaly se zmáčknout. Kerk zesílil stisk.

Poprvé projevil Temuchin ještě jinou emoci než tupý vztek. Oči se mu rozšířily, když se svíjel v sevření prstů. Odtahoval Kerkova zápěstí, ale bezvýsledně. Kerkův stisk slil, jako by byl zdrojem síly stroj - a neúprosně jako od stroje.

Temuchin se zkroutil, sáhl rukou dozadu k opasku a vytáhl dýku.

“Kerku! Má nůž!” vykřikl Rhes, když Temuchin prudce bodl Kerka do boku pod spodní okraj náprsního krunýře. Pak ruku odtáhl, a dýka zůstala Kerkovi v těle.

Kerk zlobně zachrčel - ale stisk nezmínil. Naopak, posunul palce Temuchinovi pod bradu a páčil mu hlavu dozadu. Dlouho se náčelník svíjel, špičkami bot téměř ztrácel dotyk se zemí a oči mu začaly vylézat

z důlků.

Pak se ozvalo tupé prasknutí a náčelníkově tělo se stalo bezvládným.

Kerk povolil sevření a velký Temuchin, vládce nad náhorními pláněmi a nad nížinami, se mu mrtvý zhroutil k nohám.

Meta přiskočila ke Kerkovi, jemuž na boku rostla rudá skvrna.

“Nech ten nůž tam,” nařídil Kerk. “Aspoň ucpává díru. Zasáhl hlavně svaly, a jestli škrábl nějaká střeva, spravíme je později. Sundej Jasona.”

Strážci se nepokusili o žádný zásah, když si Rhes vypůjčil od jednoho z nich halapartnu, zaklesl ji do dna klece a klec stáhl na zem. Při nárazu klece na zem se Jason bezmocně překulil. Jeho zapadlé oči lemovaly tmavé kruhy, kůži na obličeji měl napjatou přes kosti. Potrhaný oděv nabídl pohled na popáleniny a jizvy.

“Je...?” začala Meta, ale nemohla víc ze sebe dostat. Rhes uchopil dvě tyče, napnul svaly a odtáhl tyče od sebe tak, že v kleci vznikl otvor.

Jason otevřel jedno krví zalité oko a pohlédl na ně.

“Dali jste si ale načas,” zašeptal a zase oko zavřel.

23

“To zatím stačí!” vzepřel se Jason a odstrčil sklenici a brčko, které mu Meta podávala. Seděl na lehátku ve své kabině na Rváči, umytý, nadávkovaný léky, s ranami obvázanými a trubičkou dávající glukózu zavedenou do paže. Kerk seděl naproti němu, na jednom boku měl bouli z obvazů. Teca mu vyoperoval kousek probodnutého střeva a sešil několik cév. Kerk to raději nebral na vědomí.

“Vyprávěj,” vyzval Jasona. “Zapojil jsem tento mikrofon do komunikačního okruhu, a všichni čekají na tvoje vyprávění. Abych byl upřímný, dosud nevíme, co se stalo - víme jen to, že ty a Temuchin si myslíte, že každý z vás prohrál tím, že vyhrál. Je to takové zvláštní.”

Meta se nahnula a dotkla se Jasonova čela složeným kapesníkem. Usmál se a položil jí prsty na zápěstí, teprve pak začal vyprávět.

“Za to může historie. Šel jsem do knihovny, abych našel odpověď - později než jsem měl - ale nakonec ne zas tak pozdě. Ta knihovna mi přečetla spoustu knih a velice rychle mě přesvědčila, že kultura se nedá změnit zvenčí. Může být potlačena nebo zničena - ale nelze ji změnit. A to je přesně to, o co jsme se pokoušeli. Slyšeli jste někdy o Gótech a hunských kmenech Staré země?”

Potřásl hlavami na znamení, že ne, a tentokrát si Jason vzal nabízenou sklenici, aby si svlažil hrdlo.

“Byli to zaostalí primitivové, kteří žili v lesích, holdovali pití a zabíjení, těšili se nezávislosti podle svého a bojovali s římskými legiemi, když se u nich objevily. Vždycky prohráli - a myslíte, že si z toho vzali ponaučení? Ovšemže ne. Pouze shromáždili ty, co přežili, a stáhli se hlouběji do lesů, aby bojovali zase někdy jindy, a jejich kultura a nenávist zůstaly nedotčeny. Jejich kultura se změnila až tehdy, když vyhráli. Nakonec se vrhli na Římany, zmocnili se Říma a naučili se užívat všechny radosti civilizovaného života. Už nebyli barbary. Staří Číňané tohle praktikovali po staletí. Jako bojovníci nijak nevynikali, ale měli velkou vstřebávací schopnost. Byli poraženi a vyhlazováni - a vítěze vždy vstřebali do své vlastní kultury a života.

Vzal jsem si z toho ponaučení a jen zařídil, aby se to stalo i tady. Temuchin byl ctižádostivý člověk a nemohl odolat pokušení dobýt nové světy. Vtrhl tedy do nížin, když jsem mu ukázal cestu.”

“A tím, že zvítězil, prohrál,” dodal Kerk.

“Přesně tak. Svět byl teď jeho. Zmocnil se měst a chtěl jejich bohatství. Takže je musel obsadit, aby to bohatství získal. Jeho nejlepší důstojníci se stali správci nové říše a tonou v přepychu, na který nejsou zvyklí. Líbí se jim tady. Možná že by i zůstali. Srdcem jsou dosud nomády - ale co příští generace? Jestliže Temuchin a jeho důstojníci budou žít v městech a těšit se všem požitkům z toho vyplývajícím, jak potom lze očekávat, že se na náhorní plošině udrží zákon zakazující města? Po čase se takový zákon začne jevit jako pitomost. Žádný slušný barbar tam nezůstane přes zimu, když může sejít sem dolů a podílet se na kořisti. Víno je silnější než achadh, a tady dokonce mají několik lihovarů. Nomádský způsob života je odsouzen k zániku. Temuchin si to uvědomil, i když to nedokázal vyjádřit slovy. Pouze

věděl, že jeho vítězství zničilo způsob života, který mu umožnil zvítězit poprvé. Proto mě nazval démonem a pověsil do klece.”

“Chudák Temuchin,” pronesla Meta když náhle pochopila celý dosah. “Zničila ho vlastní ctižádost, a on si to nakonec uvědomil. Ačkoliv byl dobyvatelem, byl to právě on, kdo nejvíc ztratil.”

“Svůj způsob života a vlastní život sám,” dodal Jason. “Byl to velký muž.”

Kerk zabručel. “Neříkej mi, že lituješ, že jsem ho zabil.”

“Vůbec ne. Dosáhl vše, po čem kdy zatoužil - pak zemřel. Není mnoho lidí, o nichž se to dá říct.”

“Vypni komunikační okruh,” řekla Meta. “A ty můžeš jít, Kerku.”

Obrovitý Pyrran otevřel ústa, aby pronesl něco na nesouhlas, pak se jen usmál, otočil a vyšel ven.

“Co teď miníš dělat?” zeptala se Meta, jakmile se dveře zavřely.

“Měsíc spát, jíst stejky a zesílit.”

“To nemám na mysli. Chtěla jsem se zeptat, kam půjdeš. Zůstaneš tady s námi?”

Usilovala se vyjádřit své city a používala přitom výrazy, které se pro takový způsob komunikace nehodily. A Jason jí to ani v nejmenším neusnadňoval.

“Záleží ti na tom?”

“Záleží, a to způsobem, který je velice nový.” Svráстила čelo a hovořila přerývaně, jak se usilovně snažila vyjádřit své city slovy. “Když jsem s tebou, chci ti toho tolik povědět. Chceš vědět, co je to nejhezčí slovo pyrransky?” Když zavrtěl hlavou, dodala: “Je to bojuješ velmi dobře. To ti ale říci nechci.”

Jason mluvil devíti jazyky a věděl přesně, co chce říct, ale nedokáže, nebo nemůže. Jen se otočil.

“Ne, dívej se na mě,” uchopila jeho hlavu do obou rukou a něžně ji otočila obličejem k sobě. To, jak se chovala, říkalo víc než slova, a Jason se zastyděl, že se nedokáže přimět, aby jí pomohl. Ale přesto stále mlčel.

“Vyhledala jsem si to slovo láska, jak jsi mi řekl. Zpočátku mi nic neříkalo, protože to bylo jenom slovo. Ale když jsem myslela na tebe, jeho význam se stal okamžitě jasným.”

Obličej se měli těsně u sebe, její široké jasné oči hleděly upřeně do jeho očí.

“Miluji tě,” řekla. “Myslím, že tě budu milovat stále. Nikdy mě nesmíš opustit.”

Její emoce, prosté a přímočaré, se vzedmuty jako rozvodněná řeka proti hrázím z jeho podmíněného reflexu sebeobrany, vypěstovaného za celá léta. Byl samotář. S nikým po svém boku. Já jsem opravdový chlap. Ženská sem, ženská tam. Vesmír pomáhá těm, kdo se starají sami o sebe. Dokážu se o sebe postarat a... nikoho... nepotřebuju...

“Milované hvězdy, vždy? já tě taky miluju,” vzdal se, přitáhl si ji blíž a přitiskl obličej na její krk a vlasy.

“Už mě nikdy neopustíš,” řekla.

“A ty mě nikdy neopustíš. Tohle je nejkratší a nejlepší svatební ceremoniál. Můžeš mi zlomit ruku, jestli se někdy podívám na jiné děvče.”

“Prosím, nemluv teď o násilnostech.”

“Omlouvám se. To se jen ozvalo mé dřívější neotesané já. Myslím, že oba budeme muset obohatit svoje životy o vlídnost. To je to, co potřebuješ ty, já a naši ubručení Pyrrané nejvíc. To potřebujeme všichni. Nikoli poníženost, o tu nikdo nestojí. Jen trochu civilizovanosti. Myslím, že teď bychom s ní už mohli vydržet. Doly by se tu měly otevřít brzy, a to, jak se kmeny stěhují do nížin, naznačuje, že vy Pyrrané budete mít náhorní plošinu pro sebe.”

“Ano, to bude fajn. To bude náš nový svět.” Na okamžik zaváhala, když zvažovala jeho slova. “My Pyrrané tady zůstaneme - ale co ty? Nerada bych znovu opustila svoje lidi, ale když půjdeš ty, půjdu také.”

“Nebudeš muset. Zůstanu tady. Patřím k vám - chápeš? Pyrrané jsou drsní, tvrdohlaví a popudliví, to víme. Jenže já taky. Tak jsem snad konečně našel domov.”

“Se mnou, ale jen se mnou.”

“Samozřejmě.”

Pak už nebylo co dodat.

Harry Harrison
Třetí planeta smrti

Z anglického originálu Deathworld 3
(Sphere Books 1986)
přeložil Jiří Sirotek.
Ilustroval a graficky upravil Karel Soukup.
Vydalo vydavatelství AF 167
jako svou 7. publikaci v Brně 1992.
Odpovědný redaktor Jindřich Smékal.
Technický redaktor Jarmila Dvořáková.
Sazba DATAPRINT Brno.
Vytiskly Tiskárny Vimperk, s.p., Vimperk.
Vydání první.
Náklad 20 000 výtisků.
Tematická skupina 13/34.
Cena 31,- Kčs.
ISBN 80-85384-06-X